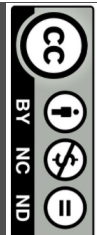

JOAN MANUEL PÉREZ I PINYA

ÍNDIX FERRATER:
UN ASSAIG BIBLIOGRÀFIC
BIBLIOGRAFIA ENTORN DE L'OBRA DE GABRIEL FERRATER

L'Índex Gabriel Ferrater és una obra que ha acompanyat mon pare, Joan Manuel Pérez i Pinya, des de molt abans de tenir jo consciència de la seva sòlida i constant comesa. Des que ens va deixar el maig passat, han estat moltes les persones que, amb la seva inestimable ajuda, han contribuït a preparar aquest assaig per a la seva publicació.

Sé del cert també que han estat nombroses les persones que han ajudat i col·laborat amb mon pare en aquest recull, que és una obra vastíssima: la seva forja ha durat molts d'anys, i així, la llista de gent que hi ha aportat alguna cosa és molt extensa.

No puc deixar de mencionar alguns dels seus amics i amigues eterns, els imprescindibles: Miquel Àngel Llauger, Gabriel de la S. T. Sampol, Jeroni Salom, Caterina Calafat i Sebastià Perelló. Sé que mon pare també hagués fet una menció especial al seu estimat professor, Jordi Larios.

Seria impossible citar tothom aquí, i sens dubte hi ha encara un bon grapat d'altres noms que ell hauria esmentat. Mon pare professava un gran i sincer agraïment per totes aquelles persones que havien contribuït a l'Índex –Enric Blanes, Jordi Cornudella i la gent de l'associació Gosar Poder, entre moltes altres– i ben segur que no hauria deixat de reconèixer el seu suport i les seves aportacions.

Esper que totes les persones que s'han implicat d'una manera o una altra en aquesta empresa puguin sentir-se reconegudes en aquests mots d'agraïment, i puguin recordar mon pare amb tota la seva bonhomia: tenia per a totes elles paraules afectuoses.

M'agradaria, especialment, donar les gràcies a la gent de l'associació Gabriel Ferrater, que ha volgut allotjar l'Índex a la seva plataforma.

I, finalment, faig menció de les quatre persones que han contribuït, amb una gran il·lusió, a l'ordenació i a la revisió finals del text: Gabriel de la S.T. Sampol, Miquel Àngel Llauger, Gemma Moll i Oriol Roigé, juntament amb mi mateixa.

Mariona Ginebra Pérez

Nota bibliogràfica

L'assaig bibliogràfic que ens presenta Joan Manuel Pérez i Pinya és una rigorosa agrupació de textos de la vida i l'obra de Gabriel Ferrater. L'estudiós Pérez i Pinya, filòleg, poeta i professor, agrupa i ordena –fent una immensa tasca de recerca en catàlegs, biblioteques, i en altres fonts accessibles en línia– tot allò que va escriure Ferrater i tot el que s'ha escrit o enregistrat sobre ell, per tal de fer-ho accessible en un únic document indexat. Convidam a l'investigador o al lector a familiaritzar-s'hi. A l'hora de consultar el document, s'haurà de tenir en compte que l'agrupació bibliogràfica no es basa en cap format de citació convencional, atès que l'autor volgué poder oferir al lector el màxim de material possible. D'aquesta manera, optà per emprar un format intuïtiu d'elaboració pròpia, a través del qual es pogué accedir a tot el material disponible, inclosos textos poètics, literaris, biogràfics, traduccions, enregistraments, etcètera. S'ha procurat que tots aquells materials disponibles en línia es puguin consultar amb el seu enllaç web o, directament, clicant damunt del seu títol –són aquells que s'han assenyalat amb una fletxa.

Al llarg de l'Índex, les obres de Ferrater hi figuren escrites en acrònims (per exemple, DNP és *Da nuces pueris*). En l'apartat sobre els assaigs, es fa servir una llegenda de colors que ens indica ràpidament quin és el camp artístic predominant de l'assaig en qüestió. El document fa un ús divers de les notes a peu de pàgina, de vegades per aportar un comentari sobre algun material, d'altres vegades per facilitar el resum d'un dels textos indexats. En comptades ocasions, s'usa el color vermell per a marcar els materials no contrastats amb prou seguretat.

Aquest Índex Ferrater ha estat sempre en constant evolució, i doncs el volum de material sobre l'obra i la vida del poeta augmenta cada any. Pérez i Pinya ens deixà aquesta versió just abans de morir, el maig del 2022. Tal com ell sempre desitjà, convidam les noves ànimes ferraterianes a continuar agrupant material per a la seva actualització.

Joan Manuel Pérez i Pinya* (1963-2022)

L'efígie que poden observar correspon a la d'un individu més aviat rar. Fill absolut del cor espontani de Ciutat, hi arribà un dia de sant Malaquies missatger, a causa del connubi entre una primera generació mallorquina de forasters amb una d'indígena immemorial encara pertanyent al call xueta. El sant, per tant, no ofería més endemisme que el de compartir si fa no fa setmana amb els barbuts populars. Aleshores, l'entorn de palaus senyorials amb cuineres i criades amunt i avall, entre el carrer de can Sanç i el de Savellà, aviat alçà en el nin cauteles d'incomprensió per una impressió equívoca en l'època històrica:

la vida serena entre senyors i subalterns del somrís fingit, com si lògica fos la distància de representació civil a través de les llengües. En això, la primera equivocació —potser tan covarda com la de la majoria d'un poble que anava sortint d'estretors de subsistència— va ser paterna i monolingüe. L'ús de raó, consegüentment, no entomà sense conflicte la dominància per força absoluta d'uns fonemes per accedir al món tan aliens als de la quotidianitat dels afectes necessaris i als de la vida menuda del carrer. Només la impetuositat adolescent reuní prou forces per als primers enfrontaments contra l'estat de coses. Caldria en endavant privilegiar la llengua dels afectes pertot i resoldre solapaments com ho faria algú amb voluntat poliglota. Malgrat això, fins als espaviladors temps universitaris no va saber veure que era un perfecte analfabet funcional al qui havien furat del tot el contacte natural amb la cultura pròpia. I un ignorant pren determinacions com ara mirar d'usar els rudiments apresos de gramàtica francesa per representar una escriptura dissimular de la que feia servir fluidament en llengua subordinant, i, a més, no sap mai de la pròpia incompleció emocional i expressiva a pesar de provar d'escriure versos i cançons. El *totum revolutum*, ultra demostrar-se aviat enclí a aquelles manifestacions de l'esperit, el feu optar pel camí filològic.

N'ha estat professor a l'ensenyament secundari per a una llengua que, amb mutilacions socials massives, no fa sinó desaparèixer. Per fugir cap endavant dins el problema, ha fet part del grup de recerca interuniversitari que va publicar el *Diccionari de la traducció catalana* (Eumo Editorial, 2011), fins a l'actualitat present en línia a *Visat*, la revista digital de literatura i traducció del PEN Català per a la qual també ha fet d'altres col·laboracions. I abans de tombar el segle, exercí, encara amb complaença, la crítica literària a les pàgines del *Balears Cultural* fins que topà amb la inanitat cultural a punt de ser violada per les xarxes cibernètiques. Més recentment, fou, també, un dels impulsors principals de la revista literària electrònica *Veus Baixes*. Sobretot, i ja des dels temps universitaris, no ha deixat de fer una atenció pertinaç, amb adoració, a la recepció de Gabriel Ferrater i a la seva tasca com a traductor.

Deixeble fascinat, com que era una esponja entre bones companyies, admirà sempre la qualitat de les relacions desenvolupades d'ençà d'aquells temps de joventut ja postadolescent per tot el que li han ensenyat. Probablement, sobretot degut a elles, el 2018 es produí l'anagnòrisi final entre el nin, el jove i la mà de l'adult que n'havia arreglat les efluxions líriques més acceptables, i aquells versos els meresqueren el Joan Alcover de Poesia per a un aplec que pogueren titular per consens *Aletes de la fuga* (El Gall, 2019). En representació de tots ells comparegué a recollir el premi a un primer llibre de ficció un vell de cinquanta-vuit anys.

L'any 2022 publica el seu segon poemari: *Fauna mutilada* (Lleonard Muntaner). Joan Manuel Pérez i Pinya deixa inèdits el recull *Desvaris* i altres poesies i escrits esparsos en morir de manera prematura a Palma, el dia 5 de maig de 2022.

* Biografia escrita per Joan Manuel Pérez i Pinya, i completada, pòstumament, per a la seva publicació.

Índex Ferrater: un assaig bibliogràfic

Bibliografia a l'entorn de l'obra de Gabriel Ferrater ¹

Taula

1. Obra de Gabriel Ferrater	3
a. Obres poètiques	3
b. Antologies poètiques	6
b1. Edicions de poemes paradigmàtics extrets del corpus “Les dones i els dies”	6
b2. Antologies que recullen poemes inclosos a les seccions de “Les dones i els dies”	6
b3. Antologies que recullen poemes no inclosos a les seccions de “Les dones i els dies”	15
c. Poemes solts publicats en diaris, revistes i homenatges	16
c.1. No inclosos a cap volum propi	16
c.2. Inclosos a alguna de les seccions de “Les dones i els dies”	18
c.3. Antologies digitals	20
d. Obra poètica traduïda	22
d.1. Traduccions al castellà	22
d.2. Traduccions a l'alemany	28
d.3. Traduccions a l'anglès	29
d.4. Traduccions al croat	33
d.5. Traduccions l'eslovè	34
d.6. Traduccions al francès	35
d.7. Traduccions a l'hongarès	37
d.8. Traduccions a l'italià	38
d.8.1. Versions digitals	39
d.9. Traduccions al neerlandès	40
d.10. Traduccions al portuguès	41
d.10.1. Versions digitals	41
d.11. Traduccions al rus	42
d.12. Traduccions al serbi	43
d.13. Traduccions al suec	44
d.14. Traduccions al xinès	45
d.15. Traduccions a l'asturià	46
d.16. Traduccions al gallec	47
e. Assaig	48
e1. Sobre literatura	48
e2. Sobre lingüística	50
e3. Sobre pintura	52
e4. Antologies d'assaigs	54
f. Prosa de ficció	55
g. Pròlegs	55
h. Traduccions	56
i. Reports	59
j. Altres textos. Diplomatar. Mélanges	59
j.2. Autògrafs adreçats a o per Gabriel Ferrater	61
j.3. Autògrafs (llibretes, agendes)	62
l. Enquestes i entrevistes	62
l.1. Enquestes	62
l.2. Entrevistes	63
2. Sobre Gabriel Ferrater	65
3. Enregistraments	188
4. Enllaços web	191

¹ Contrastat amb PERPINYÀ FILELLA, Núria. *Gabriel Ferrater: recepció i contradicció*. Barcelona: Editorial Empúries [“Les Naus d’Empúries”; 17], 1997. pàgs. 399-425. I amb JULIÀ, Jordi. *El poeta sense qualitats*. Tarragona: Edicions El Mèdol (“El Mèdol/ Fòrum”; 34), 2004. pàgs. 169-171; *La crítica de Gabriel Ferrater: Estudis d’una trajectòria intel·lectual*. Lleida: Pagès editors (“Argent viu/ Col·lecció d’Assaig”; 70), 2004. pàgs. 305-310 i *L’art imaginatiu. Les idees estètiques de Gabriel Ferrater*. Barcelona: Institut d’Estudis Catalans (“Biblioteca Filològica”; 60), 2007, pàgs. 247-256. | Més modernament, amb el catàleg digital **TRACES** (base de dades de llengua i literatura catalanes/ [Trc.]) o bé el de Tesis Doctorals en Xarxa ([Tdx.]) d’on, en ocasions, prenc notes de resum amb la factura de les quals coincidesc.

1. Obra de Gabriel Ferrater

a. Obres poètiques ²

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
1960	<p><i>Da nuces pueris</i>. Barcelona: J. Pedreira, editor (“Les Quatre Estacions”; 2), 1960.</p> <p>[Sense colofó ni peu d’impremta]</p> <p>[DNP] [Reeditat per Empúries (Barcelona 1987: “El ventall”; 1) i per Edicions 62 & Empúries (Barcelona 1998: “Poesia”; 18)]</p>
1962	<p><i>Menja’t una cama</i>. Barcelona: Joaquim Horta, editor (“Signe”; 7), 1962.</p> <p>[Colofó del 28 de febrer del 1962]</p> <p>[MC] [Reeditat per Edicions 62 & Empúries (Barcelona 1997: (“Poesia”; 9)]</p>
1966	<p><i>Teoria dels cossos</i>. Barcelona: Edicions 62 (“Antologia Catalana”; 21), 1966. Pròleg de Josep M. Castellet.³</p> <p>[Peu de juny del 1966]</p> <p>[TC] [Reeditat per Empúries (Barcelona 1989: “El ventall”; 10)]</p>
1968	<p><i>Les dones i els dies</i>. Barcelona: Edicions 62 (“Cara i creu”; 10), 1968.</p> <p>[Peu de setembre del 1968]</p> <p>[DD] [Hi ha una 2ª edició del 1974; posteriorment es reedita dins Edicions 62 i ‘la Caixa’ (“MOLC”; 21), Barcelona 1979, a banda de les reedicions que se segueixin (fins a 5, em pens, 10/1991), excloses les de la transformació de la maqueta de col·lecció (1 edició i potser alguna reimpressió, 09/2002), fins a sumar el total que faci]</p>

² Podeu accedir al *Mapa alfabètic de l’obra poètica completa* a: < <https://is.gd/YmrQv5> >.

³ Obra premiada amb la Lletre d’Or el 1967, vegeu el volum *Vint-i-cinc anys de la Lletre d’Or (Barcelona)*, a cura de Josep Faulí. Barcelona: Edicions 62, 1980, pàg. 11.

[1968
1971]⁴ *Mujeres y días*. Versions a cura de Pere Gimferrer, José Agustín Goytisolo i José Mª Valverde. Pròleg d'Arthur Terry. Edició bilingüe. Barcelona: Seix Barral (“Biblioteca Breve”; 446. Poesia), **1979**.

Les dones i els dies. Edició definitiva [Suplements, notes i índexs a cura de Jordi Cornudella]. Barcelona: Edicions 62 (“La butxaca/poesia”; s/n), **2010**.

2010
[juny]

[Suplements: Hi afegeix els poemes “Any”; “Cadaqués”; “Midsommarnatt”; “Prop dels dinou”]

Les dones i els dies. Edició definitiva [Suplements, notes i índexs a cura de Jordi Cornudella]. Barcelona: Edicions 62 (“La butxaca/poesia”; s/n), **2012**.

2012
[juliol]

[Edició especial 5è aniversari de la col·lecció, reproduceix la de 2010]

⁴ «En 1968 apareció la primera edición catalana de la obra poética completa de Gabriel Ferrater (1922-1972) bajo el título genérico de *Les dones i els dies* (1960-1966). La presente edición bilingüe recoge una amplia muestra de aquellos poemas, seleccionados por el propio autor.» Extret de la “Nota editorial”, pàg. liii. Afegim per al contrast cronològic que el paper encapçalador de Terry data de 1971.

Potser cal considerar aquest volum una nova lliçó revisada de DD, l'última de GF que puguem saber dins el marc d'un vell projecte acabat just aquí, en el sentit de la seva habitud reiterada de suscitar la recepció també des d'un espai d'àmbit hispànic —la península, però, és clar, amb Seix & Barral, també l'altre costat de l'Atlàntic. Sé, per la xarxa social de tanta actualitat com és el Facebook, d'una anècdota incidental: una mexicana d'ara uns trenta-i-tants anys que, just als 14, descobreix GF amb l'esmentada edició i ja se'l fa son poeta de capçalera. Ara hi administra, des de l'altra banda de l'Atlàntic, una plana de difusió social amb el nom del poeta: és antropòloga doctoranda i es dedica al món de l'edició i de la producció del sector audiovisual—. El mateix Ferrater, el 1970, hauria fet la tria del textos que definitivament hi apareixerien i que calia traduir al castellà en versos, o, si fos el cas, en prosa retallada. Però abandonat l'estil d'aquelles autoversions en prosa que havien acompanyat cadascuna de les experiències anteriors (1959; 1960; 1966): idea d'obra poètica definitiva o sols una antologia final?

Tanmateix publicada ja pòstumament, no deixa de ser interessant valorar quins textos deixa fora per a aquesta ocasió i quina potser en fos la causa. [Font: Cornudella, 2002].

Les dones i els dies. [Edició crítica de Jordi Cornudella]. Barcelona: Edicions 62, 2018.

[**Poemes descartats**: Hi incorpora els poemes inèdits: “**Per l’ammistia**” (DNPc1⁵; 121.DD-18a.219); “**El gran rifiuto**” (DNPc2; 122.DD-18a.220); “**Tibi soli peccavi**” (DNPc3; 123.DD-18a.221); “**La rosa bruta**” (DNPc7; 126.DD-18a.224); “**Reserva mental**” (DNPc20; 127.DD-18a.225-227); “**Estiu**” [Fons Valentí (Helena); 35.DD-18a.235];

[**Poemes publicats**: “**Auguri**” (119.DD-18a.217); “**Les amigues**” (6.CH-59.182-3; 120.DD-18a.218); “**A favor del futur**” (DNPc4; 2.CH-59.160-1; 124.DD-18a.222); “**Desistint de l’homenatge**” (DNPc5; 125.DD-18a.223) “**Sacrifici idealista**” (DNP15; 128.DD-18a.228); “**Sense amor**” (DNP32; 129.DD-18a.229); “**La vida perdurable**” (DNP30; 130.DD-18a.230); “**Començaments**” (DNP31; 131.DD-18a.231); “**Per celebrar una joventut**” (DNP37; 132.DD-18a.232); “**Non tu corpus eras**” (6.PS-60.68-9; 133.DD-18a.233); “**Sinite parvulos venire**” (32.MC.44; . 134.DD-18a.234); “**On mating**” (S-86.40; 136.DD-18a.239); “**Carta-poema a Helena: un astre és la cosa que té més seny: recorre...**” (QEP-87.3; 137.DD-18a.240-241); “**I aquells llençols que sé...**” (EM-83.32; 138.DD-18a.242); “**Dedicatòria a Isabel Rocha**” (dMF; 139.DD-18a.243); “**Per a Joaquim Molas**” (F-82.3; 140.DD-18a.244); “**Dedicatòria a Jaime Gil de Biedma**” (RA-99.7-8; 141.DD-18a.245); “**I tu, fill de verra, Linés**” (142.DD-18a.246); “**Mestre Foix de Sarrià**” (SO-72.24; 143.DD-18a.247);]

[**Poemes suplementaris**: “**Any**” (*Iracaba*1969; 115.DD-10.205); “**Cadaqués**” (SO-69.50; 116.DD-10.206); “**Midsommarnatt**” (APF-68.29; 117.DD-10.207); “**Prop dels dinou**” (TQ-72; 118.DD-10.208)]

2018a
[setembre]

Mujeres y días. Versions a cura de Pere Gimferrer, José Agustín Goytisolo i José Mª Valverde. Pròleg d’Arthur Terry. Nota introductòria de Pere Gimferrer. Edició bilingüe. Barcelona: Austral (“Contemporánea”; 968. Poesía), 2018.

2018b

Da nuces pueris. Pròleg de Fina Masdeu i il·lustracions d’Alba Domingo. Vilanova i la Geltrú: Peu de Mosca editors, 2022.

2022

⁵ DNPc: “Original de *Da nuces pueris* presentat a censura el 12 de febrer de 1960 (AGA, expedient 757-60)” [2018a, pàgs. 272-273].

b. Antologies poètiques

b1. Edicions de poemes paradigmàtics extrets del corpus “Les dones i els dies”

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

- 2003** *Poema inacabat* amb un comentari previ de l'autor. Transcrit per Oriol Ponsatí i una presentació de Jordi Cornudella. Barcelona: Diputació de Barcelona (“fora de col·leccions”), 2003. ⁶

b2. Antologies que recullen poemes inclosos a les seccions de “Les dones i els dies”

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

- 1959**
DNP
MC «Seis poesías de Gabriel Ferrater», sis poemes amb la versió castellana del mateix G. Ferrater. A: *Cuadernos Hispanoamericanos* (Madrid/Editora Nacional), núm. 110 (febrer 1959), pàgs. 160-165. ⁷
- [Poemes seleccionats: “**Sobre la catarsi**” (DNP17); “**A favor del futur**”; “**Floral**” (DNP8); “**Auguri**”; “**Desistint de l’homenatge**”; “**Les amigues**” (MC12, primera versió de “**Dues amigues**” ⁸) (4 textos mai no recollits en volum)]

- 1960**
MC «Hiberno ex aequore» ⁹, sis poemes amb la versió castellana del mateix G. Ferrater. A: *Papeles de Son Armadans* (Palma de Mallorca), XIX, núm. 55 (octubre 1960), pàgs. 63-72. ¹⁰ [Ítem Separata numerada]
- [Poemes seleccionats: “**Tres llimones**” (MC2); “**Horabaixa**” (sic) (MC4); “**Però non mi destar**” (MC6); “**Si puc**” (MC3); “**No una casa**” (MC5); “Non tu corpus eras” (Mai no recollit en volum)]

⁶ Es correspon a l'enregistrament sonor que es va fer d'una lectura pública que el poeta va fer a la Universitat de Barcelona, el 1966 i, segons Cornudella, per alguns detalls del text, anterior a la publicació el mateix any dins TC. Vegeu:

< <http://www.catedramariustorres.udl.cat/materials/fonoteca/autors/ferg/index.php> >

⁷ Fonts: a banda de PERPINYÀ FILELLA, Núria. *Gabriel Ferrater: recepció i contradicció*. Barcelona: Editorial Empúries (“Les naus d'Empúries”; 17), 1997. pàg. 382, nota 21, n'apareix notícia i ressenya de contingut a CABRÉ, Mª Àngels. *Gabriel Ferrater*. Barcelona: Ediciones Omega (“Vidas Literarias”), 2002. pàgs. 179-180 i 227. Tanmateix, ja m'havia adonat abans com palesa el meu primer “*Mapa alfabètic i cronològic de la poesia ferrateriana*” (1993).

⁸ Segons lliçó de PERPINYÀ FILELLA, Núria. *Ob. cit.* La hipòtesi permet l'estudi d'una reformulació absoluta del text.

⁹ Procedeix d'un fragment de vers de les *Sàtires* d'Horaci; concretament del vers 235 de la sàtira III, llibre II. «*In niue Lucana dormis ocreatus, ut aprum / cenem ego ; tu piscis hiberno ex aequore verris*». Vegeu HORACE. *Satires*. Livre II, texte établi et traduit par François Villeneuve. París: Société d'Édition “Les Belles Lettres”, 1962⁶, pàgs. 150-171 (concretament a la pàg. 166).

¹⁰ Obsequiat el Sant Jordi del 86 pel professor Joan Ignasi Casellas Jinot, amb dedicatòria que abunda en l'afirmació feta a la nota 4.

- 1961** *Antologia de la Poesia Reusenca 1961*, publicada per la “Secció de
Literatura” del Centre de Lectura de Reus. Reus: Impremta Diana,
1962, pàgs. 83-89.
TC
- [Poemes seleccionats: “**Bosc**” (TC4); “**Fe**” (TC8)¹¹; “**Perdó**” (TC21); “**Plorar**” (TC22);
“**Rapte**” (esdevé “Corda” a DD.4.73); “**Sabers**” (TC24)]
- Poesia catalana del segle XX*, per J. M. Castellet i J. Molas. Barcelona:
Edicions 62 (“Llibres a l’abast”; 3), 1963, pàgs. 545-548 i 559.
- 1963** [Poemes seleccionats: “**In memoriam**” (fragment) (DNP1); “**Amistat del braç**” (DNP5);
“**Cambra de tardor**” (sic) (DNP42; MC1); “**La vida furtiva**” (MC20)]
- 1963, moment que, segons declaracions a Campbell i a d’altres llocs, deixa d’escriure
poemes regularment. Emperò, cal recollir també d’altres declaracions prèvies de dins
l’“*Epíleg*” de DNP, referides al temps de creació en valoració personal i a “*Esbós
d’una autobiografia*”, on l’estableix molt significativament.¹²
- 1964** [3 poemes]. A: *Poemes* (Barcelona), núm. 8 (tardor 1964), pàgs. 66-67.
TC
- [Poemes seleccionats: “**Fill**” (TC9); “**Neu**” (TC18); “**Kensington**” (TC13)]¹³
- 1965** *Nova antologia de la poesia catalana 1900-1964 (de Maragall als nostres
dies)*, a cura de Joan Triadú. Barcelona: Editorial Selecta (“Biblioteca
Selecta”; 368/Poesia, XLVII), 1965, pàgs. 289-296.
- [Poemes seleccionats: “**A l’inrevés**” (DNP20); “**Temps enrera**” (DNP26); “**By natural
piety**” (DNP40); “**La cara**” (MC8); “**Tro vos mi siatz renduda**” (MC18); “**Tant no
turmenta**” (MC21); “**Els miralls**” (MC27)]
- 1963** «La platja». A: OLIVER, Joan [dir.]. *El llibre de tothom*. Barcelona:
Alcides, 1963, pàg. 153.
- [Poema seleccionat: (DNP13)]

¹¹ Vegeu Redacció Revista del Centre de Lectura de Reus. «Els poemes de Gabriel Ferrater a les antologies reusenques de poesia». A: *Revista del Centro de Lectura* (Reus), núm. 257 (abril 1974), pàg. 6.

¹² «Desde 1963 yo no he vuelto a escribir poemas. Si usted me pregunta si yo soy el autor de mis poemas, ya no lo sé. He cambiado mucho. Si hubiera escrito con continuidad, tal vez diría que sí soy el autor, porque habría una evolución paulatina. El otro día hice una lectura comentada de mis poemas en un colegio de chicas y muchas veces me quedaba perplejo, porque ya no sabía bien qué quería decir acerca de un poema». A: CAMPBELL, Federico. «Gabriel Ferrater o las mujeres». A: *Infame Turba*. Barcelona: Lumen, 1971, pàg. ?

¹³ Aquest aplec de poemes que apareixeran a MC (1962), ensems amb els apareguts a PS el mateix 1960, abonarien la tesi que l’autor tenia projectat i formalitzat abans d’editar DNP (1960), si més no, un bon gruix de les composicions conegudes en d’altres volums. Interès pel que faria a la seva filosofia de composició: la tria minuciosa dels textos poètics que s’aplegaran sota cada títol. Especialment en haver fixat la data real de la publicació (tardor de 1964) com es fa patent a l’EGF_PPL (Exposició: *Gabriel Ferrater, pintura, poesia, lingüística*, comissariada per Jordi Cornudella., del 14 de desembre al 28 de febrer de 2008. Edifici de Sa Riera, Palma. Universitat de les Illes Balears.

Actualment es poden consultar a:

http://www.catedramariustorres.udl.cat/materials/manuscrits/autors/index.php?acr_autor=ferr014

- 1966 TC «Cuatro madrigales» [4 poemes]. A: *Álamo. Revista de Poesía* ¹⁴, (Salamanca: Aula de Poesía del Servicio de Educación y Cultura), núm. 6 (gener del 1966), sp.
[Poemes seleccionats: “Ídols” (TC11); “Oci” (TC20); “Kore” (TC14); “Úter” (TC28)] ¹⁵
- 1967 «Cuatro madrigales». A: *Antología de poesía española 1965-1966. Recopilación y prólogo L. Jiménez Martos*. Madrid: Aguilar Editores, 1967, 225-226.¹⁶
[Poemes seleccionats: “Ídols” (TC11); “Oci” (TC20); “Kore” (TC14); “Úter” (TC28)]
- 1967 *Poetas catalanes. A: Caracola. Revista Malagueña de Poesía*. (Màlaga) núms. 171-172 (gener-febrer 1967), pàgs. 34-37.
[Selecció de poemes de Josep Carner, J. V. Foix, Marià Manent, Pere Quart, Agustí Bartra, Salvador Espriu, Joan Teixidor, Joan Vinyoli, Josep Palau i Fabre, Gabriel Ferrater, Jordi Sarsanedas, Blai Bonet]
[Poemes seleccionats: “By natural piety” (DNP40), en tria i traducció de José Batlló]
- 1968 *Un siglo de poesía catalana* (vol 3), per Jaume Bofill i Ferro i Antoni Comas. Barcelona: Edicions Destino (“El dofi”; s/n), 1968, pàgs. 1140-1160.
[Poemes seleccionats: “In memoriam” (DNP1); “Cambra de la tardor” (DNP42; MC1); “Hora baixa” (MC4); “Le grand soir” (DNP 23/MC30); “Poema inacabat” (fragment) (TC1); “Boira” (TC3)]

¹⁴ Encara se tracta del núm. de gener del mateix any que se publicarà TC, coincideix idò amb la teoria de les mostres abans d’edició—tots els poemes antologats hi seran després—, per més que corri a càrrec de l’“Aula de Poesía de Educación y Cultura. Organizaciones del Movimiento”.

¹⁵ Van acompanyades de versions en prosa castellana, probablement degudes al mateix autor com li era costum. Noteu el mes en comparació amb l’aparició de TC (juny/1966).

¹⁶ Aquella mateixa antologia és reproduïda, sense la versió castellana, per **Luis Jiménez Martos** dins aquesta *Antología de poesía española 1965-1966*. És a dir, un cop ja publicat *Teoría dels cossos*, i potser sense consulta prèvia a GF, la difusió és cosa de l’antòleg qui tanmateix fa constar al final de la tria la procedència, el núm. de la revista. No procedeix, per tant, fer-la constar a l’estratègia de difusió textual, però sí al Mapa d’obra poètica com un lloc més d’aparició per al lector hispànic dels poemes susdits.

S’hi contenen poemes d’E. Badosa, G. Fuertes, **P. Gimferrer**, G. Diego, JR Jimenez, **Jordi Sarsanedas**, J. A. Valente, D. Ridruejo, **G. Ferrater**, **JV Foix**, etc.

Curiosament, pel que fa als paral·lelismes publicitaris entre GF i **Gil de Biedma**, una mostra poètica d’aquest darrer (“El juego de hacer versos”) era editada dos anys abans en la mateixa col·lecció:

Antología de poesía española 1963-1964. Recopilación y prólogo L. Jimenez Martos. Madrid: Aguilar Editores, 1965, pàg. 97. Amb poemes de C. Bousoño, M. Beneyto, G. Diego, J. Gil de Biedma, J. Hierro, JR Jiménez, M. Labordeta, **P. Quart**, **B. Bonet**, **JV Foix**, P. Neruda, etc.

1969 *Poesia catalana de la guerra d'Espanya i de la resistència 1936-1939*, per Stephen Cartwright [Pseudònim de Joaquim Molas]. París: Edicions Catalanes de París, **1969**, pàg. 123.

[Poema seleccionat: “**La vida furtiva**” (DNP30)]

1970 «[Poemes de] Gabriel Ferrater». A: GONZÁLEZ MARTÍN, Jerónimo-Pablo. *Poesía hispánica 1939-1969. Estudio y antología*. Edició Bilingüe. Versions en prosa de José Batlló. Barcelona: Barcelona: Ediciones Saturno (“El bardo/ Colección de poesía”; 59-60) **1970**, pàgs. 137-141 i 335-343.¹⁷ [1d1_22]

Versions de: “**El mutilat**” (DNP7); “**El secret**” (DNP24); “**By natural piety**” (DNP40); “**Helena**” (MC13)]

1970 *Antologia de la poesia social catalana*, per Àngel Carmona. Barcelona: Alfaguara (“Ara i ací”; 11), **1970**, pàgs. 117, 145, 182 i 235-6.

[Poemes seleccionats: “**Mala memòria**” (DNP32); “**La vida furtiva**” (DNP30); “**Cambra de la tardor**” (fragment) (DNP42; MC1); “Cançó idiota” (TC30)]

Calendari any 1973. Barcelona: Editorial Nova Terra, **1973**.

1973 [Amb poemes de: Gabriel Ferrater, Joan Salvat-Papasseit, Josep Elias, Zoraida Burgos, Joan Vinyoli, Ramon Llull, Francesc Parcerisas, Francesc Vallverdú, Salvador Espriu, Miquel Martí i Pol, Agustí Bartra i Ausias March]

[Poemes seleccionats: “**Prop dels dinou**” (fragment)]

Calendari any 1974. Barcelona: Editorial Nova Terra, **1973**. (pàg. 5 o 9?)

1973 [Amb poemes de: Josep Palau i Fabre, Carles Miralles, Màrius Sampere, Gabriel Ferrater, Francesc Parcerisas, Miquel Bauçà, Josep Elias, Pere Gimferrer, Ramon Pinyol, Narcís Comadira, Vicent Andrés Estellés i J. V. Foix]

[Poemes seleccionats: “**Cambra de la tardor**” (fragment) (DNP42; MC1)]

¹⁷ Traduccions de Gabriel Aresti, José Batlló y Basilio Losada. 378 pàgs. Poemes de Celaya, Otero, Hidalgo, Miguel Labordeta, Claudio Rodríguez, Gil de Biedma, Valente, Brines, Vázquez Montalbán, Pere Quart, Salvador Espriu, Gabriel Ferrater, Ferreiro, Méndez Ferrín, Gabriel Aresti,...

1974 *Poble, treball, poesia*, per Josep Maria Canals i Lamiel. Barcelona: Editorial Pòrtic (“Col·lecció Nàrtex”; 1), **1974**, pàg. 140.¹⁸

[Poema seleccionat: “**La vida furtiva**” (DNP30)]

1976 *A l'inrevés*, “Homenatge a Gabriel Ferrater”. Sants, Barcelona, 1 al 10 d'abril de **1976**. Escola de Teatre de l'Orfeó de Sants.¹⁹

[Poemes seleccionats: “**A l'inrevés** (DNP20)”; “**Paisatge amb figures** (DNP36)”; “**Metrònom**” (TC16); “**El ponent excessiu**” (DD49); “**Mecànica terrestre**” (DNP27); “**Per no dir res**” (MC9)]

1976 *Literatura catalana*, per Albert Vila Lusilla. Barcelona: Edicions del Mall (“Col·lecció Quaderns”; 5), **1976**, pàg. 190.

[Poemes seleccionats: “**Temps enrera**” (DNP26); “**La vida furtiva**” (DNP30)]

1977 *Antologia de la poesia eròtica catalana del segle XX*, per Josep Maria Sala-Valldaura (introducció i tria). Barcelona: Aymà, S.A. (“Els llibres de l'Óssa menor”; s/n), **1977**, pàgs. 33-34, 36, 41, 46, 91, 137, 147, 168-170, 193-194, 206.

[Poemes seleccionats: “**Joc**” (TC12); “**Riure**” (TC23); “**Mudances**” (TC17); “**Esparver**” (TC7); “**Úter**” (TC28); “**Cambra de la tardor**” (DNP42; MC1); “**Neu**” (TC18); “**Xifra**” (TC29)]

¹⁸ Val a dir que la selecció, vista la nòmina generosa, la classificació i la tria, és veritablement pobre: no el devia entendre.

¹⁹ Opuscle sense paginar que, a banda dels poemes registrats, inclou una nota de treball lingüístic de GF, fotos, el text de Foix “Una tarda de diumenge amb Ferrater”, l’“Esbós d’una autobiografia”, dibuixos del poeta, i referències al lloc i els parlaments que s’hi feren (Josep Maria Castellet i Alexandre Cirici Pellicer), la nòmina d’obra gràfica que hi va ser exposada, els concerts de membres de la Nova cançó i de l’acte poètic celebrat el 3 d’abril de 1976.

1979 *Antologia general de la poesia catalana*, per J. M^a. Castellet i J. Molas.
Barcelona: Edicions 62 i 'la Caixa' ("MOLC"; 23), **1979**, pàgs. 278-282.²⁰

[Poemes seleccionats: "**Els aristòcrates**" (TC38); "**In memoriam**" (Fragment) (DNP1); "**Cambra de tardor**" (sic)(DNP42; MC1); "**Poema inacabat**" (fragment) (TC1)]

1979 *Les mil millors poesies de la llengua catalana*. Recopilades per Lluís Gassó i Carbonell. Barcelona: Glosa, **1979**, pàgs. 601-602.

[Poemes seleccionats: "**El distret**" (MC14), "**El ponent excessiu**" (DD49) i "**La vida furtiva**" (DNP30)]

1981 *Tretze poetes catalans contemporanis*, per Miquel Desclot. Barcelona: Editorial Laia ("Les Eines de Butxaca"; 11), **1981**, pàgs. 175-183.

[Poemes seleccionats: "**Literatura**" (DNP16); "**A l'inrevés**" (DNP20); "**Cambra de tardor**" (sic) (DNP42; MC1); "**Si puc**" (MC3); "**No una casa**" (MC5); "**El ponent excessiu**" (DD49); "**Ídols**" (TC11); "**Kensington**" (TC13); "**Xifra**" (TC29); "**Cançó del gosar poder**" (DD108)]

1985 *Poesia amorosa catalana*, per Rita Schnitzer. Barcelona: Edicions Elfos ("Col·lecció Miniatures Selectes"; s/n), **1985**, s.p.

[Poema seleccionat: "**Tro vos mi siatz renduda**" (MC18)]

1985 *Poesia catalana. Antologia (1939-1968)*, Estudi introductori, selecció i notes d'Àlex Broch. Barcelona: Edicions 62 ("El garbell"; 16), **1985**, pàgs. 151-161.

[Poemes seleccionats: "**In memoriam**" (fragment) (DNP1); "**Temps enrera**" (DNP26); "**By natural piety**" (DNP40); "**Cambra de tardor**" (sic) (DNP42; MC1); "**Poema inacabat**" (fragment) (TC1)]

²⁰ Després de 10 reimpressions, reapareix la mateixa tria sota el títol, ara traduït, d'aquella antologia d'ambdós autors amb versions castellanques de Corredor Matheos (*Ocho siglos de poesía catalana*. Madrid: Alianza, 1969), *Vuit segles de poesia catalana*, amb el seu pròleg convenient revisat. També es corregeix el títol erroni del poema. Barcelona: Edicions 62 [Sense col·lecció], 2005, pàgs. 479-485.

1986 *Nou segle de poesia als Països Catalans*, selecció de textos i de les músiques de Celdoni Fonoll. Pròleg de Josep Palau i Fabre. Dibuxos de Josep M. Subirachs. Barcelona: Edicions del Mall (“Fora de col·lecció”), **1986**, pàgs. 370-373.

[Poemes seleccionats: “**Punta del dia**” (DNP9); “**Naixença**” (MC11); “**El ponent excessiu**” (DD49); “**El distret**” (MC14); “**La vida furtiva**” (DNP30), “**Cançó del gosar poder**” (DD108); “**Teseu**” (TC41)]

1987 *Dinou poetes dels seixanta*, Estudi preliminar i selecció d’Enric Balaguer. València: Tres i Quatre (“L’estel”; 2), **1987**, pàgs. 47-58.

[Poema seleccionat: “**In memoriam**” (fragment?) (DNP1)]

Vers i prosa, Selecció de Jordi Cornudella i Joan Ferrater. València: Editorial Tres i Quatre (“L’Estel”; 5), **1988**, pàgs. 51-100.

1988 [Poemes seleccionats: DNP: “**Els jocs**” (4), “**El mutilat**” (7), “**Veus baixes**” (11), “**Sobre la catarsi**” (17), “**Literatura**” (16), “**Amistat del braç**” (5), “**Temps enrera**” (26), “**Petita guerra**” (33), “**Mala memòria**” (32), “**Posseït**” (38), “**By natural piety**” (40); MC: “**Cambra de tardor**” (sic) (DNP42; MC1), “**Tres llimones**” (2), “**Si puc**” (3), “**Helena**” (13), “**Tam gratumst mihi**” (0_Proemi), “**Josep Carner**” (19), “**La vida furtiva**” (30), “**Economies rivals**” (22), “**El lleopard**” (24), “**Societas pandari**” (26), “**L’oncle**” (28); TC: “**Boira**” (3), “**Corda**” (DD73), “**Esparver**” (7), “**Joc**” (12), “**Kensington**” (13), “**Neu**” (18), “**Oci**” (20), “**Sabers**” (24); DD “**El lector**” (106), “**Cançó del gosar poder**” (108); TC: “**Els aristòcrates**” (38), “**S-Bahn**” (39)]

1990 *Poetria: Antologia de la poesia catalana*, a cura d’Albert Planelles i Francesc Vernet. Barcelona: Edicions de la Magrana (“L’Esparver Llegir”; 17), **1990**, pàgs. 71, 96, 116, 151, 160 i 194.

[Poemes seleccionats: “**A l’inrevés**” (DNP20), “**Posseït**” (DNP38), “**El distret**” (MC14), “**Cambra de la tardor**” (DNP42; MC1), “**Dits**” (TC5), “**Dues amigues**” (MC12)]

1991 *Antologia general de la poesia catalana*, a cura de J. Borrell. Barcelona: Barcanova (“Biblioteca Didàctica de Literatura Catalana”; 16), **1991**, pàgs. 139-140.²¹

[Poemes seleccionats: “**Helena**” (MC13); “**Lorelei**” (TC15)]

²¹ Hi ha una segona edició dins la mateixa col·lecció, 1993. ? Allò segur és la reedició del 2003 aquí consignada, que ja va per la 3a edició (2006: “Col·lecció Antaviana Nova/Clàssics Catalans; 109). Interessen especialment les gloses al poemes de Borrell.

1992 *Dels trobadors a la poesia actual: Antologia i guia didàctica*, a cura de Jordi Balcells i Albert Roig. Barcelona: Laertes (“Lectures i itineraris”; 18), **1992**, pàgs. 154-155.

[Poemes seleccionats: “**El distret**” (MC14); “**Joc**” (TC12); “**Oci**” (TC20)]

1993 *L’artista de la paraula: Poesia catalana del segle XX*, a cura de Xavier Lloveras i Albert Roig. Barcelona: Proa (“Els llibres de l’Óssa menor”; 163), **1993**, pàgs. 87-100.

[Poemes seleccionats: “**Sobre la catarsi**” (DNP17); “**A mig matí**” (DNP29); “**Però non mi destar**” (MC6); “**Esparver**” (TC7); “**Fill**” (TC9); “**Maitresse de poète**” (TC33); “**Les mosques d’octubre**” (TC34); “**Els aristòcrates**” (TC38)]

1995 *El Price dels poetes. 25 anys*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, **1995**, pàgs. 40-42.

[Poemes seleccionats: “**Punta del dia**” (DNP9); “**El mutilat**” (DNP7); “**Cambra de la tardor**” (DNP42; MC1)]

2003 *Antologia general de la poesia catalana*, a cura de Josep Borrell. Barcelona: Editorial Barcanova (“Antaviana Nova/Clàssics catalans”; 109), **2003**, pàgs. 107-110.

[Poemes seleccionats: “**Helena**” (MC13); “**Lorelei**” (TC15)²²]

2005 *Antologia de poesia catalana*, a cura d’Isidor Cònsul i Llorenç Soldevila. Barcelona: Edicions Proa (“Col·lecció Les Eines”; 41), **2005**, pàgs. 222-226.

[Poemes seleccionats: “**Floral**” (DNP8); “**Cambra de la tardor**” (DNP42; MC1)²³]

2009 *Antologia de poesia catalana*, a cura de Pep Paré i Enric Martín. Barcelona: Educació 62 (“Educaula”; 10), **2009**, pàgs. 373-385.²⁴

[Poema seleccionat: “**Floral**” (DNP8); “**Cambra de la tardor**” (DNP42; MC1)]

²² Inclou breus glosses.

²³ Inclou breus glosses.

²⁴ Inclou breus comentaris i propostes didàctiques (pàgs. 374-379 i 381-385).

2010 *Cinquanta poemes per saber de memòria. Antologia a cura de Jaume Subirana. Pròleg de Narcís Comadira. Badalona: Ara Llibres, 2010.*

[Poema seleccionat: “**Cambra de la tardor**” (DNP42; MC1)]

2012 *Paraula encesa. Antologia de poesia catalana dels últims cent anys. Edició a cura de Pere Ballart i Jordi Julià. Barcelona: Viena Edicions (“El Far de Viena”; 1), 2012, pàgs. 237-251.*

[Poemes seleccionats: “**In memoriam**” (DNP1); “**Els jocs**” (DNP4); “**Cambra de la tardor**” (DNP42; MC1); “**Tres llimones**” (MC2); “**Fill**” (TC9); “**Kensington**” (TC13)]

b3. Antologies que recullen poemes no inclosos a les seccions de “Les dones i els dies”

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

Poeti catalani 1901-1961, Testi e traduzioni a cura de Livio B. Wilcock.
Introduzione di J. Rodolfo Wilcock. Milano: Valentino Bompiani, **1962**,
pàgs. 336-337.

1962

[Versió de: “**La vida perdurable**” (DNP30)]

«Gabriel Ferrater». A: *Hora de Poesia* (Barcelona), núm. 14 (març-abril
1978), pàgs. 86-88.

1978

[Poemes extrets del llibre *Da nuces pueris*, no aplegats a *Les dones i els dies*. Textos
seleccionats en versió castellana de Rosa Lentini: “**La vida perdurable**” (DNP30);
“**Sense Amor**” (DNP21); “**Per celebrar una joventut**” (DNP37)]

2010

FERRATER, Gabriel. *Curriculum Vitae. Poesie 1960-1968*. Traduzione, nota
e cura di Pietro U. Dini. Evocazione di Jaime Salinas. Pesaro: Metauro
Edizione S.r.l. (“Collana Biblioteca di Poesia”; 06), 2010. [Edició
Bilingüe]

[Poema extret del llibre *Da nuces pueris*, no recollit dins *Les dones i els dies*: “**La vida
perdurable**” (DNP30)]

c. Poemes solts publicats en diaris, revistes i homenatges

c.1. No inclosos a cap volum propi

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
1959	"A favor del futur"; "Auguri"; "Desistint de l'homenatge"; "Les amigues" dins «Seis poesías de Gabriel Ferrater», sis poemes amb la versió castellana del mateix G. Ferrater. A: <i>Cuadernos Hispanoamericanos</i> (Madrid/Editora Nacional), núm. 110 (febrer 1959), pàgs. 160-165.
1960	«Non tu corpus eras» ²⁵ . A: <i>Hiberno ex aequore</i> {Sis poemes} A: <i>Papeles de Son Armadans</i> (Palma de Mallorca), XIX, núm. 55 (Octubre 1960), pàgs. 68-69.
	«Midsommarnatt». A: <i>La Mosca</i> ; núm. 2 (Sense data i sense pàgina) * i dins <i>Antologia d'homenatge a Pompeu Fabra</i> . Barcelona: Eler ("Les Hores Extres"; 4), 1968 , pàg. 29.
1968	[I també dins «Ferrater en Rosario». A: <i>Revista de Poesía</i> (Buenos Aires), núm. 65 (juliol-agost-setembre del 2003), pàgs. 28 ²⁶]
	[Finalment dins <i>Les dones i els dies</i> . Edició definitiva [Suplements, notes i índexs a cura de Jordi Cornudella]. Barcelona: Edicions 62 ("La butxaca/ poesia"; s/n), 2010 , pàg. 207]
1962/1965/1969	«Any». (Cap d'any de 1962) ²⁷ . A: <i>Iracaba</i> (Barcelona), núm 5 (agost 1969), pàg. 5. ²⁸
	[I dins <i>Les dones i els dies</i> . Edició definitiva [Suplements, notes i índexs a cura de Jordi Cornudella]. Barcelona: Edicions 62 ("La butxaca/ poesia"; s/n), 2010 , pàg. 205]
	«Cadaqués». ²⁹ A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núm. 117 (juny 1969), pàg. 50.
	[I dins <i>Les dones i els dies</i> . Edició definitiva [Suplements, notes i índexs a cura de Jordi Cornudella]. Barcelona: Edicions 62 ("La butxaca/ poesia"; s/n), 2010 , pàg. 206]

²⁵ Títol també suggerit potser per un text d'Horaci. De fet, concideix amb els primers peus del vers sisè de l'Epístola IV, que enceta una seqüència interrogativa. «Non tu corpus eras sine pectore ; di tibi formam, / di tibi diuitias dederunt artemque fruendi.» Vegeu HORACE. *Épîtres*, texte établi et traduit par François Villeneuve. París: Société d'Édition "Les Belles Lettres", 1961⁴, pàgs. 54-55 (concretament a la pàg. 54).

²⁶ S'acompanya d'una versió castellana deguda a Edgardo Dobry i Helena Migueiz.

²⁷ Reproducció dins el "Quadern" de *El País*, 16 de febrer de 2006, pàg. 2.

²⁸ Vegeu reproducció dins <http://www.catorze.cat/generapdf.php?id=4960> [Consulta: 18/10/2017]

²⁹ FERRATER, Gabriel - BARTOLOZZI [Aiguafort]. *Cadaqués*. Barcelona, Edicions Rosembach, 1980. 50,5 x 35,5 cm. [Poema de Gabriel Ferrater i aiguafort de Bartolozzi firmat per l'artista i numerat. Dimensions aiguafort: 17x 15 cm. Làmina que pertany a la segona carpeta de la col·lecció "cinc poemes - cinc aiguaforts". Paper Super Alfa i Ingres de la casa Guarro-Cases].

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

- 1972** «Mestre Foix de Sarrià». A: *Serra d'Or* (Barcelona), núm. 153 (juny **1972**), pàg. 24.³⁰
- «Prop dels dinou». A: *Tarot de quinze* (Universitat Autònoma de Barcelona), núm. 0 (abril **1972**). sp.³¹
- 1972** [I dins *Les dones i els dies*. Edició definitiva [Suplements, notes i índexs a cura de Jordi Cornudella]. Barcelona: Edicions 62 ("La butxaca/ poesia"; s/n), 2010, pàg. 208]
- 1974** «Dues tannkas». A: *Revista del Centro de Lectura de Reus* (Reus), núm. 257 (abril **1974**), pàg. 5.³²
-
- 1982** «Per a Joaquim Molas». A: *Faig* (Manresa), núm. 16 (març **1982**), pàg. 7.³³
- 1983** «I aquells llençols que sé». A: *El Món* (29 d'abril del **1983**), pàg. 32.³⁴
- 1986** «On mating/ De la còpula» [Traducció de Joan Ferraté]. A: *Saber* (Barcelona), núm. 9 (maig-juny **1986**), pàg. 40.³⁵
- «Carta-poema. *Un astre és la cosa que té més seny: recorre..*». A: *Textos inèdits de Ferrater* (Helena Valentí publica tres cartes que el poeta li va escriure als anys seixanta, una de les quals inclou el susdit poema).
- 1987** A: *El País* (diumenge, 28 de juny del **1987**, 'Quadern'), pàg. 3.

[Vegi's infra: j. *Altres textos*]³⁶

«A Jaime Gil de Biedma, dedicant-li un exemplar de *Teoria dels cossos*».³⁷

- 1999** i
- «Cuántos tipos de guiños... ». ³⁸ A: *Dos poemas cruzados*, per Marcos Tramón. A: *Reloj de Arena* (Oviedo), núm. 23 (maig **1999**), pàgs. 7-8.

³⁰ Però datat a Cadaqués, el vint-i-quatre del set del setanta, a l'últim vers.

³¹ Poema publicat pòstumament a la susdita revista d'estudiants de la Universitat Autònoma de Barcelona, i recollit per primer cop en volum dins Gabriel Ferrater. *Vers i prosa*. Selecció de Jordi Cornudella i Joan Ferrater. València: Editorial Tres i Quatre ("L'Estel"; 5), 1988. pàgs. 96-97; recull citat a c.1. i que ens estalviam d'inscriure tot seguit a c.2. Hi ha reproduït, això no obstant, l'autògraf d'una primera versió a *Àlbum Ferrater*, Ob. cit infra, pàgs. 208-9. Abans, també, fou reproduït a PARCERISAS, Francesc et alii. "Gabriel Ferrater (1922-1972)" dins *Literatura catalana*. 3er BUP. Barcelona: Editorial Teide S.A., 1997 ¹¹, pàgs. 409-411. La 1ª edició d'aquest llibre de text es fa per l'editorial Jonc el 1986, i aquesta és la que es referencia pel que fa al *Mapa poètic GF*. La primera a Teide data del 1989.

³² Datades d'aproximadament 1945.

³³ Datat de 1966.

³⁴ Reproduït ítem a CASTELLS, Ada. «"La Casita Blanca", de Gabriel Ferrater». A: *Avui* (1 de desembre de 2003, 'Cultura i Espectacles'), pàg.?

³⁵ Recollit dins *Cartes a l'Helena i residu de materials dispersos*, cit. infra. pàg. 111. || En la nota de presentació de l'entrevista de Roberto Ruberto a GF, Ferraté especula sobre la data de l'any de composició: 1966.

³⁶ *Ibidem*, pàgs. 31-32.

³⁷ *Ibidem*, pàg. 112. Després dins *Dos poemas cruzados*, per Marcos Tramón. A: *Reloj de Arena* (Oviedo), núm. 23 (maig 1999), pàgs. 7-8.

³⁸ Versió castellana del poema anterior, dedicatòria a Jaime Gil de Biedma.

c.2. Inclosos a alguna de les seccions de “Les dones i els dies”

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
1961 MC	«Els innocents». A: <i>Homenatge a Todó</i> . Barcelona: Joaquim Horta, editor, 1961 . pàg. 29. ³⁹
	[Inclòs a la 2 ^a secció (MC29/DD.66)]
1967 DD	«Babel’». A: <i>Desde España...</i> París: Éditions de la Librairie du Globe (Col·lecció “Ebro”; 7), 1967 , pàgs. 71-72. ⁴⁰
	[Inclòs a la 5 ^a secció (DD.111)]
1972	«In memoriam». A: <i>Revista de Letras de la Facultad de Artes y Ciencias</i> (Mayagüez. Puerto Rico-Madrid) IV, núm. 13 (març 1972), pàgs. 60-85.
	[Traducció de Pere Gimferrer. Inclou la traducció de José Agustín Goytisolo de l’“Epíleg” final de DNP ⁴¹]
	(Inclòs a la 1 ^a secció) (DD.1) (DNP.1)
1979	«Boira». A: ARTIGAU. <i>Cinc poemes - cinc aiguaforts</i> . Làmina que pertany a la primera carpeta de la col·lecció en paper Super Alfa i Ingres de la casa Guarro-Cases. 17x 15 cm. Barcelona, Edicions Rosembach, 1979 . [Tiratge de 126 exemplars]
	[Inclòs a la 4 ^a secció: DD.71 (TC.3)]
1982	«Kensington». A: <i>Punt Diari</i> (Dimecres, 28 d’abril del 1982), pàg. 23. ⁴²
	[Inclòs a la 4 ^a secció: DD.82 (TC.59)]

³⁹ Poesies de Pere Quart, Salvador Espriu, Joan Perucho, Gabriel Ferrater, Joaquim Horta, Francesc Vallverdú, Miquel Bauçà, Gabriel Celaya, Ángel González, Ángel Crespo, Carlos Barral, J.A. Goytisolo, J. Gil de Biedma, J. López Pacheco; un fragment d’una partitura musical de Manuel Valls i 14 linòleums de Todó.

⁴⁰ Sota el poema, GF afegeix una nota:

(N.B. - Quasi totes les al·lusions d’aquest poema són prou clares, em penso, per tothom que hagi llegit Babel’. Però n’hi ha una que és del tot privada i que, doncs, decentment, reclama una explicació. Lev Pilaev, que fa anys em va ensenyar una mica de rus, era a l’exèrcit de Denikin quan, a Sebastopol, van ser llançats a mar per l’exèrcit on servia Babel’ - que no era encara la **konarmiya**.)

⁴¹ Talment com va aparèixer a *Poetas catalanes contemporànies* (Carner, Riba, Foix, Pere Quart, Salvat-Papasseit, Manent, Rosselló-Pòrcel, Espriu, Vinyoli, G. Ferrater.), Edició bilingüe en tria i versió... Barcelona: Seix Barral (“Biblioteca Breve de Bolsillo/Libros Enlace”; 16), 1968. [1972²], pàgs. 341-342.

⁴² Edició amb motiu d’un comentari commemoratiu de Salvador Oliva, “Un exemple dels poders del llenguatge”, a la mateixa plana.

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

1983 «Exeunt personae». A: BRU, Roser. *Cinc poemes - cinc aiguaforts*. Làmina que pertany a la setena carpeta de la col·lecció en paper Super Alfa i Ingres de la casa Guarro-Cases. 17x 15 cm. Barcelona, Edicions Rosembach, **1983**. [Tiratge de 126 exemplars]

[Inclòs a la 1ª secció: DD.35 (DNP.41)]

c.3. Antologies digitals

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

Gedichte von Gabriel Ferrater. Übersetzt von **Johannes Beilharz**. Gabriel Ferrater katalanische Literatur Lyrik Gedichte in deutscher deutsche Übersetzung Katalonien contemporary Catalan poetry in German translation, **2000**⁴³. A:

2000

<http://www.alb-neckar-schwarzwald.de/ferrater/ferrater-d.html>

[Versions de: “**Zimmer im herbst / Cambra de la tardor** (DNP47)”, “**Spiele / Els Jocs** (DNP4)”, “**Geschichtsstunde / Lliçó d’història** (DNP25)”, “**Sonnenaufgang / Punta de dia** (DNP9)”, “**Ein Unmässiger Sonnenuntergang / El ponent excessiu** (DD49)”; “**Blumen / Floral** (DNP8)”]

Gedicht von Gabriel Ferrater. «*Das Lied vom Wagen-Können*». Übersetzt von Johannes Beilharz, **2000**⁴⁴. A:

2000

<http://www.jbeilharz.de/katalan/ferrater-ged.htm>

[Versió de: “**Das Lied vom Wagen-Können / Cançó del gosar poder** (DD108)”]

«*Window on Catalonia*». Traducció de Christopher Whyte. A: *Chapman*. (Edimburg), núm. 88 (**1997**), pàgs. 11-18.⁴⁵ A:

1997

http://www.pencatala.cat/ctdl/traductors/popups_traduccion/in_memoriam.php

[Versió de: “**In memoriam** DNP1”]

Poems by Gabriel Ferrater. Translated by **Johannes Beilharz**. (1999)⁴⁶. A:

1999

<http://www.geocities.com/SoHo/Bistro/7067/ferrater-e.html>

[Versions de: “**Dawn / Punta de dia**” (DNP9); “**The Aristocrats / Els aristòcrates**” (TC38); “**House in fall / Cambra de tardor** (DNP47) (sic)”]

⁴³ “Die Originale dieser Gedichte stammen aus Gabriel Ferrater *Mujeres y días*, Editorial Seix Barral 1979. Copyright © Gabriel Ferrater 1968-1970. Übersetzungen Copyright © 1985-2000 Johannes Beilharz”. Última modificació de l’11 de novembre del 2000. [Consulta: 16/04/2009].

⁴⁴ Última modificació de 17 de novembre del 2000. [Consulta: 16/04/2009].

⁴⁵ [Consulta: 10/05/2009].

⁴⁶ “Catalan poet Gabriel Ferrater in English translation by Johannes Beilharz”. Última modificació de 17 d’octubre de 1999. [Consulta: 16/04/2009].

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

«Six poems by Gabriel Ferrater». Traducció d'Arthur Terry. A: *Journal of Catalan Studies*, núm. 2 (1999)⁴⁷. A:

<http://www.uoc.es/jocs/2/articles/aterry/index.html>

1999

[Versions de: “**Three lemons / Tres llimones**” (MC2); “**Theseus / Teseu**” (TC41)”; “**Mist / Boira** (TC3)”; “**Floral** (DNP8)”; “**Altra Mater (sic) / Atra Mater** (MC7)”; “**End of the world / Fi del món** (DNP17)”]

«Gabriel Ferrater». A: Gabriel Ferrater- Magisteri Teatre-Mag Poesia ⁴⁸. A:

<http://www.mallorcaweb.com/magpoesia/ferrater/ferrater.html>

[Poemes seleccionats:

2000

DNP: **In memoriam, Floral, Punta del dia, El mutilat, La platja, Sobre la catarsi, A través dels temperaments, Literatura, A l'inrevés, Lliçó d'història (fragment), Temps enrera, La mala missió, Possèit, Exeunt Personae;**

MC: **Cambra de tardor (sic), Si puc, No una casa, Dues amigues, El ponent excessiu, La ciutat, Josep Carner, La vida furtiva, el lleopard, Els miralls;**

TC: **Poema inacabat (fragment), Boira, dits, Esparver, Fe, Ídols, Joc, Lorelei, Kore, Metrònom, Neu, Oci, Perdó, Riure, Úter, Cançó idiota, La lliçó, Els aristòcrates;**

DD: **Aniversari]**

⁴⁷ Plana lligada al *Journal of Catalan Studies / Revista Internacional de Catalanisme* dins de la que resideix la Universitat Oberta de Catalunya (<http://www.uoc.es>). Última modificació del dilluns, 29 de març de 2004 17:49:15. [Consulta: 09/05/2009].

⁴⁸ Última revisió de 24 de octubre del 2006. [Consulta: 17/04/2009].

d. Obra poètica traduïda ⁴⁹

d.1. Traduccions al castellà

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
1959	«Seis poesías», per G. Ferrater. A: <i>Cuadernos Hispanoamericanos</i> (1959), cit. supra. [Versions de: “ Sobre la catarsi ” (DNP17); “ A favor del futur ”; “ Floral ” (DNP8); “ Auguri ”; “ Desistint de l’homenatge ”; “ Les amigues ” (MC12)]
1960	«Hiberno ex aequore», per G. Ferrater. A: <i>Papeles de Son Armadans</i> (1960), cit. supra. [Versions de: “ Tres llimones ” (MC2); “ Horabaixa ” (sic) (MC4), “ Però non mi destar ” (MC6); “ Si puc ” (MC3); “ No una casa ” (MC5); “ Non tu corpus eras ”]
1965	<i>Antología poética de la lengua catalana (puesta en versos castellanos)</i> , F. Ros. Madrid: Editora Nacional (“Col·lecció Crítica de las Artes / Serie B”; s/n), 1965, pàg. 448. [Versió de: “ Amistat del braç ” (DNP5)]
1967	«Poetas catalanes». A: <i>Caracola. Revista Malagueña de Poesía</i> , núms. 171-172 (gener-febrer 1967), pàgs. 34-37. [Selecció de poemes de Carner, J. Foix, J.V. Manent, Marià. Quart, Pere. Bartra, Agustí. Espriu, S. Teixidor, Joan. Vinyoli, Joan. Palau i Fabre, J. Ferrater, Gabriel. Sarsanedas, J. Bonet, Blai] [Poema seleccionat: “ By natural piety ” (DNP40), en tria i traducció de José Batlló?]

⁴⁹ Contrastat amb:

http://www.pencatala.cat/ctdl/autors_catalans/gabriel_ferrater/bibliografia/traduccions_de_ferrater_a_altres_llengues.php.
[Consulta: 24/02/2009].

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

1968 «Poemas de Gabriel Ferrater». A: *Poetas catalanes contemporáneos* (Carner, Riba, Foix, Pere Quart, Salvat-Papasseit, Manent, Rosselló-Pòrcel, Espriu, Vinyoli, G. Ferrater.), Edició bilingüe en tria i versió de José A. Goytisolo. Barcelona: Seix Barral (“Biblioteca Breve de Bolsillo/Libros Enlace”; 16), 1968. [1972²], pàgs. 341-369.⁵⁰

[Versions de: “Punta de dia” (DNP9), “Veus baixes” (DNP11), “A l’inrevés” (DNP20), “A mig matí” (DNP29), “La vida perdurable” (DNP30), “La mala missió” (DNP34); “Cambra de tardor” (sic) (DNP42; MC1), “Si puc” (MC3), “No una casa” (MC5), “La cara” (MC8), “Dues amigues” (MC12), “La ciutat” (MC17), “Le grand soir” (DNP23/MC30), “Guineu” (MC31); “Dits” (TC5), “Ídols” (TC11), “Kensington” (TC13), “Kore” (TC14), “Oci” (TC20), “Úter” (TC28).
Inclou la traducció de l’“Epíleg” final de DNP]

1969 «[Poemes de] Gabriel Ferrater». A: *Ocho siglos de poesía catalana. Antología bilingüe*, Selecció i pròleg de J. M. Castellet i J. Molas, versions de José Corredor Matheos i José Batlló. Madrid: Alianza Editorial (“El libro de bolsillo/Sección: Literatura”; 216), 1969, pàgs. 524-533.

[Versions de: “In memoriam” (fragment) (DNP1), “Cambra de tardor” (sic) (DNP42; MC1), “Poema inacabat” (fragment)” (TC1)]

1970 «[Poemes de] Gabriel Ferrater». A: GONZÁLEZ MARTÍN, Jerónimo-Pablo. *Poesía hispánica 1939-1969. Estudio y antología*. Edició Bilingüe. Versions en prosa de José Batlló. Barcelona: Ediciones Saturno (“El bardo/ Colección de poesía”; 59-60) 1970, pàgs. 137-141 i 335-343.⁵¹

[Versions de: “El mutilat” (DNP7); “El secret” (DNP24); “By natural piety” (DNP40); “Helena” (MC13)]

1972 «In memoriam». A: *Revista de Letras de la Facultad de Artes y Ciencias* (Mayagüez. Puerto Rico-Madrid) Tom IV, núm. 13 (març 1972), pàgs. 60-85.

[Edició bilingüe en traducció de Pere Gimferrer. Inclou també la traducció de José Agustín Goytisolo de la “poètica”, “Epíleg” final de DNP⁵²]

⁵⁰ Reedició revisada a *Veintitún poetas catalanes para el siglo XXI*. Barcelona: Lumen, 1996.

⁵¹ Traduccions de Gabriel Aresti, José Batlló y Basilio Losada. 378 p. Poemes de Celaya, Otero, Hidalgo, Miguel Labordeta, Claudio Rodríguez, Gil de Biedma, Valente, Brines, Vázquez Montalbán, Pere Quart, Salvador Espriu, Gabriel Ferrater, Ferreiro, Méndez Ferrín, Gabriel Aresti,...

⁵² En la mateixa versió que a *Poetas catalanes contemporáneos* (Carner, Riba, Foix, Pere Quart, Salvat-Papasseit, Manent, Rosselló-Pòrcel, Espriu, Vinyoli, G. Ferrater.), Edició bilingüe en tria i versió... Barcelona: Seix Barral (“Biblioteca Breve de Bolsillo/Libros Enlace”; 16), 1968. [1972²], pàgs. 341-342.

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

- 1975** «*La poesía de Gabriel Ferrater*», per J. Pont [i X. Bru de Sala]. A: *Ínsula* (Madrid), núm. 349 (desembre **1975**), pàg. 3.
- [Versió de: “**Posseït**” (DNP38)]
- 1977** «Aproximación a Gabriel Ferrater», per A. Terron Homar. A: *Cuadernos Hispanoamericanos* (Madrid), núm. 319 (gener **1977**), pàg. 6-8⁵³.
- [Versions de: “**Úter**” (TC28), “**Signe**” (TC25), “**Ídols**” (TC11), “**Sabers**” (TC24), “**Les mosques d’octubre**” (TC34), “**Tant no turmenta**” (MC21), “**La ciutat**” (MC17)]
- 1978** «Gabriel Ferrater: la palabra en busca del cuerpo», per Albert Tugues [i Rosa Lentini] A: *Hora de Poesía* (Barcelona), núm. 14 (març-abril **1978**), pàgs. 80-88.
- [Versions dels poemes suprimits a DD: “**La vida perdurable**”; “**Sense Amor**”; “**Per celebrar una joventut**”]
- [Versions fragmentàries de: “**Oci**”, “**La ciutat**”, “**Per no dir res**”, “**Sobre la catarsi**” i de “**Poema inacabat**” al servei de l’estudi d’Albert Tugues, pàgs. 80-85]

⁵³ Dins la separata.

*Mujeres y días.*⁵⁴ Versions a cura de Pere Gimferrer, José Agustín Goytisolo i José Mª Valverde. Pròleg d'Arthur Terry. Edició bilingüe. Barcelona: Seix Barral ("Biblioteca Breve"; 446. Poesia), **1979**.

[Versions de:

- Gimferrer: "In memoriam", "Los juegos", "Floral", "El mutilado", "Como Fausto", "La playa", "Sobre la catarsis", "Literatura", "Domingo", "Amistad del brazo", "Mecánica terrestre", "Octubre", "Lección de historia", "Tiempo atrás", "Pequeña guerra"
- 1979 José Agustín Goytisolo: "Amanecer", "Voces bajas", "Del revés", "La mala misión", "Habitación de otoño", "Si puedo", "No una casa", "La cara", "Dos amigas", "La ciudad", "Le grand soir", "Zorra", "Dedos", "Ídolos", "Kensington", "Kore", "Ocio", "Útero".
- Valverde: "Primavera", "Mœurs exotiques", "El secreto", "Mala memoria", "Un paso inseguro", "Poseído", "María", "By Natural Piety", "Exeunt personae", "Tres limones", "Però non mi destar", "Atra Mater", "Para no decir nada", "Helena", "El poniente excesivo", "El distraído", "Caracol", "Tro vos mi siatz renduda", "Josep Carner", "La vida furtiva", "Economías rivales". "Canción de cuna", "El leopardo", "Los piojos", "Societas Pandari", "Los espejos", "El tío", "Neblina", "Bosque", "Engaño", "Gavilán", "Fe", "Hijo", "Idolillos.", "Juego", "Lorelei", "Metrónomo", "Mudanzas", "Nieve", "Chicas", "Perdón", "Llorar", "Reír", "Saberes", "Signo", "Solsticio", "También", "Cifra", "Canción idiota", "Tempestiva viro", "Maîtresse de poète", "Las moscas de octubre", "Las generaciones", "La lección", "Aniversario", "Canción del atreverse a poder", "Para José Mª Valverde", "Los aristócratas", "Babel", "S-Bahn", "Mädchen", "Teseo"]

1983 «[Poemes de] Gabriel Ferrater». A: *Poesía catalana contemporánea*, Edició bilingüe en versió i pròleg de José Corredor-Matheos. Madrid: Espasa-Calpe ("Selecciones Austral"; 115), **1983**, pàg. 388-395.

[Versions de: "In memoriam" (fragment) (DNP1), "La lliçó" (TC36)]

⁵⁴ «En 1968 apareció la primera edición catalana de la obra poética completa de Gabriel Ferrater (1922-1972) bajo el título genérico de *Les dones i els dies* (1960-1966). La presente edición bilingüe recoge una amplia muestra de aquellos poemas, seleccionados por el propio autor.» Extret de la "Nota editorial", pàg. liii. Afegim per al contrast cronològic que el paper encapçalador de Terry data de 1971.

Cal considerar aquest volum una nova versió revisada de DD, última d'un vell projecte acabat, en el sentit de la seva experiència reiterada de suscitar-hi recepció en un marc d'àmbit hispànic —la península, però, amb S&B, també l'altre costat de l'Atlàntic (¿anècdota del fèibuc, la mexicana de trenta-i-tants que als 14 ja el descobreix i se'l fa son poeta de capçalera i ara n'administra, des d'allà una plana de difusió i sociabilitat?)— per tal com el mateix Ferrater, cap el 1970 hauria fet la tria definitiva del textos que apareixerien i que calia traduir al castellà en versos, o, si fos el cas, prosa retallada. Però abandonant l'estil d'aquelles autoversions en prosa que havien termenat cadascuna de les experiències anteriors (1959; 1960; 1966): obra poètica definitiva o antologia final, tanmateix publicada pòstumament, és interessant, idò, valorar-ne quins textos deixa fora en aquesta ocasió. [Font: Cornudella, 2002].

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

1989 *Poema inacabado*, Edición bilingüe, Versión en castellano, prólogo y notas de Joan Margarit i Pere Rovira. Madrid: Alianza Editorial/Enciclopèdia Catalana (“Biblioteca de Cultura Catalana”; 19), **1989**.

1989 «Ferrater, G.: *Cerca de los diecinueve*», per Pere Rovira. A: *Leer*, núm. 22, (juliol **1989**), pàgs. 23.

[Versió de: «**Prop dels dinou**»]

1989 «Gabriel Ferrater». A: *Antología de poetas suicidas (1770-1985)*, a càrrec de José Luis Gallero. [versions de Luis Alberto de Cuenca] Madrid: Fugaz Ediciones Universitarias, **1989**, pàgs. 263-268.

[Versions de: “**Posseït**” (DNP38); “**Si puc**” (MC3); “**Oci**” (TC20); “**La ciutat**” (MC17); “**Úter**” (TC28)]

1992 «Exeunt personae» (Sis cançons sobre poemes de Gabriel Ferrater musicats per Rafael Subirachs) [versions castelles de llibret per Maritxu Villalonga]. A: *Miralls*. Barcelona: PICAP, **1992**.

[Versions de: “Exeunt personae” (DNP41), “Tempestiva viro” (TC31), “Els miralls” (MC27), “Perdó” (TC21), “Lorelei” (TC15), “Posseït” (DNP38)]

1993 «Poemas de Gabriel Ferrater (Traducción y selección de Alberto Tugues)». A: *Hora de Poesía. Revista de crítica, ensayo y creación poética*. (Barcelona), núm. 85-86-87 (gener-juny **1993**), pàgs. 81-86.

[Número monogràfic dedicat als poetes suïcides. Versions de: “**Posseït**” (DNP38); “**Si puc**” (MC3); “**Caragol**” (MC16); “**La ciutat**” (MC17); “**Oci**” (TC20)]

*Veintiún poetas catalanes para el siglo XXI*⁵⁵. Selección, traducción, prólogo y notas bibliográficas de José Agustín Goytisolo. Edición bilingüe. Barcelona: Lumen, **1996**, pàgs. 254-277.

1996 [Versions de: “**Veus baixes**” (DNP11), “**A l’inrevés**” (DNP20), “**La vida perdurable**” (DNP30), “**La mala missió**” (DNP34); “**Cambra de la tardor**” (DNP42; MC1); “**Si puc**” (MC3), “**No una casa**” (MC5), “**La cara**” (MC8), “**Dues amigues**” (MC12), “**La ciutat**” (MC17), “**Guineu**” (MC31); “**Dits**” (TC5), “**Ídols**” (TC11), “**Kensington**” (TC13), “**Oci**” (TC20)]

⁵⁵ Cal comparar les versions amb les de *Poetas catalanes contemporáneos* [1968] i les de *Mujeres y días* [1979]. En tot cas, respecte de la primera desapareixen, en aquesta edició revisada i ampliada: “Punta de dia” (DNP9), “A mig matí” (DNP29), “Le grand soir” (DNP23/MC30), “Kore” (TC14), “Úter” (TC28). I la traducció de l’“Epíleg” final de DNP.

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

2002 *Las mujeres y los días. Poesía completa* en traducció de Mª Àngels Cabré. Pròleg de Luis Izquierdo. Barcelona: Editorial Lumen (“Poesía”; 134), **2002**.

[Versió completa dacord amb DD **1968**] [Consultar l'índex]

2003 «Ferrater en Rosario: ‘Midsommarnatt’ en traducció d’Edgardo Dobry i Helena Migueiz». A: *Diario de Poesía* (Buenos Aires), núm. 65 (juliol-agost-setembre del **2003**), pàgs. 28.

2004 «Gabriel Ferrater». A: *Antología poética De amore*. [a càrrec d’Andreu Jaume] [traduccions de Mª Àngels Cabré]. Nota de l’editor. Barcelona: Editorial Lumen (“Poesía”; 146), **2004**, pàgs. 61-74.

[Versions de: “**El mutilat**” (DNP7); “**Posseït**” (DNP38); “**Cambra de la tardor**” (DNP42; MC1); “**Tro vos mi siatz renduda**” (MC18); “**Ídols**” (TC11); “**Neu**” (TC18); “**Perdó**” (TC21); “**Mädchen**” (TC40)]

2004 *Doce poetas catalanes del siglo XX*. Traducció d’Orlando Guillén. Epíleg d’Enric Casasses. Mèxic : Palma de Mallorca : Fondo de Cultura Económica : Institut Ramon Llull, [**2004?**].

[“Chúpate el dedo gordo”. Traducció d’Orlando Guillén. A: <https://orlandoguillen.wordpress.com/category/doce-poetas-catalanes-del-siglo-xx/>]

d.2. Traduccions a l'alemany ⁵⁶

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
1970	<i>Katalanische Lyrik im zwanzigsten Jahrhundert</i> , per J. Hosle, A. Pous. Mainz: Hase & Koenier, 1970.
1974	[Versions de: “Das Lied vom Wagen-können / Cançó del gosar poder” (DD108)] «Ich will deutlich sprechen. Gedichte aus Katalonien». A: <i>Akzente: Zeitschrift für Literatur</i> , per per J. Hosle, A. Pous. (1974), pàgs 303-304.
	[Versions de: “In memoriam” (DNP1) (fragment)]
1987	<i>Ein Spiel von Spiegeln. Katalanische Lyrik des 20. Jahrhunderts</i> . Traducció de Tilbert Dídac Stegmann . Adaptació d’ Uwe Grüning . Leipzig: Reclam-Verlag, 1987, pàgs. 146-151.
	[Versions de: “Cabra de la tardor” (DNP42; MC1), “Josep Carner” (MC19), “Kensington” (TC13)]
2000	<i>Gedichte von Gabriel Ferrater</i> . Übersetzt von Johannes Beilharz . Gabriel Ferrater katalanische Literatur Lyrik Gedichte in deutscher Übersetzung Katalonien contemporary Catalan poetry in German translation, 2000 ⁵⁷ . A: http://www.alb-neckar-schwarzwald.de/ferrater/ferrater-d.html
	[Versions de: “Zimmer im Herbst / Cambra de la tardor” (DNP47), “Spiele / Els Jocs” (DNP4), “Geschichtsstunde / Lliçó d’història” (DNP25), “Sonnenaufgang / Punta de dia” (DNP9); “Ein unmässiger Sonnenuntergang / El ponent excessiu” (DD49); “Blumen / Floral” (DNP8)]
2000 b	<i>Gedicht von Gabriel Ferrater</i> . «Das Lied vom Wagen-Können». Übersetzt von Johannes Beilharz, 2000 ⁵⁸ . A: http://www.jbeilharz.de/katalan/ferrater-ged.htm
	[Versió de: “Das Lied vom Wagen-Können /Cançó del gosar poder” (DD108)]

⁵⁶ PERPINYÀ FILELLA (1997): “T. Stegmann en preparava algunes versions” (nota 22, pàg. 383). Segurament es referia a les consignades com a [1d2_2].

⁵⁷ “Die Originale dieser Gedichte stammen aus Gabriel Ferrater *Mujeres y días*, Editorial Seix Barral 1979. Copyright © Gabriel Ferrater 1968-1970. Übersetzungen Copyright © 1985-2000 Johannes Beilharz”. Última modificació de l’11 de novembre del 2000. [Consulta: 16/04/2009].

⁵⁸ Última modificació de 17 de novembre del 2000. [Consulta: 16/04/2009].

d.3. Traduccions a l'anglès

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
1967	<i>A Small War and other poems translated from the Catalan</i> , per Terry, Arthur. Belfast: Queens UP, 1967 .
[Versions de: "(?)", "(?)"]	
<i>Modern Catalan Poetry: An Anthology</i> , per David Rosenthal. Saint Paul: New Rivers, 1979 , pàgs 143-149 ⁵⁹ .	
1979	
[Versions de: "The Furtive Live" (MC20); "Two Girl Friends" (MC12); "A Small War" (DNP33); "Three lemons" (MC2); "Womb" (TC28); "Idleness" (TC20)]. [Per gentileza de James Hawkey]	
1986	<i>The journal of Literary Translation</i> , per Arthur Terry. núm. XVI (primavera 1986).
[Versions de: "(?)", "(?)"]	
1987	<i>Homage to Joan Gili on his eightieth birthday</i> . Forty Modern Catalan Poems Chosen and Introduced by Arthur Terry with English Prose Translations by Members of The Anglo-Catalan Society. Sheffield: The Anglo-Catalan Society, 1987 , pàgs. 38-39.
[Versió de: "Temps enrera" (DNP26)] [Per gentileza de J. Hawkey]	
1989	«Gabriel Ferrater: poems from 'Les dones i els dies'». Versions per Josep Miquel Sobré. A: <i>Catalan Review</i> (Barcelona), Vol. III, núm. 1 (juliol 1989), pàgs. 172-183.
[Versions de: "Posseït" (DNP38), "El ponent excessiu" (DD49), "Bosc" (TC.B.4), "Dits" (TC.B.5), "Fe" (TC.B.8) i "Ídols" (TC11)]	
1989	<i>Sis cançons per a baríton i guitarra (amb textos de G. Ferrater)</i> , per J. M. Sobre[r?], J. Miles, A. Gasull, F. Bérben. Ancona, 1989 .
[Versions de: "(?)", "(?)"]	

⁵⁹ La plana 143 conté una glosa en anglès sobre el poeta.

«5. Two Poets of the 1960s: Gabriel Ferrater and Vicent Andrés Estellés». A: *Postwar Catalan poets*, per David H. Rosenthal. Lewisburg: Bucknell UP, **1991**, pàg. 79-87.

1991

[Versions de: “**In memoriam**” (DNP1) (fragment); “**Úter / Womb**” (TC28); “**Oci / Idleness**” (TC20); “**Dues amigues / Two Girl Friends**” (MC12); “**La vida furtiva / The Furtive Live**” (MC20); “**Petita guerra / A Small War**” (DNP33)]. [Per gentileza de J. Hawkey]

«Gabriel Ferrater (1922-1972)». A: *Seven catalan poets*, selecció de Oriol Pi de Cabanyes i Iolanda Pelegrí. Versions per David H. Rosenthal ⁶⁰. Barcelona: Institució de les Lletres Catalanes, **1991**, pàgs. 36-37.

1991

[Versions de: “**La ciutat / The city**” (MC17); “**Oci / Idleness**” (TC20)] [Per gentileza de J. Hawkey]

Modern Catalan Poetry. A European Perspective, per Arthur Terry. London: Department of Hispanic Studies Queen Mary and Westfield College (“The Kate Elder Lecture”; 2), **1991**, pàgs. 13-16.

1991

[Versió de: “**Paisatge amb figures / Landscape with Figures**” (DNP36)]

Metamorphose: The Journal of the five-college seminar of literary translation, per A. Terry (**1996**) ⁶¹.

1996

[Versions de: “(?)”, “(?)”]

«Window on Catalonia». Traducció de Christopher Whyte. A: *Chapman*. (ISSN 0308-2695) (Edimburg), núm. 88 (**1997**), pàgs. 11-18.⁶²

1997

[Versió de: “**In memoriam**” (DNP1)]

Special Issue on 20th-Century Catalan Poetry, per Nathaniel Smith. Amherst: University of Massachusetts, **1997**.

1997

[Versions de: “(?)”, “(?)”]

Poems by Gabriel Ferrater. Translated by **Johannes Beilharz**. (1999)⁶³
A: <http://www.beilharz.com/ferrater-e.html>

1999

[Versions de: “**Dawn / Punta de dia**” (DNP9); “**The Aristocrats / Els aristòcrates**” (TC38); “**House in fall / Cambra de tardor** (DNP47) (sic)”]

⁶⁰ Traslladats per David H. Rosenthal dins *Modern Catalan Poetry: An Anthology*. Saint Paul: New Rivers, 1979. Inclou registre en cassette de la lectura a càrrec de Nicholas Storey.

⁶¹ *Ibidem*: “en premsa” (Nota 2, pàg. 384).

⁶² Extret de: http://www.pencatala.cat/ctdl/traductors/popups_traduccion/in_memoriam.php [Consulta: 10/05/2009].

⁶³ “Catalan poet Gabriel Ferrater in English translation by Johannes Beilharz”. Última modificació de 17 de octubre de 1999. [Consulta: 16/04/2009].

«Six poems by Gabriel Ferrater». Traducció d'Arthur Terry. A: *Journal of Catalan Studies*, núm. 2 (1999).

A: <http://www.uoc.es/jocs/2/articles/aterry/index.html>

- 1999** [Versions de: “**Three lemons / tres llimones**” (MC2); “**Theseus / Teseu**” (TC41); “**Mist / Boira**” (TC3); “**Floral**” (DNP8); “**Altra Mater (sic) / Atra Mater**” (MC7); “**End of the world / Fi del món**” (DNP17)”]
-

Women and Days. [Antologia de] *Les dones i els dies*. Traducció i prefaci d'Arthur Terry. Introducció de Seamus Heaney. Edició bilingüe. Todmorden (Anglaterra): Arc Publications (Col·lecció “Visible Poets”; 13), **2004**.⁶⁴

- 2004** [Versions de: “**In memoriam**” (DNP1), “**Petita guerra**” (DNP33), “**Lliçó d'història**” (DNP25), “**Atra Mater**” (MC7), “**Le grand soir**” (DNP23/MC30), “**El lleopard**” (MC24), “**Floral**” (DNP8), “**Temps enrera**” (DNP26), “**By natural piety**” (DNP40), “**Cambra de tardor**” (DNP42; MC1) (sic), “**Fi del món**” (DNP19), “**Ídols**” (TC11), “**Boira**” (TC3), “**Solstici**” (TC26), “**Si puc**” (MC3), “**Tres llimones**” (MC2), “**El lector**” (DD106), “**A l'inrevés**” (DNP20), “**La mala missió**” (DNP43), “**Un pas insegur**” (DNP31), “**Pero non mi destar**” (MC6), “**Paisatge amb figures**” (DNP36), “**Octubre**” (DNP28), “**Diumenge**” (DNP22), “**Començaments**” (DNP31)⁶⁵, “**Maîtresse de poète**” (TC33), “**Teseu**” (TC41), “**Oci**” (TC20)]
-

(Common) Sense and (Extreme) Sensibility Poetry Reading. Barcelona: Institut Ramon Llull, **2006**.

2006

[36 pages. Soft cover. Brand new book. Versió d'Arthur Terry⁶⁶, pàgs. 10-11]

[Versió de: “**Cambra de la tardor**” (DNP42; MC1)]

- 2007** *Made in Catalunya. Letters from a Harsh Land: Poetry in Catalonia, 1868-1939. Poetry Reading. Laurie Anderson, Lou Reed, and Patti Smith reading Catalan poetry*. Traduccions d'Arthur Terry. Programa d'una lectura organitzada per l'Institut Ramon Llull el 23-24 de març del **2007** al Howard Gilman Performance Space del Baryshnikov Arts Center. 77 pàgs. Edició bilingüe, pàgs. 48-53.

[Versions de: “**Temps rerera / Time Was**” (DNP26), “**Cambra de la tardor / Autumn Room**” (DNP42; MC1), “**Oci / At Ease**” (TC20)]

⁶⁴ Abans el traductor havia editat sis versions, sota el títol «Six poems by Gabriel Ferrater», a la revista *Journal of Catalan Studies*, núm. 2 d'Homenatge a Joan Gili (1999). Vegeu a: <http://www.uoc.es/jocs/2/articles/aterry/index.html>

⁶⁵ Cal remarcar com aquest text havia quedat fora de les DD.

⁶⁶ From a reading at Poets House in New York City on February 11, 2006 celebrating Catalan Culture in New York. This is a bilingual edition in Catalan and English. I Poetes representats: Estelles, Vicent Andrés; Carner, Josep; Espriu, Salvador; Ferrater, Gabriel; Forcano, Manuel; March, Ausiàs; Mateu, Melcion; Pessarrodona, Marta; Parcerisas, Francesc; & Riba, Carles. Inclou la versió d'Arthur Terry de «Cambra de la tardor» (DNP42; MC1).

2007 *Made in Catalunya. Letters from a Harsh Land: Poetry in Catalonia, 1868-1939. Poetry Reading.* Traduccions d'Arthur Terry. Programa d'una lectura organitzada per l'Institut Ramon Llull a Nova York el 21 d'abril del **2007** al Metropolitan Museum of Art. 38 pàgs. Edició bilingüe, pàgs. 30-31.⁶⁷

[Versió de “**Petita guerra / A Small War**” (DNP33)]

2007 *Catalan Literary Classics.* Traducció d'Arthur Terry. Barcelona: Institut Ramon Llull, **2007**, pàgs. 48-49 ⁶⁸.

[Versió de “**A l'inrevés / In Reverse**” (DNP20)]

«On poetry: The reader». Traducció d'Arthur Terry. A: *Catalan Writing* (Barcelona), núm. 1 (hivern **2007**), pàg. 3. ⁶⁹

2007 A:

http://www.traces.uab.es/tracesbd/catalanwriting/2007/catalanwriting_a2007thivernn1p3.pdf

[Versió de “**El lector**” / **The reader**” (DD106)]

2009 «On Poetry: Contrariwise». Traducció de Jordi Cornudella. A: *Catalan Writing* (Barcelona), núm. 6 (juny **2009**), pàg. 3.

A: <http://www.pencatala.cat/documents/diptico-cw6.pdf>

[Versió de “**A l'inrevés / Contrariwise**” (DNP20)]

⁶⁷ Inclou aquesta nota biogràfica:

«Gabriel Ferrater (1922-1972)

Ferrater is a major intellectual. His considerable versatility (he was a mathematician, a linguist, a literary critic, a translator, a university lecturer, and a writer) is responsible for his range of interests, from articles on linguistics to major poetic compositions. A fervent reader, Ferrater was well-acquainted with his European and American contemporaries. In his poetry, in which the influence of his masters Josep Carner and Carles Riba is discernible, and which he himself describes as “poetry of experience”, Ferrater shuns the so-called “historical realism” of his time. He was one of the most influential poets of his generation” (pàg. 34).

⁶⁸ La pàg. 48 suposa una glosa en anglès sobre l'obra del poeta, segurament del mateix Terry.

⁶⁹ Publicat a *Women and Days*. Arc Publications, 2004, Traducció d'Arthur Terry.

d.4. Traduccions al croat

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

1982 *Bikova koža. Mala antologija katalonskog modernog pjesništva*, per Tonko Maroević. Zagreb: Nakladni Zavod Matice Hrvatske, **1987**, pàgs. 85-88.

[Versions de: “**Neprikladni život / La vida perdurable**” (DNP30); “**Ako mogu / Si puc**” (MC3); “**Grad / La ciutat**” (MC17); “**Dokolica / Oci**” (TC20)]

d.5. Traduccions a l'eslovè

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

1982 *Katalonska lirika 20. stoletja*. Pròleg d'Àlex Broch. Tria i edició Niko Košir. Traduccions de Niko Košir, Tone Pavček i Janez Menart. Poemes de Ferrater traduïts per Niko Košir. Ljubljana: Cankarjeva Založba, **1982**.

[Versions de: “Pritajeni glasovi / Veus baixes” (DNP11); “Sredi dopoldneva / A mig matí” (DNP29); “Maliki / Ídols” (TC11); “Jesensko bivališče / Oci” (TC20); “Brezdelje / Cambra de la tardor” (DNP42; MC1); “In memoriam” (DNP1); “Mesto / La ciutat” (MC17)]

2007 *Ženske in dnvi*. Pesmi izlabra in iz katalonščine prevedla Simona Škrabec. Ljubljana: Center za slovensko književnost (“Col·lecció Aleph”; 116), **2007**.

[Versions de: “Floral”, “El mutilat”, “Com Faust”, “Veus baixes”, “Sobre la catarsi”, “Literatura”, “A l'inrevés”, “Amistat del braç”, “A mig matí”, “Paisatge amb figures”, “El secret”, “Petita guerra”, “La mala missió”, “Posseït”; “Tres llimones”, “Si puc”, “La cara”, “Per no dir res”, “Helena”, “Matèries”, “El ponent excessiu”, “El distret”, “La ciutat”, “Josep Carner”, “La vida furtiva”, “Cançó de bressol”, “Els polls”, “Guineu”; “Boira”, “Bosc”, “Corda”, “Dits”, “Engany”, “Esparver”, “Fe”, “Fill”, “Ídols”, “Joc”, “Kensington”, “Kore”, “Metrònom”, “Neu”, “Noies”, “Oci”, “Perdó”, “Plorar”, “Riure”, “Sabers”, “Signe”, “També”, “Úter”, “Xifra”; “Cançó idiota”, “De lluny”, “Maîtresse de poète”, “Les mosques d'octubre”, “Les generacions”, “La lliçó”, “El lector”, “Aniversari”, “Cançó del gosar poder”, “Per José María Valverde”, “Els aristòcrates”, “S-Bahn”, “Mädchen”, “Teseu”]

d.6. Traduccions al francès

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

1966 «12 poètes catalans d’aujourd’hui», per P. Vives. A: *Les Lettres Françaises*, núm. 415, 22-23 (febrer **1966**), pàgs. ?

[Versions de: “(?)”, “(?)”]

1967 «Littérature catalane», per [Antoine Cayrol]. A: *Europe* (París), núm. 464 (desembre **1967**), pàgs. 81-84.

[Versions: “**La vie furtive**”(MC20); “**Chambre d’automne**” (DNP42; MC1); “**Poème inachevé**” (fragment) (TC1)]

1973 *Écrivains de Catalogne*, Présentés et traduits per Mathilde Bensoussan. París: Denoël (“Les lettres nouvelles”), **1973**, pàgs. 156-158.⁷⁰

[Versions de: “**Chambre de l’automne**” (DNP42; MC1); “**La vie furtive**” (MC20)]

1985 *Poème inachevé*, Présentation, traduction et notes par William Cliff⁷¹. Edició bilingüe. Bruxelles/Barcelona: Éditions Revue & Corrigée, **1985**.⁷²

1992 «Exeunt personae» (Sis cançons sobre poemes de Gabriel Ferrater musicats per Rafael Subirachs) [versions franceses de llibret per McLaughlin, M. P.]. A: *Miralls*. Barcelona: PICAP, **1992**.

[Versions de: “**Exeunt personae**”, “**Tempestiva viro**”, “**Els miralls**”, “**Perdó**”, “**Lorelei**”, “**Posseït**”]

1991 «Gabriel Ferrater (1922-1972)». A: *Sept poètes catalans*, selecció de Oriol Pi de Cabanyes i Iolanda Pelegrí. Versions per Montserrat M. Prudon⁷³. Barcelona: Institució de les Lletres Catalanes, **1991**, pàgs. 36-37.

[Versions de: “**La ciutat / La ville**” (MC17); “**Oci / Oisivité**” (TC20)]

⁷⁰ Perpinyà data aquesta edició del 1970, cosa ben diferent pel que faria a la possibilitat d’un presumpte coneixement de l’autor.

⁷¹ Pseudònim d’André Imberechts. *Poème inachevé*, Lovaina, 1970.

⁷² Vegeu: MACIÀ COSTA, Xavier. «Gabriel Ferrater, traduït». A: *Els Marges* (Barcelona), núm. 35 (setembre 1986), pàgs. 115-116.

⁷³ Inclou registre en casset de la lectura a càrrec d’Alain Rimoux.

1993 «Poésie des régions d'Europe: Catalogne du Sud», per [Mathilde Bensoussan]. A: *Sources*, Namur (Bèlgica) (**1993**), pàgs. ?

[Versions de: "(?)", "(?)"]

2004 *Les femmes et les jours*.⁷⁴ Traducció, presentació i notes de William Cliff.
Mònaco: Éditions Du Rocher («Anatolia/ Poésie Grand Format; s/n»),
2004.

⁷⁴ Versió completa i d'igual ordenació que el corpus DD 1968.

d.7. Traduccions a l'hongarès

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
1972	«La vida furtiva / títol hongarès?». Traducció de Géza Képes. A: <i>Nagyvilág</i> (Ciutat d'edició?), núm. ? (agost del 1972), pàg. 1179. [Versió de “?” / “La vida furtiva” (MC20)]
1972	Körtáncfantomokkal. <i>Modern katalán költők</i> . ⁷⁵ Traducció de ? Bukarest: Kriterion Könyvkiadó, 1972, pàgs. ? [Versions de: “A fonákjáról / A l'inrevés” (DNP20); “Nem múltó élet / La vida perdurable” (DNP30); “Nehéz küldetés / La mala missió” (DNP34); “Őszi szoba / Cambra de la tardor” (DNP42; MC1); “Arc / La cara” (MC8); “Város / La ciutat” (MC17); “Bálványok / Ídols” (TC11); “Le grand soir” (DNP23/MC30)]
1973	«La vida furtiva / títol hongarès?». A: KÉPES, Géza. <i>Fordított világ</i> . Títol complet? Budapest: Magvető Könyvkiadó, 1973, pàgs. 486-487. [Versió de “?” / “La vida furtiva” (MC20)]
1997	<hr/> <i>Raó i follia. Poetes catalans del segle XX. = Ész és mámor, XX. Századi katalán költők</i> . Traducció de Déri Balázs. Budapest: Íbisz, 1997, pàgs. 112-115 i 122-123. [Versions de: “Múlt időben/ Temps enrere” (DNP26); “Szoba ősszel / Cambra de la tardor” (DNP42; MC1)]
1998	<i>Vágtató lovak: XX. Századi katalán költők.</i> , per Jánosházy György. Marosvásárhely: Mentor, 1998, pàgs. 137-148. [Versions de: “A fonákjáról / A l'inrevés” (DNP20); “Nem múltó élet / La vida perdurable” (DNP30); “Nehéz küldetés / La mala missió” (DNP34); “Őszi szoba / Cambra de la tardor” (DNP42; MC1); “Arc / La cara” (MC8); “Város / La ciutat” (MC17); “Bálványok / Ídols” (TC11); “Le grand soir” (DNP23/MC30)]

⁷⁵ Segons declaracions del traductor de català a l'hongarès, Faluba Kálmán, *Vágtató lovak. XX. századi katalán költők* (Marosvásárhely: Mentor Kiadó, 1998) és una versió ampliada de *Körtánc fantomokkal. Modern katalán költők* (Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1972), que, per la seva banda, fou una adaptació de *Poetas catalanes contemporáneos* (1968) de José Agustín Goytisolo, tria de qui segueix excepte en el cas d'Espriu. Així, tant al volum del 1972 com al del 1998 tenim les mateixes versions de Ferrater, i en el mateix ordre. El 1972 Ferrater era el poeta més jove entre els antologats. L'edició del 1998 inclou a més Miquel Martí i Pol, Joan Margarit, Marta Pessarrodona, Narcís Comadira i Francesc Parcerisas.

d.8. Traduccions a l'italià

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

Poeti catalani 1901-1961, Testi e traduzioni a cura de Livio B. Wilcock.
Introduzione di J. Rodolfo Wilcock. Milano: Valentino Bompiani,
1962, pàgs. 329-337.

1962

[Versions de: “**Le grand soir**” (DNP23/MC30); “**Si puc**” (MC3); “**Tres llimones**” (MC2);
“**A mig matí**” (DNP29); “**La vida perdurable**” (DNP30)]

FERRATER, Gabriel. *Curriculum Vitae. Poesie 1960-1968*. Traduzione,
nota e cura di Pietro U. Dini. Evocazione di Jaime Salinas. Pesaro:
Metauro Edizione S.r.l. (“Collana Biblioteca di Poesia”; 06), **2010**.
[Edició Bilingüe]

2010

[Versions de: “**In memoriam**” (DNP1); “**El mutilat**” (DNP7); “**Veus baixes**” (DNP11);
“**La platja**” (DNP13); “**Literatura**” (DNP16); “**Sobre la catarsi**” (DNP17); “**A
través dels temperaments**” (DNP18); “**Fi del món**” (DNP19); “**Diumenge**”
(DNP22); “**Le grand soir**” (DNP23/MC30); “**El secret**” (DNP24); “**Temps
enrera**” (DNP26); “**Mecànica terrestre**” (DNP27); “**Octubre**” (DNP28); “**A mig
matí**” (DNP29); “**La vida perdurable**” (DNP30); “**Mala memòria**” (DNP32);
“**Petita guerra**” (DNP33); “**Paisatge amb figures**” (DNP36); “**Posseït**” (DNP38);
“**Maria**” (DNP39); “**By Natural Piety**” (DNP40); “**Exeunt personae**” (DNP41);
“**Cambra de la tardor**” (DNP42 / MC1); “**Tres llimones**” (MC2); “**Si puc**”
(MC3); “**Hora baixa**” (MC4); “**No una casa**” (MC5); “**Però non mi destar**”
(MC6)_3; “**Atra Mater**” (MC7); “**La cara**” (MC8); “**Per no dir res**” (MC9);
“**Naixença**” (MC11); “**El distret**” (MC14); “**Sacra reppresentazione**” (MC15);
“**Caragol**” (MC16); “**La ciutat**” (MC17); “**Tro vos mi siatz renduda**” (MC18);
“**Josep Carner**” (MC19); “**La vida furtiva**” (MC20); “**Tant no turmenta**”
(MC21); “**Cançó de bressol**” (MC23); “**Els miralls**” (MC27); “**Guineu**” (MC31);
“**Boira**” (TC3); “**Bosc**” (TC4); “**Dits**” (TC5); “**Esparver**” (TC7); “**Fill**” (TC9);
“**Ídols**” (TC11); “**Joc**” (TC12); “**Kensington**” (TC13); “**Kore**” (TC14); “**Lorelei**”
(TC15); “**Neu**” (TC18); “**Noies**” (TC19); “**Oci**” (TC20); “**Perdó**” (TC21);
“**Sabers**” (TC24); “**Signe**” (TC25); “**També**” (TC27); “**Úter**” (TC28); “**Xifra**”
(TC29); “**Les mosques d’octubre**” (TC34); “**La lliçó**” (TC36); “**Els aristòcrates**”
(TC38); “**S-Bahn**” (TC39); “**Mädchen**” (TC40); “**Teseu**” (TC41); “**El lector**”
(DD103); “**Aniversari**” (DD107); “**Babel**” (DD111)]

d.8.1. Versions digitals

- 2010** | «Curriculum vitae di Gabriel Ferrater». Versions de Pietro U. Dini. A: *Nazione Indiana. Versione 2.0.* (22 d'abril del **2010**).⁷⁶
- <http://www.nazioneindiana.com/2010/04/22/curriculum-vitae/>
- [Versions de “**La platja / La spiaggia**” (DNP13); “**A través dels temperaments / Attraverso i temperamenti**” (DNP18); “**Mecànica terrestre / Meccanica terrestre**” (DNP27); “**Ídols / Idoli**” (TC11); inclou una versió de l’*Epíleg* de DNP / “**Poetica**”]
- 2010** | «Tradurre poesia: Per Gabriel Ferrater». Versions de Pietro U. Dini. A: *absoluteville* [Revista digital de poesia] (dilluns, 7 de juny del **2010**)⁷⁷ a:
- <http://www.absolutepoetry.org/Per-Gabriel-Ferrater#forum16572>
- [Versions de “**Literatura / Letteratura**” (DNP16); “**Fi del món / Fine del mondo**” (DNP19); “**Diumengse / Domenica**” (DNP22)]

⁷⁶ Revista digital | «I testi poetici qui presentati fanno parte di *Curriculum vitae Poesie 1960-1968*, traduzione, nota e cura di Pietro U. Dini con una *Evocazione* di Jaime Salinas. Il volume, in uscita a maggio nella collana *Biblioteca di poesia* (Il Metauro), è la prima antologia in italiano di Gabriel Ferrater». [Consulta: 22/04/2010]

⁷⁷ La tria prové del mateix volum acabat de citar a cura de Pietro U. Dini.

d.9. Traduccions al neerlandès

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

1968 *Een Catalaans Bericht*, per Bob de Nijs. Lier: De blanden voor de poezie, **1968**, pàgs. 194-196.

[Versions de: “**Punta de dia**” (DNP9); “**La vida perdurable**” (DNP30); “**Cançó idiota**” (TC30)]

1990 «De koele hoeken en kanten van de schaduw (antologia de poesia catalana)». Traducció de Bob de Nijs. A: *Point*, núm. 19, (Brussel·les : Meerbeke-Ninove, **1990**).

[Sense indicació de pàgina: l'ordenació dels poetes és alfabètica]

[Versió de: “**Literatura**” (DNP16)]

1990 «Catalaanse zegswijze». Traducció de Bob de Nijs. A: *Kruispunt* (Bruges), núm. 131 (juny **1990**), pàgs. 68-69.

[Revista literària, núm. dedicat a Catalunya]

[Versions de: “**Cançó idiota**” (TC30); “**Sabers**” (TC24)]

d.10. Traduccions al portuguès

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

1969 *Antologia de poesia catalã contemporânea*. Selecció, traducció i notes de Stella Leonardos. Introducció de Domingos Carvalho da Silva. São Paulo: Monfort, **1969**, pàgs. 84-89.

[Versió de: “**By natural piety**” (DNP40)]

2021 *Resistir ao Tempo. Antologia de poesia catalã (edição bilingue)*. Organização e tradução do catalão: **Àlex Tarradellas, Rita Custódio, Sion Serra Lopes**. Lisboa: Assírio & Alvim («Documenta Poética»), **2021**, pàgs. 347-355.

[Versió de: “**Possuído / Possêit**” (DNP38), “**Quarto de Outono / Cambra de la tardor**” (DNP42 / MC1) i “**Ídolos / Ídols**” (TC11)]

d.10.1. Versions digitals

2008 «Gabriel Ferrater (1922-1972). Traducció de Ricardo Domeneck. A: *Modo de usar & Co.* ⁷⁸

A: <http://revistamododeusar.blogspot.com/2008/12/gabriel-ferrater-1922-1972.html>

[Versió de “**Oci / Ócio**” (TC20)]

2017 «Poemas de Gabriel Ferrater». Traducció de Ronald Polito. A: *Suplemento. Suplemento Literário de Minas Gerais*. Edição nº 1.370 (Belo Horizonte - Brasil), núm. 4. (Janeiro/fevereiro 2017), pàgs. 36-37.

A: https://issuu.com/suplementoliterariodeminasgerais/docs/sl_1370

[Versió de “**Josep Carner**” (DNP19); “**Oci / Ócio**” (TC20); “**Al revés (sic) / Às avessas**” (DNP20); “**Literatura**” (DNP16)]

⁷⁸ Última revisió: 15 de Dezembro de 2008 [Consulta: 16-04-2010].

d.11. Traduccions al rus ⁷⁹

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

“Ogon’ i rozi: iz sovremennoi katalonskoi poezii”, ⁸⁰ per M. Adramova.
Moscou: Progress, **1981**, pàgs. ?

1981

[Versions de: “(?)”, “(?)”]

Iz katalónskoi poezii, per S. Plavskina. Leningrad: Xulojectvenna Lieteratura,
1984, pàgs. 193-199.

1984

[Versions de: “**Cambra de la tardor**”(DNP42; MC1), “**Amistat del braç**”(DNP5), “**A l’inrevés**”(DNP20), “**A mig matí**”(DNP29), “**La mala missió**”(DNP34), “**La cara**”(MC8), “**Le grand soir**”(DNP23/MC30), “**Kensington**”(TC13), “**Els aristòcrates**”(TC38), “**Oci**”(TC20) i “**La ciutat**”(MC17)] ⁸¹

⁷⁹ Vegeu: VIDAL, Elena. «A propòsit de dues antologies russes de poesia catalana». A: *Els Marges* (Barcelona), núm. 36 (gener 1987), pàgs. 116-131.

⁸⁰ Citat a «Lingüistas soviéticos interesados en el estudio de la lengua y la cultura catalana», per A.P.N. A: *La Vanguardia* (dimecres, 5 d’octubre de 1983/Cultura), pàg. 33.

⁸¹ Traduïts pel poeta Mikhaïl Iàsnov, segons m’indica Arnau Barios.

d.12. Traduccions al serbi

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

2003 *Daleki grad*, per Jovan Horvat. Belgrad: Alexandria Press, **2003**, pàgs. 40-?

[Versions de: "**In memoriam**" (DNP1)]

d.13. Traduccions al suec

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

1987 *Tio katalanska poeter*, per A. Lundgren i L. Solanes. Göteborg: Fabians Förlag, **1987**, pàgs. 89-98.

[Versions de: “**In memoriam**” (DNP1) (fragment); “**Tre citroner / Tres llimones**” (MC2); “**Hemligheten / El secret**” (DNP24); “**Leoparden / El lleopard**” (MC24)]

d.14. Traduccions al xinès

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

1991 *Katalan xiandai shixuan*, per Wang Yangle. Pequín: Renmin Wenxue Chu Banshe, **1991**, pàgs. 256-275.

[Versions de: “**Punta de dia**” (DNP9), “**Veus baixes**” (DNP11), “**A l’inrevés**” (DNP20), “**A mig matí**” (DNP29), “**La vida perdurable**” (DNP30), “**La mala missió**” (DNP34); “**Cambra de tardor**” (sic) (DNP42; MC1), “**Si puc**” (MC3), “**No una casa**” (MC5), “**La cara**” (MC8), “**Dues amigues**” (MC12), “**La ciutat**” (MC17), “**Le grand soir**” (DNP23/MC30), “**Guineu**” (MC31); “**Dits**” (TC5), “**Ídols**” (TC11), “**Kensington**” (TC13), “**Kore**” (TC14), “**Oci**” (TC20), “**Úter**” (TC28)]

d.15. Traduccions a l'asturià

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

1988 «*In Memoriam*», de *Gabriel Ferrater*, per Milio Rodríguez Cueto. A: *Lletres Asturianes* (Oviéu), núm. 30 (**1988**), pàgs. 191-196.

[Versió de: “**In memoriam**” (DNP1)]

d.16. Traduccions al gallec

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

2022 *As mulleres e os días, de Gabriel Ferrater* per Manuel Outeiriño. Santiago de Compostela: Chan da Pólvora Editora (“Colección O Río”; 5), **2022**, pàg. 474.

e. Assaig

- ◀ Sobre pintura.
- ▶ Sobre literatura.
- ▶ Sobre el llenguatge.
- ▶ Papers, Cartes Paraules.
- ▶ Àlbum Ferrater.
- ▶ Cartes a l'Helena i residu de materials dispersos.

e1. Sobre literatura

a. Llibres

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
1979	<i>La poesia de Carles Riba. Cinc conferències</i> , a cura de Joan Ferraté. Barcelona: Edicions 62 (“L’Escorpí”; 39), 1979 ⁸² .
1979	<i>Sobre literatura</i> , a cura de Joan Ferraté. Barcelona: Edicions 62 (“Cara i Creu”; 26), 1979.
1987	<i>Foix i el seu temps</i> , a cura de Joan Ferraté. Barcelona: Quaderns Crema (“Assaig minor”; 1), 1987.
2010	<i>Tres prosistes. Joaquim Ruyra, Víctor Català i Josep Pla</i> . Edició a cura d’Oriol Ponsatí-Murlà. Barcelona: Editorial Empúries (“Biblioteca Universal Empúries”; 238), 2010. ⁸³
2019	<i>Curs de literatura catalana contemporània</i> . Edició a cura de Jordi Cornudella. Barcelona: Empúries (“Biblioteca Universal Empúries”; 263), 2019. ⁸⁴

⁸² Hi ha una reedició de l’any 1983. [Font: Núria Perpinyà, en endavant NP].

⁸³ «L’anàlisi en brut, palpitant, de Gabriel Ferrater del controvertit terreny de la novel·la catalana moderna il·lumina amb esclats fulgurants tres obres cabdals de la nostra narrativa, les eleva de l’anècdota local a una dimensió universal, i com una mestralada impenitent ensorra i escombra els tòpics al voltant de les obres i els autors analitzats. L’exposició de Ferrater, com sempre brillant, amb nervi, dominant els recursos, enganxa i injecta adrenalina a les neurones, desperta l’interès, mentre el missatge es converteix en un contundent al·legat a la lectura intel·ligent. Al lector no li queda més remei que llegir (o tornar a llegir) les obres analitzades i les obres amb les quals es posen en comparació».

⁸⁴ Aplega, com diu el subtítol, les conferències a la Universitat de Barcelona (1965-1966 i 1967), algunes de les quals gravades i/o mecanografiades o recollides en apunts pel Dr. Joan Alegret.

Vegeu <http://www.catedramariustorres.udl.cat/materials/fonoteca/autors/ferg/index.php>

b. Articles, conferències, notes disperses i altres assaigs

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
1951	«“La Condition ouvrière”, de Simone Weil». A: <i>Laye</i> (Barcelona), núm. 18 (1951), pàgs. 74-78.
1953	«“En la noche no hay caminos”, de J. J. Mira». A: <i>Laye</i> (Barcelona), núm. 23 (1953), pàgs. 121-125.
1953	«Madame se meurt...». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 95 (15 de novembre del 1953), pàgs. 12-13.
1960	«Epíleg» a l'edició de <i>Da nuces pueris</i> . Barcelona: J. Pedreira, editor (“Les Quatre Estacions”; 2), 1960, pàgs. 73-74. ⁸⁵ ◀
1962	«Els poemes de Kavafis». A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núm. 11 (novembre 1962), pàg. 1.
1964	«El enigma de la personalidad de Shakespeare». A: <i>Destino</i> (31 d'octubre del 1964), pàgs. 15. ⁸⁶
1982	[Reproduït a “Faig” (Manresa), núm. 16 (març 1982), pàgs. 9-12] ◀
1965	«Les dues cultures». A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núm. (desembre 1965), pàgs. 3, 7 i 11.
1966	«Witold Gombrowicz». A: <i>Presència</i> (Girona), núm. 39 (15 de març 1966), pàg. 15. ⁸⁷
1982	[Reproduït a <i>Faig</i> (Manresa), núm. 16 (Març 1982), pàgs. 12-13] ◀

1967 LAATHS, Erwin. *Historia de la Literatura Universal*, Traducción española por Juan Godó Costa. Revisada por el Dr. Carlos PUJOL. Ampliada por Miquel BAUÇÀ, Salvador CLOTAS, Antoni COMAS, Gabriel FFERRATER, Agustín DEL SAZ. Barcelona: Editorial Labor, 1967.

[Gabriel Ferrater hi col·labora fent algunes ampliacions notables d'aquells aspectes de la literatura estrangera que, per raons d'afinitat o de tradició, són més importants i familiars per al lector espanyol que per a l'estranger]

⁸⁵ Traducció castellana de José A. Goytisolo dins *Poetas catalanes contemporáneos* (Carner, Riba, Foix, Pere Quart, Salvat-Papasseit, Manent, Rosselló-Pòrcel, Espriu, Vinyoli, G. Ferrater.), Edició bilingüe en tria i versió... Barcelona: Seix Barral (“Biblioteca Breve de Bolsillo/Libros Enlace”; 16), 1968. [1972²], pàgs. 341-342.

⁸⁶ Dídac Pujol, a la bibliografia del seu *Traduir Shakespeare. Les reflexions dels traductors catalans* (pàg. 223), inscriu: *Destino* (Barcelona), núm. 2166 (abril 1979), pàg. 15. || No inclòs al llibre *Sobre literatura*.

⁸⁷ No inclòs al llibre *Sobre literatura*.

1968 «*Les noves generacions davant l'obra crítica de Carles Riba. Un poeta*». A: *Serra d'Or* (Barcelona), núm. 108 (setembre **1968**). pàg. 60.⁸⁸ ◀

1968 CHORDELOS de LACLOS. *Las amistades peligrosas*. Barcelona: Seix Barral ("Biblioteca Breve de Bolsillo"; 13), **1968**. ◀

1979 «Nou sonets de Foix, comentats». A: *Quaderns Crema* (Barcelona), núm. 1
1965 (abril **1979**), pàgs. 43-52.⁸⁹ ◀

1983 «Joan Vinyoli». A: *Reduccions* (Vic), núm. 20 (setembre **1983**), pàgs. 77-
1965 79.⁹⁰ ◀

1986 «Guerau de Liost». A: *Saber* (Barcelona), núm. 9 (maig-juny 1986), pàgs.
46-50.⁹¹ ◀

2001 «Dues conferències inèdites sobre poesia catalana (c. 1972)», en edició de
J. Subirana. A: OLLER, Dolors & S. J. [ed.] *Gabriel Ferrater, 'in
memoriam'*. Barcelona: Edicions Proa ("Biblioteca
Literària/Estudis"; 3), **2001**, pàgs. 17-69.⁹²

2002 «¿Qué es la métrica?». A: *Letra internacional* (Madrid), núm. 77 (hivern
2002), pàgs. 46-51.⁹³

e2. Sobre lingüística

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

1968 «De causis linguæ: Les gramàtiques de Pompeu Fabra». A: *Serra d'Or*
(Barcelona), núm 107 (agost **1968**), pàgs. 35-37.⁹⁴ ◀

⁸⁸ Recollit també dins *Papers, Cartes, Paraules*, Ob. cit supra, pàgs. 499-500.

⁸⁹ L'article, segons nota de Joan Ferraté, aplega "tot el que Ferrater va arribar a redactar d'un comentari que havia d'acompanyar una antologia de poemes de Foix feta per ell cap al 1965".

⁹⁰ Datat per l'autor del 23 de gener del 1964.

⁹¹ Recollit també dins *Cartes a l'Helena i residu de materials dispersos*, cit. infra, pàg. 97-110.

⁹² Visió panoràmica del gènere des de Maragall a fins passada la Guerra Civil, especialment, i gairebé única, sobre l'espina dorsal: Carner, Riba, Foix. Deia: «l'experiència m'ha ensenyat que sobre la gent que tenen l'edat d'un, i sobretot sobre els més joves, fa molt santament un escriptor si no en diu ni un sol mot, perquè no hi ha manera de jutjar amb objectivitat».

⁹³ Traducció castellana dels aspectes centrals sobre el treball mètric que GF desenvolupà a partir d'una de les conferències sobre Foix (Barcelona: Quaderns Crema, 1987).

⁹⁴ Recollit dins *Sobre el llenguatge*, a cura de Joan Ferraté. Barcelona: Edicions dels Quaderns Crema ("Sèrie Gran"; 2), 1981, pàgs. 3-12.

- 1968** «Gramàtiques per donar i per vendre». A: *La Mosca* (Barcelona), núm. ? (novembre **1968**), pàgs. ? ⁹⁵ ◀
- 1969** «De causis linguæ: D'infiltracions i d'esllavissades». A: *Serra d'Or* (Barcelona), núm 120 (setembre **1969**), pàg. 37. ⁹⁶ ◀
- 1969** «De causis linguæ: L'estructura de la innocentada». A: *Serra d'Or* (Barcelona), núm 122 (novembre **1969**), pàg. 33. ⁹⁷ ◀
- 1969** «Esquelets a l'armari». A: *Butlletí Intern dels Seminaris d'Ensenyament del Català* (Barcelona), núm. (desembre **1969**), pàgs. ? ⁹⁸ ◀
-
- 1970** «De causis linguæ: Les formes del verb». A: *Serra d'Or* (Barcelona), núm 124 (gener **1970**), pàg. 40. ⁹⁹ ◀
- 1970** «De causis linguæ: Les gramàtiques transpuen». A: *Serra d'Or* (Barcelona), núm 126 (març **1970**), pàg. 42. ¹⁰⁰ ◀
- 1970** «De causis linguæ: Qüestions del mot». A: *Serra d'Or* (Barcelona), núm 129 (juny **1970**), pàgs. 45-46. ¹⁰¹ ◀
- 1970** «1984. El lenguaje. Un análisis del futuro. Opina Gabriel Ferrater». A: *Tele-*xprés**, (divendres, 17 de juliol del **1970**), pàgs. 4. ¹⁰² ◀
- 1970** «De causis linguæ: La composició nominal». A: *Serra d'Or* (Barcelona), núm 131 (agost **1970**), pàgs. 31-32. ¹⁰³ ◀
- 1970** «De causis linguæ: L'arquitectura del verb». A: *Serra d'Or* (Barcelona), núm 13? (setembre **1970**), pàgs. ? ¹⁰⁴ ◀
-
- 1971** «De causis linguæ: Els nivells sintàctics». A: *Serra d'Or* (Barcelona), núm 140 (maig **1971**), pàgs. 24-25. ¹⁰⁵ ◀
- 1971** «De causis linguæ: Sobre mètrica». A: *Serra d'Or* (Barcelona), núm 143 (agost **1971**), pàgs. 27-28. ¹⁰⁶ ◀

⁹⁵ Ibidem, pàgs. 13-21.

⁹⁶ Ibidem, pàgs. 23-25.

⁹⁷ Ibidem, pàgs. 27-30.

⁹⁸ Ibidem, pàgs. 31-33.

⁹⁹ Ibidem, pàgs. 35-39.

¹⁰⁰ Ibidem, pàgs. 41-45.

¹⁰¹ Ibidem, pàgs. 47-54.

¹⁰² Recollit també dins *Cartes a l'Helena i residu de materials dispersos*, Ob. cit. supra, pàgs. 113-114.

¹⁰³ Recollit dins *Sobre el llenguatge*, Ob. cit. supra, pàgs. 55-62.

¹⁰⁴ Ibidem, pàgs. 63-68.

¹⁰⁵ Ibidem, pàgs. 69-76.

¹⁰⁶ Ibidem, pàgs. 77-86.

1976 «Lingüística»; dins *Enciclopedia Avances del Saber*, Tom X. Barcelona: Editorial Labor, **1976**, pàgs. 803-829. ◀¹⁰⁷

Sobre el llenguatge, a cura de Joan Ferraté. Barcelona: Edicions dels Quaderns Crema (“Sèrie Gran”; 2), **1981**.

1981

[Aquest llibre aplega gairebé la totalitat del que Ferrater va escriure sobre aquest tema, feta l'excepció dels articles que va publicar a la *Gran Enciclopèdia Catalana*, per als quals vegeu l'article de Joan Badia¹⁰⁸ i el capítol 3 del llibre de X. Pericay i F. Toutain¹⁰⁹]

1987 «Les gramàtiques de Pompeu Fabra»¹¹⁰ i «Infiltracions i esllavissades». A: PERICAY, Xavier. *L'altra cara de la llengua*. Barcelona: Editorial Empúries (“Biblioteca Universal Empúries”; 34), **1987**, pàgs. 123-131 i 146-148 respectivament. ◀¹¹¹

e3. Sobre pintura

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
---------------	--

- 1951** «Sunyer rodeado de silencio». A: *Laye* (Barcelona), núm. 12 (març-abril **1951**), pàgs. 63-64. ¹¹² ◀
- 1951** «Exposiciones de María Girona y Jaime Mercadé». A: *Laye* (Barcelona), núm. 13 (maig **1951**), pàgs. 51-53. ¹¹³ ◀
- 1951** «Exposició de Ràfols Casamada». A: *Laye* (Barcelona), núm. 14 (juny-juliol **1951**), pàgs. 51-53. ¹¹⁴ ◀
- 1951** «Preludios». A: *Laye* (Barcelona), núm. 15 (setembre-octubre **1951**), pàgs. 55-57. ¹¹⁵ ◀
- 1951** «Exposición de J. A. Roda». A: *Laye* (Barcelona), núm. 16 (novembre-desembre **1951**), pàgs. 51-53. ¹¹⁶ ◀

¹⁰⁷ Recollida dins *Sobre el llenguatge*, Op. cit, pàgs. 145-208.

¹⁰⁸ *Gabriel Ferrater i la G.E.C.* “Faig” (Manresa), núm. 16 (març 1982), pàgs. 37-40.

¹⁰⁹ «El gec i la talla». A: *Verinosa llengua*. Barcelona: Editorial Empúries (“Biblioteca Universal”; 27), 1986. pàgs 44-53.

¹¹⁰ Surt d'un registre fonogràfic de la conferència que consta també en el nostre índex.

¹¹¹ També dins *Sobre el llenguatge*, Op. cit, respectivament pàgs. 3-12 i 23-25.

¹¹² Recollit dins *Sobre pintura*, a cura de Joan Ferraté. Barcelona: Seix Barral (“Biblioteca Breve”; 447. Ensayo), 1981, pàgs. 11-14.

¹¹³ Recollida dins *Sobre pintura*, Ob. cit. supra, pàgs. 15-19.

¹¹⁴ Ibidem, pàgs. 21-26.

¹¹⁵ Ibidem, pàgs. 27-30.

¹¹⁶ Ibidem, pàgs. 31-35.

- 1952** «La pintura de A. Gonzalo Lindín». A: *Laye* (Barcelona), núm. 17 (gener-febren 1952), pàg. 59-64. ¹¹⁷ ◀
- 1952** «La pintura de Rafael Zabaleta». A: *Laye* (Barcelona), núm. 18 (març-abril 1952), pàg. 66-69. ¹¹⁸ ◀
- 1952** «Sobre el expresionismo, ante los paisajes de Benjamín Palencia». A: *Laye* (Barcelona), núm. 19 (maig-juliol 1952), pàg. 59-64. ¹¹⁹ ◀
- 1952** «Primitivos mediterráneos». A: *Laye* (Barcelona), núm. 21 (novembre-desembre 1952), pàg. 75-78. ¹²⁰ ◀
- 1952** *Aproximaciones a la pintura de Miguel Villà*. Barcelona: Laye, 1952.
- 1952** «De la pintura catalana actual». A: *Alcalá* (?), núm. 22 (10 de desembre 1952), s/n. [pàgines centrals] ¹²¹ ◀
- 1953** «La pintura de José Mª Martín, I». A: *Laye* (Barcelona), núm. 22 (gener-març 1953), pàg. 25-32. ◀
- 1953** «La pintura de José Mª Martín, II». A: *Laye* (Barcelona), núm. 23 (abril-juny 1953), pàg. 144-153. ¹²² ◀
- 1953** *La Pintura de José M^a. de Martín*. Barcelona: Publicaciones de la Revista Laye, núm 10, 1953, pàg. 20. ◀
- 1953** «Sobre la posibilidad de una crítica de arte». A: *Laye* (Barcelona), núm. 23 (abril-juny 1953), pàg. 27-37. ¹²³ ◀
- 1955** «La pintura italiana contemporània». A: *Índice de Artes y Letras* (?), núm. 80 (maig 1955), pàg. 9-10. ¹²⁴ ◀
- 1955** «III Bienal hispanoamericana de arte». A: *Índice de Artes y Letras* (?), núm. 85 (octubre 1955), pàg. 20-21. ¹²⁵ ◀

¹¹⁷ Ibidem, pàgs. 37-40.

¹¹⁸ Ibidem, pàgs. 41-46.

¹¹⁹ Ibidem, pàgs. 47-55.

¹²⁰ Ibidem, pàgs. 57-62.

¹²¹ Ibidem, pàgs. 115-127.

¹²² Ibidem, pàgs. 63-93.

¹²³ Treball inconclòs. Recollida dins *Sobre pintura*, Ob. cit. supra, pàgs. 95-113.

¹²⁴ Recollida dins *Sobre pintura*, Ob. cit. supra, pàgs. 129-135.

¹²⁵ Ibidem, pàgs. 137-149.

1957 «La estética de Manolo». A: *La Jirafa* (Barcelona), núm 3 (gener-febrer del 1957).¹²⁶ ◀

1975 «Pablo Picasso». A: *Los cuadernos de la gaya ciencia, II: arte y verdad* (Barcelona), núm. 18 (octubre 1975), pàgs. 89-132. ◀¹²⁷

1981 *Sobre pintura*, a cura de Joan Ferraté. Barcelona: Seix Barral (“Biblioteca Breve”; 447. Ensayo), 1981.

e4. Antologies d’assaigs

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
---------------	--

Vers i prosa, Selecció de Jordi Cornudella i Joan Ferrater. València: Editorial Tres i Quatre (“L’Estel”; 5), 1988, pàgs. 101-183.

1988

[Proses: “Poètica”, “La pintura italiana contemporània”, “Madame se meurt...”¹²⁸, “El núcleo Maragall”, “Sobre l’obra crítica de Carles Riba”, “J. V. Foix”, “Nabí de Josep Carner”, “Les gramàtiques de Pompeu Fabra”, “L’estructura de la innocentada”]

Donar nous als nens. Antologia. Selecció i pròleg de Marina Porras. Barcelona: Editorial Comanegra (“Col·lecció Autories”; 8), 2022. Pàgs. 398.

2022

[Proses: **Prefaci**: “Vaig néixer a Reus...”; **Sobre literatura (I)**: “Ausiàs March”, “Joan Maragall”, “Josep Carner”, “Carles Riba”, “J.V. Foix”, “Josep Pla”, “Literatura i política (I) i “Literatura i política (II) (fragments del *Curs de literatura catalana contemporània*); **Sobre literatura (II)**: “El enigma de la personalitat de Shakespeare”, “Charles Baudelaire”, “Thomas Hardy”, “Marcel Proust”, “Robert Frost”, “James Joyce”, “Franz Kafka”, “John Crowe Ransom”, “Witold Gombrowicz”, “Wystan Hugh Auden”; **Sobre el llenguatge**: “Les gramàtiques de Pompeu Fabra”; **Cartes públiques**: “Carta al director de *Tele/Estel* sobre el Premi d’Honor de les Lletres Catalanes de 1970”; Carta a *Die Zeit*, 1966; Carta al professor Roman Jakobson en favor de Joan Corominas”; **Cartes privades**: “Cartes a Helena Valentí”; “Cartes a Jaime Gil de Biedma”; **Enquestes i qüestionaris**: “Sombra del paraíso (resposta al qüestionari Auden)”; “Enquesta: la poesia social”; “Qüestionari Poemes 1963”; “Gabriel Ferrater y la poesia moral. Los encuentros de Baltasar Porcel”; “La cultura del país i altres literatures. Conversa amb Roberto Ruberto”; “Gabriel Ferrater o las mujeres. Entrevista amb Federico Campbell”; “Conversa: Gabriel Ferrater. Poeta de l’home i la vida. Entrevista amb Lluís Pasqual”; “Gabriel Ferrater, «In memoriam». Entrevista amb Baltasar Porcel”]

¹²⁶ Citat infra per GRACIA, Jordi. «Manolo, vist per Ferrater». A: *El País* (dijous, 22 de març de 1990/ ‘Quadern’), pàg. 8. Reproduït dins *Cartes a l’Helena i residu de materials dispersos*, Edició a cura de Joan Ferraté i José Manuel Martos. Barcelona: Editorial Empúries (“Biblioteca Universal Empúries”; 75), 1995, pàgs. 88-92.

¹²⁷ Inclòs dins *Sobre pintura*, Ob. cit supra, pàgs. 264-314.

¹²⁸ Reproduït també dins *Ínsula: Revista de letras y ciencias humanas* (Madrid), núm. 499-500 (1988), pàg. 56.

f. Prosa de ficció

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

- 1987** FERRATER, Gabriel; de MARTÍN, José María. *Un cuerpo, o dos*. Barcelona: Editorial Sirmio (“Biblioteca menor”; 2), **1987** ¹²⁹.

g. Pròlegs

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

- 1966** KAFKA, Franz. *El procés*. Barcelona: Edicions Proa (“A tot vent”; 119), **1966**, pàgs. 5-25. ◀
- 1968** CHODERLOS de LACLOS. *Las amistades peligrosas*. Barcelona: Seix Barral (“Biblioteca Breve de Bolsillo”; 13), **1968**, pàgs. 5-16. ◀
- 1968** COMAS, Ramon. *Comptar les bigues*. Barcelona: Edicions Eler (“Les Hores Extres”; 3), **1968**, pàgs. 6-8. ¹³⁰
- 1969** FOIX, J.V. *Els lloms transparents*. Barcelona: Edicions 62 (“Cara i creu, 13), **1969**, pàgs. 7-20.
- 1969** PESSARRODONA, Marta. *Setembre 30*. Barcelona: Editorial Ariel (“Els llibres de Les Quatre Estacions”), **1969**, pàgs. 5-9. ◀
-
- 1971** BIERWISCH, Manfred. *El estructuralismo. Historia, problemas, métodos*. Barcelona: Tusquets (“Cuadernos ínfimos”; 19), **1971**, pàg. 7.
- 1971** CARNER, Josep. *Nabí*. Barcelona: Edicions 62 (“Els llibres de l’Escorpí”; 4. Poesia), **1971**, pàgs. 5-23. ¹³¹ ◀

¹²⁹ Conté un epíleg de Laureano Bonet: “*Un cuerpo, o dos*: el crimen y las bellas artes”, pàgs. 189-201, adaptació per a l’ocasió, segons nota, del seu article «“Cercano está el mal”, una novela inédita de Gabriel Ferrater». A: *Ínsula* (Madrid), núm. 480 (novembre 1986), pàgs. 1 i 10.

¹³⁰ En realitat, una mena d’entrevista amb GF. feta i signada per Ignasi Riera.

¹³¹ Aquest mateix pròleg fou recollit després en l’edició de Jaume Coll per a Edicions 62 & Empúries (“Col·lecció Poesia”; 21), 1998, pàgs. 7-27. I n’existeix una traducció castellana al volum CARNER, Josep. *Nabí / Nabí*. Edició bilingüe en traducció i cura de José Agustín Goytiloso y Juan Ramón Masoliver. Barcelona: Edicions del Mall / Itaca (“Col·lecció Marca Hispánica”; 12), 1986, pàgs. 9-26. La traducció del pròleg corre a càrrec d’Enrique Sordo.

En endavant, tots els títols senyalats amb el signe ◀ són recollits al llibre *Sobre literatura*, a cura de Joan Ferraté. Barcelona: Edicions 62 (“Cara i Creu”; 26), 1979, ja citat.

- 1971 RIBA, Carles. *Versions de Hölderlin*. Barcelona: Edicions 62 (Els llibres de l'Escorpí, 6. Poesia), 1971, pàgs. 5-14. ¹³² ◀

h. Traduccions

ID	Data aparició	Citació completa i informacions diverses
1.	sd	FORD, Leslie. <i>Asesinato en Honolulu</i> . Barcelona: Ediciones Gerpla (“El búho”; 2), sd. ¹³³
2.	sd	DOLPH, Jack. <i>El crimen cabalga la yegua</i> . Barcelona: Ediciones Gerpla (“El búho”; 8), sd.
3.	1953	PALMER, Greta. <i>La Resistencia de Dios. Aventuras del “Padre Jorge” bajo el dominio soviético</i> . Barcelona: Luis de Caralt, editor (“La vida vivida”), 1953.
4.	1955	HAMMETT, Dashiell. <i>El saqueo de Couffignal</i> . Barcelona: Editorial Planeta (“Colección El Búho”; 36), 1955.
5.	1957	BENN, Gottfried. «Doce poesies». A: <i>Papeles de Son Armadans</i> (Palma de Mallorca) Tom VII, núm. 19 (octubre 1957), pàgs. 58-68. ¹³⁴
6.	1957	HEISENBERG, Werner. <i>La imagen de la naturaleza en la física actual</i> . Barcelona: Seix Barral (“Biblioteca Breve”; 118), 1957.
7.	1959	SEDLMAYR, Hans. <i>El arte descentrado. Las artes plásticas de los siglos XIX y XX como síntoma y símbolo de la época</i> . Barcelona: Editorial Labor (“Publicaciones de Arte Labor”; s/n), 1959.
8.	1960	HOFMANN, Werner. <i>La escultura del siglo XX</i> . Barcelona: Seix Barral (“Biblioteca Breve/ Museo”; 146), 1960.

¹³² Reproduït dins *Sobre literatura*, Obr. cit, pàgs. 33-42.

¹³³ Pel que fa al treball de traductor i alguna opinió vertida sobre l’anècdota dels procediments que l’editor Lara recomanà a GF perquè aquesta li fos un feina mínimament rendible —l’equació de les pàgines i els minuts—, val a dir que, per contra, en tots els casos de la col·lecció que li sabem traductor, a la portada resa clarament “Novela completa No resumida”. Ara caldria saber si això formava part sols d’una estratègia de disseny publicitari de portades i pàgines de crèdits —per esser que el default textual fos ja una estesa forma d’edició i el lector habituat al gènere n’està al cas; — o si directament era, igual que la signatura, una marca de qualitat afegida per la instància traductora. En tot cas, Ferrater resta involucrat en la mena d’edició —completa, no resumida— de què adverteix la portada.

¹³⁴ Sobre aquest particular cal ressenyar la comunicació, encara inèdita, a càrrec de Caterina Calafat i Joan Manuel Pérez, sota el títol *Unas olvidadas primeras versiones de Gottfried Benn en lengua española*, per al VIII Simposio de Traducción Literaria de la Unión de Escritores y Artistas de Cuba (UNEAC), celebrat a l’Havana, el novembre de 2005.

9. **1960** POLIAKOV, Leen i WULF, Joseph. *El Tercer Reich y los judíos. Documentos y estudios*. Barcelona: Seix Barral (“Testimonio”), **1960**. (Traduït ensems Carlos Barral).
10. **1961** WOOD, Leslie. *Uniforme de dolor*. Barcelona: Editorial Planeta (“Goliat”; 38), **1961**².
11. **1964** COOPER, Douglas, *Henri Toulouse Lautrec*. Barcelona: Labor, **1964**.
12. **1964** GOLDWATER, Robert. *Paul Gauguin*. Barcelona: Editorial Labor, **1964**.
13. **1964** HEMINGWAY, Ernest. *París era una fiesta*. Barcelona: Seix Barral (“Biblioteca Breve”; 200), **1964**.
14. **1964** MARTINI, Fritz. *Historia de la literatura alemana*. Barcelona: Editorial Labor (“Literae et vitae”), **1964**.
15. **1965** ELSNER, Gisela. *Los enanos gigantes: contribución a un estudio*. Barcelona: Seix Barral (“Biblioteca Formentor”; s/n), **1965**.
16. **1965** ROLPH, C. H. *Encuesta sobre la pornografía*. Barcelona: Seix Barral (“Biblioteca Breve”; 212), **1965**.¹³⁵
17. **1966** KAFKA, Franz. *El procés*. Barcelona: Edicions Proa (“A tot vent”; 119), **1966**. ◀
18. **1968** GOMBROWICZ, Witold¹³⁶. *La seducción*. Barcelona: Seix Barral (“Biblioteca Breve”; 269), **1968**.
19. **1968** MALAMUD, Bernard. *Idiotas primero*. Barcelona: Seix Barral (“Biblioteca Formentor”), **1968**. (Traduït ensems Susana Lugones).
20. **1968** SÖDERBERG, Hjalmar. *El doctor Glas*. Barcelona: Seix Barral (“Biblioteca Breve de Bolsillo”; 21), **1968**.
21. **1969** WEISS, Peter. *Informes*. Barcelona: Lumen (“Palabra en el tiempo”; 52), **1969**.¹³⁷ ◀
-
22. **1970** BECKETT, Samuel. *Murphy*. Barcelona: Lumen (“Palabra en el tiempo”; 65), **1970**.
23. **1970** CHOMSKY, Noam. *La lingüística cartesiana. Un capítulo de la historia del pensamiento racionalista*. Barcelona: Seix Barral (“Biblioteca Víctor Seix d’estudis de llengua i literatura”; 1), **1970**.

¹³⁵ ROLPH, C.H., Editor. Assaigs de Lord Birkett, Herbert Read, Geoffrey Gorer, Donald Soper, Robert Gosling i Denys Rutledge.

¹³⁶ Gombrowicz, Witold (1904-1969), Ferrater i Soler, Gabriel tr. *Pornografía*. Barcelona: Ed. Editorial Seix Barral (“Biblioteca Formentor”; ?), 2002. 1ª ed., 1ª imp. edición. rústica. 224 p. 23x13 cm.

¹³⁷ Posteriorment editat a Madrid: Alianza Editorial (“Libro de bolsillo; 526”), 1974.

24. **1970** BALDWIN, James. *Nadie sabe mi nombre*. Barcelona: Lumen (“Palabra en el tiempo”; 61), **1970**.
25. **1971** BIERWISCH, Manfred. *El estructuralismo: Historia, problemas, métodos*. Barcelona: Tusquets, editores (“Cuadernos ínfimos”; 19), **1971**.
26. **1971** Mc CARTHY, Mary. *Una vida encantada*. Barcelona: Lumen (“Palabra en el tiempo”; 70), **1971**.
27. **1972** Mc CARTHY, Mary. *Escrito en la pared y otros ensayos literarios*. Barcelona: Lumen (“Palabra en el tiempo”; 83), **1972**.
28. **1978** BLOOMFIELD, Leonard. *El llenguatge*. Barcelona: Seix Barral (“Biblioteca Víctor Seix d’estudis de llengua i literatura”; 2), **1978**.¹³⁸
29. **1979** GOMBRICH, E. H. *Arte e ilusión. Estudio sobre la psicología de la representación pictórica*. Barcelona: Editorial Gustavo Gili, **1979**.
-
30. **1985** ARNOLD, Matthew. «Platja de Dover». A: *Poesia anglesa i nord-americana. Antologia del segle VIII al XIX*. A cura de Francesc Parcerisas. Barcelona: Edicions 62 (“Les millors obres de la literatura universal”; 48), **1985**, pàgs. 412-413.¹³⁹
-
31. **1993** BRECHT, Bertold. [Esbossos autògrafs de versions de poemes]. A: *Àlbum Ferrater*, a cura de J. Cornudella i N. Perpinyà. Barcelona: Quaderns Crema (“Àlbums”; 3), **1993**, pàgs. 139-141.
- [“Sonet VIIè” dels *Augsburger Sonetten*; fragment de “Über die Gedichte des Dante auf die Beatrice”; i “Entdeckung an einer jungen Frau”]
-
32. **1966** MORGENSTERN, Christian. [«La bàscula»?¹⁴⁰]. A: FERRATER, Gabriel. *Todó*. Barcelona: Sala Gaspar - Gràfiques Universitat, **1966**.¹⁴¹
-

¹³⁸ És a dir, recuperada pòstumament.

¹³⁹ De datació confusa; segons Parcerisas, fins al moment es tractava d’una versió inèdita.

Inclòs dins ÈCZEMA 01 - CALENDARI - Agost 1978. Sabadell, Èczema, 1978. Calendari amb anunci “Anís i conyac Soley” imprès a quatre tintes sobre cartró. 12 fulls amb textos de Brian Patten, Matthew Arnold (trad. Gabriel Ferrater), Pasolini, Novoneyra, Vicent Garcia, Joan Vinyoli, Altaió, etc.

¹⁴⁰ Segons Cornudella a MORET, Xavier. «El món de Gabriel Ferrater». A: *El País* (16 de febrer de 2006, ‘Quadern’), pàg. 2.

¹⁴¹ Catàleg de l’exposició *Todó: pintura* a la Sala Gaspar del 14 de gener al 3 de febrer de l’any 1966. Recollit dins *Sobre pintura*, a cura de Joan Ferraté. Barcelona: Seix Barral (“Biblioteca Breve”; 447. Ensayo), 1981, pàgs. 411-412.

-
33. **1986** SHAKESPEARE, William. «*Coriolà (Actes 1 i 2)*». A: *Papers, Cartes, Paraules*. A cura de Joan Ferraté. Barcelona: Quaderns Crema (“Sèrie gran”; 10), **1986**, pàgs. 203-297.
1970
1971
?

i. Reports

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

-
- 1955** «*Proses, por Ramon Reventós*». A: *Correo literario* (Barcelona), Any VI. Segona època (gener **1955**), s.p. ◀

-
- 1969** D «Baudelaire, Charles». A: *Gran Enciclopèdia Catalana*, vol. IV. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, **1969/1986**. pàg. 321.

-
- 1986** «a. Reports sobre llibres». A: *Papers, Cartes, Paraules* a cura de Joan Ferraté. Barcelona: Quaderns Crema (“Sèrie gran”; 10), **1986**, pàgs. 25-169.

-
- 1994** *Escritores en tres lenguas*, Edición al cuidado de José Manuel Martos. Barcelona: Editorial Antártida / Empúries (“La caja de Pandora”; 4), **1994**.¹⁴²

-
- 2000** *Noticias de libros*. Barcelona: Ediciones Península (“Ficciones”; 28), **2000**.¹⁴³

j. Altres textos. Diplomari. *Mélange*

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

-
- 1972** «Esbós d’una autobiografia». A: *Serra d’Or* (Barcelona), núm. 153 (juny **1972**), pàgs. 13-14.¹⁴⁴ ◀

¹⁴² 58 reports escrits per encàrrec d’una editorial barcelonina per incloure dins un projecte d’enciclopèdia literària, inèdita. Hi inclou «Gottfried Benn», pàgs. 11-15.

¹⁴³ Aplec de 225 informes de lectura redactats per Seix barral i la Rowolt Verlag, entre 1961 i 1972.

¹⁴⁴ Reproduït dins *Papers, Cartes, Paraules*, Ob. cit supra, pàg. 19-21. Existeix una versió castellana a GIMFERRER, Pere. «Gabriel Ferrater, poeta». A: *Cuadernos para el Diálogo* (Madrid), núm. 156 (dissabte, 24 d’abril de 1976), pàg. 64-65.

1972 «Una carta a la seva mare» (Osca, 17 d'octubre del 1944). A: *Serra d'Or* (Barcelona), núm. 153 (juny **1972**). pàg. 17. ¿ ◀?

1986 *Papers, Cartes, Paraules*, a cura de Joan Ferraté. Barcelona: Quaderns Crema (“Sèrie gran”; 10), **1986**.¹⁴⁵

«A propòsito de *Compañeros de viaje* (Carta de G. Ferrater a J. Gil de Biedma)». A: *Litoral* (Màlaga), núm. 163-164-165 (**1986**), pàgs. 71-73. ◀?

1987 «Cartes d'en Gabriel a l'Helena». A: *El País* (diumenge 28 de juny del 1987, ‘*Quadern*’), pàg. 1 i 3. ¿ ▶?

1992 «Papers d'Hamburg. Deu textos en alemany» (Traducció A. Terés). A: *Els Marges* (Barcelona), núm. 46 (juliol **1992**), pàgs. 19-45.

1993 *Àlbum Ferrater*, a cura de J. Cornudella i N. Perpinyà. Barcelona: Quaderns Crema (“Àlbums”; 3), **1993**.

1995 *Cartes a l'Helena i residu de materials dispersos*, Edició a cura de Joan Ferraté i José Manuel Martos. Barcelona: Editorial Empúries (“Biblioteca Universal Empúries”; 75), **1995**.

[El llibre inclou, a banda de l'aplec de carteig entre Helena i Gabriel, lletres inèdites a Carles Riba, J. V. Foix i W. Gombrowicz; papers diversos que comprenen ressenyes o articles publicats a “Laye”, al “Correo Literario”, a “La Jirafa” i a “Tele-eXprés”; conferències (una dedicada a l'art plàstica i la que féu sobre Guerau de Liost; els poemes inscrits en l'apartat d.1, a més el poema-carta; i paraules de resposta al qüestionari “Sombra del paraíso” i la conversa amb Roberto Ruberto]

2002 «*Cartas / Jaime Gil de Biedma, Gabriel Ferrater*». A: *Letra internacional* (Madrid), núm. 77 (hivern **2002**), pàgs. 60-66.

¹⁴⁵ Aplega reports sobre llibres, articles i papers diversos sobre literatura; la traducció fragmentària de *Coriolà*; cartes de Ferrater a diverses persones i algunes respostes; dues entrevistes (Campbell, 1971; Porcel, 1972); paraules de resposta a qüestionaris.

j.2. Autògrafs adreçats a o per Gabriel Ferrater

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
---------------	--

1940 ✍ «Una carta de Ferrater des de Libourne, el 17 de maig de 1940». A: *I Studia digitalia in memoriam Gabriel Ferrater*. Revista *Veus baixes* (Palma-Barcelona), núm. 0 (maig de **2012**), pàgs. 19-41.

1956 Carta de Gabriel Ferrater a José María Valverde (Masia Picarany, 28 de juliol de **1956**).¹⁴⁶

1956 Carta de Gabriel Ferrater a José María Valverde (Masia Picarany, 10 d'agost de **1956**).¹⁴⁷

1957 Carta de Carles Riba a Gabriel Ferrater (Barcelona, 21 de novembre del 1957).

1960 x «“El port, ¿qui no ho remembra?, dia tretze de setembre” [J. V. Foix (1960x)?]». A: *Quaderns Crema* (Barcelona), núm. 2 (novembre **1979**), pàgs. 59-68.¹⁴⁸

1961 Carta de José María Valverde a Gabriel Ferrater (Barcelona, 14 de març del **1961**).

1961 Carta de Josep Pla a Gabriel Ferrater (Mas Pla, 14 d'abril del **1961**).

1961 Nota de Vicente Aleixandre a Gabriel Ferrater (Madrid, 15 d'abril del **1961**).

1962 Nota de Jorge Luis Borges a Gabriel Ferrater (Buenos Aires, 8 de desembre del **1962**).

1967 Nota de Joan Vinyoli a Gabriel Ferrater (Barcelona, 22 de maig del **1967**).

1970 Carta de J. V. Foix a Gabriel Ferrater (Barcelona, 19 de juliol del **1970**).

1970 Resposta en vers de Gabriel Ferrater a J. V. Foix (Cadaqués, 24 de juliol del **1970**).

1971 Postal de J. V. Foix a Gabriel Ferrater (El Port de la Selva, 30 d'octubre del **1971**).

¹⁴⁶ Dins VALVERDE, José M^a. *Fons José María Valverde (1942-1996). Fragments d'una biografia intel·lectual*. Edició i introducció de Jordi Amat. Catarroja: Editorial Afers (“Els papers del Pavelló de la República”; 7), 2010, pàgs. 62-63.

¹⁴⁷ Ídem, pàgs. 63-65.

¹⁴⁸ «Carta en forma de poema que es va trobar entre els papers de Gabriel Ferrater, en un cert nombre de còpies mecanografiades, però sense l'original. No és segur, doncs, que li hagi estat adreçada».

j.3. Autògrafs (llibretes, agendes)

1958 «Autògraf de *Punta de dia*» [Presentació de Jordi Cornudella] A: *Reduccions* (Vic), núm. 113 (Primavera-Estiu **2019**), pàgs. 10-11.

1962 «Tres cartes inèdites de Gabriel Ferrater a Helena Valentí» [Presentació de
- Jordi Cornudella] A: *Reduccions* (Vic), núm. 113
1965 (Primavera-Estiu **2019**), pàgs. 56-67.

1966 *Agenda de 1966*. A: “Aula Màrius Torres” ¹⁴⁹

19xx *Llibreta de tapes blanques* [sense datar] A: “Aula Màrius Torres”.

I. Enquestes i entrevistes

I.1. Enquestes

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
------------------	--

1962 «*La poesia social*. 1a part». A: *Serra d'Or* (Barcelona), núm. 3 (març **1962**).
pàg. 34. ¹⁵⁰ ◀

1964 «*Sombra del paraíso* [Resposta al qüestionari Auden]». A: *Don* (Barcelona?),
núm 4 (tardor-hivern **1964**). ¹⁵¹ ◀▶

¹⁴⁹ Lloc web: «L'**Aula Màrius Torres** és una associació cultural sense ànim de lucre creada per membres del Grup de Recerca Aula Màrius Torres de la Universitat de Lleida, que té com a objectius principals la preservació, promoció i estudi del patrimoni literari i cultural dels segles XIX i XX. Els seus àmbits d'actuació són:

- Corpus Literari Digital, format per textos de publicacions periòdiques, llibres, manuscrits i enregistraments sonors i audiovisuals.
- Activitats, com ara jornades, exposicions, conferències, cursos i seminaris.
- Publicacions, amb diverses col·leccions.

L'AMT va néixer de la convergència d'interessos acadèmics i culturals d'uns quants professors del Departament de Filologia Catalana i Comunicació de la Universitat de Lleida (inicialment integrats dins el Grup de Recerca en Literatura i Crítica i, actualment, en el GRAMT, com a grup de recerca emergent reconegut per la Generalitat de Catalunya) dedicats a la investigació de la literatura catalana contemporània i interessats en l'aplicació de les noves tecnologies a la conservació i difusió de patrimoni cultural».

¹⁵⁰ Recollit també dins *Papers, Cartes, Paraules*, Ob. cit supra, pàg. 495. | Hi ha una segona part de l'enquesta (abril 1962) amb només dos entrevistats: Joan Fuster i Joaquim Molas.

¹⁵¹ Recollit dins *Àlbum Ferrater*, cit. supra., pàgs. 179-180; ítem *Cartes a l'Helena i residu de materials*

- 1969** «*Qüestionari. "Poemes" 1963*». A: *Antologia d'Homenatge a Pompeu Fabra*. Barcelona: Editorial Eler ("Les Hores Extres"; 4), **1969**, pàgs. 58-59. ¹⁵² ◀
- 1967** «*Sobre Josep Pla*». A: *Destino* (Barcelona), núm. ? (1 d'abril del **1967**), pàg. 45.
- 1968** «*Les noves generacions davant l'obra crítica de Carles Riba. Un poeta*». A: *Serra d'Or* (Barcelona), núm. 108 (setembre **1968**). pàg. 60. ¹⁵³ ◀
-
- 1970** «*Literatura catalana: ¿amb alcohol? ¿sense alcohol?*». A: *Tele/Estel* (Barcelona), núm. 189 (5 de juny del **1970**), pàg. 15. ¹⁵⁴ ◀
- «*Resposta a l'enquesta sobre el Festival de Poesia Catalana*». (**1970**) ¹⁵⁵ ◀
- 1972** «*Josep Pla a debate*». A: *Destino* (Barcelona), 17 de juny del **1972**, pàgs. 14-22. ¹⁵⁶ ¿◀?

I.2. Entrevistes

Data aparició	Citació completa i informacions diverses
---------------	--

- 1967** PORCEL, Baltasar. «Gabriel Ferrater y la poesía moral». A: *Destino* (23 de setembre del **1967**), pàgs. 38-39. ¹⁵⁷
- 1968** RIERA, Ignasi. «D'una conversa amb Gabriel Ferrater». A: COMAS, Ramon. *Comptar les bigues*. Barcelona: Edicions Eler ("Les Hores Extres"; 3), **1968**, pàgs. 6-8.
- 1969** MURILLO, E. «Gabriel Ferrater dará un cursillo de lingüística». A: *Tele-Exprés* (2-I-**1969**), pàg. (?)
- RUBERTO, Roberto. «La cultura del país i altres literatures. Conversa amb Gabriel Ferrater». A: *Saber* (Barcelona), núm. 9 (maig juny **1986**). 41-45.
- [Amb una nota de Joan Ferraté. ¹⁵⁸]

dispersos, cit. supra. pàg. 131-132.

¹⁵² Recollit també dins *Papers, Cartes, Paraules*, Ob. cit supra, pàgs. 496-498.

¹⁵³ Recollit també dins *Papers, Cartes, Paraules*, Ob. cit supra, pàgs. 499-500.

¹⁵⁴ Ibidem, pàgs. 501-502.

¹⁵⁵ Ibidem, pàg. 503.

¹⁵⁶ Tal vegada es tracti del text recollit també dins *Papers, Cartes, Paraules*, Ob. cit supra, pàgs. 504-505, datat del mateix any...

¹⁵⁷ Reproduïda en el llibre *Los encuentros*, I. Barcelona: Edicions Destino, Barcelona, 1969. pàgs. 170-171. (*)

¹⁵⁸ Data infixa: [¿1969?, segons font NP]. Ibidem. pàg. 133-142.

1970 PASQUAL, Lluís. «Conversa: Gabriel Ferrater. Poeta de l'home i la vida». A: *Revista del Centro de Lectura* (Reus), núm. 220 (desembre 1970), pàgs. 940-943. ¹⁵⁹

1971 CAMPBELL, Federico. «Gabriel Ferrater o las mujeres». A: *Infame Turba*. Barcelona: Lumen, 1971. ¹⁶⁰ ◀

[Text reproduït en versió catalana amb el títol *Entrevista amb Gabriel Ferrater*, a “El Pont”; núm. 56 (juny-juliol 1972), pàgs. 5-14 (pàgs. 621-630), en traducció d'Hèctor Folch i Bosch]

1972 CAMPBELL, Federico. «Gabriel Ferrater/ Las relaciones personales». A: *Conversaciones con escritores*. México: Secretaría de Educación Pública (“SepSetentas”; 28), 1972. pàgs.184-200. ¹⁶¹

1972 PORCEL, Baltasar. «*In memoriam*». A: *Serra d'Or* (Barcelona), núm. 153 (juny 1972), pàgs. 16-21. ¹⁶² ◀

¹⁵⁹ Vegeu:

<http://www.raco.cat/index.php/index/search/results?query=Gabriel+Ferrater&searchField=0&image.x=8&image.y=6&image=submitname&searchPage=2>

¹⁶⁰ I, finalment, la reedició: *Infame turba. Entrevistas a pensadores, poetas y novelistas en la España de 1970*. Fotografies de Cèsar Malet. Barcelona: Editorial Lumen (“Palabra en el tiempo”; 227), 1994², pàgs. 326-338.

¹⁶¹ Editat a *El Heraldo de México* i recollit en aquest volum [També 1981² possiblement].

¹⁶² Reproduït dins PORCEL, Baltasar. *Grans catalans d'ara*. Barcelona: Edicions Destino (“Col·lecció El Dofi”), 1972. pàgs. 448-461. (*) Posteriorment recollit també dins *Papers, Cartes, Paraules*, Ob. cit supra, pàgs. 522-535.

2. Sobre Gabriel Ferrater ¹⁶³

ID	Data aparició	Citació completa i informacions diverses
1.	1954	Redacció “Libros”. «Don Gabriel Ferrater en el Instituto de Estudios Hispánicos». A: <i>La Vanguardia Española</i> (16 de desembre del 1954), pàg. 20. ¹⁶⁴
2.	1961	FUSTER, Joan. «Libros catalanes: Un nombre nuevo». A: <i>Destino</i> (Barcelona), núm. 1240 (13-V- 1961), pàg. 15 (39).
3.		MALUQUER, Jordi. «‘Homenatge a Todó’...». A: <i>Serra d’Or</i> (Barcelona), Any III, segona època, núm. 10 (octubre 1961), pàgs. 35-36. ¹⁶⁵
4.		✍ ROIG, Ramon. ¹⁶⁶ « <i>Da nuces pueris</i> de Gabriel Ferrater». A: <i>Horitzons</i> (Mèxic, D. F.), núm. 4 (juliol 1961), pàg. 56-57.
5.		VALLVERDÚ, Josep. «Necessitat d’una literatura majoritària», A: <i>Serra d’Or</i> (Barcelona), núm. ? (3 de març del 1961), pàgs. 14-15.
6.	1962	TERRY, Arthur. «“Da nuces pueris, per Gabriel Ferrater” i “Menja’t una cama, per Gabriel Ferrater”». A: <i>Serra d’Or</i> (Barcelona), núm. 11 (novembre 1962), pàgs. 38-39. ¹⁶⁷
7.	1963	COLOMINES, Joan, «Menja’t una cama». A: <i>Poemes</i> (Barcelona), Joan Colomines editor, núm. 2 (primavera 1963), pàg. 6 (14).
8.		MOLAS, Joaquim. «La literatura catalana el 1962: la poesia». A: <i>Llibre de l’any 1962</i> . Barcelona: Editorial Alcides, 1963 , pàgs. 167-185 [182-185] Ítem A: <i>Lectures crítiques</i> . Barcelona: Edicions 62 (“Llibres a l’abast”; 121), 1975, pàgs. 147-150. ¹⁶⁸
9.		MOLAS, Joaquim. «Esquema de la nova poesia catalana». A: OLIVER, Joan (dir.). <i>El llibre de tothom</i> . Editorial Alcides, 1963 , pàgs. 75-79 ¹⁶⁹ .

¹⁶³ El signe § indica constància en l’arxiu particular.

¹⁶⁴ Gasetilla recollida dins *Gabriel Ferrater: entre el arte y la literatura*. Barcelona: Publicacions de la Universitat de Barcelona, 1983, pàg. ? Ítem a *Àlbum Ferrater*, Ob. cit supra, pàg. 85.

¹⁶⁵ A propòsit del volum d’homenatge (Horta, editor, 1961).

¹⁶⁶ [pseudònim de. VALLVERDÚ, Francesc, segons font NP] || Gimferrer, 2001, pàg. 362.

¹⁶⁷ També dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàgs. 127-130.

¹⁶⁸ Breu notícia sobre *Menja’t una cama*, amb motiu del repàs de l’any poètic en què s’escau, publicada abans en el *Llibre de l’any 1962*. Barcelona: Editorial Alcides, 1963. pàgs. 182-185, referències purament de crònica.

¹⁶⁹ Simple esment de DNP, pàg. 78.

10.		∕ VALLVERDÚ, Josep. «Tres notes de la poesia realista». ¹⁷⁰ A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núm. 3 (març 1963), pàg. 35-36. ¹⁷¹
11.	1964	CLOTAS CIERCO, Salvador. «La poesía de Gabriel Ferrater». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 211 (juny 1964), pàg. 12.
12.		∕ MOLAS, Joaquim. «Enquesta: Els crítics davant la literatura catalana (1939-1963)». ¹⁷² A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núm. ?, (setembre 1964), pàg. 52. ¹⁷³
13.		ROIG, Ramon. ¹⁷⁴ «La “generació frustrada” dins “La poesia recuperada”». ¹⁷⁵ A: <i>Nous Horitzons</i> , núm 4 (1964), pàgs. 27-33 [especialment 30-31].
14.	1965	MANENT, Marià. «Poesia i realisme històric». A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núm. 1 (gener 1965), pàgs. 57-58. ¹⁷⁶
15.		SALVAT, Ricardo. «La generació poètica catalana de 1961». A: <i>Presència</i> (Girona), núm. 12 (26 de juny del 1965), pàgs. 9 i 18.
16.		SERRALONGA, Segimon. «Entorn a dos punts de <i>Menja't una cama</i> ». A: <i>Inquietud</i> , núm. 34 (novembre 1965), pàg. 14-17. ¹⁷⁷
17.		TRIADÚ, Joan. «Introducció». A: <i>Nova antologia de la poesia catalana 1900-1964 (de Maragall als nostres dies)</i> , a cura de... Barcelona: Editorial Selecta (“Biblioteca Selecta”; 368/Poesia, XLVII), 1965 . pàg. 7-36.
18.	1966	AMORÓS, Xavier. «Reus: fets i llocs de cultura». A: <i>Tele/Estel</i> , núm. ? (23 de setembre del 1966), pàgs. 16-17. ¹⁷⁸

¹⁷⁰ Sumari: En ocasió d'una enquesta sobre la poesia social (o realista) publicada als números 3 i 4 (març i abril de 1962) de ‘Serra d’Or’, Francesc Vallverdú tracta els aspectes fonamentals que defineixen aquest tipus de poesia segons els enquestats. Comenta l’actitud realista de les noves concepcions poètiques, el caràcter majoritari de la poesia realista i la distinció entre aquesta i el populisme. Els autors citats són alguns dels enquestats.

¹⁷¹ «En ocasió d'una enquesta sobre la poesia social (o realista) publicada als números 3 i 4 (març i abril de 1962) de ‘Serra d’Or’, Francesc Vallverdú tracta els aspectes fonamentals que defineixen aquest tipus de poesia segons els enquestats. Comenta l’actitud realista de les noves concepcions poètiques, el caràcter majoritari de la poesia realista i la distinció entre aquesta i el populisme. Els autors citats són alguns dels enquestats» [Trc.].

¹⁷² Sumari: Enquesta a dinou crítics sobre les obres que consideren més importants en novel·la, narració, poesia, assaig, teatre, biografia i memòries, publicades en català entre els anys 1939 i 1963. Citem les obres més destacades de cada gènere.

¹⁷³ Signa M.

¹⁷⁴ [pseudònim de VALLVERDÚ, Francesc, segons font NP] || Gimferrer, 2001, pàg. 362.

¹⁷⁵ A propòsit de *Menja't una cama*.

¹⁷⁶ «Marià Manent opina sobre “la nova poètica historicista”, la del realisme històric, aplicada a la poesia catalana actual, si bé contextualitza el seu discurs en el debat històric entre una poesia conceptuada com a més utilitària, “que incita a l’acció”, i una “poesia pura”. Per les dades que aporta, l’autor sembla fer referència a l’antologia ‘Poesia catalana del segle XX’ de Josep M. Castellet i Joaquim Molas. Manent considera que alguns poemes antologats “seria difícil d’incloure’ls en un concepte rigorosament definit de “realisme històric”, i cita versos de Miquel Bauçà, Gabriel Ferrater i Pere Quart, i conclou que “ben mirat, més val no limitar els temes ni els llenguatges de la poesia”» [Trc.].

¹⁷⁷ Reproduït a COLL MARINÉ, Jaume. «Nota a “Entorn a dos punts de *Menja't una cama*”, de Segimon Serrallonga». A: *Reduccions* (Vic), núm. 113 (Primavera-Estiu 2019), pàgs. 229-315.

¹⁷⁸ Segons font NP.

19.		CALDERS, Pere. «L'exploració d'illes conegudes» (I-VI). A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núms. 7 al 12 (?) ¹⁷⁹ (juliol-desembre 1966), pàgs. 38-39; 29; 36; ?; 46 i ?
20.		CASTELLET, Josep M. "Pròleg" a <i>Teoria dels cossos</i> . ¹⁸⁰ Barcelona: Edicions 62 ("Antologia Catalana"; 21), 1966, pàgs. 5-11.
21.		GIMFERRER, Pere. «La poesia de Jaime Gil de Biedma». A: <i>Cuadernos Hispanoamericanos</i> (Madrid), núm. 2020 (octubre 1966), pàgs. 240-245.
22.		MARCO, Joaquim. «Ética, medievalismo, erotismo en la poesía de Gabriel Ferrater» ¹⁸¹ . A: <i>Destino</i> (3 de setembre del 1966), pàg. 36.
23.	1966	MOLAS, Joaquim. «El realisme "històric"». A: <i>La literatura catalana de postguerra</i> . Barcelona: Rafael Dalmau, editor ("Episodis de la història"); 78), 1966, pàg. 21.
24.		PORCEL, Baltasar. «Joan Triadú o l'estat de lluita» [Entrevista a J. T.]. A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núm. 7 (?) ¹⁸² (juliol 1966), pàgs. 31-36. ¹⁸³
25.		Redaccions. «Nota a <i>Teoria dels cossos</i> », de GF. [gasetilla] A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 1 de desembre del 1966), pàg. 59.
26.		TRIADÚ, Joan. «Joan Triadú o l'estat de lluita» [Entrevistat per Baltasar Porcel]. A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núm. 7 (?) ¹⁸⁴ (Juliol 1966), pàgs. 31-36. ¹⁸⁵
27.	1967	GIMFERRER, Pere. «Gabriel Ferrater: <i>Teoria dels cossos</i> ». A: <i>Cuadernos Hispanoamericanos</i> (Madrid), núm. 297 (març 1967), pàgs. 560-562
28.		LL. S. B. (?). «Libro catalán. Panorama de actividades literarias, editoriales y librerías». ¹⁸⁶ A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 6 d'abril del 1967), pàg. 58.
29.		PORCEL, Baltasar. «Gabriel Ferrater y la poesía moral». A: <i>Destino</i> (23 de setembre del 1967), pàgs. 38-39. ¹⁸⁷
30.	1967	Redaccions. «Premis crítica». A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), Any IX, núm. 2 (febrer 1967), pàg. 51.

¹⁷⁹ Segons font NP. I a propòsit del llibre *La literatura de postguerra*, de Joaquim Molas.

¹⁸⁰ [L'article fa capítol en el llibre *Qüestions de literatura, política i societat*. Barcelona: Edicions 62 ("Llibres a l'abast"; 120), 1975, pàgs. 176-199].

¹⁸¹ Reproduït en català a *Sobre literatura catalana i altres assaigs*. Barcelona: Edicions llibres de Sinera ("Sitges"; 2), 1968, pàgs. 90-85 i a *El modernisme literari i d'altres assaigs*. Barcelona: EDHASA ("El punt"), 1983, pàgs. 261-268.

¹⁸² Segons font NP.

¹⁸³ Reproduït dins PORCEL, Baltasar. *Grans catalans d'ara*. Barcelona: Edicions Destino ("Col·lecció El Doff"), 1972, pàgs. 328-340.

¹⁸⁴ Segons font NP.

¹⁸⁵ Reproduït dins PORCEL, Baltasar. *Grans catalans d'ara*. Barcelona: Edicions Destino ("Col·lecció El Doff"), 1972, pàgs. 328-340.

¹⁸⁶ A propòsit de l'aparició de *Teoria dels cossos*, de GF.

¹⁸⁷ Reproduïda en el llibre *Los encuentros*, I. Barcelona: Edicions Destino, Barcelona, 1969, pàgs. 170-171. (*)

31.		Redaccions. «La “Lletra d’Or” a Gabriel Ferrater» [gasetilla]. A: <i>Serra d’Or</i> (Barcelona), Any IX, núm. 6 (juny 1967), pàg. 73.
32.		Redaccions. «XVII convocatòria de Premios a obras catalanes» [Jurat GF]. A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 3 d’agost del 1967), pàg. 21.
33.		Redaccions. «Concesión de los Premios de Literatura Catalana 1967» [Jurat GF]. A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 14 de desembre del 1967), pàg. 27.
34.	1968	CRUSET, José. «Joan Vinyoli: Poesia de los recuerdos» [conversa] A: <i>La Vanguardia</i> dimarts, 22 de febrer del 1968), pàg. 47.
35.		FAULÍ, Josep. «La poesia de Gabriel Ferrater». A: <i>Tele/Estel</i> (Barcelona), núm. 122 (15 de novembre del 1968), pàg. 16. ¹⁸⁸
36.		FERRATÉ, Joan. «Diálogo con Juan Ferraté, per Alberto González Troyano». A: <i>Destino</i> (Barcelona), núm. ? (1968), pàg. ? ¹⁸⁹
37.		GOYTISOLO, José Agustín. «Nova cara per a “Cara i creu”». A: <i>Tele/Estel</i> (Barcelona), núm. 121 (8 novembre 1968), pàg. 17.
38.		HUERTAS i CLAVERIA, Josep Maria. «Sant Cugat i l’expansió de Barcelona». A: <i>Tele/Estel</i> , núm. 125 (6 de desembre del 1968), pàgs. 10-14. ¹⁹⁰
39.	1968	J. V. (?). «Libro catalán. Panorama de actividades literarias, editoriales y librerías» ¹⁹¹ . A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 4 de juliol de 1968), pàg. 13.
40.		MANENT, Albert. «El Maestro y las nuevas generaciones literarias». A: <i>La Vanguardia</i> (dimarts, 20 de febrer del 1968), pàg. 37.
41.		RIERA, Ignasi. «D’una conversa amb Gabriel Ferrater». A: COMAS, Ramon. <i>Comptar les bigues</i> . Barcelona: Edicions Eler (“Les Hores Extres”; 3), 1968, pàgs. 6-8. ¹⁹²
42.		TRIADÚ, Joan. «Un nou tombant de la poesia catalana». A: <i>Serra d’Or</i> (Barcelona), núm. 100 (gener 1968), pàgs. 60-61. ¹⁹³

¹⁸⁸ Inclòs dins FAULÍ, Josep. *Calaix de crític*. Barcelona: Editorial Pòrtic (“Llibre de butxaca”; 78), 1973, pàgs. 131-135.

¹⁸⁹ Hi comenta, amb curiosos grinyols, l’interès personal per la poesia de Gabriel. Inclòs dins: FERRATÉ, Joan. *Opinions a la carta*. Onze entrevistes aplegades per José Manuel Martos. Barcelona: Editorial Empúries (“Biblioteca Universal Empúries”; 63), 1993, pàgs. 11-14 [especialment 13-14]. En endavant, el signe ▲ marca la presència dins el susdit volum.

I també, fragmentàriament, dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàg. 124.

¹⁹⁰ D’acord amb font: NP, qui atribueix a Josep Pla erròniament.

¹⁹¹ A propòsit de: COMAS, Ramon. *Comptar les bigues*. Barcelona: Edicions Eler (“Les Hores Extres”; 3), 1968, pàgs. 6-8.

¹⁹² Apareix publicat a la mateixa plana que GELI, Carles. «Gabriel Ferrater, un “gamberro” necesario».

¹⁹³ Reproduït més tard sota el títol “*Les dones i els dies* de Gabriel Ferrater” dins CASTELLANOS, J. *Guia de literatura catalana contemporània*. Barcelona: Edicions 62 s/a. (“Col·lecció Cultura catalana contemporània”; 2), 1973, pàgs. 423-426.

43.	1969	CIRICI, Alexandre. «Converses amb Barthes». A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), Any XI, núm. 113 (febrer 1969), pàgs. 53-55. ¹⁹⁴
44.		COLOMINES, Joan. «Temps de poesia: Gabriel Ferrater». A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núm. 117 (juny 1969), pàg. 50. ¹⁹⁵
45.		COMAS, Antoni, dins MURILLO, E. «La poesía catalana del siglo XX, un camino hacia la realidad social». A: <i>Tele-eXprés</i> , núm. ? (25 de juny del 1969), pàgs. ? ¹⁹⁶
46.		J. V. «Libro catalán. Panorama de actividades literarias, editoriales y librerías. Una antología de poesía catalana al flamenco» ¹⁹⁷ . A: <i>La Vanguardia</i> (diumenge, 31 d'agost del 1969), pàg. 13.
47.		J. V. «Libro catalán. Panorama de actividades literarias, editoriales y librerías» ¹⁹⁸ . A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 5 de juny del 1969), pàg. 16.
48.		MIRALLES, Carles. «La poesia catalana l'any 1966». A: <i>El Pont</i> , núm. 30 (1969), pàgs. 42-48.
49.		MIRALLES, Carles. «La poesia catalana en 1967 i 1968 (I)». A: <i>El Pont</i> , núm. 32 (juny 1969), pàgs. 36-44.
50.		MIRALLES, Carles. «La poesia catalana en 1967 i 1968 (II)». A: <i>El Pont</i> , núm. 33 (juliol 1969), pàgs. 34-42.
51.		MIRAMBELL, Antoni. «Tres importants discs més de llarga durada» ¹⁹⁹ . A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), Any XI, núm. 113 (febrer 1969), pàg. 62. ²⁰⁰
52.	1969	MURILLO, E., «La poesía catalana del siglo XX, un camino hacia la realidad social [Entrevista a Antoni Comas]. A: <i>Tele-eXprés</i> , núm. ? (25 de juny del 1969), pàgs. ? ²⁰¹
53.		Redaccions. «Selecció su libro» ²⁰² . A: <i>La Vanguardia</i> (diumenge, 24 d'agost del 1969), pàg. 24.

¹⁹⁴ «Aquest article parteix d'unes converses amb Roland Barthes durant la seva estada a Barcelona. Gabriel Ferrater i Maria Aurèlia Capmany hi intervingueren».

¹⁹⁵ Recollit a COLOMINAS, Joan. *La poesia, un combat per a Catalunya*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat ("Biblioteca Serra d'Or"; 24), 1979. pàgs. 143-144. | «Sobre el valor d'identificació lingüística de la poesia. L'obra de Ferrater com a afirmació d'una personalitat lingüística inserida a la personalitat literària».

¹⁹⁶ Segons font NP.

¹⁹⁷ A propòsit de: *Een catalaans bericht*, per Bob de Nijs.

¹⁹⁸ A propòsit de: Els lloms transparents, de J. V. Foix i de l'Antologia d'Homenage a Pompeu Fabra.

¹⁹⁹ Sumari: El disc 'Visca l'amor!', de Guillermina Motta, inclou la musicació d'alguns poemes amorosos dels autors citats. Joaquim Molas n'ha fet la tria.

²⁰⁰ «El disc *Visca l'amor!*, de Guillermina Motta, inclou la musicació d'alguns poemes amorosos d'autors catalans, entre els quals GF. Joaquim Molas n'ha fet la tria».

²⁰¹ Segons font NP.

²⁰² Nota del mitjà per referir l'aparició de MALAMUD, Bernard. *Idiotas primero*. Barcelona: Seix Barral ("Biblioteca Formentor"), 1968. (Traduït per GF ensems Susana Lugones).

54.	1970	CID, Felip. «Primer comentari sobre una antologia bilingüe». A: <i>Tele/Estel</i> , núm. 178 (març del 1970), pàgs. 39. ²⁰³
55.		CID, Felip. «Quart i últim comentari sobre una antologia de la poesia catalana bilingüe». A: <i>Tele/Estel</i> , núm. 181 (abril 1970), pàgs. 33. ²⁰⁴
56.		✍ COLOMINES, Joan. «Les dones i els dies». ²⁰⁵ A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núm. 126 (març 1970), pàg. 49. ²⁰⁶
57.		GARCIA-SOLER, Jordi. «Pere Gimferrer» [Entrevista]. A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), Any XII, núm. 127 (abril 1970), pàg. 60. ²⁰⁷
58.		GONZÁLEZ MARTÍN, Jerónimo-Pablo. «Gabriel Ferrater». A: <i>Poesía hispánica 1939-1969. Estudio y antología</i> . Edició Bilingüe. Versions en prosa de José Batlló. Barcelona: José Batlló, editor (“El bardo/ Colección de poesía”; 59-60) 1970, pàgs. 137-141. ²⁰⁸
59.		IMBERECHTS, André. <i>Gabriel Ferrater. Poème inachevé</i> , introduction, traduction et notes par... (Mémoire présenté pour l'obtention du grade de licencié en philosophie et lettres, groupe philologie romane), Louvain, 1970. ²⁰⁹
60.		J. V. «Libro catalán. Panorama de actividades literarias, editoriales y librerías». ²¹⁰ A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 5 de març del 1970), pàg. 43.
61.		MIRALLES, Carles. «La poesia catalana en 1969». A: <i>El Pont</i> (Barcelona), núm. 40 (febrer 1970), pàgs. 37-48.
62.		NADAL, S. «El libro político. Cuando la poesia se refleja en la poesía» ²¹¹ . A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 7 de maig del 1970), pàg. 46.
63.		NÉSTOR, (?). ²¹² «Los poetas entre nosotros». A: <i>Destino</i> , núm. 1700 (2 de maig del 1970), pàg. 59.
64.	1970	PRADAS, R. «Mañana “La poesia entre el poble”». A: <i>El Correo Catalán</i> . (24 d'abril del 1970), pàg. 27.

²⁰³ Segons font NP.

²⁰⁴ Segons font NP.

²⁰⁵ Sumari: Sobre les variants i les supressions de ‘Les dones i els dies’, recull que aplega els llibres ‘Da nuces pueris’, ‘Menja’t una cama’ i ‘Teoria dels cossos’.

²⁰⁶ «Sobre les variants i les supressions de *Les dones i els dies*, recull que aplega els llibres *Da nuces pueris*, *Menja’t una cama* i *Teoria dels cossos*».

²⁰⁷ «Pere Gimferrer comenta la seva producció poètica castellana i la tria del castellà com a llengua d’una part la seva obra de creació, i la relació amb obra d’altres autors».

²⁰⁸ Traduccions de Gabriel Aresti, José Batlló y Basilio Losada. 378 p. Poemes de Celaya, Otero, Hidalgo, Miguel Labordeta, Claudio Rodríguez, Gil de Biedma, Valente, Brines, Vázquez Montalbán, Pere Quart, Salvador Espriu, Gabriel Ferrater, Ferreiro, Méndez Ferrín, Gabriel Aresti,...

Inclou versions de “El mutilat” (DNP7); “El secret” (DNP24); “By natural piety” (DNP40); “Helena” (MC13), entre les pàgs 335-344.

²⁰⁹ Recollit parcialment a Gabriel Ferrater. *Poème inachevé*, présentation, traduction et notes par William Cliff (pseudònim d’André Imberechts). Barcelona: Ercée, 1985.

²¹⁰ A propòsit de l’antologia Ocho siglos de poesía catalana.

²¹¹ A propòsit de Ocho siglos de poesía catalana.

²¹² Segons font NP. Possiblement es tracti de Néstor Lujan, periodista de la casa.

65.		Pradas, R. & M. S. «El espectáculo de la poesía» i «Mañana “La poesía entre el poble”». A: <i>El Correo Catalán</i> (28 d’abril del 1970), pàg. 25. ²¹³
66.		Redaccions. «Montserrat. Trescientos intelectuales y artistas catalanes se recluyen en el monasterio» ²¹⁴ . A: <i>La Vanguardia</i> (diumenge, 13 de desembre del 1970), pàg. 44.
67.		✍ ROMEU i FIGUERAS, Josep. «J. V. Foix, assagista». ²¹⁵ A: <i>Serra d’Or</i> (Barcelona), Any XII, núm. 125 (febrer 1970), pàgs. 59-60. ²¹⁶
68.		S. «I Festival de Poesía Catalana. Comunión entre poesía y pueblo». A: <i>Destino</i> , núm. 1700 (2 de maig del 1970), pàgs. 61. ²¹⁷
69.		R. A. & SELLARÉS, Miquel. «Una nit compromesa. La gran lliçó del Price». A: <i>Presència</i> (Girona), núm. 253 (9 de maig del 1970), pàgs. 15.
70.		✍ S. V. «Primer festival de poesia catalana». ²¹⁸ A: <i>Serra d’Or</i> (Barcelona), (maig del 1970), pàgs. 41-42. ²¹⁹
71.		TRIADÚ, Joan. «El signe d’una època: el I Festival de poesia catalana». <i>Serra d’Or</i> (Barcelona), núm. 128 (15 de maig del 1970), pàg. 39.
72.	1971	BENACH, Joan-Anton. «Enquesta: els millors títols 1964-1970 [Entrevista qüestionari a Joaquim Molas i a d’altres]». A: <i>Serra d’Or</i> (Barcelona), núm. (?) (abril del 1971), pàgs. 72-77. ²²⁰
73.		GIL de BIEDMA, Jaime. «Jaime Gil de Biedma o el paso del tiempo por Federico Campbell». A: Federico CAMPBELL. <i>Infame turba</i> . Barcelona: Lumen, 1971 , pàgs. 242-258.
74.		GIMFERRER, Pere. «Notes de lectura». A: <i>Serra d’Or</i> (Barcelona), Any XIII, núm. 146 (novembre 1971), pàgs. 46. ²²¹
75.		L. V. (?). «Prades: Cursos de la Universitat Catalana d’Estiu». A: <i>La Vanguardia</i> (diumenge, 15 d’agost del 1971), pàg. 21.
76.		MARCO, Joaquim. «Foix, Vinyoli y Gimferrer en una nueva colección de poesia catalana», A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 1 d’abril del 1971), pàg. 40. ²²²

²¹³ Segons font NP.

²¹⁴ Cf. amb MUÑOZ PUJOL, Josep Maria. *La gran tancada* (novel·la). Barcelona: Edicions Columna (“Col·lecció Clàssica”; 363), 1999.

²¹⁵ Sumari: Característiques de l’univers assagístic de J. V. Foix: l’actitud doctrinària i ètica, l’objectivitat radical, l’adequació dels fets a les idees, la intel·ligència com a principi integrador, l’actitud intel·lectual davant la política i l’institucionalisme, etc.

²¹⁶ A propòsit de *Els lloms transparents*, de J. V. Foix, edició prologada per Ferrater.

²¹⁷ Segons font NP.

²¹⁸ Sumari: Crònica dels actes presentats al Primer Festival Popular de Poesia Catalana, celebrat al Gran Price de Barcelona: parlaments, recitals, assistents, etc. Els autors citats són els organitzadors del festival.

²¹⁹ Segons font NP.

²²⁰ Segons font NP.

²²¹ «A propòsit de l’edició de *Nabí* amb pròleg de GF».

²²² L’article es reproduïx com un capítol dins MARCO, Joaquín. *Nueva literatura en España y América*.

77.		MOLAS, Joaquim. «Enquesta: els millors títols 1964-1970 [Entrevista per Joan-Anton Benach]». A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núm. (?) (abril del 1971), pàgs. 72-77. ²²³
78.	1971	PI DE CABANYES, O., GRAELLS, G. J. <i>La generació literària dels 70. 25 escriptors nascuts entre 1939-1949</i> . Barcelona: Pòrtic ("Llibre de butxaca"; 38), 1971. ²²⁴
79.		Redaccions. «Publicaciones y libros recibidos» ²²⁵ , A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 20 de maig del 1971), pàg. 47.
80.		TOTOSAUS, Josep M. «Per una lectura cristiana de <i>Nabí</i> ». A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núm. 147 (desembre 1971), pàg. 73-76. ²²⁶
81.	1972	AMORÓS, Xavier. «El Gabriel Ferrater de Reus». A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núm. 153 (juny 1972), pàgs. 14-15. ²²⁷
82.		ARGENTE, Joan A. «Comentaris a la seva obra lingüística». A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núm. 153 (juny 1972), pàgs. 27-28. ²²⁸
83.		CARANDELL, Josep M. «Hombre inacabado». A: <i>Tele-eXprés</i> (3 de maig del 1972), pàg. 15.
84.	1972 c	CASTELLET, Josep M et alii. «La literatura social. Taula rodona». A: <i>Camp de l'Arpa</i> (Barcelona), núm. 1 (maig del 1972), pàgs. 14-18. ²²⁹
85.	1972 a	CASTELLET, Josep M. «La distancia. Memòria de Gabriel Ferrater» ²³⁰ . A: <i>La Vanguardia</i> (dissabte, 20 de maig del 1972a), pàg. 11.
86.	1972 b	CASTELLET, Josep M. «Alguns aspectes de la seva poesia» ²³¹ . A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núm. 153 (juny 1972b), pàg. 23-26.
87.		CRUSET, José. «Nuestros granos de arena. Poesia històrica». A: <i>La Vanguardia</i> (dissabte, 20 de maig del 1972), pàg. 11.

Barcelona: Editorial Lumen ("Palabra seis"; 10), 1972, pàgs. 162, 211, 213, 214.

²²³ Segons font NP.

²²⁴ [Inclou: Comadira (Pi1971); Nadal (Pi1971); Pessarrodona (Pi1971); Pomar (Pi1971)].

²²⁵ Mera nota de recepció al mitjà del *Nabí* de Josep Carner amb pròleg de GF.

²²⁶ «En contra de la lectura que de 'Nabí' fa Gabriel Ferrater al pròleg per a l'edició de butxaca, Totosaus defensa una interpretació cristiana del poema, obra que reflecteix la maduresa personal de Carner i la seva sensibilitat religiosa».

²²⁷ Se publicà una versió en castellà a *El País* (dissabte, 12 d'agost de 1995, 'Cataluña'), pàg. 2.

També s'inclouen alguns fragments dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàgs. 27, 32, 75. || «Sobre els anys d'infantesa i adolescència de Gabriel Ferrater a Reus, recordats per Xavier Amorós».

²²⁸ «Sobre les bases teòriques dels estudis lingüístics de Ferrater».

²²⁹ Hi intervenen, a banda de J. M. Castellet, J. A. Goytisoló, Francesc Candel i Rodríguez Méndez.

²³⁰ [L'article fa capítol en el llibre *Qüestions de literatura, política i societat*. Barcelona: Edicions 62 ("Llibres a l'abast"; 120), 1975, pàgs. 176-199].

²³¹ [L'article fa capítol en el llibre *Qüestions de literatura, política i societat*. Barcelona: Edicions 62 ("Llibres a l'abast"; 120), 1975, pàgs. 176-199]. || «Castellet fa un estudi global de la poesia de Ferrater centrat sobretot en la temàtica que l'articula».

88.		DÍAZ-PLAJA, Guillermo. «Notas a la actualidad cultural» ²³² . A: <i>La Vanguardia</i> (dimarts, 9 de maig del 1972), pàg. 11.
89.		FUSTER, Joan. «Gabriel Ferrater». A: <i>Camp de l'Arpa</i> (Barcelona), núm.1 (maig 1972), pàgs. ?
90.	1972 / 1980	FUSTER, Joan. «Gabriel Ferrater». A: <i>Literatura Catalana Contemporània</i> . Barcelona: Curial Edicions Catalanes (“Biblioteca de Cultura Catalana”; 23), 1980 ²³³ , pàgs. 367-369.
91.		GARCIA-SOLER, Jordi. «En la muerte de Gabriel Ferrater». A: <i>La Vanguardia</i> (12 de maig del 1972), pàg. 33.
92.		GIMFERRER, Pere. «En la muerte de Gabriel Ferrater». A: <i>Destino</i> (6 de maig del 1972), pàg. 20.
93.	1972	GOYTISOLO, José Agustín. «Pere Quart, Rosselló-Pòrcel, Espriu, Vinyoli y G. Ferrater». A: <i>Poetas catalanes contemporáneos</i> . Barcelona: Seix Barral (“Biblioteca Breve de Bolsillo/Libros Enlace”; 16), 1972, pàgs. 187-192 i 341-343 ?
94.		J. V. «Las “Versiones de Hölderlin”, de Carles Riba». A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 17 de febrer del 1972), pàg. 52.
95.		J. V. «Libro catalán. Panorama de actividades literarias, editoriales y librerías». ²³⁴ A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 13 de juliol del 1972), pàg. 58.
96.		J. V. «Libro catalán. Panorama de actividades literarias, editoriales y librerías». A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 23 de novembre del 1972), pàg. 56.
97.		MARCO, Joaquim. «Ángel González: La “Palabra sobre palabra”, expresión de una conciencia». A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 26 d'octubre 1972), pàg. 55.
98.		MARCO, Joaquín. <i>Nueva literatura en España y América</i> . Barcelona: Editorial Lumen (“Palabra seis”; 10), 1972, pàgs. 162, 211, 213, 214.
99.		MASOLIVER RÓDENAS, Juan Antonio. «Odas numerales». A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 9 de novembre del 1972), pàg. 50.
100.		MOIX, Terenci. «La mort d'en Ferrater». A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núm. 153 (juny 1972), pàg. 30. ²³⁵

²³² Versos a manera de necrològica.

²³³ Abans editat dins *Literatura Catalana Contemporània*. [Seguit d'una bibliografia a cura de Ramon Pla i Arxé] Barcelona: Curial Edicions Catalanes (“Documents de Cultura”; 1), 1972, pàgs. 364, 366, 367-369, 413.

²³⁴ A propòsit de *Càntir dels càntics*, de Joan Brossa.

²³⁵ «Sobre l'escàs ressò que els mitjans de comunicació han fet de la mort de Gabriel Ferrater».

113.		SALA, José María. «Versiones de poesía moderna y de Hölderlin». A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 13 d'abril del 1972), pàg. 52.
114.	1972 a	TERRY, Arthur. «The twentieth century». A: <i>Catalan Literature, A Literary History of Spain</i> . Londres: Ernest Benn Limited, 1972, pàgs. 97-122. ²⁴¹
115.	1972 b	TERRY, Arthur. «El sentit d'una vida. Conferència BBC, Londres 1-X-1972». A: <i>Revista del Centro de Lectura</i> (Reus), núm. 257 (abril 1974), pàgs. 2-4.
116.		↗ TRIADÚ, Joan. «Independència de Gabriel Ferrater». ²⁴² A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núm. 153 (juny 1972), pàg. 22. ²⁴³
117.		VALLVERDÚ, Francesc. «En la muerte de un humanista: Gabriel Ferrater (1922-1972)». A: <i>El Correo Catalán</i> (4 de maig del 1972), pàg. 14.
118.		↗ VALLVERDÚ, Francesc. «Gabriel Ferrater (1922-1972) o la fosca memòria». A: <i>Nous Horitzons</i> (Mèxic), núm. 24 (1r i 2n trimestres 1972), pàgs. 66-68.
119.		VÁZQUEZ MONTALBÁN, Manuel. «En la muerte de Gabriel Ferrater». A: <i>Triunfo</i> (13 de maig del 1972), pàg. 53.
120.		VIDAL ALCOVER, Jaume. «Gabriel Ferrater des del poema». A: <i>Diario de Mallorca</i> (18 de maig del 1972), pàg. 29.
121.	1973	BARNILS, Ramon. «Ferrater, de la goma al plàstic». A: <i>Tele/Exprés</i> (31 de gener del 1973). ²⁴⁴
122.		BARNILS, Ramon. «En la octava del santo». A: <i>Tele/Exprés</i> (5 de maig del 1973). ²⁴⁵
123.		BONET, Eduard. «Notícia sobre algunes recerques lingüístiques de Gabriel Ferrater». A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núm. 166 (juliol 1973), pàgs. 27-28.
124.		↗ FÀBREGAS, Xavier. «'Reus, París i Londres': Antologia de textos diversos». ²⁴⁶ A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), Any XV, núm. 160 (gener 1973), pàgs. 60-61. ²⁴⁷
125.		J. V. «Nova Antologia de la Poesia Catalana, de Joan Triadú». A: <i>La Vanguardia Española</i> (dijous, 25 d'octubre del 1973), pàg. 56.

²⁴¹ Segons font NP. Hi ha edició posterior.

²⁴² Sumari: Sobre la independència de Gabriel Ferrater respecte del conjunt de la cultura catalana.

²⁴³ «Sobre la independència de Gabriel Ferrater respecte del conjunt de la cultura catalana».

²⁴⁴ Vegeu BARNILS, Ramon. *Articles*. A cura de Carles Serrat. Barcelona: Edicions de la Magrana ("Orígens"; 59), pàgs. 20-22.

²⁴⁵ *Ibidem*, pàgs. 32-34.

²⁴⁶ Sumari: Antologia de textos diversos que Lluís Pasqual ha bastit per oferir una crònica política, social i artística de la vida de Reus. Malgrat que l'escenografia fos bona, la direcció escènica pecava d'anodina, i l'espectacle, sobretot a la segona part, se'n ressentí.

²⁴⁷ «Crítica teatral sobre l'antologia de textos diversos que Lluís Pasqual va bastir per oferir una crònica política, social i artística de la vida de Reus. "Malgrat l'escenografia fos bona, la direcció escènica pecava d'anodina, i l'espectacle, sobretot a la segona part, se'n ressentí". Direcció: Lluís Pasqual. Escenografia: Sefa Ferré. Reus, Teatre Fortuny. 1972, 20 de desembre».

126.		J. V. «Libro catalán. Panorama de actividades literarias, editoriales y librerías». ²⁴⁸ A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 10 de maig del 1973), pàg. 54.
127.		PARCERISAS, Francesc. «In the way of Mrs. Hughes y la moral de M. Pessarrodona». A: <i>Camp de l'Arpa</i> (Barcelona), núm. 6 (març-abril 1973), pàgs. ?
128.		PORCEL, Baltasar. «El péndulo de la joven poesía». A: <i>La Vanguardia Española</i> (domingo, 24 de junio del 1973), pàg. 6.
129.		VERDAGUER (?). «Prada: Entre la vanguardia cinematográfica y Gabriel Ferrater». A: <i>La Vanguardia Española</i> (dissabte, 25 d'agost del 1973), pàg. 18.
130.	1974	ANGUERA, Pere. «Introducció a la bibliografia de Gabriel Ferrater». A: <i>Revista del Centro de Lectura</i> (Reus), núm. 257 (abril 1974), pàg. 12.
131.		ARGENTE, Joan A. «De la lingüística a la poètica». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm 1. (1974), pàgs. 29-48.
132.		AZÚA, Félix de. «Pròleg» a BARTHES, R. <i>¿Por dónde empezar?</i> Barcelona: Tusquets («Cuadernos ínfimos»; 55), 1974, pàgs. 7-13. ²⁴⁹
133.		CABRÉ, Rosa. «Poema inacabat: esbós de lectura». A: <i>Revista del Centro de lectura</i> (Reus), núm. 257 (abril 1974), pàgs. 11-13.
134.		COMADIRA, Narcís. «Pròleg» a VILA, Pep. <i>Primeres proves</i> . Girona: I. G. Taberner, 1974, pàgs. 5-11.
135.		FABREGAT, A., <i>Carn fresca. Poesia valenciana jove</i> . València: L'Estel (?), 1974, pàgs. ?
136.		GIL de BIEDMA, Jaime. <i>Diario del artista seriamente enfermo</i> . Barcelona: Lumen («Palabra menor»; 29), 1974, pàgs. 28-29. ²⁵⁰
137.		GIMFERRER, Pere. «La poesia de Feliu Formosa». A: <i>Destino</i> (30 de març del 1974), pàg. 38.
138.		MALLAFRÈ, Joaquim. «Apropament, ni que sigui provisional, a un esbós de biografia de l'agònic Homo Poeticus Gabriel Ferrater». A: <i>Revista del Centro de Lectura</i> (Reus), núm. 257 (abril 1974), pàgs. 14-15.
139.		OLIVA, S. i PESSARRODONA, M. «Ferrater i Soler, Gabriel». A: <i>Gran Enciclopèdia Catalana</i> , XI, 1989 (1a ed. 1974), pàgs. 61-62.
140.		✍ OLIVA, Salvador. «Bases per a un estudi de la mètrica. Comentari a unes idees teòriques de Gabriel Ferrater». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 1 (maig 1974), pàgs. 100-103.

²⁴⁸ A propòsit de l'*Antologia poètica de J.V. Foix* editada per Proa amb motiu dels 80 anys del poeta.

²⁴⁹ Just s'hi evoca de passada l'anèdota de la seva conferència barcelonina i Ferrater, quan amb les seves preguntes i argumentacions aconseguí acorrallar el pensador francès.

²⁵⁰ Solventment datada de 1955, segons font NP. Reproduït algun fragment dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàg. 97, 98-99, 102.

141.		PESSARRODONA, Marta i OLIVA, S. «Ferrater i Soler, Gabriel». A: <i>Gran Enciclopèdia Catalana</i> , XI, 1989 (1ª ed. 1974), pàgs. 61-62.
142.		Redaccions. «Els poemes de Gabriel Ferrater a les antologies reusenques de poesia». A: <i>Revista del Centro de Lectura</i> (Reus), núm. 257 (abril 1974), pàg. 6.
143.		✍ SULLÀ, Enric. «La poesia catalana jove: una alternativa al realisme». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 1 (1974), pàgs. 118-125. ²⁵¹
144.		VERDÉS i JUNCADELLA, J. ²⁵² «Acotacions a la mandra». A: <i>Revista del Centro de Lectura</i> (Reus), núm. 257 (abril 1974), pàgs. 5-6.
145.	1975	BARRAL, Carlos. «La Universidad: coin de table». A: <i>Años de penitencia. Memorias I</i> . Madrid: Alianza Editorial (“Alianza Tres”; 13), 1975 , pàgs. 197-228 [especialment pàgs. 213 i ss.] ²⁵³
146.		BOFILL LEVI, Anna. «Notes sobre la composició musical». A: <i>Una lleu sorra. Recull de treballs en memòria de Gabriel Ferrater</i> . Barcelona: Edicions 62 (“Ciència Fonamental i Aplicada; 1), 1975 . pàgs. 191-197.
147.		BONET, Eduard. «Presentació». A: <i>Una lleu sorra. Recull de treballs en memòria de Gabriel Ferrater</i> . Barcelona: Edicions 62 (“Ciència Fonamental i Aplicada; 1), 1975 . pàgs. 7-9.
148.		BONET i RIGO, Blai. <i>La mirada. Diari segon</i> . Barcelona: Editorial Pòrtic (“Llibre de butxaca”; 97), 1975 , pàgs. 283-285.
149.		BOYER, Denis. «Gabriel Ferrater: Une poésie des ‘Données immédiates’». A: <i>Mélanges offerts à Ch. V. Aubrun, volum I</i> . Paris: Éditions Hispaniques, 1975 (2 volums), pàgs. 125-135.
150.		FIGUEROLA, L. ; FOIX, J.V. «Una tarda de diumenge amb en Ferrater». A: <i>Una lleu sorra</i> . Barcelona: Edicions 62 (“Ciència fonamental i aplicada”; 1), 1975 , pàgs. 11-15. ²⁵⁴
151.		✍ GRILLI, Giuseppe. «Ritratti critici di contemporanei: Gabriel Ferrater». A: <i>Belfagor</i> , anno XXX, núm. II (31 de març del 1975). Firenze: Casa Editrice Leo S. Olschki s.r.l., 1975 . pàg. 177-200. ²⁵⁵

²⁵¹ Centra la seva observació en l’etiquetatge de poesia realista, i en concreta GF com un dels models.

²⁵²[pseudònim BENET I JORNET, J.?)

²⁵³ N’existeix reedició amb l’afegit de dos capítols inèdits, “Memorias de infancia” a Tusquets Editores (Col·lecció Andanzas”; 80/1), Barcelona, 1990. Inclou índex onomàstic on contrastar fefaentment les citacions. I també, fragmentàriament, dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàgs. 84-85.

²⁵⁴ Recollit dins “Literatura: II. Noms propis: 1. Catalans de 1918”. In *Obres Completes/ 4. Sobre literatura i art*. Barcelona: Edicions 62 (“Clàssics Catalans del Segle XX”, sn) , 1990. pàgs. 400-404. També dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàgs. 185-187.

²⁵⁵ Recollit a G. GRILLI. *Ferrateriana i altres estudis sobre Gabriel Ferrater*. Barcelona: Edicions 62 (“L’Escorpi/Idees”; 66), 1987, pàgs. 7-47.

152.		GRILLI, Giuseppe. «Gabriel Ferrater oltre la cancellazione». A: <i>La letteratura catalana, la diversità culturale nella Spagna moderna</i> , Guida, Nàpols [= Grilli (1975)] ²⁵⁶
153.		J. V. «Qüestions de literatura, política i societat, de J. M. Castellet». A: <i>La Vanguardia Española</i> (dijous, 12 de juny del 1975), pàg. 52.
154.		PESSARRODONA, Marta. «Poor John ran way». A: <i>Una lleu sorra. Recull de treballs en memòria de Gabriel Ferrater</i> . Barcelona: Edicions 62 (“Ciència Fonamental i Aplicada; 1), 1975. pàgs. 198-199.
155.		PONT, Jaume. «La poesia de Gabriel Ferrater». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 349 (desembre 1975), pàg. 3.
156.		Redaccions. «Biel Ferrater, Homenaje a su memoria» ²⁵⁷ . A: <i>La Vanguardia Española</i> (dijous, 10 de juliol del 1975), pàg. 43.
157.		<i>Una lleu sorra</i> , recull de treballs en memòria de Gabriel Ferrater. Barcelona: Edicions 62 (“Ciència fonamental i aplicada”; 1), Barcelona, 1975.
158.	1976	<i>A l'inrevés</i> , “Homenatge a Gabriel Ferrater”. Sants, Barcelona, 1 al 10 d’abril del 1976. [Recull de poemes, notes de treball i altres textos de Gabriel Ferrater, a més de l’article de J.V. Foix aparegut a <i>Una lleu sorra</i>]
159.	1976	BARRAL, Carlos & J. Gil de Biedma, «Sobre el hábito de la literatura como vicio de la mente y otras ociosidades (Un coloquio. Intervienen: C. Barral, Beatriz de Moura, J. Marsé y J. Gil de Biedma)». ²⁵⁸ A: <i>Camp de l’Arpa</i> (Barcelona), núms. 37-38 (octubre-novembre 1976), pàgs. 6-12.
160.	1976	BENSOUSSAN, Mathilde. <i>Itinéraire de la poésie catalane de Josep Carner aux poètes d’aujourd’hui</i> . Bruxelles: Jacques Antoine, Éditions, 1976, pàgs. 23-24.
161.	1976	BONADA, Lluís. «Lluís Llach cantó en el Orfeó de Sants. Gabriel Ferrater fue la excusa». A: <i>Diario de Barcelona</i> (3 d’abril del 1976).
162.	1976	CAPMANY, M ^a Aurèlia. <i>Cada cosa en el seu temps i lectura cada dia</i> . Barcelona: Dopesa (“Pinya de rosa”; 27), 1976. pàg. 104.
163.	1976	COMADIRA, Narcís. «L’art com a acció i reflexió» [Entrevista per Pep Vila]. A: <i>Presència</i> (Girona), núm. 449 (20 de novembre del 1976), pàgs. 18-19.
164.	1976	COMADIRA, Narcís. «La poesia catalana jove». A: <i>Presència</i> (Girona), núm. 449 (20 de novembre del 1976), pàgs. 19-20. ²⁵⁹

²⁵⁶ Segons font NP.

²⁵⁷ A propòsit de: *Una lleu sorra*...

²⁵⁸ També reproduïda amb el mateix títol dins GIL de BIEDMA, Jaime. *El pie de la letra. Ensayos 1955-1979*. Barcelona: Editorial Crítica (“Col·lecció Lecturas de Filología”; s.n.), 1994, 240-253.

²⁵⁹ Físicament arxivat amb l’aplec anterior, és a dir, VILA, Pep. «L’art com a acció i reflexió» [Entrevista a Narcís Comadira]. A: *Presència* (Girona), núm. 449 (20 de novembre de 1976), pàgs. 18-19.

165.	1976	FERRAN, Jaime. “Prólogo” a <i>Antología parcial</i> . Barcelona: Plaza & Janés (“Selecciones de Poesía española”), 1976 , pàgs. 13-31 [especialment 29-31].
166.	1976	GARCIA, X. <i>Homenets catalans</i> . Barcelona: Pòrtic (Llibre de butxaca; 106), Barcelona, 1976 , pàg. 45 i 256. ²⁶⁰
167.	1976	GIL de BIEDMA, Jaime & BARRAL, Carlos] «Sobre el hábito de la literatura como vicio de la mente y otras ociosidades (Un coloquio. Intervienen: C. Barral, Beatriz de Moura, J. Marsé y J. Gil de Biedma)». ²⁶¹ A: <i>Camp de l’Arpa</i> (Barcelona), núms. 37-38 (octubre-novembre 1976), pàgs. 6-12.
168.	1976	GIMFERRER, Pere. «Literatura. Dos balances provisionales». A: <i>Destino</i> , núm. 2012 (22-28 d’abril del 1976), pàgs. 34-36.
169.	1976	GIMFERRER, Pere. «Gabriel Ferrater, poeta». A: <i>Cuadernos para el Diálogo</i> (Madrid), núm. 156 (dissabte, 24 d’abril del 1976), pàg. . 64-65. ²⁶²
170.	1976	MELENDRES, Jaume. «Fill natural de Ferrater i Espriu». A: <i>Tele-eXprés</i> (23 de maig del 1976), pàg. ?
171.	1976	Redaccions. «Agenda: Laureà Bonet, seminari <i>L’assaig heterodox hispànic</i> ». A: <i>Presència</i> (Girona), núm. 410 (21 de febrer del 1976), pàg. 22.
172.	1976	Redaccions. «A l’inrevés. Gabriel Ferrater». A: <i>El Correo Catalán</i> (1 d’abril del 1976), suplement <i>El Correu del Dijous</i> , núm. 61, pàg. 2.
173.	1976	Redaccions. «Próxima actuación de Celdoni Fonoll y del grupo “Nous camins”». A: <i>La Vanguardia Española</i> (dimecres, 21 d’abril del 1976), pàg. 55.
174.	1976	RUBIO, Fanny. <i>Las revistas poéticas españolas (1939-1975)</i> . Madrid: Ediciones Turner, 1976 . [Vegeu índex onomàstic i suplement, i al final d’aquest treball “Entrades suspectes”]
175.	1976	VILA, Pep. «L’art com a acció i reflexió» [Entrevista a Narcís Comadira]. A: <i>Presència</i> (Girona), núm. 449 (20 de novembre del 1976), pàgs. 18-19.
176.	1976	✍ VILÀ i FOLCH, Joaquim. «‘Per no dir res’ de Gabriel Ferrater». ²⁶³ A: <i>Serra d’Or</i> (Barcelona), Any XVIII, núm. 200 (maig 1976), pàg. 55. ²⁶⁴

²⁶⁰ Segons font NP [inclou opinions de: Bru (G1976); Palol (G1976)].

²⁶¹ També reproduïda amb el mateix títol dins GIL de BIEDMA, Jaime. *El pie de la letra. Ensayos 1955-1979*. Barcelona: Editorial Crítica (“Col·lecció Lecturas de Filología”; s.n.), 1980, pàgs. 240-253.

²⁶² Inclou una versió castellana de l’*Esbós d’una autobiografia*.

²⁶³ Sumari: Sobre el recital poètic organitzat per l’Orfeó de Sants per tal de tancar els actes d’homenatge a Gabriel Ferrater. La selecció de poemes de Ferrater fou a càrrec de Lluís Pasqual, i Rafael Subirachs col·laborà cantant algun dels poemes. Es destaca la simplicitat del muntatge.

²⁶⁴ «Sobre el recital poètic organitzat per l’Orfeó de Sants per tal de tancar els actes d’homenatge a Gabriel Ferrater. La selecció de poemes de Ferrater fou a càrrec de Lluís Pasqual, i Rafael Subirachs col·laborà cantant algun dels poemes. Es destaca la simplicitat del muntatge».

177.	1976	VILA LUSILLA, Albert. <i>Literatura catalana</i> . Barcelona: Edicions del Mall (“Col·lecció Quaderns”; 5), 1976, pàgs. 189-190. ²⁶⁵
178.	1977	CASTELLET, Josep M. «Breu història de la revista Laye». A: <i>L’Avenç</i> (Barcelona), núm. 6 (octubre 1977), pàgs. 46-47.
179.	1977	GIMFERRER, Pere. [P. G] a l’enquesta «Escriure en castellà a Catalunya». A: <i>Taula de canvi</i> , núm. 6 (juliol-agost 1977), pàgs. ?
180.	1977	✍ GOMIS, Ramon. «Gabriel Ferrater: esbós de biografia juvenil». A: <i>Serra d’Or</i> (Barcelona), núm. 213 (juny 1977), pàgs. 33-36. ²⁶⁶
181.	1977	✍ MOLAS, Joaquim. «Retòrics i terroristes en la poesia catalana de postguerra». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 9 (gener del 1977), pàgs. 3-6. ²⁶⁷ [“Gabriel Ferrater, el més podrit de cultura, inicià la seva obra amb uns poemes narratius que tendien al prosaisme més programàtic i l’acabà amb uns poemes lírics breus, tensos i hermètics, que traduïen una dramàtica experiència moral” (pàg. 3)]
182.	1977	✍ OLIVA, Salvador. «Dos aspectes del ritme en el català modern». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 9 (gener del 1977), pàgs. 89-96.
183.	1977	RAFEL i FONTANALS, Joaquim & TERRY, A. <i>Introducción a la lengua y la literatura catalanas</i> . (Apéndice bibliográfico de Alberto Hauf y Enric Sullà). Barcelona: Editorial Ariel (“Letras e Ideas/ Instrumenta”; 11), 1977, pàgs. 209-210 i 246-247.
184.	1977	Redaccions. «Castellet hablará en Madrid sobre “Tres poetas catalanes”». ²⁶⁸ A: <i>La Vanguardia</i> (dissabte, 26 de novembre del 1977/ Cultura), pàg. 17.
185.	1977	SALA-VALLDAURA, Josep Maria. “Introducció” a <i>Antologia de la poesia eròtica catalana del segle XX</i> , per Josep Maria Sala-Valldaura (introducció i tria). Barcelona: Aymà, S.A. (“Els llibres de l’Óssa menor”; s/n), 1977, pàgs. 33, 34, 36, 41, 46.
186.	1977	TÀPIES, Antoni. <i>Memòria personal: Fragment per a una autobiografia</i> . Barcelona: Editorial Crítica, 1977. ²⁶⁹
187.	1977	TERRON HOMAR, Àngel. «Aproximación a Gabriel Ferrater». A: <i>Cuadernos Hispanoamericanos</i> (Madrid), núm. 319 (gener 1977), pàg. 103-107. ²⁷⁰
188.	1977	TERRY, A. & RAFEL, J. <i>Introducción a la lengua y la literatura catalanas</i> . (Apéndice bibliográfico de Alberto Hauf y Enric Sullà). Barcelona: Editorial Ariel (“Letras e Ideas/ Instrumenta”; 11), 1977, pàgs. 209-210 i 246-247.

²⁶⁵ Segons font NP: VILA, A., *Literatura catalana*, Lavínia.

²⁶⁶ I també, fragmentàriament, dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàgs. 32, 38-40, 47, 51, 63-64, 67, 71, 83.

²⁶⁷ Segons font NP: [ponència del «Convegno sulla Poesia spagnola», Biennale/Univ. Venècia, 7 i 8 x-1976]. “Gabriel Ferrater, el més podrit de cultura, inicià la seva obra amb uns poemes narratius que tendien al prosaisme més programàtic i l’acabà amb uns poemes lírics breus, tensos i hermètics, que traduïen una dramàtica experiència moral” (pàg. 3).

²⁶⁸ Entre els quals GF.

²⁶⁹ Reproduït algun fragment dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàg. 91.

²⁷⁰ Disposam de la separata, amb numeració particular.

189.	1977	VALVERDE, José M ^a . «En la muerte de Robert Lowell». A: <i>El País</i> (21/09/1977), pàg. ?
190.	1978	AZÚA, Félix de. «Después de los cincuenta». A: <i>El País</i> (26/04/1978), pàgs. ?
191.	1978	BARRAL, Carlos. «Osar poder», «La encrucijada de Formentor» i «Secuencias». A: <i>Los años sin excusa. Memorias II</i> . Barcelona: Barral Editores (“Breve Biblioteca de Respuesta”; 142), 1978. [Especialment pàgs. 182, 192, 286, 298-302, 304, 305]. ²⁷¹
192.	1978	CASTELLET, Josep M. “L’ombra de Gabriel Ferrater” [pròleg a] SERVIÀ, J. M. <i>Gabriel Ferrater. Reportatge en el record</i> . Barcelona: Editorial Pòrtic (“Llibre de butxaca”; 114), 1978, pàgs. 9-13.
193.	1978	GARCÍA HORTELANO, Juan. <i>El grupo poético de los años cincuenta: Una antología</i> . Madrid: Editorial Taurus, 1978. ²⁷²
194.	1978	PERMANYER, Lluís. «Subirachs, casi solo». A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 6 de juliol del 1978), pàg. 70.
195.	1978	Redaccions. «Cultura. Gabriel Ferrater». A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 21 de desembre del 1978/ Cultura), pàg. 4.
196.	1978	DE SAGARRA, Joan. «Ocurrió que era muy inteligente». A: <i>Tele-eXprés</i> (13 de desembre del 1978), pàg. 9. ²⁷³
197.	1978	SACRISTÁN, Manuel. “Declaracions fetes” dins SERVIÀ, Josep-Miquel. <i>Gabriel Ferrater. Reportatge en el record</i> . Barcelona: Editorial Pòrtic (“Llibre de butxaca”; 114), 1978. ²⁷⁴
198.	1978	DE SEMIR, Vladimir. «Gabriel Ferrater resurge en el recuerdo» ²⁷⁵ . A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 21 de desembre del 1978), pàg. 15.
199.	1978	SERVIÀ, Josep-Miquel. <i>Gabriel Ferrater. Reportatge en el record</i> . Barcelona: Editorial Pòrtic (“Llibre de butxaca”; 114), 1978. ²⁷⁶
200.	1978	TUGUES, Albert. «Gabriel Ferrater: la palabra en busca del cuerpo». A: <i>Hora de poesía</i> (Barcelona), núm. 14 (març-abril 1978), pàgs. 80-85. ²⁷⁷
201.	1978	VALLVERDÚ, Josep ²⁷⁸ <i>Història de la literatura catalana</i> . Barcelona: Arimany (“Col·lecció Manuals Pràctics Arimany”; s/n), 1978, pàgs. 165-166 i 189.

²⁷¹ I també, fragmentàriament, dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàgs. 97, 98, 105, 126.

²⁷² Fragment reproduït dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàg.131.

²⁷³ A propòsit del Josep-Miquel SERVIÀ. Gabriel Ferrater, reportatge en el record.

²⁷⁴ Algun fragment reproduït dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàgs. 105-106.

²⁷⁵ A propòsit de llibre reportatge de Josep-Miquel Servià.

²⁷⁶ «El llibre és una enquesta als vint autors citats a través de la qual Josep-Miquel Servià construeix la biografia de Gabriel Ferrater i mira d’oferir-ne el perfil humà».

²⁷⁷ Inclou versions castellanes del mateix Tugues sobre els poemes “Oci”, “La ciutat”, “Per no dir res”, “Sobre la catarsi” (fragment), “Poema inacabat” (fragment).

²⁷⁸ Segons font NP.

202.	1979	ARGENTE, Joan A. «Parodil·lelismes». A: <i>Reduccions</i> (Vic), núm. 6 (gener 1979), pàgs. 46-75.
203.	1979	BONET, Laureano. «La revista “Laye” y la novela española de los años cincuenta». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 396-397 (novembre-desembre 1979), pàg. 8
204.	1979	BROCH, Àlex. «Sobre literatura, per Gabriel Ferrater». A: <i>Serra d’Or</i> (Barcelona), Any XXI, núm. 243 (desembre 1979), pàg. 69.
205.	1979	CABRÉ, Jaume; MIRA, Joan Francesc, i PALOMERO, Josep. «El grup generacional nascut als anys 20». A: <i>Història de la Literatura Catalana amb textos</i> . Barcelona: Edicions 62 (“Rosa Sensat/Didàctiques”; 5), 1979, pàgs. 286-287. ²⁷⁹
206.	1979	CASTELLET, Josep M. «Ferrater Soler, Gabriel». A: <i>Diccionari de literatura catalana</i> . Barcelona: Edicions 62, 1979. pàg. 249-250.
207.	1979	COCA, Jordi. «Gabriel Ferrater, a l’inrevés». A: <i>Avui</i> (14 d’octubre del 1979), pàg. 22.
208.	1979	COLOMINES, Joan. «Cap a un nou, real i necessari moviment poètic». A: <i>La poesia, un combat per Catalunya</i> . Barcelona: Edicions de l’Abadia de Montserrat (“Biblioteca Serra d’Or; 24), 1979 ²⁸⁰ , pàgs. 13-20.
209.	1979	DOLÇ, Miquel. «De la indiferència al ditirambo. Discusiones sobre Gabriel Ferrater» ²⁸¹ . A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 25 d’octubre del 1979/ Libros), pàg. 42.
210.	1979	FÀBREGAS, Xavier. «Notes introductòries a les traduccions catalanes de Shakespeare». A: <i>Miscel·lània Aramon i Serra</i> (Estudis de Llengua i literatura catalanes oferts a R. Aramon i Serra en el setantè aniversari), I. Barcelona: Curial Edicions Catalanes (“Estudis Universitaris Catalans”; XXIII), 1979, pàgs. 181-204. [Sobre la traducció]
211.	1979	FAULÍ, Josep. «Ferrater, en castellà i estudiat per Terry». A: <i>Destino</i> (Barcelona), núm. 2188 (13-19 de setembre 1979), pàg. 31.
212.	1979	FERRATÉ, Joan. «Gabriel Ferrater». A: FERRATER, G. <i>Les dones i els dies</i> . Barcelona: Edicions 62 i ‘la Caixa’ (“Les Millors Obres de la Literatura Catalana; 21), 1979, pàgs. 5-9. ²⁸²
213.	1979	FERRATÉ, Joan. “Nota” a l’edició de FERRATER, G. <i>Sobre literatura</i> . Barcelona: Edicions 62 (“Cara i creu”; 26), 1979, pàgs.7-8.

²⁷⁹ Hi ha una nova edició revisada i ampliada (1981³), que no afecta, emperò, la glossa sobre el poeta ni la tria de textos, pàgs. 308-309. Pel que fa a la tria de textos en l’edició registrada, s’inclouen «No una casa», «Amistat del braç» i «Helena», pàgs. 286-287.

²⁸⁰ Segons font NP, aquest paper podria ser datat ja del 1968.

²⁸¹ A propòsit del volum de Josep-Miquel Servià.

²⁸² Recollit també dins *Papers, Cartes, Paraules*, Ob. cit supra, pàgs. 539-543. I també, fragmentàriament, dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàgs. 75-76.

214.	1979	FERRATÉ, Joan. “Nota” a l’edició de FERRATER, G. <i>La poesia de Carles Riba: cinc conferències</i> . Barcelona: Edicions 62 (“L’Escorpí”; 39), 1979, pàgs. 7-8.
215.	1979	GOYTISOLO, J. A., dins MARSAL, J. F. <i>Pensar bajo el franquismo. Intelectuales y políticos en la generación de los años cincuenta</i> . Barcelona: Península (?), 1979, pàgs. ? ²⁸³
216.	1979	✍ JORDAN, Barry. «Laye: els intel·lectuals i el compromís» [Traducció d’Enric Sullà]. A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 17 (setembre 1979), pàgs. 3-26.
217.	1979	MIRA, Joan Francesc, CABRÉ, Jaume, i PALOMERO, Josep. «El grup generacional nascut als anys 20» A: <i>Història de la Literatura Catalana amb textos</i> . Barcelona: Edicions 62 (“Rosa Sensat/Didàctiques”; 5), 1979, pàgs. 286-287. ²⁸⁴
218.	1979	OLIVA, Salvador. «Les dones i els homes». A: <i>Avui</i> (18 de novembre del 1979), pàg. 21.
219.	1979 1ª ed MOL C	OLIVA, Salvador / J.A.V. «Gabriel Ferrater, <i>Les dones i els dies</i> ». A: <i>Canigó</i> (Barcelona), núm. 635 (8 de desembre del 1979), pàg. 32 (dins la secció “Llibres”).
220.	1979	PALOMERO, Josep, CABRÉ, Jaume i MIRA, Joan Francesc. «El grup generacional nascut als anys 20». A: <i>Història de la Literatura Catalana amb textos</i> . Barcelona: Edicions 62 (“Rosa Sensat/Didàctiques”; 5), 1979, pàgs. 286-287. ²⁸⁵
221.	1979	✍ PARCERISAS, Francesc. «A l’entorn de la jove poesia al Principat». A: <i>Serra d’Or</i> (Barcelona), núm. 235 (10 d’abril del 1979), pàgs. 77-80.
222.	1979	Redaccions. «Reus: Hoy coloquio sobre Gabriel Ferrater». A: <i>La Vanguardia</i> (divendres, 22 de juny del 1979/ Cultura), pàg. 19.
223.	1979	ROSENTHAL, D. H. «Dos poetes catalans dels anys seixanta: Vicent Andrés Estellés i Gabriel Ferrater». A: <i>Estudis de Llengua, Literatura i Cultura Catalana. Actes del Primer Col·loqui d’Estudis Catalans a Nord-Amèrica</i> . Barcelona: Publicacions de l’Abadia de Montserrat (“Abat Oliva”; 15), 1979, pàgs. 291-301.

²⁸³ Segons font NP.

²⁸⁴ Hi ha una nova edició revisada i ampliada (1981³), que no afecta, emperò, la glossa sobre el poeta ni la tria de textos, pàgs. 308-309. Pel que fa a la tria de textos en l’edició registrada, s’inclouen «No una casa», «Amistat del braç» i «Helena», pàgs. 286-287.

²⁸⁵ Hi ha una nova edició revisada i ampliada (1981³), que no afecta, emperò, la glossa sobre el poeta ni la tria de textos, pàgs. 308-309. Pel que fa a la tria de textos en l’edició registrada, s’inclouen «No una casa», «Amistat del braç» i «Helena», pàgs. 286-287.

224.	1979	SYLVESTER, S.E. «Con Jaime Gil de Biedma. El lenguaje de la poesía y de la conversación. Entrevista». A: <i>La Prensa</i> (Buenos Aires), 22 de juliol del 1979. ²⁸⁶
225.	1979	TERRY, Arthur. “Pròleg” a Gabriel Ferrater. <i>Mujeres y días</i> . Barcelona: Seix Barra (“Biblioteca Breve”; núm. 446. Poesía), 1979 ²⁸⁷ , pàgs. 9-52.
226.	1980	ALTAIÓ, Vicenç & SALA-VALLDAURA, J. M. <i>Les darreres tendències de la poesia catalana (1968-1979): Estudi i mostra</i> . Barcelona: Laia (“Les eines/ Assaig”; 57), 1980. ²⁸⁸
227.	1980	ALZUETA, Miquel. «“El Mall”, l’exigència d’una generació». A: <i>Avui</i> (diumenge, 2 de març del 1980 / ‘Lletres’), pàgs. 25.
228.	1980	ARGENTE, Joan A. «Teoria de la mètrica catalana i mètrica catalana. A propòsit d’un llibre recent». A: <i>Reduccions</i> (Vic), núm. 12 (desembre del 1980), pàgs. 43-55.
229.	1980	BARRAL, Carlos. «Una generació tan marcada por Sartre como por Juliette Greco». A: <i>Camp de l’Arpa</i> (Barcelona), núm. 84-85 (febrer-març ?), pàg. 10. ²⁸⁹
230.	1980	✍ BOU, Enric. «Narcís Comadira o l’hedonisme malenconiós». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 18-19 (gener-maig 1980), pàgs. 116-127. ²⁹⁰
231.	1980	BROCH, Àlex. «La crisi del realisme. El canvi. El primer grup poètic dels 70». A: <i>Literatura catalana dels anys setanta</i> . Barcelona: Edicions 62 (“L’Escorpí”; 43), 1980, pàgs. 33-34 (especialment).
232.	1980	BUSQUETS i GRABULOSA, Lluís. <i>Plomes catalanes contemporànies</i> . Barcelona: Edicions del Mall, 1980. ²⁹¹
233.	1980	BUSQUETS i GRABULOSA, Lluís [amb GALO BARDES, M. T.] «Joan Ferraté, sense erra» [Entrevista a Joan Ferraté]. A: <i>El Correo Catalán</i> (14 de maig del 1980 / ‘Plomes catalanes’), pàg. 34-35.
234.	1980	CASALS, Glòria, LLANAS, Manuel, PINYOL, Ramon & SOLDEVILA, Llorenç. <i>Solc. Literatura catalana amb textos comentats</i> . 3er BUP. Barcelona: Edicions 62 (“Textos per a l’ensenyament”; 1), 1980, pàgs. 349-350; 352-354.

²⁸⁶ Reproduït també dins *Jaime Gil de Biedma. Conversaciones*. Edición y prólogo de Javier Pérez Escotado. Barcelona: El Aleph Editores (“Personalía”; 27), 2002, pàgs. 113-122.

²⁸⁷ Aquest text, està datat a Belfast, el gener de 1971; pot especular-se, idò, que fos conegut per Ferrater i que el projecte editorial fos ja d’aleshores?

²⁸⁸ Inclou índex onomàstic on contrastar citacions: (Estudi introductor, pàgs.17, 24, 28, 43, 53, 65, 68, 74, 202).

²⁸⁹ Segons font NP, també dins A: *Saber* (Barcelona), núm. 3 (maig de 1980), pàgs. 66-67.

(Monogràfic J. P. Sartre).

²⁹⁰ Sumari: Estudi de l’evolució poètica de Narcís Comadira. Prèviament hi ha breus referències a les antologies i estudis de poesia catalana contemporània més recents que intenten caracteritzar els poetes dels setanta.

²⁹¹ Segons font NP [inclou: Capmany (B1980); Desclot (B1980); Martí Pol (B1980); Moix (B1980); Palau i Fabre (B1980); Pinyol (B1980); Porcel (B1980); Roig (B1980); Saladrigas (B1980)].

235.	1980	CAPECCHI, Luisa. «El diàlego humano de Gabriel Ferrater». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 404-405 (juliol-agost 1980), pàgs. 28-29.
236.	1980 a	CASTELLET, Josep M. «Gabriel Ferrater». A: <i>Vint-i-cinc anys de la Lletra d'Or</i> (Barcelona), a cura de Josep Faulí. Barcelona: Edicions 62, 1980a , pàgs. 69-76. ²⁹²
237.	1980 b	CASTELLET, Josep M. «El gran emmerdador». A: <i>Saber</i> (Barcelona), núm. 3 (maig del 1980b), pàgs. 68 i 70.
238.	1980	CASTELLTORT, Ernesto. «Barcelona, cantera de artistes. El arte de escribir». A: <i>La Vanguardia</i> (dimecres, 20 d'agost del 1980), pàg. 33.
239.	1980	FERRATÉ, Joan. «Joan Ferraté, sense erra» [Entrevista per Lluís Busquets i Grabulosa i M. T. Galobardes]. A: <i>El Correo Catalán</i> (14 de maig del 1980 / 'Plomes catalanes'), pàg. 34-35. ²⁹³ ▲
240.	1980	FOSCH, Susanna. «Te m'he tornat una flor groga». <i>El Datiu: problemes que presenta la seva delimitació</i> . Memòria de Llicenciatura. Barcelona: Universitat Autònoma Barcelona, 1980 .
241.	1980	GALOBARDES, M. T. i BUSQUETS i GRABULOSA, Lluís. «Joan Ferraté, sense erra» [Entrevista a Joan Ferraté]. A: <i>El Correo Catalán</i> (14 de maig del 1980 / 'Plomes catalanes'), pàg. 34-35.
242.	1980	GIL de BIEDMA, Jaime. «Sensibilidad infantil, mentalidad adulta». A: <i>El pie de la letra: Ensayos 1955-1979</i> . Barcelona: Editorial Crítica ("Lecturas de Filología"), 1980 , pàgs. 51-55.
243.	1980	J. V. «Narcís OLLER, Marià Vayreda i Emili Vilanova». A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 14 d'agost del 1980 / Libros), pàg. 26.
244.	1980	MARCO, Joaquim i PONT, Jaume. «El mestratge de Gabriel Ferrater». A: <i>La nova poesia catalana</i> . Barcelona: Edicions 62 ("Llibres a l'abast"; 155), 1980 , pàgs. 26-32.
245.	1980	MONGUILOD i AGUSTÍ, Carles & TRIOLA i MULLERA, Josep. "Gabriel Ferrater, una poesia ferida amb vuit anys d'oblit". <i>Presència</i> (Girona), núm. 537 (juny 1980), pàgs. 19-20.
246.	1980	OBIOLS, Víctor. «La nova poesia catalana». A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 30 d'octubre del 1980 / Libros), pàg. 41.
247.	1980	OLIVA, Salvador. <i>Mètrica catalana</i> . Barcelona: Quaderns Crema, 1980 .

²⁹² Reproduït A: *Faig* (Manresa), núm. 16 (març 1982), pàgs. 21-25. Reproduït fragmentàriament dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàgs. 136-137, 137-138. ||«Records de Gabriel Ferrater en la seva participació com a jurat en el Prix Internacional des Éditeurs que s'organitzà, durant els anys 60, primer a Formentor i després a diverses ciutats».

²⁹³ Ataca l'obra de Servià. Inclòs dins: FERRATÉ, Joan. *Opinions a la carta*. Ob. cit pàgs.15-28 [especialment 21-25]...

248.	1980	OLLER, Dolors. «L'home és parent de les bèsties». A: <i>Saber</i> (Barcelona), núm. 1 (febrer 1980), pàg. 11. ²⁹⁴
249.	1980	OLLER, Dolors. «Discurs sobre el mètode» ²⁹⁵ . A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 20 (setembre del 1980), pàgs. 35-48.
250.	1980	ORTÍN, Marcel. «Anotacions a la lectura d'un poema de Gabriel Ferrater». A: <i>Quart Creixent</i> (Olot), núm. 1 (Hivern 1980), s. p.
251.	1980	PI DE CABANYES, Oriol. «Apunts de dietari: El 20-N des d'un vers de Ferrater». A: <i>L'Avenç</i> (Barcelona), núm. 25 (març 1980), pàgs. 13-14.
252.	1980	SALA-VALLDAURA, J. M. ; ALTAIÓ, Vicenç. <i>Les darreres tendències de la poesia catalana (1968-1979): Estudi i mostra</i> . Barcelona: Laia ("Les eines/ Assaig"; 57), 1980 . ²⁹⁶
253.	1980	✍ SULLÀ, Enric. «Sobre la crítica literària de Gabriel Ferrater». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 18-19 (gener-maig 1980), pàgs. 114-115. ²⁹⁷
254.	1980	TRIOLA i MULLERA, Josep & MONGUILOD, C. J. «Gabriel Ferrater, una poesia ferida amb vuit anys d'oblit». A: <i>Presència</i> (Girona), núm. 537 (juny 1980), pàgs. 19-20.
255.	1980	VIDAL ALCOVER, Jaume. «Literatura a l'exili i la represa. La poesia, continuïtat del Noucentisme i els camins de renovació». A: <i>Síntesi d'Història de la Literatura Catalana</i> , Volum II. Barcelona: Edicions de la Magrana ("Els orígens"; 5), 1980 . pàg. 141. ²⁹⁸
256.	1981	ARGENTE, Joan A. «Sobre el llenguatge, de Ferrater». A: <i>Avui</i> (diumenge, 25 d'octubre del 1981 / Lletres, III), pàg. 21. ²⁹⁹
257.	1981	BARRAL, Carlos. «Intransigència» ³⁰⁰ . A: <i>La Vanguardia</i> (dissabte, 5 de desembre del 1981 / Cultura), pàg. 28.
258.	1981	BARRAL, Carlos. «Somriu als homenatges». A: <i>La Vanguardia</i> (18 de juny del 1981), pàg. 33. ³⁰¹
259.	1981	BOIXAREU VILAPLANA, Mercè <i>et alii</i> . <i>Els estudiants de B.U.P. i C.O.U. i la literatura catalana</i> . Barcelona ICE/Universitat de Barcelona, 1981 .

²⁹⁴ Reproduït a *La construcció del sentit*. Ob. cit infra, pàgs. 137-140. A propòsit de *La poesia de Carles Riba*, de GF.

²⁹⁵ Sumari: Valoració del mètode dels dos treballs citats. Prèviament es fa una reflexió sobre què vol dir ser poeta i quina és la funció de la poesia. Dos models d'antologia: l'antologia com a mostra (Marco-Pont) i l'antologia com a assaig crític (Sala-Valldaura-Altaió). Erros i encerts d'ambdues propostes.

²⁹⁶ Consultar-ne l'índex onomàstic.

²⁹⁷ Sumari: Consideracions generals del llibre que recull catorze textos crítics escrits entre 1951 i 1971.

²⁹⁸ Una pàgina sobretot interessant per la seva miopia crítica.

²⁹⁹ Òbviament actua com a ressenya a l'esmentat aplec ferraterià en llibre.

³⁰⁰ A propòsit de *Sobre la pintura*, de GF.

³⁰¹ Inclòs també dins el volum recopilatori d'articles BARRAL, Carlos. *Observaciones a la mina de plomo*. Edició i pròleg de Jordi Jové. Barcelona: Editorial Lumen ("Palabra en el Tiempo"; 320), pàgs. 236-240. Conté una traducció castellana, a més.

260.	1981	CASALS, Glòria, LLANAS, Manuel, PINYOL, Ramon & SOLDEVILA, Llorenç. «Gabriel Ferrater (1922-1972)». A: <i>Garba. Antologia de textos catalans</i> . Barcelona: Edicions 62 (“Textos per a l’ensenyament”; 2), 1981, pàgs. 268-270. ³⁰²
261.	1981	CARBONELL, Antoni; ESPADALER, Anton M ^a ; LLOVET, Jordi, i TAYADELLA, Antònia. «La literatura catalana, avui». A: <i>Literatura catalana dels inicis als nostres dies</i> Barcelona: Edhasa (“El Punt”; 6), 1981, pàgs. 563-567.
262.	1981	ESPADALER, Anton M ^a ; CARBONELL, Antoni; LLOVET, Jordi, i TAYADELLA, Antònia. «La literatura catalana, avui». A: <i>Literatura catalana dels inicis als nostres dies</i> Barcelona: Edhasa (“El Punt”; 6), 1981, pàgs. 563-567.
263.	1981	FERRATÉ, Joan. “Nota” a l’edició de FERRATER, G. <i>Sobre pintura</i> . Barcelona: Seix Barral (“Biblioteca Breve/Ensayo”; 477), 1981, pàgs. 7-8.
264.	1981	FERRATÉ, Joan. “Nota” a l’edició de FERRATER, G. <i>Sobre el llenguatge</i> . Barcelona: Edicions dels Quaderns Crema (“Sèrie Gran”; 2), 1981, pàgs. 9 i 10.
265.	1981	GIMFERRER, Pere. <i>Dietari 1979-1980</i> . Barcelona: Edicions 62 (“Biografies i memòries”; 6), 1981, pàgs. ? ³⁰³
266.	1981	IZQUIERDO, Lluís. «El siglo de Kafka». A: <i>La Vanguardia</i> (divendres, 20 de març del 1981/ Cultura), pàg. 17.
267.	1981	LLOVET, Jordi; CARBONELL, Antoni; ESPADALER, Anton M ^a , i TAYADELLA, Antònia. «La literatura catalana, avui». A: <i>Literatura catalana dels inicis als nostres dies</i> Barcelona: Edhasa (“El Punt”; 6), 1981, pàgs. 563-567.
268.	1981	LLOVET, Jordi. «Franz Kafka y Cataluña». A: <i>La Vanguardia</i> (divendres, 20 de març del 1981/ Cultura), pàg. 17.
269.	1981	MASOLIVER RÓDENAS, Juan Antonio. «La poesía de Joan Vinyoli: En los confines del silencio». A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 16 d’abril del 1981/ Libros), pàg. 26.
270.	1981	OLIVA, Salvador. «En el desè aniversari de la mort de Gabriel Ferrater: Responsabilitat de les filies i les fòbies». A: <i>La Vanguardia</i> (18 de juny del 1981), pàg. 33.
271.	1981	PERMANYER, Lluís. «Una mala representació de Gabriel Ferrater». A: <i>El Món</i> (Barcelona), núm. 1 (18 de setembre del 1981), pàg. 37.
272.	1981	PLA, Josep. «Notes per a un diari» (22-II-68). A: <i>Obra completa</i> , 39: <i>El viatge s’acaba</i> . Barcelona: Destino, 1981, pàgs. 595-596.

³⁰² S’hi preprodueixen els poemes «In memoriam» i «Lorelei», pàgs. 268-270. Seguits de proposta d’exercicis.

³⁰³ Segons font NP.

273.	1981	TAYADELLA, Antònia; CARBONELL, Antoni; ESPADALER, Anton, & LLOVET, Jordi. «La literatura catalana, avui». A: <i>Literatura catalana dels inicis als nostres dies</i> Barcelona: Edhasa (“El Punt”; 6), 1981 , pàgs. 563-567.
274.	1981	TERRON HOMAR, Àngel. «Gabriel Ferrater que a tots ens ha fet». A: <i>Diario de Mallorca</i> (10 de setembre del 1981 , ‘Cultura’). pàg. ?
275.	1981	UDINA, F. «La creació de la Universitat Autònoma de Barcelona: Bellaterra». A: <i>L’aportació de la universitat a la ciència i a la cultura catalana</i> . Barcelona: L’Avenç, 1981 .
276.	1981	VERDAGUER ESTEVE, Pere. <i>Histoire de la littérature catalane</i> . Barcelona: Barcino (Col·lecció “Manuals Lingüístics i Literaris”), 1981 , pàgs. 333-334.
277.	1982	✍ ALBERTÍ, Josep. «Gabriel Ferrater en flash-back». A: <i>Reduccions</i> (Vic), núm. 15 (gener 1982), pàgs. 89-90. ³⁰⁴
278.	1982	BADIA, Joan. «Gabriel Ferrater i la G.E.C.». A: <i>Faig</i> (Manresa), núm. 16 (març 1982), pàgs. 37-40. ³⁰⁵
279.	1982	BONADA, Lluís. «Desè aniversari de la mort de Gabriel Ferrater». A: <i>Avui</i> (dimecres, 28 d’abril del 1982), pàg. 26. ³⁰⁶
280.	1982	BONET, Laureano. «Gabriel Ferrater y la búsqueda de un nuevo lenguaje crítico». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 425 (abril 1982), pàgs. 1 i 10.
281.	1982	BOSCH, Mariangela. «Gabriel Ferrater, un record (1)». A: <i>Soterrani. Butlletí de l’Ateneu Artístic i Literari</i> , 2a època (Ciutadella), núm. 9 (abril 1982), pàg. 13.
282.	1982	CABRÉ, Rosa. « <i>Les dones i els dies</i> : notes de lectura». A: <i>Faig</i> (Manresa), núm. 16 (març 1982), pàgs. 27-35.
283.	1982	[CABRÉ, Rosa?]. «Gabriel Ferrater: bibliografia». A: <i>Faig</i> (Manresa), núm. 16 (març 1982), pàgs. 42-46. ³⁰⁷
284.	1982	COCA, Jordi. «Feliu Formosa, misteri i dolor». A: <i>Serra d’Or</i> (Barcelona), Any XXIV, núm. 277 (octubre 1982), pàgs. 15-18. ³⁰⁸
285.	1982	COMBALIA DEXEUS, Victòria. «Gabriel Ferrater, ante la pintura». ³⁰⁹ A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 11 de febrer del 1982 / Libros), pàg. 41.

³⁰⁴ Sumari: Sobre el caràcter transgressiu de la vida i l’obra de Ferrater.

³⁰⁵ Sumari: Joan Badia remarca l’aportació de Gabriel Ferrater a la lingüística, a partir dels cinquanta escrits que va publicar a la Gran Enciclopèdia Catalana.

³⁰⁶ Segons font NP [inclou: Molas (Bon1982); Castellet (Bon1982); Oliva (Bon1982); Solà (Bon1982); Rigau (Bon1982)].

³⁰⁷ No n’exhibeix autoria, per això el dubte d’atribuir-la a Rosa Cabré, com fan algunes fonts.

³⁰⁸ Sumari: Entrevista centrada en qüestions personals de l’escriptor: records familiars, l’estada a la universitat, relacions amb Agustí Bartra i Gabriel Ferrater, trajectòria teatral, etc...».

³⁰⁹ A propòsit de *Sobre la pintura*, de GF.

286.	1982	CROS, Assumpta et alii. «Una enquesta entre crítics literaris. Els millors títols 1971-1981». A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núm. ? (abril del 1982), pàgs. 20-21.
287.	1982	GIL de BIEDMA, Jaime. « <i>Jaime Gil de Biedma</i> por J. L. Merino». A: <i>Los cuadernos del Norte</i> (Oviedo), núm. 12 (març-abril 1982), pàg. 64-70 ? ³¹⁰
288.	1982	GIL de BIEDMA, Jaime. «Encuentros. Jaime Gil de Biedma: el juego de hacer versos». Entrevista per J. B. A: <i>Camp de l'Arpa</i> (Barcelona), núm. 100 (juny 1982), pàgs. 56-64. ³¹¹
289.	1982	IZQUIERDO, Lluís. «L'erotisme, tret decisiu a la poesia de Gabriel Ferrater». A: <i>El Món</i> (3 de setembre del 1982), pàg. 28.
290.	1982	MARÍ, Antonio. «La aventura del hermeneuta». ³¹² A: <i>La Vanguardia</i> (dimarts, 25 de maig del 1982/ Cultura), pàg. 46.
291.	1982	MAS i VIVES, J. «Del realisme narratiu a la diversitat actual: Dues generacions de poetes mallorquins (1960-1975)». A: <i>Randa</i> , 13. Barcelona: Curial Edicions Catalanes, 1982, pàgs. 43-136.
292.	1982	MERINO, José Luis. « <i>Jaime Gil de Biedma</i> . Entrevista». A: <i>Los cuadernos del Norte</i> (Oviedo), núm. 12 (març-abril 1982), pàg. 64-70? ³¹³
293.	1982	OLIVA, Salvador. «Un exemple dels poders del llenguatge». A: <i>Punt Diari</i> de Girona (dimecres, 28 d'abril del 1982), pàg. 23.
294.	1982	OLLER, Dolors. «Ferrater: Pensar més» ³¹⁴ . A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 28 de gener del 1982 / Cultura. Català), pàg. 24.
295.	1982	OLLER, Dolors. «Els tres ordres de figuració a la poesia moderna i algunes consideracions sobre la postmoderna». ³¹⁵ A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 26 (setembre 1982), pàgs. 43-56. [Especialment pàg. 50].
296.	1982	PARCERISAS, Francesc. «Madame y Fénix en la poesía catalana de hoy». A: <i>La Vanguardia</i> (22 de juny del 1982 / Cultura), pàg. 33.
297.	1982	PÒNCIUS, Julius. «Cicerone a les golfes de l'Enlloc». A: <i>Punt Diari</i> (Dimecres, 28 d'abril del 1982), pàg. 23.

³¹⁰ Reproduïda dins MERINO, José Luis. *Estos diez. Entrevistas con...* Madrid: Ediciones Hiperión ("libros Hiperión"; 175), 2000, pàgs. 135-154.

³¹¹ Reproduït també dins *Jaime Gil de Biedma. Conversaciones*. Edición y prólogo de Javier Pérez Escotado. Barcelona: El Aleph Editores ("Personalía"; 27), 2002, pàgs. 145-161.

³¹² A propòsit de: *El pensamiento de Joan Maragall*, d'Eugenio Triás.

³¹³ Reproduïda dins MERINO, José Luis. *Estos diez. Entrevistas con...* Madrid: Ediciones Hiperión ("libros Hiperión"; 175), 2000, pàgs. 135-154.

³¹⁴ A propòsit de Sobre pintura, de GF. ¿dins La construcció del sentit?

³¹⁵ Sumari: Repàs històric de les diferents formalitzacions que ha tingut la poesia moderna, classificada en tres ordres: la figuració simbòlica, conceptual i objectiva. Caracterització de la nova poesia- la poesia postmoderna- dels anys setanta.

298.	1982	Redaccions. «Gabriel Ferrater: bibliografia». A: <i>Faig</i> (Manresa), núm. 16 (març 1982), pàg. 42-46. ³¹⁶
299.	1982	VALVERDE, José M ^a . «Gabriel Ferrater: l'experiència de traduir-lo». A: <i>Faig</i> (Manresa), núm. 16 (març 1982), pàgs. 18-19. ³¹⁷
300.	1982	VILÀ i FOLCH, Joaquim. «'Cromos de picar'. Espectacle teatral sobre poemes de Pere Quart, Salvador Espriu, Vicent Andrés Estellés, Gabriel Ferrater i Miquel Martí i Pol». ³¹⁸ A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), Any XXIV, núm. 268 (gener 1982), pàg. 57.
301.	1983	A.P.N. «Lingüistas soviéticos interesados en el estudio de la lengua y la cultura catalana». A: <i>La Vanguardia</i> (dimecres, 5 d'octubre del 1983 /Cultura), pàg. 33.
302.	1983	ARGENTE, Joan A. «Sobre la teoria de la mètrica». A: <i>Actes del II Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica</i> (Toronto, 1982). Barcelona: Edicions de l'Abadia de Montserrat, 1983 , pàgs. 77-89.
303.	1983	BARNILS, Ramon. «Un poema inèdit de Gabriel Ferrater». A: <i>El Món</i> (29 d'abril del 1983), pàg. 32.
304.	1983 Inflexió	BONET, Laureano. <i>Gabriel Ferrater. Entre el arte y la literatura. Historia de una aventura juvenil</i> . Barcelona: Publicacions de la Universitat de Barcelona, 1983 . ³¹⁹
305.	1983	CALDERER, Lluís. «Kavafis a Catalunya». A: <i>Faig</i> (Manresa), núm. 21 (desembre 1983), pàgs. 27-38. ³²⁰
306.	1983	CARNICER, Ramón. «La revista Laye y otros sucesos» i especialment «Retorno a Barcelona». A: <i>Friso Menor. Memorias</i> . Barcelona: Plaza & Janés («La vida es río»), 1983 , respectivament pàgs. 160-170 i 271-272.
307.	1983	GRILLI, Giuseppe. «Poètica i llengua comuna en la segona meitat del segle XX». A: <i>Indagacions sobre la modernitat de la Literatura Catalana</i> . Barcelona: Edicions 62 («Llibres a l'abast»; 164), 1983 , pàgs. 212-213.

³¹⁶ «La bibliografia està estructurada en quatre grans blocs: Obres de Gabriel Ferrater (poesia, sobre literatura, sobre lingüística, sobre pintura, sobre matemàtica, altres textos); Traduccions (al català, al castellà); Enquestes i entrevistes; Textos sobre Gabriel Ferrater».

³¹⁷ Fragmentàriament, dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàg. 125. || Sumari: Valverde explica la seva experiència d'haver traduït alguns dels poemes de Ferrater aplegats al volum bilingüe *Mujeres y días*.

³¹⁸ Sumari: Els poemes seleccionats tenen la quotidianitat com a tret comú i l'espectacle està adreçat als estudiants d'EGB i Batxillerat.

³¹⁹ Fragments dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàgs. 90-91. | «Estudi dels articles juvenils sobre arts plàstiques de Gabriel Ferrater, publicats a *Laye* entre 1951 i 1954. Després d'una descripció del context històric i generacional, Laureano Bonet analitza l'estil d'aquests textos i l'estructura del discurs assagístic de Ferrater. Hi inclou també, un estudi de les principals idees estètiques del poeta | Apèndix: "Un texto olvidado de Gabriel Ferrater" (pàgs. 123-133) i "Noticia bibliográfica de los artículos, reseñas y traducciones de Gabriel Ferrater publicados en *Laye*" (pàgs. 135-136)».

³²⁰ Sumari: Estudi de la recepció de Kavafis a Catalunya, des de la publicació d'un poema seu traduït al castellà a la revista 'Bages' el 1961 fins a l'últim article de Lluís Calderer al 'Regió 7' el 1983, resseguint les traduccions catalanes (Carles Riba, Alexis E. Solà, Gabriel Ferrater i Joan Ferraté), les opinions dels crítics, i fins i tot les adaptacions musicals dels seus poemes (Lluís Llach, Marina Rossell).

308.	1983	MANENT, Marià. «Foix, o el plaer de pensar i escriure». A: <i>La Vanguardia</i> (diumenge, 30 de gener del 1983), pàg. 87.
309.	1983	MARCO, Joaquim. «Gabriel Ferrater com a crític». A: <i>El modernisme literari i d'altres assaigs</i> . Barcelona: EDHASA ("El punt"), 1983, pàgs. 268-271.
310.	1983	PESSARRODONA, Marta. «Projecció internacional» ³²¹ . A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), Any XXV, núm. 283 (abril 1983), pàg. 72.
311.	1983	SALA-VALLDAURA, Josep Maria. «Vinyoli en la poesia catalana actual». A: <i>Hora de poesia</i> (Barcelona), núm. 26. (? 1983), pàgs. ?
312.	1983	SERRA, David. «La poètica de Gabriel Ferrater». A: <i>Patio de Letras / La rosa als llavis</i> (Universitat de Barcelona), núm. 4 (abril 1983), pàg. 66-69.
313.	1983	TRIADÚ, Joan. «Gabriel Ferrater o l'ofrena mutilada». A: <i>Avui</i> (23 de setembre del 1983), pàg. 28. ³²²
314.	1984	BADIA, Alfred. «Per una interpretació no apriorística de <i>Nabí</i> ». A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núm. 293 (febrer 1984), pàg. 41-43. ³²³
315.	1984	CALZADO, Borja. «Barcelona: los poetas de la ciudad» ³²⁴ . A: <i>La Vanguardia</i> (dimarts, 11 de desembre del 1984 / Cultura), pàg. 40.
316.	1984	CASSANY, Enric. «La poesia en territorio humano». A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 9 de febrer del 1984 / Cultura), pàg. 33.
317.	1984	COMADIRA, Narcís. «La pedra de toc». A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 9 de febrer del 1984 / Cultura), pàg. 34.
318.	1984	FARRÉS, Pere. «La poesia realista i la seva evolució». A: <i>Història de la Literatura Catalana</i> , Volum III (Segle XX: de la guerra civil als nostres dies). Barcelona: Edicions 62 & Orbis, 1984 . pàg. 134-135 (especialment).
319.	1984	GARCÉS MIRAVET, Tomàs. "24 de febrer del 1982" dins <i>El temps que fuig. Escrits amb data</i> . Barcelona: Laertes ("Els llibres de Glaucos"; 18), 1984 , pàgs. 178-179. ³²⁵
320.	1984	GRILLI, Giuseppe. [Introducció] a FERRATER, G. <i>Poema inacabat</i> . Nàpols: Opera Universitaria I. U. O., 1984 , pàgs. 5-28. ³²⁶

³²¹ Sumari: Exemples de la projecció internacional de la cultura i literatura catalanes: una antologia eslovena de poesia catalana, la traducció a l'anglès del "Curial e Güelfa", el mestratge de Gabriel Ferrater al poeta francès William Clift, el "Pen Club", etc.

³²² Aquest article ha estat reproduït en el llibre *La poesia catalana de postguerra*, Ob. cit supra, pàgs. 144-147.

³²³ Sumari: Alfred Badia defensa la intuïció teològica d'un Déu interior present en el *Nabí*, i rebutja la interpretació psicoanalítica que Gabriel Ferrater féu del poema.

³²⁴ Entrevista amb Jaime Gil de Biedma.

³²⁵ També recollit dins el primer volum GARCÉS, Tomàs. *Prosa Completa*, I. A cura d'Àlex Susanna. Barcelona: Editorial Columna ("Col·lecció Columna"; 62), 1988, pàgs. 248-249.

³²⁶ Segons Perpinyà (1997), coincideix amb 1975: «Gabriel Ferrater oltre la cancellazione». A: *La letteratura catalana, la diversità culturale nella Spagna moderna*, Guida, Nàpols [= Grilli (1975)]. Inclou reproducció de *Poema inacabat*. Nàpols: Opera Universitaria I. U. O., 1984, pàgs. 5-28. És un fullet editat de forma casolana, com a ciclostil, sense identificació isbn, els crèdits estan mecanografiats.

321.	1984	LORÉS, Jaume. «Desayuno con dogmas». A: <i>La Vanguardia</i> (dimarts, 28 de febrer del 1984), pàg. 39.
322.	1984	MACIÀ, Xavier & PERPINYÀ, Núria. <i>Gabriel Ferrater. Obra poètica. Introducció, organització temàtica, notes sobre la imitació i edició crítica, Tesi de llicenciatura</i> dirigida per Enric Bou. Universitat de Lleida, 1984 .
323.	1984	MAINER, José-Carlos. <i>De postguerra (1951-1990)</i> . Barcelona: Editorial Crítica (“Filología”; s/n), 1984 , pàg. 51.
324.	1984	✍ MASCARÓ, Joan. «Gabriel Ferrater i la tradició lingüística catalana» ³²⁷ . A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 31 (maig 1984), pàgs. 21-28.
325.	1984	OLLER, Dolors. «Gabriel Ferrater: l’inefable el va temptar». A: <i>Serra d’Or</i> (Barcelona), núm. 294 (març 1984), pàg. 40. ³²⁸
326.	1984	PICORNELL, Climent. «Da nuces pueris (De nous i de Gabriel Ferrater)». A: <i>Baleares</i> (30 de desembre del 1984, “Los Cuadernos de Baleares”), pàg. 7.
327.	1984	PONT, Jaume. «Sobre el renacimiento poético catalán». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 454 (setembre 1984), pàgs. 1; 10-11.
328.	1984	SULLÀ, Enric. «La poesia de Carles Riba». A: <i>Faig</i> (Manresa), núm. 1, (? 1984), pàgs. ? ³²⁹
329.	1985	AMORÓS, Xavier. «A manera de Pòrtic». A: TOSQUELLES, Francesc. <i>Funció poètica i psicoteràpia. Una lectura de “In memoriam” de G. Ferrater...</i> citat infra, 1985 , pàgs. 11-13.
330.	1985	AMORÓS, Xavier. <i>L’agulla en un paller. Crònica</i> . Barcelona: Editorial Pòrtic (“Col·lecció Llibre de butxaca”; 133), 1985 .
331.	1985	BALCELLS, Josep M. «Biel Ferrater a la llum de la psicoanàlisi». A: <i>El País</i> (22 de setembre del 1985 , ‘Quadern de Cultura’), pàg. 5.
332.	1985	BOSCH, M ^a Àngels & PUIMEDON, Pilar. «Poesia del segle XX» i «Gabriel Ferrater». A: <i>Iniciació a la història de la literatura catalana</i> . Barcelona: Edhasa (“El Punt”), 1985 , pàgs. 392, 403-504 i 409.
333.	1985	BROCH, Àlex. «El realisme poètic (1959-1968): a) bases del realisme». A: <i>Poesia catalana. Antologia (1939-1968)</i> , Barcelona: Edicions 62 (“El garbell”; 16), 1985 , pàgs. 24-34. [Especialment pàg. 26].

³²⁷ Sumari: Centrat en “Sobre el llenguatge” de Gabriel Ferrater. Esmenes a algunes incorreccions de l’estudi. Anàlisi del projecte lingüístic de Gabriel Ferrater i valoració de la tradició i estat actual de la lingüística catalana.

³²⁸ Reproduït amb el títol «Un poema de Gabriel Ferrater». A: Narcís GAROLERA i CARBONELL. *Anàlisis i comentaris de textos literaris catalans IV*. Barcelona: Curial Edicions Catalanes (“Manuals”; 9), 1985. pàgs. 249-251. Item dins *La construcció del sentit*, op. cit infra. pàgs. 32-34. | Sumari: Anàlisi del recurs de l’epifonema en el poema “Literatura” de Gabriel Ferrater.

³²⁹ Segons font NP (Manresa, 29-IV-1982).

334.	1985	CABRÉ, Lluís & ORTÍN, Marcel. «El son de dos poetas (Apunt sobre Josep Carner i Gabriel Ferrater)». A: <i>Faig</i> (Manresa), núm. 23-24 (maig 1985), pàgs. 49-55.
335.	1985	CALZADO, Borja. «José María Valverde, la “vita nuova” y el mar común». ³³⁰ A: <i>La Vanguardia</i> (dimarts, 1 d’octubre del 1985/ Cultura), pàg. 38.
336.	1985	CLIFF, William. <i>Gabriel Ferrater. Poème inachevé</i> . Barcelona: Ercée, 1985.
337.	1985	COMADIRA, Narcís. «Gabriel Ferrater i els poetes joves». A: <i>Diàleg amb J.V. Foix</i> . Barcelona: Editorial Laia (“Diàlegs a Barcelona”; 7), 1985, pàgs. 55-71.
338.	1985	FAULÍ, Josep. «Cuarenta años de poesía catalana vía Triadú». A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 10 d’octubre del 1985/ Libros), pàg. 34.
339.	1985	FERRATÉ, Joan. «Joan Ferraté, crític de la realitat». Entrevista per Xavier Montanyà i Sergi Pàmies. A: <i>El Temps</i> (València), núm. ? (18 al 24 de setembre del 1985), pàg. ? ³³¹
340.	1985	FIGUEROLA, L. «Gabriel Ferrater i els poetes joves». A: <i>Diàleg amb J.V. Foix</i> . Barcelona: Editorial Laia (“Diàlegs a Barcelona”; 7), 1985, pàgs. 55-71.
341.	1985	GIL de BIEDMA, Jaime. «La imitación como mediación o de mi Edad Media (Sobre Ferrater y algunos poemas míos, a propósito de poesía medieval)». A: <i>Edad Media y literatura contemporánea</i> . Madrid: Editorial Trieste (“Biblioteca de Autores Españoles”; 26), 1985, pàgs. 59-87. ³³²
342.	1985	GRILLI, Giuseppe. «Gabriel Ferrater lettore di Carles Riba». A: <i>AION-SR</i> (?) núm. XXVII (1985), pàgs. 117-129? ³³³
343.	1985	GUERRERO MARTÍN, J. (?) «Aparece la versión francesa del “Poema inacabat” de Ferrater, con notas sugeridas por el autor». ³³⁴ A: <i>La Vanguardia</i> (dissabte, 28 de setembre del 1985/ Cultura), pàg. 24.
344.	1985	IZQUIERDO, Lluís. «Poesía en castellà i en català a la Barcelona de la postguerra». A: <i>Lliçons de literatura comparada catalana i castellana (segles XIX-XX)</i> . Curs al Col·legi de llicenciats en Lletres i Ciències de Catalunya, 1982. Barcelona: Publicacions de l’Abadia de Montserrat (“Biblioteca Milà i Fontanals”; 3), 1985, pàgs. 147-159. ³³⁵

³³⁰ Entrevista amb José María Valverde.

³³¹ Parla sobre la teoria de la traducció incorporada a obra pròpia, sobre una presumpta utilització de mite Ferrater. Ítem A: *Opinions a la carta*. Opus cit., pàgs. 31-48. [Especialment pàg. 38].

³³² Aparegut també A: *Vuelta* (?), núm. 110 (gener de 1985), pàgs. 19-25. || Una versió resumida de l’assaig anterior, i ajustada al tema de la seva relació poètica amb Ferrater, és: «Sóc poeta medievista». A: *Saber* (Barcelona), núm. 9 (maig-juny 1986), pàgs. 51-52.

³³³ Recollit a G. GRILLI. Ob. cit supra. pàgs. 89-106.

³³⁴ A propòsit de la versió de William Cliff.

³³⁵ «Repàs de les tendències poètiques en català i castellà que es van desenvolupar a la Barcelona de postguerra i que van intentar oxigenar l’allau de lloc comuns i l’abarrocament retòric que imperava en el món de les lletres. Lluís Izquierdo repassa les veus que van proposar noves vies de renovació i humanització del fet poètic».

345.	1985	LÓPEZ DE ABIADA, José Manuel. «Laureano Bonet: Gabriel Ferrater. Entre el arte y la literatura. Historia de una aventura juvenil, Barcelona 1983 (Publicacions de la Universitat)». A: <i>Mundaiz</i> (Deusto), núm. 30 (juliol-desembre 1985), pàgs. 327-329.
346.	1985	MALLÓ, Antònia. «Quan estudiar Gabriel Ferrater es converteix en un repte». A: <i>El País</i> (3 de març del 1985 , “Quadern de Cultura”), pàg. 5.
347.	1985	PALOMERO, Josep i PITARCH, Vicent. «La poesia de tradició realista: Gabriel Ferrater». A: <i>Estil, Llengua i Literatura BUP 3</i> . València: Tres i Quatre (“Papers bàsics 3 i 4”; 19), 1985 , pàgs. 325-326. ³³⁶
348.	1985	PARCERISAS, Francesc. «L'exigència personal ferrateriana». A: <i>El temps</i> (València), núm. 77 (desembre 1985), pàg. 42.
349.	1985	PERPINYÀ, Núria. «La poesia de Gabriel Ferrater entre la anècdota y la moral». A: <i>Olvidos</i> (Granada), núm. 11 (novembre 1985), pàg. 18.
350.	1985	TOSQUELLES, Francesc. <i>Funció poètica i psicoteràpia. Una lectura de “In memoriam” de Gabriel Ferrater</i> . Reus: Institut Pere Mata, 1985 .
351.	1985	TRIADÚ, Joan. «L'Espriu de “La pell de brau” i el primer Ferrater». A: <i>La poesia catalana de postguerra</i> . Barcelona: Edicions 62 (“Llibres a l'abast”; 205), 1985 , pàgs. 142-144.
352.	1985	TRIADÚ, Joan. «El darrer Ferrater: gent, coses, afecte». A: <i>La poesia catalana de postguerra</i> . Barcelona: Edicions 62 (“Llibres a l'abast”; 205), 1985 , pàgs. 147-149.
353.	1986	ARENAS NOGUERA, Carme; CARBONELL, A.; GADEA, F.; JULIÀ, M. L.; PARCERISAS, F. & VERDAGUER, T. «Gabriel Ferrater (1922-1972)» dins <i>Literatura catalana</i> . 3er BUP. Barcelona: Editorial Teide S.A., 1997 ¹¹ , pàgs. 409-411. ³³⁷
354.	1986	ARQUÉS, Rossend i MUNNÉ, Antoni. «Converses amb Joan Ferraté, 1». A: <i>El País</i> (18 de maig del 1986 , ‘Quadern’), pàgs. 1-5. ³³⁸
355.	1986	ARQUÉS, Rossend i MUNNÉ, Antoni. «Converses amb Joan Ferraté, i 2: Joan Ferraté i la crítica». A: <i>El País</i> (25 de maig del 1986 , ‘Quadern’), pàgs. 1-5. ³³⁹
356.	1986	AUFERIL, Jaume i SERRÀ CAMPINS, Antoni. «La poesia actual, 2: Gabriel Ferrater». A: <i>Tornaveu. Literatura catalana 3r BUP</i> . Barcelona: Editorial Barcanova, 1986 , pàgs. 407-408.

³³⁶ Inclou, a manera de mostra, els 33 versos de l'arrencada de l'«In memoriam», pàgs. 329-330.

³³⁷ La 1ª edició d'aquest llibre de text es fa per l'editorial Jonc el 1986, i aquesta és la que es referencia pel que fa al *Mapa poètic GF*. La primera a Teide data del 1989.

³³⁸ Inclòs dins: FERRATÉ, Joan. *Opinions a la carta*. Ob. cit infra, pàgs. 68-76.

³³⁹ Inclòs dins: FERRATÉ, Joan. *Opinions a la carta*. Ob. cit infra, pàgs. 68-76.

357.	1986 a	BASTARDES, Enric. «La generació dels anys cinquanta». A: <i>El País</i> (23 de febrer del 1989 / 'Quadern'), pàg. 3. ³⁴⁰
358.	1986 b	BASTARDES, Enric. «Salvador Oliva es disfressa de sastre en el seu darrer llibre» [Entrevista]. A: <i>El País</i> (6 d'abril del 1986b / 'Quadern'), pàg. 7. ³⁴¹
359.	1986	BONADA, Lluís. «Gabriel Ferrater: papers confidencials» i «Gabriel Ferrater, de nou. Reports i cartes» ³⁴² . A: <i>El Temps</i> (València), núm. 125 (del 10 al 16 de novembre del 1986), pàgs. 57-58 i 59.
360.	1986	BONET, Laureano. «“Cercano está el mal”, una novela inédita de Gabriel Ferrater». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 480 (novembre 1986), pàgs. 1 i 10.
361.	1986	CORNUDELLA, Jordi. “Nabí”, de Josep Carner. Barcelona: Editorial Empúries (“Les Naus d’Empúries/ Quaderns de Navegació”; 8), 1986 .
362.	1986	CREUS, A. «Un repte al lector». A: <i>El Temps</i> (València), núm. ? (? de novembre 1986), pàg. ? [Introbable]
363.	1986	F. A. «Publicados textos inéditos de Gabriel Ferrater». A: <i>El País</i> (25 d'abril del 1986), pàg. 28.
364.	1986	Fernández, D. «In memoriam Gabriel Ferrater». A: <i>Saber</i> (Barcelona), núm. 9 (maig-juny 1986), pàg. 39.
365.	1986 a	FERRATÉ, Joan. Cura d’« <i>In memoriam Gabriel Ferrater</i> ». A: <i>Saber</i> , núm. 9, (maig-juny 1986a), pàgs. 40-57.
366.	1986 b	FERRATÉ, Joan. “Nota” a l’edició de FERRATER, Gabriel. <i>Papers, Cartes, Paraules</i> . Barcelona: Quaderns Crema (“Sèrie gran”; 10), 1986b , pàgs. 11-13.
367.	1986 c	FERRATÉ, Joan. «Apèndix I: Gabriel Ferrater per Joan Ferraté». A: <i>Papers, Cartes, Paraules</i> . Barcelona: Quaderns Crema (“Sèrie gran”; 10), 1986c , pàgs. 539-543. ³⁴³
368.	1986 d	FERRATÉ, Joan. [FERRATÉ, J.], a L. Bonada, «Gabriel Ferrater: papers confidencials». A: <i>El Temps</i> (València), núm. 125 (del 10 al 16 de novembre del 1986d), pàgs. 57-58.
369.	1986 e	FERRATÉ, Joan. «Converses amb Joan Ferraté, 1 i 2», per Rossend Arqués i Antoni Munné. A: <i>El País</i> (18 i 25 de maig del 1986e , 'Quadern'), pàgs. 1-5. ▲ ³⁴⁴

³⁴⁰ Sumari: Malgrat tractar-se d’escriptors que escriuen bàsicament en llengua castellana, se’ls considera com a element fonamental de la cultura catalana.

³⁴¹ «Entrevista a propòsit del seu darrer llibre, ‘Retalls de sastre’, però també es comenta la seva activitat com a traductor i les seves influències literàries (Ferrater i Carner)» [Trc.].

³⁴² A propòsit de l’aparició de *Papers, cartes, paraules*.

³⁴³ Es reproduí talment dins «20è aniversari de la mort de Gabriel Ferrater». A: *El Observador* (diumenge, 26 d’abril de 1992 / Idees), pàgs. X-XI. ◀

³⁴⁴ *Laye* i llarga opinió sobre la figura del germà. *Ibidem*, pàgs. 49-99. [Especialment pàgs. 68-76]... Alguns fragments recollits dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàgs. 29, 31, 54, 87-90, 106-107, 126-127.

370.	1986f	FERRATÉ, Joan. «Rèplica a Xavier Folch». A: <i>El País</i> (8 de maig del 1986f), pàg. ? ³⁴⁵ ◀
371.	1986g	FERRATÉ, Joan. «Pròleg» a TOUTAIN, Ferran i PERICAY, Xavier. <i>Verinosa llengua</i> . Barcelona: Editorial Empúries (“Biblioteca Universal”; 27), 1986g , pàgs 7-12. ▼ ³⁴⁶
372.	1986	FOLCH, Xavier. «Mirant cap enrera amb ira». A: <i>El País</i> (1 de maig del 1986), pàg. ? ³⁴⁷
373.	1986	GARCÍA-ORTEGA, Adolfo. «Perfección y gozo. Entrevista con Jaime Gil de Biedma». A: <i>El País</i> (10 de juliol del 1986 , ‘Libros’), pàgs. 1 i 6, 7. ³⁴⁸
374.	1986	GARCÍA-ORTEGA, Adolfo. «Actualidad y homenaje». A: <i>El País</i> (10 de juliol del 1986 , ‘Libros’), pàg. 7. ³⁴⁹
375.	1986a	GIL de BIEDMA, Jaime. «Sóc poeta medievista». ³⁵⁰ A: <i>Saber</i> (Barcelona), núm. 9 (maig-juny 1986a), pàgs. 51-52.
376.	1986b	GIL de BIEDMA, Jaime. «La perfección y el gozo», Entrevista. A: <i>El País</i> (10 de juliol del 1986b), ‘Libros’, pàgs. 6-7? ³⁵¹
377.	1986c	GIL de BIEDMA, Jaime. « <i>El juego de hacer versos</i> ». A: <i>Litoral</i> (Málaga), núm. 163-164-165 (abril 1986c). ³⁵²
378.	1986a	GRILLI, Giuseppe. «Gabriel Ferrater, encara». A: <i>El País</i> (diumenge, 14 de setembre del 1986a / “Quadern”), pàg. 4.
379.	1986b	GRILLI, Giuseppe. «Ferrateriana». A: <i>Actes del VIIè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes</i> . A cura de Joan Veny i Joan M. Pujals (Tarragona-Salou, 1-5 d’octubre 1985). Barcelona: Abadia de Montserrat, 1986b , pàgs. 291-320. ³⁵³

³⁴⁵ Recollit dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàgs. 110-113.

³⁴⁶ Recollit dins FERRATÉ, Joan. *Provocacions*. Barcelona: Editorial Empúries (‘Biblioteca Universal Empúries’; 39), 1989, pàgs. 123-129 [datat: 25.02.86]. En endavant, el signe ▼ marca la presència dins el susdit volum.

³⁴⁷ Fragmentàriament, dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàgs. 108-109.

³⁴⁸ Entrevista aplegada amb d’altres dins *Jaime Gil de Biedma. Conversaciones*. Edición y prólogo de Javier Pérez Escohotado. Barcelona: El Aleph Editores (‘Personalía’; 27), 2002, pàgs. 205-213.

³⁴⁹ A propòsit de l’aparició de *Jaime Gil de Biedma. El juego de hacer versos*. A: *Revista Litoral* (1986) i el fragment de tesi de Pere Rovira, *La poesia de jaime Gil de Biedma*. Llibres del mall, 1986.

³⁵⁰ Aquest article, una versió resumida de l’assaig anterior (“La imitació como...”) i ajustada al tema de la seva relació poètica amb Ferrater.

³⁵¹ Ídem GARCÍA-ORTEGA, Adolfo.

³⁵² Segons font NP [inclou: Goytisolo (Lit1986): «Evocación del sótano negro»; Gil de Biedma (Lit1986) i Susanna (Lit1986): «Inter pocula (Diálogos informales con Jaime Gil de Biedma)»].

³⁵³ Vegeu el lloc:

http://books.google.cat/books?id=tNJxQa_Yy1YC&printsec=frontcover&source=gbs_navlinks_s#v=onepage&q=&f=false [Consulta: 10/09/2009] || «Repàs a la fortuna crítica experimentada per l’obra de Ferrater, amb comentari dels principals assajos crítics apareguts».

380.	1986	GULLÓN, Germán. «Historia y crítica literaria (con motivo de “Gabriel Ferrater, entre el arte y la literatura”, de Laureano Bonet)». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 470-471 (gener-febren 1986), pàg. 36.
381.	1986	LÓPEZ DE ABIADA, José Manuel. «Las colaboraciones de Gabriel Ferrater en ‘Laye’». A: <i>Anales de Literatura española</i> 5 (Alicante) 1986/87, pàgs. 581-582.
382.	1986	LUCARDA, Mario. «Las escurridizas personas del verbo» ³⁵⁴ . A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 20 de novembre del 1986/Libros), pàg. 42.
383.	1986 a	MACIÀ, Xavier i PERPINYÀ, Núria. «Gabriel Ferrater, la por com a expressió moral». A: <i>La Vanguardia</i> (dimarts, 14 de gener del 1986a), pàg. 35.
384.	1986 b	MACIÀ, Xavier i PERPINYÀ, Núria. <i>La poesia de Gabriel Ferrater</i> . Barcelona: Edicions 62 (“Llibres a l’abast”; 213), 1986b.
385.	1986	✍ MACIÀ COSTA, Xavier. «Gabriel Ferrater, traduït». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 35 (setembre 1986), pàgs. 115-116. ³⁵⁵ [Traduccions]
386.	1986	Massó, J. «Acotacions. Un poeta medievalista». A: <i>Reus Setmanari</i> (del 15 al 21 d’agost del 1986), pàg. 8.
387.	1986	MUNNÉ, Antoni i ARQUÉS, Rossend. «Converses amb Joan Ferraté, 1». A: <i>El País</i> (18 de maig del 1986, ‘Quadern’), pàgs. 1-5. ³⁵⁶
388.	1986	MUNNÉ, Antoni i ARQUÉS, Rossend. «Converses amb Joan Ferraté, i 2: Joan Ferraté i la crítica». A: <i>El País</i> (25 de maig del 1986, ‘Quadern’), pàgs. 1-5. ³⁵⁷
389.	1986	MURGADES, Josep. «Pròleg» a <i>La poesia de Gabriel Ferrater</i> , de Xavier Macià i Núria Perpinyà, Barcelona: Edicions 62 (“Llibres a l’abast”; 213), 1986, pàgs. 11-16.
390.	1986	OLIVA, Salvador. <i>Introducció a la mètrica</i> . Barcelona: Quaderns Crema (“Col·lecció Assaig”; 5), 1986.
391.	1986 2ª Inflexió	OLLER, Dolors. «Aspectes de la paraula poètica». A: <i>La construcció del sentit</i> . Barcelona: Editorial Empúries (“Biblioteca Universal Empúries”; 31), 1986, pàgs. 47-63.
392.	1986	OLLER, Dolors. «Poesia catalana del segle XX: Un esbós d’interpretació» i «Pensar més». A: <i>La construcció del sentit</i> . Barcelona: Editorial Empúries (“Biblioteca Universal Empúries”; 31), 1986, pàgs. 85-99 i 133-136.

³⁵⁴ A propòsit de: La poesia de Jaime Gil de Biedma, per Pere Rovira; i El juego de hacer versos, per DDAA.

³⁵⁵ A propòsit de Gabriel FERRATER. *Poème inachevé*. Presentació i notes de William Cliff. Traducció de William Cliff (Pseudònim d’André Imberechts). Barcelona: Ercée, 1985.

³⁵⁶ Inclòs dins: FERRATÉ, Joan. *Opinions a la carta*. Ob. cit infra, pàgs. 68-76.

³⁵⁷ Inclòs dins: FERRATÉ, Joan. *Opinions a la carta*. Ob. cit infra, pàgs. 68-76.

393.	1986	OLLER, Dolors. «La veu és un altre». A: <i>Saber</i> (Barcelona), núm. 9 (maig-juny 1986), pàgs. 53-57. ³⁵⁸
394.	1986	ORJA, Joan. «Tras la llave de la lectura». ³⁵⁹ A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 13 de novembre del 1986 /Libros), pàg. 46.
395.	1986	ORJA, Joan. «Releer a Gabriel Ferrater» i «Escritos al margen». A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 4 de desembre del 1986), pàg. 45. ³⁶⁰
396.	1986	OROVIO, Ignacio. «Homenatge a Gabriel Ferrater en la UAB». A: <i>La Vanguardia</i> (30 d'abril del 1992), pàg. 24.
397.	1986	PARCERISAS, Francesc et alii. «Gabriel Ferrater (1922-1972)». A: <i>Literatura catalana</i> . 3er BUP. Barcelona: Editorial Teide S.A., 1997 ¹¹ , pàgs. 409-411. ³⁶¹
398.	1986	PERICAY, Xavier i TOUTAIN, F. «El gec i la talla». A: <i>Verinosa llengua</i> . Barcelona: Editorial Empúries (“Biblioteca Universal”; 27), 1986 , pàgs 44-53. ³⁶²
399.	1986	PERPINYÀ, Núria i MACIÀ, Xavier. «Gabriel Ferrater, la por com a expressió moral». A: <i>La Vanguardia</i> (14 de gener del 1986), pàg. 35.
400.	1986	PERPINYÀ, Núria & MACIÀ, Xavier. <i>La poesia de Gabriel Ferrater</i> . Barcelona: Edicions 62 (“Llibres a l’abast”; 213), 1986 .
401.	1986	PICORNELL, Climent. «Gabriel Ferrater, “again”». A: <i>Baleares</i> (5 abril del 1986 , “Los Cuadernos de Baleares”), pàg. 3.
402.	1986	PLADEVALL i ARUMÍ, Antoni. «Jordi Cornudella: <i>Felí encès</i> ». A: <i>Revista de Catalunya</i> (Barcelona), núm. 3 (desembre 1986), pàgs. 181-182. ³⁶³
403.	1986	QUERALT, Rosa. «Algunas consideraciones en torno a la V Mostra d’Art Contemporani Català». A: <i>La Vanguardia</i> (dimats, 26 d’agost del 1986 /Arte), pàg. 25.
404.	1986	Redacció. «Palabras para un tiempo de silencio. La poesía y la novela de la generación del 50». A: <i>Olvidos</i> (Granada), núm. 13 (juny 1986 , Extraordinario: “Palabras para un tiempo de silencio: la poesía y la novela de la generación del 50”). ³⁶⁴

³⁵⁸ L'article és d'un interès remarcable per tal com parla del pas del pretext al poema com a fixació d'un sentit provocat o d'una reflexió moral que se'n deriva, en valer-se de l'astúcia que suposa conèixer per endavant l'anècdota que inspira el poema, i la clau ferrateriana. Oller, de més a més, practica l'exercici d'exegesi sobre uns quants poemes. *Item* dins *La construcció del sentit*, opus. cit. supra. pàgs. 196-210.

³⁵⁹ A propòsit de: *La construcció del sentit*, per Dolors Oller.

³⁶⁰ A propòsit de *La poesia de Gabriel Ferrater*, de Macià & Perpinyà i l'edició de *Papers, cartes, paraules*.

³⁶¹ La 1a edició d'aquest llibre de text es fa per l'editorial Jonc el 1986, i aquesta és la que es referencia pel que fa al *Mapa poètic GF*. La primera a Teide data del 1989.

³⁶² «Estudi on es mostra la distància que hi ha entre el català “real” i el català “formalitzat” i s'analitzen els factors interns (ideològics, bàsicament) que han contribuït a crear un determinat model de llengua. El dialecte des del qual s'observa aquesta distància és sempre el català central, especialment la varietat parlada a l'àrea de Barcelona».

³⁶³ A propòsit del llibre esmentat.

³⁶⁴ Segons font NP [inclou: Goytisoló (Olv1984): «Una tarde con J. A. Goytisoló»; García Hortelano (Olv1984):

405.	1986	ROVIRA, Pere. «El poeta desaparecido: Alfonso Costafreda y Gabriel Ferrater». A: <i>Olvidos</i> (Granada), núm. 13 (juny 1986 , Extraordinario: “Palabras para un tiempo de silencio: la poesía y la novela de la generación del 50”), pàgs.29-31. ³⁶⁵
406.	1986	ROVIRA, Pere. <i>La poesía de Jaime Gil de Biedma</i> . Barcelona: Edicions del Mall (“Llibres del Mall”; 24. Sèrie Ibèrica), 1986 , pàgs. 40-43, etcètera. ³⁶⁶
407.	1986	SALA-VALLDAURA, Josep Maria. « <i>El pols i la pols de la poesia més jove</i> ». ³⁶⁷ A: <i>Reduccions</i> (Vic), núm. 31 (? 1986), pàgs. 70-75.
408.	1986	SERRÀ CAMPINS, Antoni i AUFERIL, Jaume. «La poesia actual, 2: Gabriel Ferrater». A: <i>Tornaveu. Literatura catalana 3r BUP</i> . Barcelona: Editorial Barcanova, 1986 , pàgs. 407-408.
409.	1986	SIMON, Joan. « <i>Les dones i els dies: apunts de lectura</i> ». Barcelona: <i>Ratlles (quatre)</i> , núm. 4 (abril 1986), pàgs. 36-40.
410.	1986	SUSANNA, Àlex. «Inter pócula (Diàlogos informales con Jaime Gil de Biedma)». A: <i>Litoral</i> (Màlaga), núm. 163-165 (abril 1986), pàgs. 159-167. ³⁶⁸ [especialment pàgs. 166-167]
411.	1986	TODÓ, Lluís M. «Gabriel Ferrater traducido al francès». <i>La Vanguardia</i> (dijous, 16 de gener del 1986 /Libros), pàg. 32. ³⁶⁹
412.	1986	VALVERDE, José María & RIQUER, Martí. «Otras literaturas peninsulares. La literatura catalana de la posguerra: poesía». A: <i>De las vanguardias a nuestros días II</i> , dins <i>Historia de la literatura universal</i> , X. Barcelona: Planeta, 1986 , pàgs. 220 i 257. ³⁷⁰
413.	1987	AULET, Jaume. «Estudis recents de literatura catalana contemporània». A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núm. 337 (novembre 1987), pàgs. 51-53. ³⁷¹
414.	1987	BALAGUER PASCUAL, Enric. <i>Dinou poetes dels seixanta</i> , Estudi preliminar i selecció d'... València: Tres i Quatre (“L'estel”; 2), 1987 , pàgs. 47-58.
415.	1987 3ª Inflexió	BALLART, Pere. <i>La poesia de l'experiència a “Da nuces pueris” de Gabriel Ferrater</i> . Bellaterra: Tesi de Llicenciatura, Universitat Autònoma de Barcelona, 1987 .

«El grupo poético de los 50»; González (Olv1984): a «Coloquio sobre poesía»].

³⁶⁵ Posteriorment editat dins ROVIRA, Pere. *Los poemas necesarios. Estudios y notas sobre la poesia de medio siglo*. Palma: Universitat de les Illes Balears (“Assaigs”; 3), 1996, pàgs. 65-69.

³⁶⁶ Per la clara i confessa raó d'afinitat entre els dos poetes, el llibre parla tot sovint de Ferrater. Les al·lusions pel que fa als paral·lelismes poètics se concentren especialment a les pàgs. 40-43, 48-49, 53-54, 85-87, 111-112, 179, 290-291.

³⁶⁷ Sumari: Breu repàs per la poètica dels escriptors catalans més novells, sense centrar-se en estudiar-ne cap en profunditat.

³⁶⁸ Reproduït algun fragment dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàgs. 102, 125.

³⁶⁹ A propòsit de Gabriel Ferrater, “*Poème inachevé*”, Présentation, traduction et notes par William Cliff.

³⁷⁰ En última plana esmentada s'hi reproduïx la traducció de Valverde de “Mala memòria”.

³⁷¹ Amb motiu de ressenyar l'aparició de *Foix i el seu temps*.// Sumari: Bibliografia comentada dels darrers estudis i actes sobre literatura catalana.

416.	1987	BALLART, Pere <i>et alii</i> . «El revés d'un teixit. Un procés de lectura col·lectiu». A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), núm. 329 (febrer 1987), pàgs. 33-35.
417.	1987	BALLESTER, Josep. «Xavier Macià i Núria Perpinyà: 'La poesia de Gabriel Ferrater'». A: <i>L'Espill</i> (València), núm. 25 (octubre 1987), pàgs. 129-131.
418.	1987	BARGALLÓ, J.; FIGUEROLA, L.; PALAU, M. i PALLÀS, J. M. «El ponent excessiu. Gabriel Ferrater». A: <i>Comentari de textos literaris (Teoria, propostes i terminologia)</i> . Barcelona: Columna Edicions ("Col·lecció Capitel·l"; 3), 1987 , pàgs. 163-167. ³⁷²
419.	1987	BERNAL, Assumpta. «Dolors OLLER: <i>La construcció del sentit</i> ». A: <i>Caplletra</i> (Alacant), núm. 2 (Primavera del 1987), pàgs. 142-144.
420.	1987	BOADA, Maria Rosa. «Macià, X. Perpinyà, N. <i>La poesia de Gabriel Ferrater</i> ». A: <i>Llengua i Literatura</i> (Barcelona), núm. 2 (1987), pàg. 576-579.
421.	1987	BONET, Eduard. «Ara, amb vós, tots som eterns». A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), Any XXIX, núm. 330 (març 1987), pàgs. 23-25. ³⁷³
422.	1987 a	BONET, Laureano. «"Un cuerpo, o dos": El crimen y las bellas artes», epíleg a FERRATER, G. i MARTÍN, J. M. de. <i>Un cuerpo, o dos</i> . Barcelona: Editorial Sirmio ("Biblioteca menor"; 2), 1987a , pàgs. 189-201. ³⁷⁴
423.	1987 b	BONET, Laureano. « <i>Laye</i> y los escritores de 1950: prehistoria de una generación». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 588-489 (juliol-agost 1987b), pàgs. 33-34.
424.	1987	CAMPS i GIRALT, Oriol. «Els pares del verí». A: <i>Lletra de Canvi</i> (Barcelona), núm. 2 (desembre 1987), pàg. 30. ³⁷⁵
425.	1987	FERRATÉ, Joan. "Nota" a l'edició de FERRATER, G. <i>Foix i el seu temps</i> . Barcelona: Quaderns Crema ("Assaig minor"; 1), 1987 , pàgs. 7-8.
426.	1987	GABANCHO, Patrícia. «Gabriel Ferrater: diàleg de sords amb un país que no sabia respondre (El més original i impertinent dels intel·lectuals catalans es va suïcidar fa quinze anys a Sant Cugat)». A: <i>Diari de Barcelona</i> (diumenge, 26 d'abril del 1987), pàg. ?
427.	1987	GABANCHO, Patrícia. «Papers i cartes que revelen un nou Ferrater en un recull apassionat (Joan Ferraté continua recopilant el material inèdit del seu germà, ara amb papers més íntims)». A: <i>Diari de Barcelona</i> (diumenge, 26 d'abril del 1987), pàg. 34.

³⁷² «El volum s'estructura en tres parts: alguns aspectes teòrics sobre els límits del text literari i el model de comentari de text (amb les propostes de Pouget, Castagnino, etc.), la terminologia específica i les propostes de lectura. A part de l'obra de GF citada es comenten els següents textos: fragments de sermons de Vicent Ferrer, "La balada de la garsa i l'esmerla" de Roís de Corella, "En forma de laberint" de Francesc Vicent Garcia i "Oda nova a Barcelona" de Joan Maragall».

³⁷³ Sumari: Discurs centrat en l'aspecte metafísic, la recerca de l'absolut, en l'obra de J. V. Foix. Record del dia que conegué l'escriptor. Tots dos comenten la mort de Gabriel Ferrater.

³⁷⁴ Adaptació de «"Cercano está el mal», una novel·la inèdita de Gabriel Ferrater". Art. cit. supra.

³⁷⁵ A propòsit de *L'altra cara de la llengua*, de X. Pericay. Barcelona: Empúries, 1987.

428.	1987	GRILLI, Giuseppe. <i>Ferrateriana i altres estudis sobre Gabriel Ferrater</i> . Barcelona: Edicions 62 (“L’Escorpí/Idees”; 66), 1987 . ³⁷⁶
429.	1987	GRILLI, Giuseppe. <i>El mite laic de Joan Maragall (“El Comte Arnau” en la cultura urbana de principis de segle)</i> . Traducció d’Àlvar Valls. Barcelona: Edicions de la Magrana (Col·lecció “Els Orígens”; 21), 1987 , pàgs. 9, 26n, 40, 40n, 41, 56, 57n, 84n, 93, 97, 97n, 118, 118n, 119, 129n, 130n, 160n, 172n. [Vegi’s l’índex temàtic i onomàstic]
430.	1987	✍ MACIÀ, Xavier i PERPINYÀ, Núria. «“Sóc més lluny que estimar-te”, més enllà del plagi: ‘ <i>Cambra de la tardor</i> ’ i ‘ <i>La lliçó</i> ’, de Gabriel Ferrater». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 38 (setembre 1987), pàgs. 21-31. ³⁷⁷
431.	1987	MANGINI, Shirley. «La euforia y el realismo social (1956-1962)». A: <i>Rojos y rebeldes. La cultura de la disidencia durante el franquismo</i> . Barcelona: Editorial Anthropos (“Ámbitos literarios/Ensayo”; 17), 1987 , pàg. 113.
432.	1987	MARTÍ, Vicent. «Força dona» [Entrevista a Helena Valentí]. A: <i>El Temps</i> , núm. ? (16 de febrer del 1987), pàgs. 52-55.
433.	1987	DE MARTÍN, Josep Maria. “Declaracions fetes al programa <i>Trossos</i> , de Tv3”, emès el 20.2. 1987 . ³⁷⁸
434.	1987	OLIVA, Salvador. «Els papers de Ferrater». A: <i>El País</i> (diumenge, 15 de febrer del 1987 , ‘Quaderns’), pàgs. 1 i 5. ³⁷⁹
435.	1987 a	ORIOI i GIRALT, Joan. «Gabriel Ferrater, “Papers, cartes, paraules”». A: <i>Revista de Catalunya</i> (Barcelona), núm. 6 (març 1987a), pàgs. 171-172.
436.	1987 b	ORIOI i GIRALT, Joan. «Giuseppe Grilli: ‘Ferrateriana’». A: <i>Revista de Catalunya</i> (Barcelona), núm. 18 (abril 1987b), pàgs. 142-143. ³⁸⁰
437.	1987	OLLER, Dolors. «El revés d’un teixit. Un procés de lectura col·lectiu». A: <i>Serra d’Or</i> (Barcelona), Any XXIX, núm. 329 (febrer 1987), pàgs. 33-35. ³⁸¹
438.	1987	✍ PERPINYÀ, Núria i MACIÀ, Xavier. «“Sóc més lluny que estimar-te”, més enllà del plagi: ‘ <i>Cambra de la tardor</i> ’ i ‘ <i>La lliçó</i> ’, de Gabriel Ferrater». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 38 (setembre 1987), pàgs. 21-31. ³⁸²

³⁷⁶ «Ferrateriana», abans dins *Actes del VIIIè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes* (Tarragona-Salou, octubre 1985). Barcelona: Publicacions de l’Abadia de Montserrat, 1986. pàg. ? Alhora, segons Perpinyà (1997), són “traduccions de Grilli (1975) i Grilli (1985)”. Tanmateix, a la “Justificació”, l’autor ja parla de les procedències.

³⁷⁷ Sumari: Estudi dels referents literaris dels poemes “*Cambra de la tardor*” i “*La lliçó*”.

³⁷⁸ I també, fragmentàriament, dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàgs. 76-77.

³⁷⁹ Amb motiu de comentar l’aparició de volum *Papers, Cartes, Paraules*.

³⁸⁰ A propòsit de *Ferrateriana*. Barcelona: Edicions 62 (“L’Escorpí/idees”; 66), 1987.

³⁸¹ «Comentari de text del poema “A l’inrevés” de Gabriel Ferrater. Comparació de les imatges i la veu poètica del poema amb les imatges i el protagonista de la novel·la ‘*Les aventures de Huckleberry Finn*’ de Mark Twain».

³⁸² Sumari: Estudi dels referents literaris dels poemes “*Cambra de la tardor*” i “*La lliçó*”.

439.	1987	PIÑOL, Rosa Maria. «Es publicuen cartes i textos inèdits de Gabriel Ferrater, mort ara fa 15 anys». A: <i>La Vanguardia</i> (20 de gener del 1987), pàg.37.
440.	1987	PLA, Josep. «Carta a Gabriel Ferrater, datada el 14.4.1961, a propòsit de <i>Danuces pueris</i> ». A: <i>L'Avenç</i> (Barcelona), núm. 103 (abril 1987), pàg. 11. ³⁸³
441.	1987	PONS, Isidre. «Follies de terrats». A: <i>Reus-Diari</i> (16 d'abril del 1987 / 'Especial Sant Jordi'), pàg. 11. ³⁸⁴
442.	1987	Redaccions. «Letras sobre letras: Gabriel Ferrater, novelista». A: <i>La Vanguardia</i> (19 de febrer del 1987), pàg. 37.
443.	1987	ROMEU i FIGUERAS, Josep. «Unes notes sobre la versificació de la poesia catalana contemporània». A: <i>Revista de Catalunya</i> (Barcelona), núm. 9 (juny 1987), pàgs. 143-156. [Especialment pàg. 155].
444.	1987	SULLÀ, Enric. «Carles Riba». A: Riquer, M., Comas, A. i Molas, J., <i>Història de la literatura catalana</i> , IX. Barcelona: Ariel, 1987 , pàgs. ?
445.	1987	TERRY, Arthur. «La poesia catalana moderna dins el seu context europeu». A: <i>Revista de Catalunya</i> (Barcelona), núm. 4 (gener 1987), pàgs. 147-161.
446.	1987	VALENTÍ, Helena. «Cartes d'en Gabriel a l'Helena». A: <i>El País</i> (diumenge 28 de juny del 1987 , 'Quadern'), pàgs. 1 i 3. ³⁸⁵
447.	1987	VALENTÍ, Helena. «Força dona» [Entrevista per Vicent Martí]. A: <i>El Temps</i> , núm. ? (16 de febrer del 1987), pàgs. 52-55.
448.	1987	✍ VIDAL, Elena. «A propòsit de dues antologies russes de poesia catalana». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 36 (gener 1987), pàgs. 116-131. ³⁸⁶
449.	1987	YLLA-CATALÀ, J. «Retrat de l'artista adolescent» i «Amant de la llibertat». A: <i>El País</i> (diumenge, 15 de febrer del 1987 , 'Quaderns'), pàg. 4.
450.	1988	ANGLADA, M ^a Àngels. «Gabriel Ferrater». A: <i>El mirall de Narcís: El mite grec en els poetes catalans</i> . Sabadell: Editorial AUSA ("Orientalia Barcinonensia"; 7), 1988 , pàgs. 81-84.
451.	1988	ANGLADA, M. Àngels. «Carlo Betocchi». A: <i>Paisatge amb poetes</i> . Barcelona: Edicions Destino, 1988 , pàgs. 17-19.

³⁸³ Reproduïda dins *Àlbum Ferrater*, a cura de J. Cornudella i N. Perpinyà. Barcelona: Quaderns Crema ("Àlbums"; 3), 1993, pàg. 127.

³⁸⁴ I també dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàgs. 36-38.

³⁸⁵ Fragmentàriament, dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàg. 143.

³⁸⁶ Ogony i rozi: iz souremno katalonskoy paezii, per Adramova, M. Moscou: Progress, 1981.

Iz katalanoskoy paezii, per Plavskina, S. Leningrad: Xulojectvenna Lieteratura, 1984. ? || «L'estudi de les dues antologies porta a Elena Vidal a fer un exhaustiu repàs de la història de la catalanística russa. De les dues antologies ressenyades n'estudia la diferència de criteris pel que fa a mètrica, versions, figures retòriques, fidelitat i transcripció de noms catalans».

452.	1988	BALCELLS, Josep M. «El motiu de “cambra” en la lírica catalana del segle XX». A: MANENT, Albert; MASSOT i MUNTANER, Josep (ed.). <i>Miscel·lània Joan Gili</i> . Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988 , pàgs. 53-58.
453.	1988	BARRAL, Carlos. «15-I-1961». A: <i>Diario de Metropolitano</i> , Diputació Provincial de Granada (“Colección Maillot Amarillo”; 12), 1988 , pàg. 129-130.
454.	1988	BARRAL, Carlos. <i>Cuando las horas veloces</i> . Barcelona: Tusquets Editores (Col·lecció Andanzas/ Memorias”; 80), 1988 . ³⁸⁷
455.	1988	BECH, S. i BORRELL, J. <i>Com es comenta un text literari</i> . Barcelona: Barcanova (“Educació”; s/n.), 1988 .
456.	1988	BONET, Laureano. <i>La revista «Laye»: estudio y antología</i> . Barcelona: Ediciones Península/ Edicions 62 (“Nexos”; 33), 1988 .
457.	1988	BONET, Laureano. «Los papeles y las palabras de Gabriel Ferrater». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 501 (setembre 1988), pàg. 9-10.
458.	1988	BORRELL, J. & BECH, S. <i>Com es comenta un text literari</i> . Barcelona: Barcanova (“Educació”; s/n.), 1988 . ³⁸⁸
459.	1988	BOU, E. «La literatura actual». A: <i>Història de la literatura catalana</i> , XI. Barcelona: Ariel, 1988 .
460.	1988	CALDERER, Lluís. <i>Introducció a la literatura</i> . Barcelona: Editorial Teide (?), 1988 . pàg. ?
461.	1988 a	CASTELLET, Josep M. «Homenatge: Evocació de Gabriel Ferrater, quinze anys després». A: <i>Jocs Florals de Barcelona 1987</i> . Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 1988a , pàgs. 81-88. ³⁸⁹
462.	1988 b	CASTELLET, Josep M. «Laye, la inolvidable». A: <i>La Vanguardia</i> (divendres, 30 de desembre del 1988b /Libros), pàgs. 33 i 34.
463.	1988 c	CASTELLET, Josep M. <i>Els escenaris de la memòria</i> . Barcelona: Edicions 62 (“Biografies i Memòries”; 9), 1988c , pàgs. 58, 82, 158, 172, 193, 221. ³⁹⁰
464.	1988	COBOS, José M. «Un cuerpo o dos». A: <i>Ajoblanco</i> (Barcelona), núm. 5 (febrer 1988), pàg. 93. ³⁹¹
465.	1988	CORNUDELLA, Jordi. «Estudi introductorí». A: Gabriel FERRATER. <i>Vers i prosa</i> . València: Editorial Tres i Quatre (“L'Estel”; 5), 1988 , pàgs. 9-47.

³⁸⁷ També inclou índex onomàstic. I també, fragmentàriament, dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàgs. 53, 135, 137, 175, 176.

³⁸⁸ S'hi citen alguns versos esparsos com a model per cert aspecte analític.

³⁸⁹ Conferència pronunciada en aquest marc el diumenge, 24 de maig de 1987.

³⁹⁰ Comprovar citacions a l'índex onomàstic inclòs.

³⁹¹ A propòsit de la novel·la esmentada (Barcelona: Sirmio, 1977).

466.	1988	GARCÍA de la CONCHA, Víctor (moderador). «Encuentros con el 50. La voz poética de una generación (Conversaciones en Oviedo, primavera, 1987)». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 494 (gener del 1988), pàgs. 21-24. ³⁹²
467.	1988 a	FERRATÉ, Joan. «De fa cinquanta anys». A: <i>Diari de Barcelona</i> (diumenge, 24 d'abril del 1988a), pàg. 14. ▼ ³⁹³
468.	1988 b	FERRATÉ, Joan. «Joan Ferraté: la saviesa indòcil» [Entrevista per Enric Sòria]. A: <i>Setze de Cambio</i> 16 (22 d'agost del 1988b), pàgs. 13-16. ▲ ³⁹⁴
469.	1988	GUILLAMON, Julià. «Una normalidad de lujo». A: <i>La Vanguardia</i> (dilluns, 9 de febrer del 1988/Cultura), pàg. 41. ³⁹⁵
470.	1988	J. V. «El món grec en els poetes catalans». A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 16 de juny del 1988), pàg. 50. ³⁹⁶
471.	1988	MANENT, Albert. <i>Solc de les hores</i> . Barcelona: Destino (“Col·lecció El trident”; 16), 1988 , pàgs. ?
472.	1988	MARCET i SALOM, Pere. «Per conèixer Ferrater». A: <i>Diari de Barcelona</i> (13 de setembre del 1988 / ‘Llibres’), pàg. 2. ³⁹⁷
473.	1988	MARFANY, Joan Lluís. «Gabriel Ferrater», «El realisme històric». A: DE Riquer, M. , COMAS, A. & MOLAS, J. <i>Història de la Literatura Catalana</i> , XI. Barcelona: Ariel, 1988 , pàgs. 270-275 i, en general, 221-283. ³⁹⁸
474.	1988	MARGARIT, Joan. «Gabriel Ferrater, punt de partida. Reflexió sobre la poesia catalana actual (IV <i>Encuentro de Escritores y Críticos de las Lenguas de España</i> , Casona de Verines, 5-10-IX)». Item A: <i>El País</i> (dijous, 22-IX- 1988 / “Quadern”), pàgs. 4-5.
475.	1988	MASOLIVER RÓDENAS, Juan Antonio. «Crónica doctoral de una escuela poética». A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 21 d'abril del 1988/Libros), pàg. 49.
476.	1988	MOIX, Ana María. «Reconstruir una aventura iniciàtica». A: <i>La Vanguardia</i> (divendres, 30 de desembre del 1988/Libros), pàg. 35.
477.	1988	OLIVA, Salvador. <i>Introducció a la mètrica</i> . Barcelona: Quaderns Crema (“Col·lecció Assaig minor”; 4), 1988 .

³⁹² Segons font NP [inclou: Barral (Enc1988); Goytisolo (Enc1988)]. Recull opinions de Barral i Goytisolo sobre GF, especialment pàgs. 21-22.

³⁹³ Recollit dins FERRATÉ, Joan. *Provocacions*. Barcelona: Editorial Empúries (“Biblioteca Universal Empúries”; 39), 1989, pàgs. 55-56. En endavant, el signe ► marca la presència dins el susdit volum. Alguns fragments recollits dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàgs. 47-48.

³⁹⁴ Inclòs dins: FERRATÉ, Joan. *Opinions a la carta*. Ob. cit., pàgs.101-112 [especialment 102 i 109]... I també, fragmentàriament, dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàgs. 131-132.

³⁹⁵ A propòsit de l'edició de l'obra *Un cuerpo, o dos*.

³⁹⁶ Ressenya a propòsit del llibre de Maria Àngels Anglada, *Mirall de Narcís*. Cit. Supra.

³⁹⁷ A propòsit de Gabriel Ferrater. *Vers i prosa*. Selecció de Jordi Cornudella, Joan Ferraté. València: Tres i Quatre (“L'Estel”; 5), 1988.

³⁹⁸ Alguna bibliografia atribueix equivocadament la col·laboració a Carles MIRALLES, i d'altres de posteriors, potser fetes d'esma, en reproduïxen l'error.

478.	1988	✍️ ORTÍN, Marcel. «Sovint les esperances que fan d'esquer són com la bella dama del tramvia». A: <i>Reduccions</i> (Vic), núm. 39 (novembre 1988), pàgs. 51-68. ³⁹⁹
479.	1988	PARCERISAS, Francesc. «Un escriptor, o dos». A: <i>El País</i> (dijous, 12 de maig del 1988 , “Quadern”), pàg. 7.
480.	1988	PEÑA ARDID, Carmen. «‘Gabriel Ferrater. Entre el arte y la literatura. Historia de una aventura juvenil’». A: <i>España Contemporánea</i> (Madrid), Vol. 1, núm. 1 (Hivern 1988), pàgs. 179-186. ⁴⁰⁰
481.	1988	PESSARRODONA, Marta. «Meditacions nòrdiques». A: <i>La Vanguardia</i> (dimarts, 22 de novembre del 1988 /Cultura), pàg. 55. ⁴⁰¹
482.	1988	PINYOL, Rosa M ^a . «En Barral, Gil de Biedma y Goytisolo el diálogo era carne de poema». A: <i>La Vanguardia</i> (dimarts, 1 de març del 1988 /Cultura), pàg. 54.
483.	1988	PIÑOL, Rosa Maria. «Margarit: “La generación poética de los 70 fue una operación de imagen”». A: <i>La Vanguardia</i> (divendres, 9 de setembre del 1988 /Cultura), pàg. 32. ⁴⁰²
484.	1988	PIÑOL, Rosa Maria. «Laye, moderna y radical en los 50». A: <i>La Vanguardia</i> (dissabte, 19 de novembre del 1988 /Cultura), pàg. 52. ⁴⁰³
485.	1988	RIERA, Carme. <i>La Escuela de Barcelona. Barral, Gil de Biedma y Goytisolo: el núcleo poético de la generación de los 50</i> . Barcelona: Editorial Anagrama (“Colección Argumentos”; 95), 1988 .
486.	1988	DE RIQUER, M., COMAS, A. & MOLAS, J., <i>Història de la Literatura Catalana</i> , XI. Barcelona: Ariel, 1988 . ⁴⁰⁴
487.	1988	RODRÍGUEZ CUETO, Milio. «In Memoriam», de Gabriel Ferrater, per Milio Rodríguez Cueto. A: <i>Lletres Asturianas</i> (Oviedo), núm. 30 (1988), pàgs. 191-196.
488.	1988	SALADRIGAS, Robert. «Ciudades en el encuentro de la palabra. A: <i>La Vanguardia</i> (dijous, 2 de juny del 1988 /Libros), pàg. 47.
489.	1988	SARRÍAS, Cristóbal. «Poesía catalana». A: <i>Reseña</i> (Madrid), núm. 184 (maig 1988), pàgs. 127-128. ⁴⁰⁵

³⁹⁹ Sumari: Anàlisi dels procediments poètics que es posen en joc i de la teoria que els sustenta a “La bella dama del tramvia”, per tal de poder avançar una intuïció del sentit global de l’obra de Carner.

⁴⁰⁰ A propòsit del llibre de Laureano Bonet (Barcelona: Publicacions i Edicions Universitàries de Barcelona, 1983).

⁴⁰¹ A propòsit de la versió de GF de SÖDERBERG, Hjalmar. *El doctor Glas*. Barcelona: Seix Barral (“Biblioteca Breve de Bolsillo”; 21), 1968.

⁴⁰² Inclou declaracions del poeta sobre la llengua poètica de GF.

⁴⁰³ A propòsit de l’edició de: *La revista «Laye»: estudio y antología*. Barcelona: Ediciones Península/ Edicions 62 (“Nexos”; 33), 1988.

⁴⁰⁴ Vegeu Enric Bou & Marfany, Joan Lluís.

⁴⁰⁵ «Comentari sobre poesia catalana de la dècada dels 60. Hi són esmentats: Amorós, Xavier; Horta, Joaquim;

490.	1988	SÒRIA, Enric. «Joan Ferraté: la saviesa indòcil» [Entrevista]. A: <i>Setze de Cambio</i> 16 (22 d'agost del 1988), pàg. 13-16.
491.	1989	ABRAMS, Sam. «Laye, un encreuament de dues cultures». A: <i>Diari de Barcelona</i> (7 de març del 1989), pàg. 1.
492.	1989	BACARDÍ, Montserrat. <i>Alfonso Costrafreda. La temptació de la poesia</i> . Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs & Pagès ("Signe"; 1), 1989 . [Especialment pàgs. 38-42 i 61-66]. ⁴⁰⁶
493.	1989	BALLART, Pere. «Tornar a Ferrater». A: <i>El País</i> (dijous, 12 de gener del 1989 / Quadern), pàg. 6. ⁴⁰⁷
494.	1989	BARRAL, Carlos. «Los lenguajes deformados». A: <i>El País</i> (diumenge, 24 de desembre del 1989 / 'Libros'), pàg. 12. ⁴⁰⁸
495.	1989	BAULENAS, Lluís-Anton. «La vigència de l'obra de Ferrater». A: <i>Diari de Barcelona</i> (Barcelona), núm. 76 (12 de setembre del 1989 / 'Llibres'), pàg. 2.
496.	1989	BONILLA, J. «Gabriel Ferrater». A: <i>Diario de Jerez</i> (16 de desembre del 1989), pàg. ?
497.	1989	✍ CABELLOS i MÍNGUEZ, Pilar. «La escuela de Barcelona, de Carme Riera». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 40 (1989), pàgs. 125-126. ⁴⁰⁹
498.	1989	CARLÓN, José. «Un poeta mayor». A: <i>Leer</i> (Madrid), núm. 21 (juny 1989), pàg. 17.
499.	1989	CASTILLO, David. "Pròleg" a <i>Ser del segle. Antologia dels nous poetes catalans</i> . Barcelona: Editorial Empúries ("Biblioteca Universal Empúries"; 40), 1989 , pàgs. 11-15.
500.	1989	CORT, Aleix i PALAU, Montse. «Reus: escriptors suïcides». A: <i>El Temps</i> (València), núm. 253, (24 d'abril 1989), pàg. 79-83.
501.	1989	✍ DELOR MUNS, Rosa M., «A propòsit d'una vella amistat: Salvador Espriu llegeix <i>La cavalcada</i> (1976) ⁴¹⁰ de David Sanahuja». A: <i>Els Marges</i> , núm: 39 (1989), pàgs. 33-44. ⁴¹¹

Molas, Isidre; Ferrater, Gabriel; Vallverdú, Francesc; Colomines, Joan».

⁴⁰⁶ L'autora rellança, documentadament i lligada a les obres respectives, la hipòtesi de la propensió al suïcidi de tot el grup de poetes amics.

⁴⁰⁷ Ressenya que saluda l'aparició de *Vers i prosa*, a cura de Jordi Cornudella.

⁴⁰⁸ Amb motiu de comentar l'aparició de *Poema inacabado*, traduït per Joan Margarit i Pere Rovira.

⁴⁰⁹ «Ressenya del llibre de Riera on Cabellos es lamenta de l'oportunitat perduda per establir una idea de grup que inclogués ben a les clares Ferrater: '*Tanmateix, tot i la seva presència constant i obligada al llarg de l'estudi, no s'explica en cap moment per què no s'inclou en el grup. El diferent vehicle lingüístic de l'obra poètica sembla la raó més evident; no deixa de ser, però, una simplificació*'».

⁴¹⁰ Sumari: Sobre les lectures, especialment la d'Espriu, i la recepció de la poesia de David Sanahuja. Edició d'una carta d'Espriu al poeta a propòsit de "La cavalcada".

⁴¹¹ Segons font NP., el text dataria de 1969.

502.	1989	DÍAZ MIGOYO, Gonzalo. «Gabriel Ferrater & José María de Martín, “Un cuerpo o dos”». A: <i>España Contemporánea</i> (Saragossa), Tom II, núm. 4 (primavera 1989), pàgs. 150-151.
503.	1989	ESPRIU, S., «Carta a D. Sanahuja (4-X-69)», DELOR, R. M., «A propòsit d’una vella amistat: Salvador Espriu llegeix <i>La cavalcada</i> (1976) de David Sanahuja». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 39 (1989), pàgs. 33-44. ⁴¹²
504.	1989	FAULÍ, Josep. «Grecia en la poesia catalana». A: <i>La Vanguardia</i> (divendres, 17 de març del 1989/Libros), pàg. 54.
505.	1989	FERRATÉ, Joan. <i>Provocacions</i> . Barcelona: Empúries (“Biblioteca universal Empúries”; 39), 1989.
506.	1989	GALLERO, J. L. <i>Antología de poetas suicidas</i> . Madrid: Fugaz, 1989 (?).
507.	1989	GUILLAMON, Julià. «Un ejército invisible: los “moletes”: Las hazañas metodológicas e institucionales de Joaquim Molas». A: <i>La Vanguardia</i> (dimarts, 24 d’octubre del 1989/ ‘Cultura y arte’), pàgs. 8-9.
508.	1989	LLOVERAS, Xavier. «La sordina moderna». A: <i>El Temps</i> (València) Any VI, núm. 282 (13 a 19 de novembre del 1989), pàg. 108. ⁴¹³
509.	1989	MACIÀ, Xavier i PERPINYÀ, Núria. «L’heterodòxia de Gabriel Ferrater». A: <i>Lletra de Canvi</i> (Barcelona), núm. 18 (juny 1989), pàg. 26.
510.	1989	MACIÀ, Xavier. «Teoria dels cossos, de Gabriel Ferrater». A: <i>Lectures de COU. 1989/1990</i> . Barcelona: Edicions la Magrana (“L’esparver llegir”; 13), 1989, pàgs. 169-201. ⁴¹⁴
511.	1989	MARGARIT, J. i ROVIRA, Pere. “Pròleg” a <i>Poema inacabado</i> . Madrid: Alianza Editorial/Enciclopèdia Catalana (“Biblioteca de Cultura Catalana”; 19), 1989, pàgs. 7-21.
512.	1989	MIRALLES, Esteve i SIMON, Joan. «Llegir és anar girant un objecte davant la mirada de la imaginació». A: <i>Crònica d’Ensenyament</i> (Barcelona), Any II, núm. 14 (abril 1989), pàgs. 9-11.
513.	1989	OLLER, Dolors. «L’àlgebra com a metàfora». A: <i>El País</i> (5 d’octubre del 1989 / ‘Quadern’), pàg. 6. ⁴¹⁵
514.	1989	ORJA, Joan. «Literatura catalana». A: GALÁN, Carlos... [et al.]. <i>Letras españolas 1988</i> . Madrid: Castalia (“Literatura y sociedad”; 49), 1989, pàgs. 99-114. [Especialment pàgs. 110 i 112].

⁴¹² Segons font NP., el text dataria de 1969. S’hi escola com un retret sota inicials a l’èxit sociolector de GF i de J[Joan] O[liver] per aconsolar el destinatari del paper espiuà?

⁴¹³ Sumari: Es parla especialment de “Poema inacabat”.

⁴¹⁴ Inclou anàlisi de «Corda», pàgs. 196-199. | Sumari: Guia de lectura de l’obra poètica de Ferrater aplegada a *Les dones i els dies* (1968). Introducció a l’autor i a la seva obra (el poeta, la poètica) i anàlisi del poemari: seccions, temes (la literatura, l’observació social, la vida moral, el pas del temps, l’amor i l’erotisme), conclusió (llició moral)».

⁴¹⁵ A propòsit de l’edició de *Teoria dels cossos*. Barcelona: Empúries, 1989.

515.	1989	PALAU, Montse i CORT, Aleix. «Reus: escriptors suïcides». A: <i>El Temps</i> (València), núm. 253, (24 d'abril 1989), pàgs. 79-83.
516.	1989	PARRAMON, J. «Consideracions sobre l'assonància». A: <i>Estudis de Llengua i Literatura Catalanes</i> , XVIII (Miscel·lània Joan Bastardas, 1). Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1989 , pàgs. 129-138.
517.	1989	PERPINYÀ, Núria. «Tradicció i modernitat de la poesia de Gabriel Ferrater», Tesi doctoral , Universitat de Barcelona ("Col·lecció de Tesis Doctorals Microfitxades"; 863), 1989 [1991]. ⁴¹⁶
518.	1989	QUILES, Jennifer. «La ciutat escrita. Geografia física i moral en la literatura de postguerra». A: <i>Avui</i> (6 d'agost del 1989 / 'Diumenge'), pàg. 16.
519.	1989 a	ROIG, Albert. «Gabriel Ferrater, l'art de novel·lar-se en vers». A: <i>Avui</i> (20 d'agost del 1989a / 'Diumenge'), pàg. 19. ⁴¹⁷
520.	1989 b	ROIG, Albert. «Teoria dels cossos: la poesia de l'experiència». A: <i>Comentaris de literatura catalana de COU 1990-1991</i> . Barcelona: Editorial Columna ("Col·lecció Capitell"; 10), 1989b , pàgs. 93-106. ⁴¹⁸
521.	1989 c	ROIG, Albert. «Ferrater leyendo Hölderlin». A: <i>Leer</i> (Madrid), núm. ? (novembre 1989c), pàgs. 54-57.
522.	1989	ROVIRA, Pere. "Pròleg" a <i>Poema inacabado</i> . Ensenms amb Joan Margarit. Madrid: Alianza Editorial/Enciclopèdia Catalana ("Biblioteca de Cultura Catalana"; 19), 1989 , pàgs. 7-21. ⁴¹⁹
523.	1989	SALADRIGAS, Robert. «El hermano mayor». A: <i>La Vanguardia</i> (13 de desembre del 1989), pàg. 44.
524.	1989	TERRY, Arthur. «Gabriel Ferrater: 'Les dones i els dies'». A: <i>Catalan Writing</i> (Barcelona), núm. 3 (octubre 1989), pàg. 82-83. ⁴²⁰

⁴¹⁶ *Tradicció i modernitat de la poesia de Gabriel Ferrater* / Núria Perpinyà. Barcelona: Publicacions Universitat de Barcelona, 1991, [ISBN 84-7875-109-2].

Adquirida en microfitxes. «L'estudi consisteix en una anàlisi de la poesia de Gabriel Ferrater (1922-1972) centrat en dos aspectes bàsics: la importància de la tradició literària (dins de la seva obra i com a plantejament teòric inicial) i el realisme que conforma la seva obra (*Les dones i els dies* (1968). De la reflexió teòrica dels conceptes polisèmics de tradició i modernitat (i dels conceptes col·laterals: plagi, imitació, intertextualitat, etc.), de l'anàlisi del lloc que ocupa la poesia de Ferrater en la tradició literària moderna (relació de la seva obra amb el romanticisme, simbolisme, avantguardes, poesia social, etc.) i del tipus de realisme poètic que presenta (un realisme personal, moral i quotidià) es conclou que la seva poesia és una síntesi conscient de tradició i modernitat en la línia de la poesia dramàtica i narrativa que pren arrels en altres literatures C. Pavese, W.H. Auden, C. P. Cavafis o J. Gil de Biedma, dins de la literatura catalana la poesia de Gabriel Ferrater suposa la reactualització de la poètica noucentista (de la qual s'allunya en l'aspecte moral) i l'aparició d'un nou realisme i d'un nou model de poeta (antivisionari, irònic, polifacètic, erudit i mundà a un mateix temps) que han influït enormement en les noves generacions de poetes catalans».

http://www.tesisenxarxa.net/TESIS_UB/AVAILABLE/TDX-0217110-114633/

⁴¹⁷ A propòsit de *Teoria dels cossos*. Barcelona: Empúries, 1989.

⁴¹⁸ «Anàlisi del llibre *Teoria dels cossos* (1966): introducció a l'autor i a la seva concepció de la poesia, importància de l'ús de la llengua (consideració de Carner i Foix), els temes del pas del temps i de les dones, la poesia com a reflexió sobre la vida moral dels homes, el ventall de diversitats estilístiques».

⁴¹⁹ També dins *Los poemas necesarios*. Ob. cit, pàgs. 59-64.

⁴²⁰ «Resseña a propòsit de *Les dones i els dies*. Barcelona: Edicions 62 : La Caixa ("Les millors obres de la

525.	1989	VALL i SOLAZ, Francesc Xavier. «Laureano Bonet: ‘La revista “Laye”’. Estudio y antología’». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 40 (1989), pàgs. 126-128.
526.	1990	BACARDÍ, Montserrat. «Alfonso Costrafreda en Barcelona». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 523-524 (juliol-agost 1990), pàgs. 33-35.
527.	1990	✍ BADIA, Dolors. «El vailet de March no ha abandonat cap vell senyor al poema LXVIII». A: <i>Reduccions</i> (Vic), núm. 46 (agost 1990), pàgs. 49-57. ⁴²¹
528.	1990	BALLART, Pere. «Gabriel Ferrater y la poesía de la experiència». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 523-524 (juliol-agost 1990), pàgs. 41-42.
529.	1990	BALLESTER, J. et alii. «La poesia de tradició realista. Gabriel Ferrater». A: <i>El·lipsi. Literatura 3r</i> . València: Editorial ECIR, 1990, pàgs. 417-418 i 421-422. ⁴²²
530.	1989 1990	BONET, Laureà. «Gabriel Ferrater, J. M. de Martin y la literatura policiaca: una nueva novela inedita». A: <i>Abalorio</i> (Sagunt), núms, 17-18 (tardor-hivern 1989-1990), pàgs. 71-92.
531.	1990	BONET, Laureano. «Laye y la cultura de medio siglo: Las primeras armas poéticas». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 523-524 (juliol-agost 1990), pàgs. 3-5.
532.	1990	CASALS, Montserrat. «Una imatge real i vermella». A: <i>El País</i> . Barcelona (10 de maig del 1990/ ‘Quadern’), pàgs. 2-3. ⁴²³
533.	1990	CASTILLO, David. «Poesia catalana: un any de normalitat. Discurs dels Jocs Florals de Barcelona 1990». A: <i>Avui</i> (dissabte, 19 de maig del 1990 / ‘Cultura’), pàg. 3. ⁴²⁴
534.	1990	CONTE, Rafael. «Al amanecer de un año par». A: <i>El País</i> , 09/01/1990, pàgs. ?
535.	1990	FARRERAS VALENTÍ, Francisco. «Laye, desde dentro: una experiència». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 523-524 (juliol-agost 1990), pàgs. 5-6.
536.	1990	FERRATÉ, Joan. «Pensament Literari – Model lingüístic» [Entrevista per Julià Guillamon] ⁴²⁵ . A: <i>Lletra de Canvi</i> (Barcelona), núm. 26 (1990), pàgs. 10-15. ▲ ⁴²⁶

literatura catalana”; 21), 1979».

⁴²¹ «Lola Badia fa un lectura del poema LXVIII de March rebutjant la interpretació consagrada per Pagès i Bohigas, i seguida per Archer, i proposa eliminar, seguint la tesi de **Gabriel Ferrater** i de Joan Ferraté, l’estrofa segona del poema (rescatada per Pagès de les edicions d i e, i acceptada també per Bohigas i Archer), perquè no respon a la temàtica introduïda per la primera estrofa. Lola Badia proposa conservar aquesta estrofa espúria, introduïda per Juan de Resa en un equívoc, com a apèndix o nota a peu de pàgina de les properes edicions de March».

⁴²² S’hi reproduïx el poema «Cambra de la tardor», pàgs. 421-422.

⁴²³ A propòsit de l’*Àlbum Foix*. A cura de Joan de Déu Domènech i Vinyet Panyella. Barcelona: Quaderns Crema, 1990.

⁴²⁴ Sumari: Repàs de les últimes publicacions de poesia catalana.

⁴²⁵ Segons font NP «Joan Ferraté: El lector es recorda a si mateix en la lectura, es reviu», *ibídem*.

⁴²⁶ *Opinions a la carta*. Ob. cit. pàgs.135-148 [especialment 141]...

537.	1990	FIGUEROLA, L. «Teoria dels cossos: La poesia de les dones i els dies». A: <i>Comentaris de literatura catalana de COU 1990-1991</i> . Barcelona: Editorial Columna (“Col·lecció Capitel·l”; 3), 1990, pàgs. 147-162. ⁴²⁷
538.	1990	FORNÉS, Antoni. « <i>Rics dels que han donat (Un apunt sobre l’osmosi poètica entre Jaime Gil de Biedma i Gabriel Ferrater)</i> ». A: <i>L’Aiguadolç</i> . “Revista de literatura” (la Marina Alta), núm. 11. Dossier: L’obra crítica i erudita de Ricard Blasco (estiu 1990), pàgs. 87-92. ⁴²⁸
539.	1990	GAVARRÓ, Anna. «Syntactic theory and the grammar of catalan compounds». ?: Universitat d’Edinburgh; Departament de Lingüística, 1990. ⁴²⁹
540.	1990	GIMFERRER, Pere. « <i>Teoria dels cossos</i> , de Gabriel Ferrater». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 523-524 (juliol-agost 1990), pàg. 44. ⁴³⁰
541.	1990	GRÀCIA, Jordi. «Manolo, vist per Ferrater». A: <i>El País</i> (dijous, 22 de març del 1990/ ‘Quadern’), pàg. 8. ⁴³¹
542.	1990	GUILLAMON, Julià. «Pensament Literari – Model lingüístic» [Entrevista a Joan Ferrater]. A: <i>Lletra de Canvi</i> (Barcelona), núm. 26 (1990), pàgs. 10-15.
543.	1990	LLAVINA, J. «La victòria del poeta. Joan Margarit, l’ombra i la qualitat de Gabriel Ferrater». A: <i>Avui</i> (dissabte, 9 de juny del 1990, ‘Cultura’), pàg. 7.
544.	1990	MARGARIT, Joan. «1992: veinte años de la muerte de Gabriel Ferrater». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 523-524 (juliol-agost 1990), pàgs. 40-41.
545.	1990	MARTOS, J. M. «Sobre els fragments inèdits del diari de Gabriel Ferrater». A: <i>Diari de Barcelona</i> (24 de març del 1990), pàgs. 6-7.
546.	1990	MASOLIVER RÓDENAS, Juan Antonio. «La “Escuela de Barcelona”: La poesía como complicidad y confianza». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 523-524 (juliol-agost 1990), pàgs. 19-21.
547.	1990	NADAL, Marta. «La literatura és un diàleg amb els morts» [Entrevista a Dolors OLLER]. A: <i>Lletra de canvi</i> (Barcelona), núm. 28 (1990), pàgs. 20-24.
548.	1990 a	OLLER, Dolors. «Cuando decir no es hacer». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 523-524 (juliol-agost 1990a), pàgs. 38-40. ⁴³²

⁴²⁷ «Anàlisi del llibre *Teoria dels cossos* (1966). Introducció a l’autor i la seva obra (la poètica i el recull de *Les dones i els dies*) i estudi del poemari, que se centra bàsicament en el “Poema inacabat”».

⁴²⁸ Sobre els paral·lelismes entre la poesia de Ferrater i Biedma.

⁴²⁹ «La tesi, basant-se en l’obra de Baker, desenvolupa un nou punt de vista en referència a la morfologia i a la sintaxi. Segons Gavarró, la morfologia no és autònoma de la sintaxi. Alguns fenòmens morfològics es tracten en el model de Principis i Paràmetres de sintaxi (de Chomsky), i s’augmenten amb una subteoria morfològica. Tot aquest marc teòric li serveix per analitzar la composició en català».

⁴³⁰ Reproducció de «Gabriel Ferrater: *Teoria dels cossos*». A: *Cuadernos Hispanoamericanos* (Madrid), núm. 297 (març 1967), pàgs. 560-562. [Perpinyà (1997)].

⁴³¹ Tracta de la recuperació d’un text de Ferrater dedicat a Manolo Hugué, titulat *La estética de Manolo*, aparegut a *La Jirafa* (Barcelona), núm 3 (gener-febrer de 1957).

⁴³² Vegeu a http://www.upf.edu/materials/fhuma/oller/recerca/refl_text/dol7.htm [Monogràfic; crítics literaris actuals].

549.	1990 b	OLLER, Dolors. «La literatura és un diàleg amb els morts» [Entrevista per Marta Nadal]. A: <i>Lletra de canvi</i> (Barcelona), núm. 28 (1990b), pàgs. 20-24.
550.	1990	PARCERISAS, Francesc. «La disolució de la experiència». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 523-524 (juliol-agost 1990), pàgs. 43-44. ⁴³³
551.	1990	PAYERAS GRAU, Maria. «Literatura, sociedad anónima». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 523-524 (juliol-agost 1990), pàgs. 8-13.
552.	1990	PERPINYÀ, Núria. «L'arma de la paraula: la il·lustre impertinència de Gabriel Ferrater». A: AA.DD. <i>1616. Anuario de la Sociedad Española de Literatura General y Comparada VI-VII</i> , 1990 (Congrés SELGYC, Barcelona 1988), pàgs. 131-139.
553.	1990	PESSARRODONA, Marta. «Una herència sense lírics ni dramaturgs». A: <i>La Vanguardia</i> (19 de juny del 1990 / 'Cultura'), pàg. 14.
554.	1990	RIERA, Carme. «El núcleo poético de la "Escuela de Barcelona": Vocación de modernidad». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 523-524 (juliol-agost 1990), pàgs. 7-8.
555.	1990	ROVIRA, Pere. «Las relaciones generosas. Jaime Gil de Biedma y Carlos Barral». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 523-524 (juliol-agost 1990), pàgs. 45-47.
556.	1990	SAGARRA, Joan de. «Morts». A: <i>El Temps</i> (València), núm. ? (24 de desembre 1990), pàg. 72. ⁴³⁴
557.	1990	SALINAS, Jaime. «Retrato de familia (Conversación con Laureano Bonet)». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 523-524 (juliol-agost 1990), pàgs. 69-72. [Comença a la pàgina 72, que és la contraportada i remet cap a la primera susdita]
558.	1990	VÁZQUEZ MONTALBÁN, Manuel. «Jóvenes príncipes» [En la mort de Gil de Biedma]. A: <i>El País</i> , 09/01/ 1990 , pàg. 27. ⁴³⁵
559.	1991	AULLÓN de HARO, Pedro. <i>La obra poética de Gil de Biedma: Las ideaciones de la tópica y el sujeto</i> . Madrid: Editorial Verbum ("Ensayo"; s.n.), 1991 .
560.	1991	✍ BALAGUER PASCUAL, Enric. «La mirada contemplativa. Apunts sobre les veus poètiques de Cesare Pavese i Gabriel Ferrater». A: <i>L'Aiguadolç</i> . "Revista de literatura" (la Marina Alta), núm. 15. Dossier: Lletres italianes - Lletres catalanes (tardor 1991), pàgs. 41-56. ⁴³⁶

⁴³³ Versió catalana com «La dissolució de l'experiència». A: *L'objecte immediat*. Barcelona: Curial ("Biblioteca d'Els Marges/Crítica"; 2), 1991, pàgs. 152-157 | «Sobre l'operació de Ferrater en les seves composicions poètiques que es basa en el salt simbòlic o metafòric del pla de l'experiència a l'elaboració d'un contingut generalment ètic».

⁴³⁴ A motiu de la mort d'Helena Valentí.

⁴³⁵ Reproduït sota el títol «Poesía cumplida». A: VÁZQUEZ MONTALBÁN, Manuel. *El escriba sentado*. Barcelona: Diario Público ("Colección Vázquez Montalbán"), 2009, pàg. 192-194.

⁴³⁶ Sumari: Estudi comparatiu de la poesia dels dos autors.

561.	1991	∕ BALLART, Pere. «“By natural piety”, de Gabriel Ferrater i els modes de la poesia de l’ experiència». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 43 (febrer 1991), pàgs. 94-100. ⁴³⁷
562.	1991	BAULENAS, Lluís-Anton. «La llibertat de matar-se» i «Ferrater i uns quants més». A: <i>El Temps</i> (València), núm. ? (18 de febrer 1991 / ‘Cultura’), pàgs. 60-63.
563.	1991	BONET, Laureano. «Unos papeles olvidados de Gabriel Ferrater: Kafka, Josep Pla y la astucia literaria». A: <i>Scriptura</i> (Estudi General de Lleida), núms. 6-7 (1991), pàgs. 205-213.
564.	1991	BOU, Enric. «Inventing de City: the Barcelona of Poets». A: <i>Catalan Writing</i> (Barcelona), núm. 7 (setembre 1991), pàgs. 16-22. ⁴³⁸
565.	1991	FIGUEROLA, L. «Un nou estudi sobre l’obra de Gabriel Ferrater: Núria Perpinyà, “Teoria dels cossos”». A: <i>Avui</i> (27 de juliol del 1991/ ‘Cultura’), pàg. 2.
566.	1991	GIL de BIEDMA, Jaime. <i>Retrato del artista en 1956</i> . Editorial Lumen (“Palabra en el Tiempo/ Memorias”; 200), 1991. ⁴³⁹
567.	1991	LLORCA, Vicenç. «I ens banyarem tot temps al mateix riu». A: <i>Urc. Monografies literàries de Ponent</i> (Tàrrrega), núms. 4-5 (1991), pàgs. 47-53. ⁴⁴⁰
568.	1991	MALLAFRÈ, Joaquim. «Curs de traducció (estudi d’ “In memoriam” de G. Ferrater)». A: <i>Cursos d’ estudi de català a Mallorca</i> , 15 al 19 d’agost del 1991. (?)
569.	1991	MALLÓ, Oriol. «Els ‘lobbies’ de la llengua: Academicistes, barcelonautes, il·lustrats, nacionalitaris i oficials...». A: <i>El Temps</i> (València), Any VIII, núm. 358 (29 d’abril del 1991), pàgs. 68-69.
570.	1991	MASOLIVER RÓDENAS, Juan Antonio. <i>Beatriz Miami</i> (novel·la). Barcelona: Editorial Anagrama (“Narrativas Hispánicas”; 118), 1991. ⁴⁴¹

⁴³⁷ Reproduït parcialment a QUINTANA TRIAS, Lluís. «Gabriel Ferrater» dins BOU, Enric [dir.]. *Panorama crític de la literatura catalana*, Vol. VI: *Segle XX. De la postguerra a l’actualitat*. Barcelona: Editorial Vicens-Vives, 2009, pàgs. 457-460. || Sumari: Ballart utilitza el poema de Ferrater com a base per determinar les característiques més representatives de l’anomenada “poesia de l’ experiència”, entesa com a mode poètic. Delimitació de la poètica de la poesia de l’ experiència. [Trc.].

⁴³⁸ Sumari: Bou repassa molt breument el reflex que ha tingut Barcelona en la poesia del segle XIX i, tot seguit, passa a veure com l’han tractat els poetes del segle XX: les odes que responen la de Verdaguer, la visió noucentista de la ciutat, la visió més propera a les avantguardes i, finalment, la de poetes posteriors dels 50-60. [Trc.].

⁴³⁹ Versió datada del 1956, segons font NP.

⁴⁴⁰ Sumari: Vicenç Llorca esbossa el perfil de les generacions literàries dels anys 60 per reflexionar sobre l’evolució de les múltiples tendències durant les dècades posteriors. Se centra, especialment, en estudiar els anys 70 i 80: dècades marcades pel paper de Ferrater amb el realisme de l’ experiència moral, i Foix i Brossa amb el simbolisme i l’ avantguardisme clàssic. També comenta l’evolució de poetes com Gimferrer, Sampere, Marí i Comadira en un temps marcat per la por al dogmatisme. L’ estudi conclou amb una reflexió sobre l’ aïllament del model poètic de Carles Riba en les formulacions estètiques d’aquests anys. [Trc.].

⁴⁴¹ Reproducció d’un fragment dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàgs. 165-166.

571.	1991	OLIVA, Salvador. «La perduració de les formes fixes en la poesia catalana». A: <i>Revista de Catalunya</i> (Barcelona), núm. 48 (gener 1991), pàgs. 123-128.
572.	1991	ORTÍN, Marcel i CABRÉ, Lluís. «“Our old own private joke” (Gabriel Ferrater, algo más que un “sparring”)». Taula rodona celebrada el 24 de novembre del 1991. A: <i>Jaime Gil de Biedma y su generación poética. Primeros encuentros de Poética</i> . Saragossa: (?), 1991. ⁴⁴²
573.	1991	PAGÈS JORDÀ, Vicenç. « <i>El procés</i> , la novel·la de l’opressió quotidiana». A: <i>Avui</i> (4 de maig del 1991/ ‘Cultura’), pàg. 7. ⁴⁴³
574.	1991	PARCERISAS, Francesc. «La dissolució de l’experiència». A: <i>L’objecte immediat</i> . Barcelona: Curial (“Biblioteca d’Els Marges/Crítica”; 2), 1991, pàgs. 152-157. ⁴⁴⁴
575.	1991	PÉREZ MUNTANER, Jaume. «Paradigmes d’originalitat en la poesia catalana contemporània». A: <i>Daina</i> (València), núm. 9 (desembre 1991), pàgs. 9-19.
576.	1991	PERPINYÀ, Núria. “ <i>Teoria dels cossos</i> ”, de Gabriel Ferrater. Barcelona: Editorial Empúries (“Les Naus d’Empúries/ Quaderns de Navegació”; 11), 1991. ⁴⁴⁵
577.	1991	Redacció. «Los críticos opinan». A: <i>Quimera</i> (Barcelona), núms. 106-107 (1991), pàgs. 4-19. ⁴⁴⁶
578.	1991	RIERA, Carme. <i>Hay veneno y jazmín en su tinta. Aproximación a la poesía de J. A. Goytisolo</i> . Barcelona: Anthropos, Editorial (“Col·lecció Autores, textos y temas. Literatura”; 13), 1991 [especialment pàgs. 157-165].
579.	1991	✍ ROSENTHAL, David H. <i>Postwar Catalan Poetry</i> . London / Toronto: Associated University Presses, 1991.
580.	1991	SALA-VALLDAURA, Josep Maria. «El lloc de la crítica. A propòsit de “Quatre poetes catalans. Ferrater, Brossa, Gimferrer, Xirau” d’Arthur Terry». A: <i>Avui</i> (23 de novembre del 1991/ ‘Cultura’), pàg. 6.

⁴⁴² Edició de 1996? [Segons NP: «“Our old own private joke” (Gabriel Ferrater, algo más que un “sparring”)», *Jaime Gil de Biedma y su generación poética. Primeros encuentros de Poética*, Saragossa [inclou: Taula rodona 24-X: Bonet, L (JGB1991); Jiménez Millán (JGB1991)]; Grilli (JGB1991); Oller (JGB1991); Susanna (JGB1991).

⁴⁴³ «Sobre *El procés*, novel·la escrita a partir de 1914 i publicada el 1925».

⁴⁴⁴ Sumari: Sobre l’operació de Ferrater en les seves composicions poètiques que es basa en el salt simbòlic o metafòric del pla de l’experiència a l’elaboració d’un contingut generalment ètic.

⁴⁴⁵ Reproduït parcialment a QUINTANA TRIAS, Lluís. «Gabriel Ferrater» dins BOU, Enric [dir.]. *Panorama crític de la literatura catalana*, Vol. VI: *Segle XX. De la postguerra a l’actualitat*. Barcelona: Editorial Vicens-Vives, 2009, pàgs. 468-470. || «L’estudi analitza les tres parts en què està dividit el poemari ‘Teoria dels cossos’: el “Poema inacabat” (ordenació temàtica, xarxa intertextual, aspectes formals, materialitat imaginativa); l’abecedari amorós (tòpica amorosa, ideal i concreció, món i amor, la joventut d’eros, les mudances); i complexitats (la societat translúcida, vida i mort, triomf i fracàs de la impugnació literària)».

⁴⁴⁶ «Enquesta. Divuit crítics opinen sobre els millors llibres de la literatura espanyola i catalana publicats des de 1975 fins al moment de publicar l’enquesta, pel que fa a la literatura catalana, que Julià Guillamon recomana Salvador Espriu i J. V. Foix; Dolor Ollers cita com a preferits Josep Pla, Gabriel Ferrater i el ‘Diccionari etimològic’ de Joan Coromines...».

581.	1991	SUBIRANA, Jaume. «Empassar-se els pares [1991]» ⁴⁴⁷ A: <i>Per a què serveix un escriptor</i> . Barcelona: Edicions Proa (“Perfils”; s.n.), 1998, pàgs. 76-78. ⁴⁴⁸
582.	1991	TERRY, Arthur. <i>Modern Catalan Poetry. A European Perspective</i> . London: Department of Hispanic Studies Queen Mary and Westfield College (“The Kate Elder Lecture”; 2), 1991, pàgs. 13-16.
583.	1991	TERRY, Arthur. «Gabriel Ferrater: el sentit d’una vida». A: <i>Quatre poetes catalans: Ferrater, Brossa, Gimferrer, Xirau</i> . Barcelona: Edicions 62 (“Llibres a l’abast”; 264), 1991, pàgs. 13-46. ⁴⁴⁹
584.	1991	TRIGO, Xulio Ricardo. «La poesia catalana, a examen» ⁴⁵⁰ . A: <i>El Temps</i> (11 de novembre del 1991 / ‘Llibres’), pàg. 91. ⁴⁵¹
585.	1992	ARAGAY Ignasi. «La Universitat Autònoma recorda Gabriel Ferrater en els vint anys de la seva mort». A: <i>Avui</i> (dimecres, 29 d’abril del 1992), pàg. 35.
586.	1992	BARNILS, Ramon. «L’intel·lecte ingenu». A: <i>El Temps</i> (València), núm. ? (27 d’abril del 1992), pàg. 56-59. ⁴⁵²
587.	1992	BARNILS, Ramon. [BARNILS, A.] a ARAGAY I. «La Universitat Autònoma recorda Gabriel Ferrater en els vint anys de la seva mort». A: <i>Avui</i> (29 d’abril del 1992), pàgs. ?
588.	1992	BARNILS, R. A: Ignacio de OROVIO, «Homenatge a Gabriel Ferrater en la UAB». A: <i>La Vanguardia</i> (30 d’abril del 1992), pàg. 42.
589.	1992	BATISTA, Antoni [SUBIRACHS, R.], «Entrevista a Rafael Subirachs». A: <i>La Vanguardia Magazine</i> (Barcelona), núm. (?) (22 de març del 1992), pàgs. 42-47.
590.	1992	✍ BESA CAMPRUBÍ, Josep. «El títol i el text. Una tipologia dels efectes del títol en el text en poesia». Tesi doctoral dirigida per Dolors Oller Rovira. Barcelona: Departament de Filologia Catalana. Universitat Autònoma de Barcelona, 1992. ⁴⁵³

⁴⁴⁷ Sumari: L’autor comenta el mestratge que han tingut els dos escriptors en les darreres generacions de poesia catalana i espanyola.

⁴⁴⁸ Article publicat a *Avui*, 23-11-1991. || Es consignen d’altres citacions a les pàg. 10, 99 105, 124.

⁴⁴⁹ Segons font NP, suposa la traducció de Terry (1971/1979) || «Gabriel Ferrater: el sentit d’una vida» és reproduït parcialment a QUINTANA TRIAS, Lluís. «Gabriel Ferrater» dins BOU, Enric [dir.]. *Panorama crític de la literatura catalana*, Vol. VI: *Segle XX. De la postguerra a l’actualitat*. Barcelona: Editorial Vicens-Vives, 2009, pàgs. 474-478. || «Arthur Terry explica com la poesia de Ferrater reflexiona sobre la relació entre la memòria i les experiències viscudes i com aquest procés conforma una determina idea de la pròpia vida. Des d’aquest punt de vista, Terry analitza, en primer lloc, poemes que mesclen vivències personals i col·lectives i, en segon lloc, poesia amorosa».

⁴⁵⁰ Sumari: El llibre aplega estudis o pròlegs ja publicats anteriorment.

⁴⁵¹ Ressenya a propòsit d’A. Terry, *Quatre poetes catalans: Ferrater, Brossa, Gimferrer, Xirau*.

⁴⁵² Vegeu BARNILS, Ramon. *Articles*. A cura de Carles Serrat. Barcelona: Edicions de la Magrana (“Orígens”; 59), pàgs. 125-135. [S’hi consigna en data errònia] | «Biografia i trajectòria intel·lectual de Gabriel Ferrater».

⁴⁵³ Aquesta tesi té per objectiu presentar una tipologia dels efectes del títol en el text en poesia i il·lustrar aquesta tipologia en un corpus de poemes catalans contemporanis. Per aconseguir aquest objectiu, a l’autor li ha calgut abans manifestar de manera raonada les seves pròpies assumpcions sobre el títol (capítol 2), revisar críticament algunes aproximacions bibliogràfiques al títol sense el text (capítol 3) i, sobretot, fonamentar la

591.	1992 a	↗ BONET, Eduard. <i>Entrevista de Laureà Bonet a Joan Ferraté</i> (12 de gener de 1992a), I i II. ⁴⁵⁴
592.	1992 b	BONET, Eduard. «Un home compromès». A: <i>El Observador</i> (diumenge, 26 d'abril del 1992b), pàg. 9. ⁴⁵⁵
593.	1992	CASTILLO, David. «Teoria dels anticossos. Anàlisi crítica de la literatura actual i resum poètic». A: <i>Tirant al Blanc</i> (Universitat de Lleida), núm. 5 (maig 1992), pàgs. 58-59. ⁴⁵⁶
594.	1992	ESPADA, Arcadi. «L'excessiu», Entrevista a Joan Ferraté per. A: <i>El País</i> (dijous, 7 de maig del 1992 / "Quadern"), pàgs. 2 i 3. ⁴⁵⁷
595.	1992	ESPAÑA, Ramón de. «El club de alcohol». A: <i>El País</i> (dijous, 30 d'abril 1992), pàg. 24.
596.	1992	FERRATÉ, Joan. «Contra la poesia dels poetes» [Entrevista per Emili Bayo i Pere Pena]. A: <i>Segre</i> (23 d'abril del 1992), pàg.? ⁴⁵⁸ ▲

problematicitat de les principals tipologies de relacions entre el títol i el text existents a la bibliografia (capítol 4). El capítol 1 és un capítol introductor i on es mostra la necessitat de l'estudi que s'emprèn en els capítols següents. El capítol 2 comença amb unes "aproximacions liminars" a l'objecte d'estudi en les quals es passa revista a unes quantes definicions del títol, es mostra el paral·lelisme entre l'efecte que el títol produeix en el lector i el concepte d'efecte de distanciament formulat per Bertolt Brecht, i es descriu el paper del títol en la lectura; el capítol continua examinant les conseqüències que es deriven de la consideració del títol com a paratext, d'una banda, i com a element estratègic, d'una altra; i acaba explorant les funcions tradicionalment atorgades al títol: designativa, metalingüística i seductora. El capítol 3 revisa alguns estudis de corpus de títols, és a dir, estudis que no tenen en consideració el text i, per tant, el vincle semàntic entre el títol i el text. El capítol 4 analitza set tipologies de relacions entre el títol i el text tenint en compte els principis i requisits d'una tipologia establerts per H. Isenberg i demostra que cap d'aquestes tipologies és plenament satisfactòria. El capítol 5 presenta una nova tipologia de relacions entre el títol i el text en poesia. Aquesta tipologia categoritza els efectes terminals i globals del títol en el text, criteri que permet distingir entre títols neutrals i títols no neutrals, i, a l'interior dels títols no neutrals, títols focalitzadors, temàtics, contrastius, contextualitzadors i mistificadors. Aquests diferents tipus de títol són il·lustrats en un conjunt de 48 poemes catalans contemporanis. El capítol 6, finalment, fa una recapitulació dels continguts tractats i presenta algunes possibles línies de recerca en relació amb el títol que la tesi ha deixat per cobrir. [DDD: Dipòsit digital de documents de la UAB] [Trc.]

⁴⁵⁴ Dos fitxers MP3, amb l'entrevista realitzada pel professor Laureà Bonet a Joan Ferraté el 12 de gener de 1992 sobre literatura francesa, castellana, catalana i filosòfica dels segles XIX i XX. La primera part de l'entrevista es centra bàsicament en les obres que va llegir durant: els dos anys en què va viure a França (1938-1940), l'etapa d'estudiant al col·legi Maristes Valldeïa (1940-1942) de Mataró i a l'Escola Pia de Balma a Barcelona (1942-1943), l'època en què comença els estudis universitaris de Dret (1943-1944) i finalment els estudis de Filologia clàssica (1953). A la segona part de l'entrevista en Joan Ferraté comenta el seu interès per: la literatura filosòfica del XX, les lectures de Jean-Paul Sartre i Martin Heidegger, la seva amistat amb l'Alfons Costafreda, els seus estudis universitaris a la Facultat de Dret i la de Filologia clàssica, els seus escrits, la seva relació amb altres intel·lectuals de l'època, la seva activitat professional durant el temps en què viu a Barcelona abans de marxar a Cuba, el concepte de poesia com a experiència, la seva coneixença amb Jaime Gil de Biedma, la poesia i les reflexions estètiques d'Arthur Rimbaud, la seva actitud respecte el surrealisme, les seves lectures d'Eugeni d'Ors, els autors del XIX i Franz Kafka.

⁴⁵⁵ Apareix imprès a la darrera plana escrita per Salvador Oliva en el mateix exemplar.

⁴⁵⁶ Sumari: Digressió a l'entorn del mestratge de Gabriel Ferrater i la recepció de la seva poesia, i de la situació de la literatura actual.

⁴⁵⁷ Inclou dins: FERRATÉ, Joan. *Opinions a la carta*. Onze entrevistes aplegades per José Manuel Martos. Barcelona: Editorial Empúries ("Biblioteca Universal Empúries"; 63), 1993. pàgs. 175-184.

⁴⁵⁸ Aborda la qüestió de la condició de poeta. *Ibidem*, pàgs. 165-173 [especialment 171].

597.	1992	FERRATÉ, Joan. «Un subcapítol d'un capitolet, comprèn?» a «L'excessiu. Gabriel Ferrater als 20 anys de la seva mort» [Entrevista per Arcadi Espada]. A: <i>El País</i> (dijous, 7 de maig del 1992 / "Quadern"), pàgs. 2 i 3. ▲ ⁴⁵⁹
598.	1992	FERRATÉ, Joan. «Reflexions polítiques i intel·lectuals sobre Catalunya» [Entrevista per Vicent Sanchís]. A: <i>El Observador</i> (diumenge, 12 de gener del 1992 / Idees), pàgs. 4 i 7. ⁴⁶⁰ ▲
599.	1992	FULQUET, Josep Maria. «La terra gastada». A: Grup d'Estudis Catalans. <i>El barco fantasma</i> (1982-1992). Barcelona: Llibres de l'Índex ("Descoberta"; 10), 1992, pàgs. 167-169. ⁴⁶¹
600.	1992	GELI, Carles. «Gabriel Ferrater, un "gamberro" necesario». A: <i>El Periódico</i> (dimecres, 29 d'abril del 1992 / 'Cultura'), pàg. 1. ⁴⁶²
601.	1992	IBÁÑEZ FANÉS, Jordi. «Caps i destrals» i «10è aniversari del Quadern». A: <i>El País</i> (22 d'octubre del 1992, "Quadern"), pàg. 19.
602.	1992	LLAVINA, J. <i>Les veus de l'experiència. Antologia de la poesia catalana actual</i> . Barcelona: Editorial Columna (?), 1992.
603.	1992	LLOVERAS, Xavier. «Vuit i nous i cartes que no lliguen». A: Grup d'Estudis Catalans. <i>El barco fantasma</i> (1982-1992). Barcelona: Llibres de l'Índex ("Descoberta"; 10), 1992, pàgs. 107-112.
604.	1992	[MACIÀ, X., entrevistat per D. Pont.] «Gabriel Ferrater volia donar la imatge de poeta maleït». A: <i>Diari de Lleida</i> (6 de maig del 1992), pàg. 30.
605.	1992	MARGARIT, Joan. «Joan Margarit, la catarsi de la poesia» [Entrevista per A. Maresma]. A: <i>El Temps</i> (València), núm. ? (4 de maig del 1992 / 'Cultura'), pàgs. 52-54.
606.	1992	MILORO, Caterina. «La inteligencia y la cultura hacían de Gabriel Ferrater un seductor, según Josep María Castellet». A: <i>El País</i> (dimecres, 29 d'abril del 1992), pàg. 41.
607.	1992	MURGADES, Josep. «Gamberro intel·lectual». A: <i>Avui</i> (dimecres, 29 d'abril del 1992), pàg. 35.
608.	1992	OLIVA, Salvador. «Gabriel Ferrater, al cap de vint anys». A: <i>El Observador</i> (diumenge, 26 d'abril del 1992 / Idees), pàgs. 8 i 9.

⁴⁵⁹ Tracta extensament de la relació amb el seu germà. *Ibidem*, pàgs. 175-184. I també, fragmentàriament, dins *Àlbum Ferrater*, Ob. cit, pàg. 167.

⁴⁶⁰ En realitat titulat «Joan Ferraté. "Aquí no hi ha ningú que proposi idees. Tothom opina i prou"». Item dins: *Opinions a la carta*. Ob. cit. pàgs. 149-163.

⁴⁶¹ Aquest llibre està estructurat en dues parts. La primera és un recull d'articles publicats al llarg de deu anys que tracten qüestions relacionades amb la llengua i el país. La segona és una proposta d'ampliació del futur diccionari normatiu i respon a una sol·licitud de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans adreçada als que tenen o han tingut alguna responsabilitat lingüística als mitjans de comunicació. Inclou un annex amb una àmplia referència del material que ha constituït la polèmica sobre models de llengua i cultura als darrers anys i també un índex onomàstic. [Trc.].

⁴⁶² Segons font NP [inclou: Castellet (G1992); Barnils (G1992); Murgades (G1992)].

609.	1992	OLIVA, Salvador. <i>La mètrica i el ritme de la prosa</i> . Barcelona: Quaderns Crema (“Col·lecció Assaigs”; 13), 1992 .
610.	1992	PARCERISAS, Francesc. «Doble salt mortal sense xarxa». A: <i>El País</i> (dijous, 7 de maig del 1992 / “Quadern”), pàg. 4.
611.	1992	PIÑOL, Rosa Maria. «Lo mejor de las letras catalanas se creó en el franquismo. Entrevista a Giuseppe Grilli». A: <i>La Vanguardia</i> (dissabte, 28 de març del 1992 /Cultura), pàg. 42.
612.	1992	PONT, Dolors. «Ferrater volia donar la imatge de poeta maleït: entrevista a Xavier Macià». A: <i>Diari de Lleida</i> (6 de maig del 1992), pàg. 30.
613.	1992	PORCEL, Baltasar. «El héroe caído». A: <i>La Vanguardia Española</i> (diumenge, 17 de maig del 1992), pàg. 25.
614.	1992	POZUELO YVANCOS, José M. «La poética de la experiencia: el grupo poético de 1950». A: AA.DD. <i>Teoría de la Literatura. Investigaciones Actuales</i> , Valladolid: Instituto de Ciencias de la Educación, 1992 , pàgs. ?
615.	1992	Redacció. «Gabriel Ferrater i Soler (1921-1972)». A: <i>Gran Consultor Spes</i> . Tom IX. Barcelona: Dione, S.A., 1992 , pàgs. 2404-2405.
616.	1992	Redaccions. «L’excessiu. Gabriel Ferrater, als 20 anys de la seva mort». A: <i>El País</i> (dijous, 7 de maig del 1992 / “Quadern”), pàg. 1.
617.	1992	RIERA, Ignasi. «Un autor sensible, veinte años más tarde». A: <i>El Periódico</i> (dimecres, 29 d’abril del 1992 / ‘Cultura’), pàg. 1.
618.	1992	RIPOLL, Josep M. «Arthur Terry, ‘Quatre poetes catalans: Ferrater, Brossa, Gimferrer, Xirau’». A: <i>Serra d’Or</i> (Barcelona), Any XXXIV, núm. 388 (abril 1992), pàgs. 80-81. ⁴⁶³
619.	1992	ROIG, Albert. «La poesia catalana de creació». A: <i>Dels trobadors a la poesia actual: Antologia i guia didàctica</i> . Barcelona: Laertes (“Lectures i itineraris”; 18), 1992 , pàgs. 29-30 [especialment].
620.	1992	ROVIRA, P., <i>Escriptors d’avui. Perfils literaris</i> 1 ^a sèrie, Ajuntament de Lleida, 1992 .
621.	1992	SANCHÍS, Vicent. «Reflexions polítiques i intel·lectuals sobre Catalunya» [Entrevista a Joan Ferraté]. A: <i>El Observador</i> (diumenge, 12 de gener del 1992 / Idees), pàgs. 4 i 7. ⁴⁶⁴
622.	1992	[SUBIRACHS, R.], «Entrevista a Rafael Subirachs». A: <i>La Vanguardia Magazine</i> (Barcelona), núm. (?) (22 de març del 1992), pàgs. 42-47.
623.	1992	✍ TERÉS, A. Edició de «Gabriel Ferrater: <i>Papers d’Hamburg</i> . Deu textos en alemany». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 46 (juliol 1992), pàg. 19-45.

⁴⁶³ A propòsit del volum d’A.Terry.

⁴⁶⁴ En realitat titulat «Joan Ferraté. “Aquí no hi ha ningú que proposi idees. Tothom opina i prou”». Item dins: *Opinions a la carta*. Ob. cit. pàgs. 149-163.

624.	1992	TOUTAIN, Ferran. «Per un ús normal del català» i «L'evolució de la prosa». A: Grup d'Estudis Catalans. <i>El barco fantasma</i> (1982-1992). Barcelona: Llibres de l'Índex (“Descoberta”; 10), 1992 , pàgs.29-34 i 131-146.
625.	1992	VALVERDE, José M. «Gabriel Ferrater, lector de poesia europea contemporània». A: <i>Seminari de Literatura Comparada</i> , Institut d'Humanitats/ Universitat Pompeu Fabra, 17-III-1992. Barcelona: ?, 1992 , pàgs. ?
626.	1993	BARLOW, Amàlia: vegeu FERRATÉ de BARLOW.
627.	1993	BARRAL, Carlos. <i>Los diarios / 1957-1989</i> . Barcelona: Anaya & Mario Muchnik (“Primera Persona”; s/n), 1993 .
628.	1993	CODINA i VALLS, Francesc. «La complicitat poètica entre Jaime Gil de Biedma i Gabriel Ferrater: poesia de l'experiència i literatura autobiogràfica». A: <i>Miscel·lània Joan Fuster: estudis de llengua i literatura</i> . Vol. VII. A cura d'Antoni Ferrando i Albert G. Hauf. Barcelona: Departament de Filologia Catalana de la Universitat de València; Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes; Publicacions de l'Abadia de Montserrat (“Biblioteca Abat Oliba”; 130), 1993 , pàgs. 297-323. ⁴⁶⁵
629.	1993	COMADIRA, Narcís. «Foix noucentista» ⁴⁶⁶ . A: <i>Nexus</i> (Barcelona), núm. 10 (juliol 1993), pàgs. 4-9.
630.	1993	CORNUDELLA, Jordi. <i>Àlbum Ferrater</i> , a cura de N. Perpinyà. Barcelona: Quaderns Crema (“Àlbums”; 3), 1993 .
631.	1993	ESPADALER, Anton M. «La literatura de postguerra». A: <i>Història de la literatura catalana</i> . Barcelona: Editorial Barcanova (“Barcanova Educació/ Sèrie Major”; 5), 1993 , pàgs. 282-283.
632.	1993	FERRATÉ de BARLOW, Amàlia. “Fragments de conversa” [1991]. ⁴⁶⁷ A: <i>Àlbum Ferrater</i> , a cura de J. Cornudella & N. Perpinyà. Barcelona: Quaderns Crema (“Àlbums”; 3), 1993 , pàgs. 22, 27-29, 31, 35, 47, 51-52, 83, 145.
633.	1993	FERRATÉ, Joan. <i>Opinions a la carta</i> . Onze entrevistes aplegades per José Manuel Martos. Barcelona: Editorial Empúries (“Biblioteca Universal Empúries”; 63), 1993 , pàgs. 13, 14, 15, 21, 22, 23, 25, 28, 38, 49, 50, 66-76, 87, 101-103, 108, 109, 141, 168, 171, 175-184.
634.	1993 a	MURGADES, Josep. «Postil·les a una necrològica de fa vint anys». A: <i>Àlbum Ferrater</i> , a cura de J. Cornudella & N. Perpinyà. Barcelona: Quaderns Crema (“Àlbums”; 3), 1993 , pàgs. 205-207.

⁴⁶⁵ «Analitza les coincidències poètiques i la mútua influència entre Ferrater i Gil de Biedma, ambdós conreadors d'un tipus de poesia autobiogràfica. Tot seguit, presenta un comentari paral·lel dels poemes “In memoriam” i “Intento formular mi experiencia de la guerra”».

⁴⁶⁶ Sumari: Comadira recorda les entrevistes que va fer a Foix, entre altres anècdotes personals, i explica els tres aspectes de la seva poesia que l'havien impressionat més (la musicalitat del vers, el to d'intimitat “entrañable i púdic”, i la seva poesia religiosa “de gran dignitat”), oposant-los a les afirmacions de Ferrater en les seves conferències.

⁴⁶⁷ Declaracions recollides per Núria Perpinyà (Londres, 15-8-1991).

635.	1993 b	MURGADES, Josep. «Franz Kafka». A: <i>Faig Arts. Quaderns</i> (Manresa), núm. 2 (primavera 1993), pàgs. 5-26. ⁴⁶⁸
636.	1993	OLLER, Dolors. «Algunes inflexions a la poesia catalana contemporània». (conferència). Barcelona: Universitat Pompeu Fabra, 1993 . ⁴⁶⁹
637.	1993	PERPINYÀ, Núria. <i>Àlbum Ferrater</i> , a cura de J. Cornudella & N. Perpinyà. Barcelona: Quaderns Crema (“Àlbums”; 3), 1993 .
638.	1993	ROMEU i FIGUERAS, Josep. «Aproximació a tres poemes de Gabriel Ferrater». A: <i>Miscel·lània Joan Triadú</i> . Barcelona: Publicacions de l’Abadia de Montserrat, 1993 , pàgs. 277-289. ⁴⁷⁰
639.	1993	SALA-VALLDAURA, Josep Maria. <i>La fotografía de una sombra: Instantáneas de la generación poética de los cincuenta</i> . Barcelona: Anthropos (“Autores, textos y temas/ Literatura”; 16), 1993 , pàgs. 25, 28, 52 i 79.
640.	1994	ALBEROLA, Miquel. «“Demano perdó als xuetes”» ⁴⁷¹ . A: <i>El Temps</i> (València), Any XI, núm. 501 (24 de gener del 1994), pàgs. 40-43.
641.	1994	BONADA, Lluís. «“De petit ja volia separar Catalunya d’Espanya”». A: <i>El Temps</i> (València), Any XI, núm. 546 (5 de desembre del 1994), pàgs. 52-57. ⁴⁷²
642.	1994	BONELLS, Jordi. <i>Histoire de la littérature catalane</i> . Paris: PUF (Collection “Que sais-je?”; núm. 2833), 1994 .
643.	1994	BONET, Laureano. <i>El jardín quebrado. La Escuela de Barcelona y la cultura de medio siglo</i> . Barcelona: Ediciones Península (“Nexos”; 54), 1994 .
644.	1994- 1995	CABO ASEGUINOZOLA, Fernando. «Fenomenología y enunciación lírica: Ortega, Ferraté, Gil de Biedma». A: <i>Tropelías</i> (Zaragoza), núm. 5-6 (Universitat de Saragossa, 1994-1995), pàgs. ?
645.	1994	DILLA, Xavier. «La Intel·ligència jove de Ferrater». A: <i>El Temps</i> (València), Any XI, núm. 527 (25 de juliol del 1994), pàg. 85. ⁴⁷³

⁴⁶⁸ «Josep Murgades exposa a grans trets les principals interpretacions (religiosa, existencialista, psicoanalítica, sociopolítica) que els crítics i historiadors han fet de l’obra de Kafka, i algunes raons per a les quals aquesta exerceix una fascinació tan gran entre el públic lector (expressió de la tragèdia i l’absurd pel quotidià, humor, tractament dels personatges, poètica i estil)».

⁴⁶⁹ Vegeu a http://www.upf.edu/materials/fhuma/oller/recerca/refl_text/dol5.htm [Inclou els poemes “Temps enrera”, “Cambra de tardor”, “No una casa”].

⁴⁷⁰ Inclòs dins ROMEU i FIGUERAS, Josep. *D’assaig i crítica: Estudis sobre literatura catalana contemporània*. Barcelona: Editorial Columna & L’Albí Editors (“Faig Monogràfics, col·lecció d’estètica i crítica d’autors catalans i estrangers”; 5), 1977. pàgs. 197-207.

⁴⁷¹ Sumari: L’entrevista gira bàsicament entorn del seu llibre “Dins el darrer blau”, però també es parla del seu estudi sobre l’ “Escuela de Barcelona”, del naixement de la vocació d’escriptora, de la seva anada a Barcelona, dels sentiments que li produeix el retorn a Palma.

⁴⁷² Sumari: Entrevista. Josep Romeu i Figueras repassa alguns dels episodis més significatius de la seva vida i dona les opinions sobre alguns professors, crítics i escriptors més rellevants de la literatura catalana.

⁴⁷³ A propòsit d’algunes novetats sobre GF: Jordi Cornudella, Núria Perpinyà. *Àlbum Ferrater*. Barcelona: Quaderns Crema, 1993. | Federico Campbell. *Infame turba*. Barcelona: Lumen, 1994. | Gabriel Ferrater. *Escritores en tres lenguas*. Barcelona: Antártida / Empúries, 1994.

646.	1994	KEOWN, Dominic. «David H. Rosenthal, 'Postwar Catalan Poetry'». A: <i>Bulletin of Hispanic Studies</i> (Liverpool), vol. LXXI, núm. 2 (abril 1994), pàgs. 290-291.
647.	1994	MASSOT, Josep. «Joan Ferraté publica en un libro las cartas cruzadas con Gil de Biedma». A: <i>La Vanguardia</i> (dissabte, 16 d'abril del 1994), pàg. 37.
648.	1994 a	OLLER, Dolors. «L'assaig de Gabriel Ferrater: Contemporaneïtat i mètode». A: ROMERO, C. & ARQUÉS, R. [ed.] <i>La cultura catalana tra l'umanesimo e il baroco (Atti del V Convegno dell'Associazione italiana di studi catalani)</i> (Venezia, 24-27/III/1992). Pàdua: Ed. Programma, 1994a , pàgs. 463-471. ⁴⁷⁴
649.	1994 b	OLLER, Dolors. «Valors de canvi». A: <i>La Biblioteca de VilaWeb</i> , núm. 3 (febrer 1994b). ⁴⁷⁵
650.	1994	PANERO, Juan Luis. <i>Los mitos y las máscaras</i> . Barcelona: Tusquets Editores ("Marginales"; 136), 1994 , pàgs. 131, 190, 2311, 240, 250, 256, 258, 259.
651.	1994	QUINTANA TRIAS, Lluís. «Notes sobre la recepció de Maragall a la dècada dels cinquanta». A: <i>Miscel·lània Joan Fuster</i> , VIII. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1994 , pàgs. 333-354. ⁴⁷⁶
652.	1994	SUBIRANA, Jaume. «Gabriel Smith Ferrater? [1994]». A: <i>Per a què serveix un escriptor</i> . Barcelona: Edicions Proa ("Perfils"; s.n.), 1998 , pàgs. 103-105. ⁴⁷⁷
653.	1994-1995	CABO ASEGUINOZOLA, Fernando. «Fenomenología y enunciación lírica: Ortega, Ferraté, Gil de Biedma». A: <i>Tropelías</i> (Zaragoza), núm. 5-6 (Universitat de Saragossa, 1994-1995), pàgs. ?
654.	1995	ARMENGOL GALLEMÍ, Roser. <i>LiteCard (Autors i Obres de la Literatura Catalana)</i> . Barcelona: Edicions Castellnou ("El minimanual"; 12), 1995 , pàg. 67.
655.	1995	BALAGUER PASCUAL, Enric. «La mirada des de la finestra. Cesare Pavese i Gabriel Ferrater». A: <i>Paper reciclat</i> . València/ Alacant / Castelló: Publicacions de la Universitat de València ("Comunicació / Sèrie Assaig"; 2), 1995 , pàgs. 105-108. ⁴⁷⁸
656.	1995	CÒNSUL, Isidor. «1970-1995: Twenty-Five Years of Catalan Poetry». A: <i>Catalan Writing</i> (Barcelona), núms. 14 (octubre 1995), pàgs. 5-9. ⁴⁷⁹

⁴⁷⁴ Vegeu a http://www.upf.edu/materials/fhuma/oller/recerca/refl_text/dol6.htm

⁴⁷⁵ Sumari: Anàlisi d'alguns principis que governen la poesia de Carles Riba, a la llum dels comentaris que el mateix escriptor va fer sobre la seva poètica: la inspiració poètica (la "joia"), l'obsessió formal (la "forma"), la fe en la paraula ("He parlat i per això he cregut").

⁴⁷⁶ Sumari: Sobre com canvia la interpretació de la poesia de Maragall als anys cinquanta. Inclou un resum de les principals perspectives crítiques que es trobaven darrere de les discussions d'aquests anys.

⁴⁷⁷ Article publicat a *Avui*, 12-5-1994. || Es consignen d'altres citacions a les pàgs. 10, 76, 77, 99, 105, 124.

⁴⁷⁸ Article amb lleus variants sobre el registre BALAGUER PASCUAL, Enric. «La mirada contemplativa. Apunts sobre les veus poètiques de Cesare Pavese i Gabriel Ferrater». A: *L'Aiguadolç*. "Revista de literatura" (la Marina Alta), núm. 15. Dossier: Lletres italianes - Lletres catalanes (tardor 1991), pàgs. 41-56.

⁴⁷⁹ Sumari: Cònsul situa els poetes del període estudiat i els seus precedents en tres línies: la del realisme

657.	1995	MARCO, Joaquim. «Als vint-i-cinc anys del Price». A: <i>El Price dels poetes. 25 anys</i> . Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 1995, pàgs. 19-26.
658.	1995	PRIETO de PAULA, Ángel L. <i>Poetas españoles de los años cincuenta. Estudio y antología</i> . Salamanca: Ediciones Colegio de España (“Biblioteca hispánica/Franja verde”; 29), 1995, pàg. 40.
659.	1995	RIERA, Ignasi. «El Price dels poetes: 1970-1995. Presentació». A: <i>El Price dels poetes. 25 anys</i> . Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 1995, pàgs. 11-14.
660.	1995	SAMSÓ LLENAS, Joan. <i>La cultura catalana: Entre la clandestinitat i la represa pública</i> . II Vols. (1939-1951). Barcelona: Publicació de l'Abadia de Montserrat (“Biblioteca Abat Oliba”; ?), 1995, pàg. 159, 171; Vol. II 173, 359, 362, 364. ⁴⁸⁰
661.	1995	SÁNCHEZ RODRIGO, Lourdes. «Poesia o silenci: Gabriel Ferrater entre dues literatures». A: SCHÖNBERGER, Axel & STEGMANN, Tilbert Dídac (Hg.). <i>Actes del Desè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes</i> (Frankfurt am Main, 18-25 d'octubre del 1994), Vol. I. Barcelona: Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes; Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1995, pàgs. 309-318. ⁴⁸¹
662.	1996	BALLART, Pere. «La ironía o el conjuro de la ingenuidad: Moralidades, de Jaime Gil de Biedma». A: DD.AA. <i>Jaime Gil de Biedma y su generación</i> . Actas del congreso. Tom I. Saragossa: Departamento de Educación y Cultura del Gobierno de Aragón (Colección “Actas”; 35), 1996, pàgs. 177-187.
663.	1996	BONET, Laureano. «Gil de Biedma, Tàpies i el cubo de la basura: la poètica de la Escuela de Barcelona». A: <i>Jaime Gil de Biedma y su generación</i> . Vol. II: <i>Compañeros de viaje</i> . Actas del congreso. Saragossa: Departamento de Educación y Cultura del Gobierno de Aragón (Colección “Actas”; 35), 1996, pàgs. 11-32.
664.	1996	CALDERER, Lluís. «Clara nit blava». A: <i>Diàleg amb la poesia</i> . Barcelona: Columna & Albí (“Idees”; 2), 1996, pàgs. 66-69. ⁴⁸²

històric, la de les noves formes de realisme sorgides a principis dels 70 (Comadira, Oliva, Pessarrodona, Parcerisas, etc.) i la del grup d'avantguarda dels “Llibres el Mall” (Marçal, Bru de Sala i Pinyol, bàsicament). Tot seguit, fa un pas enrere i esmenta les poètiques de les quals prové aquesta nova poesia els autors de les quals continuen publicant durant el període estudiat (Palau i Fabre, Brossa, Vinyoli, Estellés, etc.) i, finalment, analitza els poetes representatius de les vies esmentades.

⁴⁸⁰ Vegeu:

<http://books.google.cat/books?id=qf53oeMljmMC&pg=PA362&dq=Ferrater&lr=#v=onepage&q=Ferrater&f=fa> lse [Consulta: 07/09/2009].

⁴⁸¹ Vegeu:

<http://books.google.cat/books?id=UB6NI7dsKOkC&pg=PA317&dq=Ferrater&lr=#v=onepage&q=Ferrater&f=alse> (Versió incompleta)[Consulta: 07/09/2009].

«Anàlisi de les semblances i diferències dels projectes poètics que es plantejaven assolir els poetes catalans en llengua catalana, com Gabriel Ferrater, d'una banda, i en llengua castellana, com els que formaven part de la ‘Escuela de Barcelona’, de l'altra» [Trc.].

⁴⁸² Nota de lectura sobre «Midsommarnatt».

665.	1996	CORONA MARZOL, Gonzalo. «Langbaum y la “actualización del pasado” como recurso en la poesía de Jaime Gil de Biedma». A: DD.AA. <i>Jaime Gil de Biedma y su generación</i> . Actas del congreso. I. Saragossa: Departamento de Educación y Cultura del Gobierno de Aragón (Colección “Actas”; 35), 1996, pàgs. 257-267.
666.	1996	CUENCA, Dolors. «El poeta es un fingidor o El sujeto poético en la poesía de Jaime Gil de Biedma». A: DD.AA. <i>Jaime Gil de Biedma y su generación</i> . Actas del congreso. Tom I. Saragossa: Departamento de Educación y Cultura del Gobierno de Aragón (Colección “Actas”; 35), 1996, pàgs. 279-280.
667.	1996	FERRAN, Jaime. «La generación de los 50 en Catalunya». A: HINTZ, Suzanne S. (ed.). <i>Essays in honor of Josep M. Solà-Solé</i> . New York: Peter Lang Publishing, 1996. pàgs. 281-292. ⁴⁸³
668.	1996	GRACIA, Jordi. «Joan Ferratè o los compromisos de la crítica literaria». A: DD.AA. <i>Jaime Gil de Biedma y su generación</i> . Actas del congreso. II. Saragossa: Departamento de Educación y Cultura del Gobierno de Aragón (Colección “Actas”; 35), 1996, pàgs. 637-644.
669.	1996	GRACIA GARCIA, Jordi. <i>Estado y cultura: El despertar de una consciencia crítica bajo el Franquismo (1940-1962)</i> . Pròleg de José Carlos Mainer. Toulouse: Presses Universitaires du Mirail («Collection Hespérides»), 1996, pàgs. 97, 98-103 ; 121 ; 129 ; 144 i n. ; 148 ; 152-153 ; 158 ; 165. ⁴⁸⁴
670.	1996	✍ JULIÀ i GARRIGA, Jordi. «La palimpsestació a la poesia de Gabriel Ferrater». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 55 (maig 1996), pàgs. 96-108. ⁴⁸⁵
671.	1996	LANGBAUM, Robert. <i>La poesía de la experiencia</i> . Granada: Comares (“De guante blanco”), 1996. ⁴⁸⁶

⁴⁸³ Sumari: Els escriptors de la generació dels 50, d’expressió castellana i catalana, comparteixen un motiu recurrent, el de la “ciutat somniada”, aquella ciutat que es construeix a través del record o de l’imaginari. Es tracta d’una “ciutat de paraules”, d’una construcció fictícia, l’espai feliç que va donar alè vital a molts escriptors catalans a l’exili exterior o interior. Jaume Ferran conclou el seu article destacant el bilingüisme que els escriptors d’expressió castellana van posar al servei de les lletres catalanes (traduccions al català, poemaris bilingües, col·laboracions i actes diversos), i la solidaritat entre tots els escriptors per a la reconstrucció d’una Catalunya nova.

⁴⁸⁴ Vegeu:

<http://books.google.cat/books?id=PP2O208sYC&pg=PA97&dq=Ferrater&lr=#v=onepage&q=Ferrater&f=false>
[Consulta: 07/09/2009].

⁴⁸⁵ «Anàlisi del mecanisme de palimpsestació (superposició de textos, copresència textual que fa que la peça poètica pugui ser enriquida a través de la identificació del material textual que jau al dessota) en la poesia de Gabriel Ferrater (aplicat a símbols, imatges narratives i estructures). Comentari de text de diversos poemes (“Esparver”, “Un pas insegur” i “La mala missió”) per demostrar la coherència d’aquests a partir de nou marc referencial que adopten» [Trc.].

⁴⁸⁶ Traducció de l’obra, citadíssima per Gil de Biedma, *The Poetry of Experience* [1957], a càrrec de Julián Jiménez Heffernan.

672.	1996	MUÑOZ MILLANES, José. «La impenetrable claridad de la vida: Gabriel Ferrater y su interpretación onírica de la experiencia». A: DD.AA. <i>Jaime Gil de Biedma y su generación</i> . Actas del congreso. Tom II. Saragossa: Departamento de Educación y Cultura del Gobierno de Aragón (Colección “Actas”; 35), 1996, pàgs. 645-653.
673.	1996	NOLAN, James. «El juego de traducir versos: la poesía de Gil de Biedma a través del espejo del inglés». A: DD.AA. <i>Jaime Gil de Biedma y su generación</i> . Actas del congreso. Tom I. Saragossa: Departamento de Educación y Cultura del Gobierno de Aragón (Colección “Actas”; 35), 1996, pàgs. 409-412.
674.	1996	OLLER, Dolors. «Las construcciones poéticas de Gabriel Ferrater: acciones e intenciones». A: DD.AA. <i>Jaime Gil de Biedma y su generación</i> . Actas del congreso. I. Saragossa: Departamento de Educación y Cultura del Gobierno de Aragón (Colección “Actas”; 35), 1996, pàgs. 413-418. ⁴⁸⁷
675.	1996	ROVIRA, Pere. <i>Los poemas necesarios. Estudios y notas sobre la poesia de medio siglo</i> . Palma: Universitat de les Illes Balears (“Assaigs”; 3), 1996. ⁴⁸⁸ §e
676.	1996	THANOON, Akram J. «El monólogo dramático en la obra poética de Jaime Gil de Biedma». A: DD.AA. <i>Jaime Gil de Biedma y su generación</i> . Actas del congreso. Tom I. Saragossa: Departamento de Educación y Cultura del Gobierno de Aragón (Colección “Actas”; 35), 1996, pàgs. 535-543.
677.	1996	VALL i SOLAZ, Francesc Xavier. «L’existencialisme als Països Catalans abans de la postguerra». A: <i>Revista de Catalunya</i> (Barcelona), núm. 112 (novembre 1996), pàgs. 156-164. ⁴⁸⁹
678.	1997	AMAT, Núria. <i>La intimidad</i> (novel·la). Madrid: Alfaguara, 1997. ⁴⁹⁰
679.	1997	AULET, Jaume. «La Poesia catalana i el boom de l’any 1972». A: <i>Caplletra</i> (València), núm. 22 (primavera 1997), pàgs. 139-151. ⁴⁹¹
680.	1997 a	BALLART, Pere. «Sobre les dues “maneres” de la poesia ferrateriana». A: <i>Revista del Centre de Lectura de Reus</i> , vol. II, núm. 33 (març 1997a), pàgs. 4-8.

⁴⁸⁷ Segons font NP, titulat: (1991?) OLLER, D., «Acciones e intenciones en las poéticas de Biedma y Gabriel Ferrater». A: *Jaime Gil de Biedma y su generación poética*. Saragossa...

Vegeu a http://www.upf.edu/materials/fhuma/oller/recerca/refl_text/dol8.htm

⁴⁸⁸ Especialment, per la mateixa raó adduïda més amunt, tots els textos que tracten amb i de l’obra de Jaime Gil de Biedma.

⁴⁸⁹ «Sobre la incidència de l’existencialisme en la renovació del panorama del pensament català anterior a la postguerra».

⁴⁹⁰ Segons Cabré, al personatge de Ferrater, “lo bautizó, todo un acierto, con el nombre de Carles Riba...”, pàgs. 245.

⁴⁹¹ Sumari: L’estudi vol demostrar que 1972 va ser una fita clau en l’evolució de la poesia dels setanta, ja que s’hi donaren diversos fets: mort i posterior mitificació de Ferrater; llibres de Gimferrer, Parcerisa i Comadira; aparició de nous noms (Bru de Sala, Pinyol); formació del grup de la revista ‘Tarotdequinze’.

681.	1997 b	BALLART, Pere. «4.2. Llegir poesia: dificultats i estratègies». A: ABELLAN, BALLART, SULLÀ. <i>Introducció a la Teoria de la Literatura</i> . Barcelona: Editorial Angle (“Manual”; s/n), 1997b , pàgs. 101-113 ⁴⁹² .
682.	1997	BARNILS, Ramon. «I al bell mig, Ferrater». A: <i>Revista de Catalunya</i> (Barcelona), Nova etapa, núm. 115 (febrer 1997), pàgs. 3-5. ⁴⁹³
683.	1997	BESA CAMPRUBÍ, Josep. «Dos imàgenes del laberinto: Borges y Gabriel Ferrater». A: <i>Signa: Revista de la Asociación Española de Semiótica</i> (Alicante), núm. 6 (1997), pàgs. 67-84.
684.	1997	JULIÀ i GARRIGA, Jordi. <i>El sistema crític de Gabriel Ferrater: Escritores en tres llengües / Jordi Julià i Garriga Treball de recerca - Universitat Autònoma de Barcelona, Facultat de Lletres, 1997. 266 f., relligat.</i>
685.	1997 b	JULIÀ i GARRIGA, Jordi. «Sobre mètrica: ‘Tipus de mètrica’, ‘Utilitats i avantatges’ i ‘Rima’». A: ABELLAN, BALLART, JULIÀ & SULLÀ. <i>Introducció a la Teoria de la Literatura</i> . Barcelona: Editorial Angle (“Manual”; s/n), 1997b , pàgs. 126-147. ⁴⁹⁴ [especialment pàgs. 127-128; 130-131; 136-138; 140-141; 144-146].
686.	1997	LLAVINA, Jordi. «El Llegat de Ferrater». A: <i>Avui</i> (18 de setembre del 1997 / ‘Cultura’), pàg. 12. ⁴⁹⁵
687.	1997	MARTÍNEZ, Raül-David. « <i>Marta Pessarrodona parla de Gabriel Ferrater</i> , per Raül-David Martínez». A: <i>Revista del Centre de Lectura de Reus</i> (Reus), núm. 33 (març 1997), pàgs. 7-10.
688.	1997	MOLIST, Mercè. «Què diria en Ferrater?». A: <i>Avui</i> (22 de maig del 1997 / “Cultura”), pàg. 13. ⁴⁹⁶
689.	1997	MURGADES, Josep. «Gabriel Ferrater, a l’entrellum del record i de la crítica». A: <i>Revista de Catalunya</i> (Barcelona), núm. 119 (juny 1997), pàgs. 88-98. ⁴⁹⁷

⁴⁹² Especialment el comentari de “Kore”, pàgs. 109-113.

⁴⁹³ Sumari: L’autor destaca la discreció en què s’ha celebrat la commemoració del vint-i-cinquè aniversari de la mort i el setanta-cinquè del naixement de Gabriel Ferrater.

⁴⁹⁴ Pel que fa poemes concrets: “Posseït”, pàgs. 127-128 i 145; “La mala missió”, pàgs. 136-137; “Sobre la catarsi”, pàgs. 137-138; “Les generacions”, pàgs. 140-141; “Poema inacabat”, pàg. 144; “Tornada”, pàg. 144; “Boira”, pàg. 144 i 146; “Perdó”, pàg. 144-145 i 146.

⁴⁹⁵ Sumari: Inclou “Una edició final llargament esperada”, un comentari sobre els canvis d’aquesta edició de *Menja’t una cama* (1997) respecte de la de Joaquim Horta feta el 1962.

⁴⁹⁶ Sumari: Sobre la plana web de l’Institut Universitari de Cultura de la Universitat Pompeu Fabra que informa sobre el simposi sobre Gabriel Ferrater amb motiu dels vint-i-cinc anys de la seva mort.

⁴⁹⁷ Sumari: Aquest article vol ser la fixació per escrit d’algunes de les consideracions que, a cavall de l’experiència viscuda i de la racionalització crítica posterior, Josep Murgades ha anat fent en alguns dels actes públics d’homenatge a Gabriel Ferrater. Com a alumne seu, creu que aquestes consideracions poden ajudar la gent jove interessada en l’escriptor a percebre’l des de la perspectiva de qui el tractava quan tenia l’edat que ells tenen ara, i des d’una retrospectiva que l’acosta ja als anys que ell tenia quan feia de mestre, i espera alhora tancar aquesta mena de “memorialisme” a què s’ha vist empès com a “deixeble” de Ferrater.

690.	1997	OBIOLS, Víctor. <i>Catàleg general 1952-1981: Elements intertextuals en l'obra poètica de Joan Ferraté</i> . Reus: Associació d'Estudis Reusencs "Edicions Rosa de Reus; 93), 1997 .
691.	1997	OLLER, Dolors. «La poètica de Gabriel Ferrater: accions i intencions». A: <i>Avui</i> (19 de juny 1997 / "Cultura"), pàgs. 8-9. ⁴⁹⁸
692.	1997	PERPINYÀ, Núria. <i>Gabriel Ferrater: recepció i contradicció</i> . Barcelona: Editorial Empúries ("Les naus d'Empúries"; 17), 1997 .
693.	1997	PESSARRODONA, Marta. «Marta Pessarrodona parla de Gabriel Ferrater, per Raül-David Martínez». A: <i>Revista del Centre de Lectura de Reus</i> (Reus), núm. 33? (març 1997), pàgs. 7-10.
694.	1997	Redaccions. «Pessarrodona evoca la vida y el suicidio de Gabriel Ferrater». A: <i>La Vanguardia</i> (divendres, 18 d'abril del 1997), pàg. 49.
695.	1997	TORRES, David. «Carles Riba i el mite de la poesia difícil». A: <i>Faig Arts</i> (Manresa), núm. 37 (novembre 1997), pàgs. 26-35. ⁴⁹⁹
696.	1997	TRIADÚ, Joan. «De Llull a Foix en hongarès». A: <i>Avui</i> (5 de juny de 1997 / "Cultura"), pàg. 6. ⁵⁰⁰
697.	1998	ALZAMORA, Sebastià. «Narcís Comadira, <i>Sense escut</i> ». A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), Any XL, núm. 467 (novembre 1998), pàgs. 76-77. ⁵⁰¹
698.	1998	BALLART, Pere. <i>El contorn del poema</i> . Barcelona: Quaderns Crema ("Assaig"; 21), 1998 . [Especialment pàgs. 14; 64; 70; 87; 99; 104-105; 138; 143; 177-178; 183-185; 204-205; 208-209; 237-242; 266-275; 289].
699.	1998	BARNILS, Ramon. «Espriu més que Cela». A: <i>El Mundo</i> (18 de juny del 1998). ⁵⁰²

⁴⁹⁸ Sumari: Sobre la formalització de l'experiència poètica en l'obra de Gabriel Ferrater (tant en la poesia com en les reflexions sobre art, literatura i llengua). Dolors Oller se centra en analitzar la definició de la poesia ferrateriana entesa com a "poesia de l'experiència basada en una poètica de l'objectivitat i en una figuració realista"..

⁴⁹⁹ Sumari: L'estudi vol sortir al pas de les acusacions que hom ha fet a la poesia de Riba, i en especial a "Tres suites", d'hermetisme i intel·lectualisme. Repassa algunes recepcions en aquest sentit, el concepte que Riba tenia de la poesia pura i de la poesia en general, fa una lectura del llibre esmentat i critica el concepte de "poesia difícil".

⁵⁰⁰ A propòsit de *Raó i follia. Poetes catalans del segle XX*. Századi katalán költök. Ész és mámor. Selecció i notes de Déri Balázs.

⁵⁰¹ Sumari: El llibre recull discursos, conferències, articles i altres escrits diversos. S'estructura en sis blocs temàtics: la indústria i la política cultural; la condició del poeta català; poesia i estètica; la reflexió sobre la pròpia obra i ofici; art i literatura i evocacions sobre alguns personatges (Montserrat Roig, Enric Marquès, José M. Valverde i **Gabriel Ferrater**, entre d'altres).

⁵⁰² Vegeu BARNILS, Ramon. *Articles*. A cura de Carles Serrat. Barcelona: Edicions de la Magrana ("Orígens"; 59), pàgs. 186-188.

700.	1998	BOU, Enric. «Cànon i canó: perspectives sobre literatura catalana i castellana». A: <i>Cànon literari: ordre i subversió. Actes del col·loqui internacional</i> . Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs ("Quaderns de l'Institut"; 14), 1998, pàgs. 155-179. ⁵⁰³
701.	1998	COMADIRA, Narcís. «La fertilitat de Gabriel Ferrater». A: Sense escut. Barcelona: Editorial Empúries ("Biblioteca Universal Empúries"; 111), 1998, pàgs. 121-127. ⁵⁰⁴
702.	1998	CÒNSUL, Isidor. «Gabriel Ferrater i la poesia de l'experiència». A: <i>Breu història de la literatura catalana</i> . Barcelona: Edicions de la Magrana (L'Esparver Llegir"; 95), 1998, pàgs. 439-440.
703.	1998	✍ CORNELLÀ DETRELL, Jordi. «Alquímia de la fusió». A: <i>Revista de Girona</i> (Girona), núm. 189 (juliol-agost, 1998), pàg. 103. ⁵⁰⁵
704.	1998	GÀLVEZ, Jordi. «Ferrater i la bossa de plàstic» ⁵⁰⁶ . A: <i>Avui</i> (dijous, 29 de gener del 1998/Cultura), pàg. XV. ⁵⁰⁷
705.	1998	GOMIS, Ramon. <i>El Gabriel Ferrater de Reus</i> . Barcelona: Edicions Proa ("Proa perfils"; 7?), 1998.
706.	1998	GUILLAMON, Julià. «Gabriel Ferrater en Reus». ⁵⁰⁸ A: <i>La Vanguardia</i> (divendres, 22 de maig del 1998), pàg. 4.
707.	1998	MIRA, Joan Francesc. «Epístoles». A: <i>Serra d'Or</i> (Barcelona), Any XXXX, núm. 460 (abril 1998), pàg. 26. ⁵⁰⁹
708.	1998	✍ OLIVA, Salvador. «La mètrica d' <i>In Memoriam</i> , de Gabriel Ferrater». A: <i>Llengua i literatura: Revista anual de la Societat Catalana de Llengua i literatura</i> (Barcelona), núm. 9 (1998), pàgs. 405-421. ⁵¹⁰

⁵⁰³ Sumari: Enric Bou comenta d'entrada la concepció de Harold Bloom del cànon literari, les polèmiques al seu voltant, i les interrelacions entre els cànons de les literatures catalana i castellana. Reflexiona també sobre el procés de globalització i les seves conseqüències respecte a la literatura, l'estudi i la lectura, i examina les diferents aproximacions metodològiques al cànon. Tot seguit, presenta els casos de Gabriel Ferrater i Jaime Gil de Biedma com a exemples de construccions diferents, respecte a la literatura catalana i castellana, de la canonicitat. Finalment, estudia el projecte d'"ordenació" de Joaquim Molas, sobretot en el camp editorial.

⁵⁰⁴ Rambé recollit dins OLLER, D. & SUBIRANA, J. (eds.). *Gabriel Ferrater, 'in memoriam'*. Barcelona: Edicions Proa ("Biblioteca Literària/Estudis"; 3), 2001. pàgs. 355-360.

⁵⁰⁵ A propòsit de l'antologia poètica *Alquímia de la fusió* de J. N. Santaaulàlia.

⁵⁰⁶ A propòsit de Núria Perpinyà. *Gabriel Ferrater: recepció i contradicció*. Barcelona: Empúries, 1997.

⁵⁰⁷ Sumari: Núria Perpinyà ha recopilat i ordenat tot el que la crítica ha publicat sobre Gabriel Ferrater. Recull tant textos crítics com fotografies, tiratges editorials, homenatges, antologies, traduccions, llibres escolars i productes comercials referits a l'escriptor.

⁵⁰⁸ A propòsit de Ramon GOMIS. *El Gabriel Ferrater de Reus*.

⁵⁰⁹ «Breu elogi del gènere epistolar. Joan F. Mira cita un fragment d'una carta d'Espriu adreçada a Fuster on comenta que Joan Ferraté pretén que el seu germà sigui l'únic poeta vàlid del país. D'aquesta manera, s'està fent referència a una polèmica que hi hagué entre Ferraté i Fuster sobre la poesia d'Espriu des de *Serra d'Or*».

⁵¹⁰ Sumari: Olívia analitza detalladament la mètrica del poema "In memoriam" de Ferrater i en demostra la perfecta adequació de la forma al fons, de la mètrica a la dicció del poema.

709.	1998	ROSANES-CREUS, Pep. «Núria Perpinyà, Gabriel Ferrater: recepció i contradicció». A: <i>Reduccions</i> “Revista de poesia” (Vic), núm. 69-70 (1998), pàgs. 132-134. ⁵¹¹
710.	1998	SELLENT ARÚS, Joan. «La traducció literària en català al segle XX: alguns títols representatius». A: <i>Quaderns. Revista de traducció</i> (Barcelona), núm. 2 (1998), pàgs. 23-32. ⁵¹² [Traducció]
711.	1998	TRIADÚ, Joan. «Crítica de la crítica». A: <i>Avui</i> (26 de febrer del 1998/ “Cultura”), pàgs. 1-2. ⁵¹³
712.	1999	ALONSO CAPDEVILA, Helena. «Recepció, contradicció i biografia: més sobre Ferrater». A: <i>Llengua&Literatura</i> (Barcelona), núm. 10 (1999), pàgs. 427-434.
713.	1999	BALLART, Pere. «L’analogia en el pensament líric (document de treball)». A: <i>Enrahonar</i> (Bellaterra), Universitat Autònoma de Barcelona, núm. 30 (1999), pàgs. 11-24.
714.	1999	ARMISÉN, Antonio. <i>Jugar y leer: El Verbo hecho tango de Jaime Gil de Biedma</i> . Saragossa: Prensas Universitarias de Zaragoza (“Humanidades”; 35), 1999.
715.	1999	DALMAU, Miguel. <i>Los Goytisoló</i> . Barcelona: Editorial Anagrama (“Colección Argumentos; 230), 1999. ⁵¹⁴
716.	1999	DUARTE MONTSERRAT, Àngel. «Guerre et adolescence dans la mémoire de Gabriel Ferrater: une lecture de <i>In Memoriam</i> ». A: DD. AA., <i>Enfants de la guerre civile espagnole. Vécus et représentations de la génération née entre 1925 et 1940</i> , París, L’Harmattan, 1999, pàgs. 185-193.
717.	1999	FERRER, Joan. «Josep Carner. <i>Nabí</i> ». A: <i>Revista de Catalunya</i> (Barcelona), Nova etapa, núm. 140 (maig 1999), pàgs. 158-159. ⁵¹⁵
718.	1999	JULIÀ i GARRIGA, Jordi. <i>Al marge dels versos: Estudis sobre la forma i la percepció poètiques</i> . Barcelona: Publicacions de l’Abadia de Montserrat (“Biblioteca Serra d’Or”; 219), 1999. [Especialment pàgs. 56-58; 66-68; 164-165; 202-204; 208-211; 221-222; 239-244; 246-248; 252-253].

⁵¹¹ Sumari: Rosanes-Creus destaca, del llibre de Perpinyà, el fet que posi en evidència els errors i prejudicis de la crítica sobre Ferrater i els perills de la mitificació de la seva figura.

⁵¹² Vegeu: <http://www.raco.cat/index.php/QuadernsTraduccio/issue/view/2087/showToc> [Consulta: 16/06/2010].

⁵¹³ Sumari: Joan Triadú fa breus consideracions sobre quina ha estat l’actitud de la crítica literària davant la poesia i valora les aportacions crítiques de Núria Perpinyà (1997), Josep Romeu (1997) i Dominic Keown (1996).

⁵¹⁴ Inclou índex onomàstic on contrastar fefaentment citacions.

⁵¹⁵ «La ressenya, més que comentar *Nabí*, se centra en el treball filològic textual que du a terme Jaume Coll en aquesta edició, i en la seua introducció al poema, una reflexió teòrica sobre la crítica del text».

719.	1999	MACIÀ, Xavier. «Gabriel Ferrater: un nou tombant de la poesia catalana?». A: BORDONS, Glòria i SUBIRANA, Jaume (eds.) <i>Literatura catalana contemporània</i> . Barcelona: Proa & UOC (“Biblioteca Oberta/ Àgora”; s/n.), 1999 . pàg. 292-296 i 421.
720.	1999	MUÑOZ PUJOL, Josep Maria. <i>La gran tancada</i> (novel·la). Barcelona: Edicions Columna (“Col·lecció Clàssica”; 363), 1999 . ⁵¹⁶
721.	1999	PONSATÍ i OBIOLS, Anna M. Et alii. «Literatura del segle XX: de la posguerra als nostres dies. La poesia. Gabriel Ferrater» dins <i>Llengua catalana 2. Batxillerat</i> . Barcelona: Editorial Barcanova, 1999 , pàg. 363. ⁵¹⁷
722.	1999	RIGOBON, Patrizio et alii. «‘Raó i follia. Ész és mámor, poetes catalans del segle XX’». A: <i>Rassegna Iberística</i> (Roma), núm. 66 (juny 1999), pàg. 100-103. ⁵¹⁸
723.	1999	RIPOLL, Josep M. «Ramon Gomis, ‘El Gabriel Ferrater de Reus’». A: <i>Serra d’Or</i> (Barcelona), any XLI, núm. 469 (gener 1999), pàgs. 69-70.
724.	1999	ROVIRA, Pere. <i>El sentido figurado. 34 poemas de Gil de Biedma</i> . Lleida: Pagès Editors (“El fil d’Ariadna/ Literatura”; 32), 1999 .
725.	1999	TRAMÓN, Marcos. «Dos poemas cruzados». A: <i>Reloj de Arena</i> (Oviedo), núm. 23 (maig 1999), pàgs. 7-8.
726.	2000	AULET, Jaume. «La poesia catalana dels anys seixanta i els diversos usos del realisme». A: <i>Caplletra</i> (Alacant), núm. 38 (primavera 2000), pàgs. 33-49.
727.	2000 a	AZÚA, Félix de. <i>Momentos decisivos</i> (novel·la) Barcelona: Editorial Anagrama (“Narrativas Hispánicas”; 282), 2000a . ⁵¹⁹
728.	2000 b	DE AZÚA, Félix. «Ja no puc aprendre més sobre les regles de joc de la vida». Entrevista a Félix d’Azúa, per Lourdes Domínguez. A: <i>Avui</i> (1 de juny del 2000b), pàgs. ?
729.	2000	BALAGUER PASCUAL, Enric. «Poesia i “realisme històric”». A: <i>Caplletra</i> (València), núm. 28 (primavera 2000), pàgs. 19-31. ⁵²⁰

⁵¹⁶ Dins la línia d’altres textos que ficcionen episodis on el apareix el poeta.

⁵¹⁷ S’hi reproduïx el poema «Sabers», pàg. 363.

⁵¹⁸ «Els autors de la ressenya consideren que l’antologia poètica comentada assumeix un paper important pel que fa als estudis iberístics en hongarès i, a més, elogien la tasca de traducció de Balász Déri, de la qual es remarca la capacitat per resoldre qüestions de mètrica i mantenir-se, al seu torn, el més fidel possible a la versió original» [Trc.].

⁵¹⁹ Ficció que insinua entre els personatges la figura del poeta.

⁵²⁰ «Balaguer comença fent unes consideracions generals sobre les relacions entre poesia i realisme al llarg del segle XX i tot seguit se centra ja en la poesia catalana i fa un catàleg dels escriptors que més o menys podrien adscriure’s al moviment realista, explica l’operació teòrica dels crítics respecte aquest corrent i n’explica les connexions amb la nova cançó. En el següent punt de l’article, Balaguer detalla més l’explicació de la creació teòrica del realisme i explica alguns dels inconvenients que hi trobaren Ferrater i el mateix Molas anys més tard. Tot i això, Balaguer afirma que realment existeix una poesia neorealista i n’analitza els mecanismes: donar testimoni del moment històric, ús del prosaisme, de l’humor, de la ironia, de la paròdia...» . [Trc.].

730.	2000	BARBA, Carles. «Gabriel Ferrater, un lector temible». A: <i>La Vanguardia</i> (11 d'agost del 2000/ "Libros"), pàg. 7. ⁵²¹
731.	2000	CID, Felip. <i>Memòries inútils</i> . Editorial Afers ("Personatges"; ?), 2000, pàgs. 144; 155; 157.
732.	2000	COMADIRA, Narcís. «The English Experience». A: <i>The Annual Joan Gili Memorial Lecture</i> . Sheffield: The Anglo-Catalan Society, 2000.
733.	2000	CORNUDELLA MARTORELL, Jordi. «Contra el mite: Gabriel Ferrater». A: <i>El País</i> (28 de setembre del 2000/ "Quadern"), pàg. 7. ⁵²²
734.	2000	DOMÍNGUEZ, Lourdes. «Ja no puc aprendre més sobre les regles de joc de la vida». Entrevista a Félix d'Azúa. A: <i>Avui</i> (1 de juny del 2000), pàgs. ?
735.	2000	ECHEVARRÍA, Ignacio. «Informes de un Lector». A: <i>El País</i> (15 de juliol del 2000/ "Babelia"), pàg. 9. ⁵²³
736.	2000	DE ESPAÑA, Ramón. «He llegado hasta aquí sin hacer concesiones [Entrevista a Jaume Vallcorba]». A: <i>El País</i> (08/10/2000), pàg. 8.
737.	2000	FALUBA, Kálmán. «Traduccions recents de literatura catalana a l'hongarès». A: <i>Llengua & Literatura. Revista anual de la Societat Catalana de Llengua i literatura</i> . (Barcelona), núm. 11 (2000), pàgs. 619-622. [Traduccions] ⁵²⁴
738.	2000	FUENTE, Ricardo De la. «Jaime Gil de Biedma se prepara a bien morir» (transcripción y nota preliminar de Javier García Rodríguez). A: <i>Clarín</i> (Oviedo) Any V núm. 30 (novembre–desembre 2000), pàgs. 17-22.
739.	2000	JULIÀ i GARRIGA, Jordi. <i>L'art imaginatiu, el pensament crític de Gabriel Ferrater</i> . Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Publicacions, 2000. ⁵²⁵
740.	2000	KOVÁCS, Lenke. «La voluntat divina i la voluntat del creient al <i>Nabí</i> de Josep Carner». A: <i>Revista de Catalunya</i> (Barcelona), Nova etapa, núm. 149 (març 2000), pàgs. 130-147. ⁵²⁶

⁵²¹ Sumari: A propòsit de Notícies de llibros.

⁵²² «Després d'una primera part on Cornudella parla del novè recull de papers inèdits o dispersos de Gabriel Ferrater (*Notícies de llibros*, que aplega els informes de lector que va fer per a diverses cases editores durant els anys seixanta i setanta), l'article se centra en la formació cultural bastíssima de l'escriptor i en l'excepcionalitat de la seva poesia en el panorama literari català» [Trc.].

⁵²³ Sumari: El llibre recull els 255 informes de lectura conservats dels molts que Gabriel Ferrater va escriure durant la seva dedicació a l'ofici de lector editorial, dividits en tres seccions: 23 informes redactats originalment en castellà entre 1961 i 1964 per encàrrec de l'editorial Seix Barral; 105 informes redactats en anglès i alemany durant els mateixos anys per a l'editorial Rowohlt, d'Hamburg; i 96 informes que al final de la seva vida va escriure en català de nou per a Seix Barral. Tots els informes han estat traduïts al castellà.

⁵²⁴ Sumari: Faluba fa un repàs general de la catalanística hongaresa del segle XX; comenta més detingudament dues antologies recents, de poesia i conte catalans, fetes per Balázs Déri, d'una banda, i per Zsuzsanna Tomcsányi i Montserrat Bayà, de l'altra.

⁵²⁵ *L'art imaginatiu: el pensament crític de Gabriel Ferrater / Jordi Julià*. Bellaterra (Barcelona) : Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, 2000, [ISBN 84-490-1873-0].

⁵²⁶ Sumari: Es repassa els posicionaments de la crítica —i s'ofereix una interpretació personal— del tema considerat com a central en el poema carnerià: l'esperança cristiana i el tractament del personatge bíblic, protagonista del llibre.

741.	2000 a	LLOVET, Jordi. «Lector de primera». A: <i>El País</i> (8 de juny del 2000/ “Quadern”), pàg. 6. ⁵²⁷
742.	2000 b	LLOVET, Jordi. «El petit Messies». A: <i>El País</i> (2 de novembre del 2000b/ “Quadern”), pàg. 7. ⁵²⁸
743.	2000	OLLÉ, Manel. «Lucidesa omnívora». A: <i>El Periódico de Catalunya</i> (14 de juliol del 2000/ “Llibres”), pàg. 5. ⁵²⁹
744.	2000	PUNTÍ, Jordi. «La vida moral: Gabriel Ferrater, <i>Les dones i els dies</i> ». A: <i>El País</i> (6 de gener del 2000/ “Quadern”), pàg. 4. ⁵³⁰
745.	2000	RIERA, Carme. <i>Partidarios de la felicidad. Antología poética del grupo catalán de los 50</i> . Barcelona: Círculo de Lectores, 2000, pàgs. 38-42.
746.	2000	ROSER i PUIG, Montserrat. « <i>Eroticism in the poetry of Gabriel Ferrater</i> ». A: <i>Journal of Catalan Studies</i> , núm. 3 (2000). ⁵³¹
747.	2000	VALLS, Fernando. «La escuela poética de Barcelona». A: <i>El País</i> , 06/07/2000, pàgs. ?
748.	2000	VILLALBA, Xavier. «La terminologia lingüística en català». A: <i>Revista de Catalunya</i> (Barcelona), núm. 147 (gener 2000), pàgs. 104-118. ⁵³²
749.	2001	ABRAMS, Sam. «Garcés, ¿talòs encara?». A: <i>El País</i> (22 de novembre del 2001/ “Quadern”), pàg. 5. ⁵³³
750.	2001	AMAT, Jordi. «Charlando con Juan Ferraté». A: <i>Cuadernos hispanoamericanos</i> , ISSN 0011-250X, (Madrid), núm. 611 (maig 2001), pàgs. 33-37.

⁵²⁷ Sumari: El llibre recull els informes que Gabriel Ferrater va escriure com a lector de llibres per a diverses cases editores durant els anys seixanta i setanta. Tots els informes han estat traduïts al castellà, tot i que originàriament van ser escrits en català, espanyol, anglès i alemany.

⁵²⁸ Sumari: sobre el fet de convertir Riba en un mite per part de la cultura catalana de la primera meitat del segle XX. Com a conseqüència de les mancances en literatura humanística al nostre país, Llovet constata com Riba es convertí en un referent inexcusable, “en un petit Messies esperat des de la fundació de la moderna Catalunya”. Tot i així, l’articulista deixa constància, amb exemples d’anècdotes o paraules d’escriptors catalans de l’època, del fet que Riba va ser, al capdavant, “un home com qualsevol altre: dominat per les passions menudes”.

⁵²⁹ A propòsit de Notícies de llibres.

⁵³⁰ Sumari: Comentari a l’enquesta sobre els millors 5 llibres catalans del segle XX, entre el quals hi ha restat *Les dones i els dies*.

⁵³¹ Vegeu a: <http://www.uoc.es/jocs/3/articulos/ferrata2/>

⁵³² Sumari: Sobre el panorama dels diccionaris catalans dedicats a la lingüística. Se n’estudia la funció en relació amb la tradició lexicogràfica i amb alguns dels diccionaris anglesos més representatius. També s’analitzen l’organització, el contingut d’alguns dels diccionaris més recents i el seu lligam amb certs lingüistes i/o escoles lingüístiques (estructuralisme, generativisme, etc.).

⁵³³ Sumari: Sam Abrams creu que l’etiqueta de “neo-popularista” que van penjar a Garcés quan va publicar el seu primer recull, *Vint cançons* (1922), ha condicionat la lectura de la seva obra posterior i ha amagat l’extraordinària evolució estètica i humana de l’escriptor. I si prescindim de lectures errònies de la seva obra com la que va fer Gabriel Ferrater, trobarem un escriptor que és un dels màxims exponents de la literatura catalana del segle XX i que val la pena de reivindicar.

751.	2001	ARMISÉN, Antonio. «Lecciones, lecturas y juegos “según sentencia del tiempo”. Aspectos de lo lúdico en la poesía comprometida de Jaime Gil de Biedma». A: <i>Voz y letra. Revista de literatura</i> . XII/1. Madrid: Arco-Libros, 2001, pàgs. 89-128.
752.	2001	ARQUÉS, Rossend. «Canibalisme i possessió eròtica. Una lectura de «Posseït» de Gabriel Ferrater». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA, Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, ‘in memoriam’</i> . Barcelona: Edicions Proa (“Biblioteca Literària/Estudis”; 3), 2001, pàgs. 127-143. ⁵³⁴
753.	2001	DE AZÚA, Félix. «Sobre Ferrater sobre pintura». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA, Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, ‘in memoriam’</i> . Barcelona: Edicions Proa (“Biblioteca Literària/Estudis”; 3), 2001, pàgs. 349-354. ⁵³⁵
754.	2001	BALLART, Pere. «Ferrater i la “concreció imaginativa”: un lloc comú del crític i el poeta». A: OLLER, Dolors; SUBIRANA, Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, ‘in memoriam’</i> . Barcelona: Edicions Proa (“Biblioteca Literària/Estudis”; 3), 2001, pàgs. 145-157. ⁵³⁶
755.	2001	BARRENA, Begoña. «La vigència del poeta». A: <i>El País</i> (19 de gener del 2001 / ?), pàg. 47. ⁵³⁷
756.	2001	BESA CAMPRUBÍ, Josep. «Teoria dels cossos: dispositio alfabètica i rizoma». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA, Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, ‘in memoriam’</i> . Barcelona: Edicions Proa (“Biblioteca Literària/Estudis”; 3), 2001, pàgs. 159-172. ⁵³⁸

⁵³⁴ Sumari: Rossend Arqués comença oferint precedents del canibalisme en la literatura per a analitzar el poema “Posseït”, de Gabriel Ferrater, com a peça que demostra la vigència de la idea habitual d’amor. Arqués en fa un comentari detallat, sense obviar-ne els matisos lingüístics, i estableix els precedents literaris dels motius de la “visita” postmortem, la fantasmologia, la pneumatologia (doctrina de l’Esperit Sant) i els cucs. La conclusió apunta a la complexitat de la poesia ferrateriana, aquí demostrada per la relació de l’estructura de “Posseït” amb la d’algunes fórmules algebraïques». | Segons Julià/3: “També hi ha versió italiana a PROFETI, Maria Grazia [1992]. *Codici del gusto*. Milà: FrancoAngeli, p. 452-465”, pàg. 247.

⁵³⁵ «Félix de Azúa posa de relleu la modernitat de la crítica artística de Gabriel Ferrater, sobretot pel que fa als propòsits que estableix de cara a una “crítica científica”. Al llarg del recull *Sobre Pintura*, Ferrater formulava tres principis bàsics per a l’exercici de la crítica: la necessària supressió de l’anàlisi de la presència de l’autor, de la personalitat, de la psicologia; l’eliminació dels judicis de valor; l’acotació de l’obra d’art a una formalització analitzable i cenyida a una època. Azúa destaca la modernitat d’aquests principis, avançats en el marc de l’encara incipient estructuralisme, i els defensa com a necessaris» [Trc.]

⁵³⁶ «Pere Ballart ressegueix el discurs ferraterià sobre art per a fixar-se en la idea, difosa en reculls de crítica artística i literària, i fins en cartes personals, que a l’art s’hi arriba “per un acte de concreció imaginativa”. Basada en les teories de Benedetto Croce i del New Criticism, la poètica de Ferrater passa per la discriminació del genèric i l’específic, i per la preeminència d’aquest darrer, amb la intenció de defensar la plasticitat del poema. Ballart ho demostra, després, amb el comentari succint de diversos poemes que tenen en comú aquesta pretensió de cenyir-se a un correlat objectiu, un veritable fil conductor que recorre tota l’obra del poeta reusenc».

⁵³⁷ Sumari: Begoña Barrena comenta el recital de Pere Arquillué sobre la poesia de Gabriel Ferrater, i recorda un recital anterior, pel Festival Grec de 1996, on Arquillué ja va recitar alguns poemes de Ferrater en un espectacle amb Miquel Górriz.

⁵³⁸ «Josep Besa assaja d’explicar-se el el llibre *Teoria dels cossos* partint de la manca d’acord entre la lectura linial que, en aparença, sembla requerir el fil que va del “Poema inacabat” a “Teseu”, i un altre tipus d’ordre: l’alfabètic dels títols dels poemes de la segona part de l’obra. Un cop aclarit que aquests títols, d’un sol mot, no són imprescindibles per al sentit de cada peça, Besa aplica al llibre de Ferrater, i emparant-se en el pensament de Roland Barthes, la lògica del diccionari, una “estructura infinita descentrada” que “acaba amb l’angoixa del pla i

757.	2001	BOU, Enric. «Els termes d'una confabulació: Gil de Biedma i Ferrater». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA, Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, 'in memoriam'</i> . Barcelona: Edicions Proa ("Biblioteca Literària/Estudis"; 3), 2001, pàgs. 173-182. ⁵³⁹
758.	2001	CABALLERO BONALD, José Manuel. <i>La costumbre de vivir: La novel·la de la memoria, II</i> . Madrid: Alfaguara Ediciones, 2001. ⁵⁴⁰
759.	2001	CASTELLET, Josep M. «Record de Gabriel Ferrater». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA, Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, 'in memoriam'</i> . Barcelona: Edicions Proa ("Biblioteca Literària/Estudis"; 3), 2001, pàgs. 373-378. ⁵⁴¹
760.	2001	✍ CISCAR, Pere. «Gabriel Ferrater, "In Memoriam"». A: <i>Caràcters</i> (València), Segona època, núm. 17 (octubre 2001), pàgs. 18-19.
761.	2001	COMADIRA, Narcís. «La fertilitat de Gabriel Ferrater». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA, Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, 'in memoriam'</i> . Barcelona: Edicions Proa ("Biblioteca Literària/Estudis"; 3), 2001, pàgs. 355-360. ⁵⁴²
762.	2001	CORRETGER, Montserrat. «Prova de creure: la construcció existencial d'alguns poemes de Gabriel Ferrater a la llum de Pavese i de Frost». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA, Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, 'in memoriam'</i> . Barcelona: Edicions Proa ("Biblioteca Literària/Estudis"; 3), 2001, pàgs. 183-197. ⁵⁴³

amb la mania del desenvolupament" bo i rebutjant "tot origen" i reprenent "la història d'una altra manera". Així, el poeta "desautomatitza una rutina lectora" i "ens convida a usar més que a llegir, a consultar més que a lligar", cosa que l'emparenta amb les teories de Gilles Deleuze i Félix Guattari a propòsit del "llibre-rizoma". A diferència del "llibre-arrel" (el llibre clàssic, el "llibre-rizoma" es basa en un "sistema acentrat, no jeràrquic i no significant" que no pretén "oferir una bella totalitat orgànica, i encara menys una unitat de sentit". Tot plegat fa sentit amb l'al·lusió inicial de "Teseu", una defensa de la lectura com a experiència i, al seu torn, una referència a *The figure in the carpet*, de Henry James. Però, a més, és coherent amb la idea del laberint-xarxa que es desprèn de la lectura» [Trc.].

⁵³⁹ «Enric Bou analitza punts de contacte i de distància entre les poètiques de Jaime Gil de Biedma i de Gabriel Ferrater. Si, per una banda, ambdós poetes van formular explícitament la intenció d'un "complot" o "confabulació" que unia les seves pretensions (a més dels contactes en la imatgeria, el tipus de referències reals, etc.), per l'altra, la posició envers llurs tradicions respectives és molt diferent, cosa que es reflecteix en els resultats. Bou ho exemplifica amb breus comentaris parcials d'alguns poemes acarats».

⁵⁴⁰ Vegeu índex desglossat.

⁵⁴¹ «Josep M. Castellet exposa la seva visió personal de la figura de Gabriel Ferrater, com a home i com a poeta, i confessa haver fracassat en l'intent de copsar-la en tota la seva complexitat. L'autor en destaca el paper fonamental en la poesia catalana, amb una obra voluntàriament oposada a les tendències més establertes i, per tant, innovadora. També posa en entredit la base per a l'existència real d'una 'Escuela de Barcelona', subratlla la seva determinació de "portar la literatura cap al camp laic" en un moment històric culturalment clericalitzat, i acaba insistint en l'alliberadora seducció intel·lectual que exercí en el context de tancament del franquisme».

⁵⁴² «Narcís Comadira avalua la coherència entre la poesia i les idees sobre poesia ferraterianes, i es qüestiona sobre el seu llegat. D'una banda, l'autor estableix com a característica de Ferrater un tret que aquest darrer atorgava a Foix: la substitució de la música per la solidesa semàntica. Desplegada, aquesta poètica "va desbrossar el terreny" a les generacions posteriors, i va obrir "el camí d'evolució natural de la poesia catalana". La gran fertilitat del mestratge de Ferrater, però, Comadira la troba en la manera que tingué d'encoratjar models que diferien del seu propi».

⁵⁴³ «L'estudi es basa en la semblança temàtica i estructural de tres poemes —"Primavera", "Paisatge amb figures" i "A mig matí"— per a establir algunes característiques de la poètica existencial ferrateriana i afirmar la influència que hi exerciren certs aspectes de la poesia de Cesare Pavese i de Robert Frost. De l'anàlisi dels tres poemes, Montserrat Corretger n'extreu el punt en comú que glossen "un contingut vivencial constret a la

763.	2001	FARRÉS, Pere. «Segimon Serrallonga i els poetes». A: <i>Reduccions</i> (Vic), núm. 73-73 (2001), pàgs. 194-208.
764.	2001	FERRAN, Jaume. <i>Memòries de Ponent</i> . Barcelona: Edicions 62 “Biografies i memòries”; 48), 2001, pàgs. 91, 101, 239, 258, 278-280, 296, 320.
765.	2001	✍️ FIOU, Bartomeu. «Gabriel Ferrater, ‘in memoriam’». A: <i>Diari de Balears</i> (11 de maig del 2011), pàg. ?
766.	2001	GIMFERRER, Pere. «Malentesos ferraterians». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA, Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, ‘in memoriam’</i> . Barcelona: Edicions Proa (“Biblioteca Literària/Estudis”; 3), 2001, pàgs. 361-369. ⁵⁴⁴
767.	2001	GIOVANNINI, Maria Alessandra. « <i>Pittura e letteratura: la riflessione estetica in «Un cuerpo, o dos» di Gabriel Ferrater e José María Martín</i> ». A: Acti del XIX Convegno [Associazione ispanisti italiani]: Roma, 16-18 setembre 1999 / coord. por Antonella Cancellier, Renata Londero, Vol. 1, 2001 (Le arti figurative nelle letterature iberiche e iberoamericane), pàgs. 227-234, [ISBN 88-8098-145-5].
768.	2001	GOMIS, Ramon. «Apunts per a una biografia». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA, Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, ‘in memoriam’</i> . Barcelona: Edicions Proa (“Biblioteca Literària/Estudis”; 3), 2001, pàgs. 379-397. ⁵⁴⁵
769.	2001	GRILLI, Giuseppe. «De Gabriel Ferrater a Joan Maragall». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA, Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, ‘in memoriam’</i> . Barcelona: Edicions Proa (“Biblioteca Literària/Estudis”; 3), 2001, pàgs. 199-205. ⁵⁴⁶
770.	2001	HERRALDE, Jorge. <i>Opiniones mohicanas</i> . Barcelona: Círculo de lectores, 2001. pàgs. 171, 193, 194.

consciència del jo líric protagonista”, cosa que els enllaça al “sentit pavesià de confinament en la terra i la inadaptació subsegüent”, conseqüència de l’“estranyament vital” del poeta italià. A Robert Frost l’hi emparenta, sobretot, la manifesta “actitud de credulitat defensiva” davant d’una realitat que la veu poètica sap falsa o efímera».

⁵⁴⁴ «Pere Gimferrer desemmascara algunes idees poc fonamentades o directament errònies sobre la poesia de Gabriel Ferrater. La més important és la que el classifica com a “poeta realista que parla d’aspectes de l’experiència” i l’acosta, indefectiblement, a l’obra de Gil de Biedma. Per l’autor, això és reduccionista i caricaturesc, i cal establir que la poesia ferrateriana va molt més enllà (són poemes que “s’imposen per la seva ambigüitat”), ultra l’acotació de l’autor de *Las personas del verbo* a un model poètic més fidel i cenyit a la poesia de l’experiència. Gimferrer també desmenteix una suposada benevolència en la recepció primerenca de la seva poesia, i relativitza la pregonada facilitat de la seva llengua literària. Per últim, i després de destacar la manca d’un seguiment directe per part d’altres deixebles, lamenta la manca d’una escola crítica catalana que perfeccioni la recepció del poeta reusenc».

⁵⁴⁵ «Ramon Gomis ofereix el fragment inicial de la seva biografia de Gabriel Ferrater. El text, centrat en la infantesa i l’adolescència del poeta, va de 1922, any de naixement, a 1936, i ressegueix o esmena algunes dades que dona Ferrater al poema “In memoriam”».

⁵⁴⁶ «Giuseppe Grilli comenta detalladament el poema “Sobre la catarsi”, de Gabriel Ferrater. Després de lligar el seu raonament al fet que el “Poema inacabat”, com a primera peça dins ‘Da nuces pueris’, és la “darrera materialització” de la forma poètica que encitava ‘El Comte Arnau’ maragallià i continuava amb el ‘Nabí’ de Carner, l’autor es disposa a demostrar que “Sobre la catarsi” comenta el gran poema de Maragall amb la intenció de qualificar la recerca poètica que hi opera com “una superació del convencionalisme romàntic”».

771.	2001	IBÁÑEZ FANÉS, Jordi. «Gabriel Ferrater, crític d'art: valor i vigència d'una mirada diferent a l'art contemporani». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA, Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, 'in memoriam'</i> . Barcelona: Edicions Proa ("Biblioteca Literària/Estudis"; 3), 2001, pàgs. 207-234. ⁵⁴⁷
772.	2001	JULIÀ i GARRIGA, Jordi. «La voluntat crítica de Gabriel Ferrater: <i>Escritores en tres lenguas</i> ». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA, Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, 'in memoriam'</i> . Barcelona: Edicions Proa ("Biblioteca Literària/Estudis"; 3), 2001, pàgs. 235-248. ⁵⁴⁸
773.	2001	MALÉ i PEGUEROLES, Jordi. «Una revisió crítica d'algunes idees ferraterianes sobre Carles Riba». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA, Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, 'in memoriam'</i> . Barcelona: Edicions Proa ("Biblioteca Literària/Estudis"; 3), 2001, pàgs. 249-264. ⁵⁴⁹
774.	2001	MARCER, Elisenda ⁵⁵⁰ . «"La vida furtiva" de Gabriel Ferrater i el vers 138 de <i>The wast land</i> de T. S. Eliot: una operació de lectura entre dues línies estètiques». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA, Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, 'in memoriam'</i> . Barcelona: Edicions Proa ("Biblioteca Literària/Estudis"; 3), 2001, pàgs. 265-271. ⁵⁵¹

⁵⁴⁷ «Havent establert els límits temporals de la producció de Gabriel Ferrater com a crític d'art (anys 50), Jordi Ibáñez desenvolupa i justifica dues hipòtesis complementàries i coherents per les quals se n'explica el tall sobtat. La primera apunta a l'esgotament del seu perfil com a crític d'art, ja llavors manifestament errat. La segona accentua l'interès d'emprar el seu ideari sobre art com a preparació cap a la poesia, amb el benentès que la creació literària li oferia possibilitats que la pintura li negava. El seu rebuig frontal d'orientacions pictòriques fonamentals, com la informalista, o l'associació d'abstracció i decorativisme, etc., denoten "una posició neonoucentista, o com a màxim postcézanniana" que traïx el seu "criticisme formalista i immanentista". A part dels seus escrits sobre pintura, Ibáñez es refereix a textos com el que conforma el capítol setè de la novel·la *Un cuerpo o dos* per a evidenciar que la poesia ferrateriana és "el revelat en negatiu de les seves idees en positiu" » [Trc.].

⁵⁴⁸ «Jordi Julià reivindica Gabriel Ferrater com a crític literari i posa el recull *Escritores en tres lenguas* com a fita d'importància en la crítica peninsular. L'autor desglossa la seva manera d'emprar la biografia com a gènere crític tenint en compte l'avantatge que ofereix com a crítica de l'expressió formal literaturitzada, sense reduir-la a mer biografisme. Ferrater hi reïx prenent "les obres literàries dels autors com a expressió formal d'una intenció personal". El resultat és una obra crítica iconoclasta majoritàriament valorativa (sobretot pel que fa als autors antics) que ambiciona l'accés al món moral construït per la imaginació de l'autor que analitza. Un concepte, el d'"imaginació moral" que, a més d'enllaçar-lo a les maneres de la crítica de Carles Riba, posa en pràctica solucions que la crítica formalitzarà sobretot als anys 80, de la mà de Hans Robert Jauss i de Stanley Fish».

⁵⁴⁹ «Jordi Malé analitza l'assaig *La poesia de Carles Riba*, de Gabriel Ferrater, i n'extreu notables encerts de lectura però també alguns errors. L'estudiós destaca com, per una banda, l'autor de *Les dones i els dies* l'encerta quan valora l'excepcional nivell ribià d'exigència lingüística respecte de la pròpia tradició poètica (amb la prova de tensió i concentració de sentit en els mots que això suposava) o quan assevera que no hi ha proves, en la poesia de Riba anterior a l'exili, d'un cristianisme assumit més que com a recurs cultural. Ferrater, però, no exhibeix el mateix grau de rigor en l'anàlisi de *Tres suites*, i en fa una lectura reduccionista partint de la influència formalista de Valéry. Així mateix, el poeta i crític reusenc magnifica les suposades tensions (poètiques i personals) entre Riba i Carner i alimenta, a més, una "llegenda" segons la qual el poeta de les *Estances* hauria resultat "explotat" per Cambó i la Fundació Bernat Metge i, per extensió, pel catalanisme. La condició fal·laç d'aquest darrer prejudici és demostrada per Malé amb documentació fefaent».

⁵⁵⁰ Segons el lloc web (<http://www.hispanic.bham.ac.uk/staff/marcer.htm>), prepara una tesi sobre la influència de poetes anglesos en els papers de Gabriel Ferrater: "Ms Marcer is currently preparing a Ph. D under the supervision of Dr. Trevor Dadson on the influence of English poets on the work of Gabriel Ferrater".

⁵⁵¹ «Contra la lectura habitual del poema "La vida furtiva", de Gabriel Ferrater, sota l'òptica del realisme històric (cosa que hi establiria l'anècdota subjacent de l'arrest domiciliari d'un militant clandestí), Elisenda Marcer reprèn la idea (defensada per Joan Ferraté) que relacionaria la peça amb el poema 'The waste land', de

775.	2001	✍ MATEU, Melcion. «Sobre Ferrater». A: <i>Avui</i> (4 d'octubre del 2001 / “Cultura”), pàg. 9. ⁵⁵²
776.	2001	NAVARRO, Justo. «Muestrario cromático». A: <i>El País</i> , 09/12/ 2001 , pàgs. ?
777.	2001	OLIVA, Salvador. <i>Una nova introducció a la mètrica</i> . Barcelona: Quaderns Crema (“Col·lecció Assaig minor”; 17), 2001 .
778.	2001	OLLÉ, Manel. «Geometria, cinemàtica, mecànica i poètica dels cossos en moviment». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA, Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, ‘in memoriam’</i> . Barcelona: Edicions Proa (“Biblioteca Literària/Estudis”; 3), 2001 , pàgs. 273-284. ⁵⁵³
779.	2001 a	OLLER, Dolors. «Pòrtic». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA, Jaume [ed.] <i>Gabriel Ferrater, ‘in memoriam’</i> . Barcelona: Edicions Proa (“Biblioteca Literària/Estudis”; 3), 2001a , pàgs. 5-9.
780.	2001 b	OLLER, Dolors. «La poètica de Gabriel Ferrater: accions i intencions». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA, Jaume [ed.] <i>Gabriel Ferrater, ‘in memoriam’</i> . Barcelona: Edicions Proa (“Biblioteca Literària/Estudis”; 3), 2001b , pàgs. 73-99. ⁵⁵⁴
781.	2001	PÉREZ, Oriol. «La problemàtica de l’artista en la societat: una aproximació a la teoria de l’art de Gabriel Ferrater». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA, Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, ‘in memoriam’</i> . Barcelona: Edicions Proa (“Biblioteca Literària/Estudis”; 3), 2001 , pàgs. 285-291. ⁵⁵⁵

T. S. Eliot. Segons Marcer, “els dos poemes plantegen una situació d’angoixa que els posiciona davant d’un fet desconegut”, per bé que Eliot concentra aquest estat en un sol vers, el 138. Un cop acarades les dues obres, hi sura la diferència de tracte de les veus poètiques, però també la coincidència a l’hora de “transcendir els límits de la pròpia individualitat per tal d’arribar a la universalitat” » [Trc.].

⁵⁵² «El llibre recull les ponències del simposi que la Universitat Pompeu Fabra dedicà el 1997 a Gabriel Ferrater amb motiu del 25è aniversari de la seva mort i el 75è del seu naixement. També inclou dues conferències inèdites sobre poesia catalana de l’escriptor de l’any 1972. Consta de 18 articles dels autors citats» [Trc.].

⁵⁵³ «L’estudi de Manel Ollé ressegueix la “casuística de formalitzacions poètiques que parteixen de la base material del cos” en la poesia de Gabriel Ferrater, partint de la base que la cerca d’un llenguatge poètic que, lluny de la metafísica, integrés “el discurs del llenguatge ordinari” dugué el poeta reusenc a comptar, per a la poesia, amb els recursos de les disciplines científiques que coneixia i que havia cultivat, com ho demostra el cas del la col·laboració amb Eduard Bonet. La idea ferrateriana de “fer un ús civil del llenguatge matemàtic”, que l’enllaça al pensament de Wittgenstein, estableix un fil que facilita el comentari de molts dels seus poemes. A l’hora de demostrar-ho, Ollé n’esbossa un bon nombre, però analitza amb més deteniment les peces “Mecànica terrestre”, “Els jocs”, “Sabers” i, sobretot “Signe”».

⁵⁵⁴ Avançat dins *Avui* (19 de juny 1997/ “Cultura”), pàgs. **8-9**. Reproduït parcialment a QUINTANA TRIAS, Lluís. «Gabriel Ferrater» dins BOU, Enric [dir.]. *Panorama crític de la literatura catalana*, Vol. VI: *Segle XX. De la postguerra a l’actualitat*. Barcelona: Editorial Vicens-Vives, 2009, pàgs. 466-467. | «Dolors Oller ofereix la seva visió de la poètica de Gabriel Ferrater partint de la formalització de l’experiència que exerceix en els seus poemes. L’autora la denomina, ben aviat, com a “poesia de la vivència”, més que no pas de l’experiència, atès que desemmascara l’experiència i l’ofereix com a última raó vital, irrefutable, mitjançant el plantejament d’un problema, de tal manera que autor i lector en resulten sorpresos. A l’origen d’aquest procés hi ha, segons Oller, una arrel objectiva i existencial que entra en contradicció amb la pressuposada objectivitat de la poesia ferrateriana. El resultat és una poesia “clarament expressionista” que juga hàbilment amb diversos registres, entre els quals el líric, i desemboca en una veu que planteja, a cada poema, una indagació sobre el subjecte que hi ha al darrere amb un mètode que “obliga a tematitzar la consciència”» [Trc.].

⁵⁵⁵ «Oriol Pérez se seixeix del precedent que representa l’article de Ferrater citat per a establir les idees que professà sobre l’encaix de l’art, i la seva comprensió, en la societat, fins i tot abans que comencés a escriure

782.	2001	SALA, Jordi. «La vigència d'una estètica: l'ús de les veus narratives en la poesia de Gabriel Ferrater». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA, Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, 'in memoriam'</i> . Barcelona: Edicions Proa ("Biblioteca Literària/Estudis"; 3), 2001, pàgs. 293-313. ⁵⁵⁶
783.	2001	SALAS ROMO, Eduardo A. (ed.) <i>De sombras y de sueños. Homenaje a J.M. Castellet</i> . Barcelona: Ediciones Península ("Colección Ficciones"; 41), 2001.
784.	2001	SALINAS, Jaime. «Evocación de Gabriel Ferrater». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA, Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, 'in memoriam'</i> . Barcelona: Edicions Proa ("Biblioteca Literària/Estudis"; 3), 2001, pàgs. 399-407. ⁵⁵⁷
785.	2001	SUBIRANA, Jaume. «Presentació». A: OLLER, D. & SUBIRANA, J. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, 'in memoriam'</i> . Barcelona: Edicions Proa ("Biblioteca Literària/Estudis"; 3), 2001, pàg. 13-16. ⁵⁵⁸
786.	2001	TERRY, Arthur. «Gabriel Ferrater: la moral i l'experiència». A: OLLER, Dolors; SUBIRANA, Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, 'in memoriam'</i> . Barcelona: Edicions Proa ("Biblioteca Literària/Estudis"; 3), 2001, pàgs. 101-125. ⁵⁵⁹

poesia. L'autor esbossa les línies generals del text per a resumir el parer de Ferrater, en la direcció que els defensors de l'"art social" donaven massa importància al "tema genèric" enfront del "tema específic" i de reblar, al capdavant, la impossibilitat d'un "art social" » [Trc.].

⁵⁵⁶ «Jordi Sala analitza el joc de les veus poètiques en la poesia de Gabriel Ferrater, partint dels tres elements que hi infonen narrativitat: la introducció d'una anècdota (que respon, al capdavant, a la necessitat d'ordre intern del poema); la destresa a l'hora de canviar de to, de registre, que accentua l'agilitat sintàctica i expressiva del discurs; i l'específica peculiaritat de la relació entre el jo poètic i el món del poema. Sala se centra en aquest darrer aspecte i, subratllant l'equidistància tant del jo poemàtic com del lector respecte d'una consciència superior, desglossa les característiques d'aquesta xarxa de veus bo i referint-ho en els poemes concrets. Amb el rerefons de les aportacions de T. S. Eliot, teoritzador de les tres veus diferenciades d'un poema, l'estudi reïx a troba-les, totes tres, fusionades, sobretot a partir de 'Menja't una cama' i, ja com a recurs imprescindible, a 'Teoria dels cossos', on la introducció de narradors interns és més habitual. Tot plegat il·lumina el mecanisme pel qual en la poesia de Ferrater "el jo poètic, quedant alliberat de l'enunciació completa del discurs, també queda alliberat de tota obligació de presentar-se com a portaveu de la veritat"». | «El recurs que ha convertit "El mutilat" en un dels poemes més citats i recordats d'entre tots els que va escriure Ferrater consisteix en un desdoblament del jo poètic, sí, però no pas en una segona persona, sinó en un tercera [...]". (pàg. 306)

⁵⁵⁷ «Jaime Salinas evoca les vivències amb Gabriel Ferrater des de 1956, quan es van conèixer. L'autor fa referència, sobretot, a les vetllades entre escriptors i intel·lectuals que sovintejaven, als gustos i influències literàries, majorment angleses, i al posicionament davant la situació política i la repressió franquista. També parla d'afers de caràcter més aviat personal i confidencial, per a bastir una idea més clara de Ferrater com a home, i de la seva posició davant la realitat».

⁵⁵⁸ «Jaume Subirana presenta la seva edició de la transcripció de dues conferències de Gabriel Ferrater sobre poesia catalana trobades en forma de cinta magnetofònica a la Fonoteca-Arxiu Jaume Font. L'especulació per a trobar la data concreta de la gravació porta Subirana, tot i la confusió de les dades, a justificar que són de l'any 1972» [Trc.].

⁵⁵⁹ «Arthur Terry s'encara a la poesia de Gabriel Ferrater partint de la base que s'hi articula una vida moral "equivalent de la vida més conscient", i per la qual cosa és inadequat referir-s'hi com a "poesia de l'experiència". Més enllà del context real, els poemes de Ferrater plantegen conflictes de consciència moral que porten a la dissolució de l'experiència a través d'un entrellat de punts de vista que es resolen en tres: el jo que conta l'anècdota, el que la jutja i el del poeta que hi ha al darrere. Aquesta escissió del jo, necessària per a restar fidel a la pròpia experiència, es veu a poemes com "Teseu", exemple de com el poema construeix la seva pròpia realitat, més enllà del real concret al qual, embrionàriament, pogué anar lligat» [Trc.].

787.	2001	UYÀ, Josep M. «Res no conferirà mai més sentit». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA, Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, 'in memoriam'</i> . Barcelona: Edicions Proa (“Biblioteca Literària/Estudis”; 3), 2001 , pàgs. 315-326. ⁵⁶⁰
788.	2001	VALLCORBA, Jaume. «Les fulles roges de les veus». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA, Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, 'in memoriam'</i> . Barcelona: Edicions Proa (“Biblioteca Literària/Estudis”; 3), 2001 , pàgs. 327-333. ⁵⁶¹
789.	2001	WHYTE, Christopher. «Ferrater remembering with Gil de Biedma». A: OLLER, Dolors & SUBIRANA Jaume. [ed.] <i>Gabriel Ferrater, 'in memoriam'</i> . Barcelona: Edicions Proa (“Biblioteca Literària/Estudis”; 3), 2001 , pàgs. 335-346. ⁵⁶²
790.	2002	ABELLÀ, Maria. «Contra la poesia de l'experiència». A: <i>Avui</i> (24 d'abril del 2002), pàg. ? ⁵⁶³ (28-29 de març del 2002), pàg. 7
791.	2002 d	BALLART, Pere. «Ferrater sí. Pero no así». A: <i>Quimera</i> (Barcelona), núm. 222 (novembre 2002d), pàgs. 4-5 [El canto de la tripulación]. ⁵⁶⁴
792.	2002 a	BALLART, Pere. «Dos aspectes sobre expressió i representació a <i>Les dones i els dies</i> ». A: <i>Revista del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències</i> (Barcelona), núm. 119 (desembre 2002a), pàgs. 9-33. ⁵⁶⁵
793.	2002 b	✍ BALLART, Pere. «Hereus de J. Alfred Prufrock: la filial catalana». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 71 (desembre 2002b), pàgs. 5-36. ⁵⁶⁶

⁵⁶⁰ «Davant l'obra de Gabriel Ferrater, Josep M. Uyà defuig les lectures més tradicionalment abocades als referents estètics de la poesia de l'experiència i proposa un exercici que en destaca el conflicte existencial. Segueix, així, un fil d'interpretacions dels seus poemes, amb diferents graus d'atenció, que comença amb “S-Bahn” (posat en relació a “Les fenêtres” de Mallarmé) i acaba a “Les mosques d'octubre”. En aquest procés, Uyà desgrana l'expressió ferrateriana de la “vivència de la realitat com una irrealitat negativa” fins arribar a la consciència de la inutilitat de la lluita humana» [Trc.].

⁵⁶¹ «Jaume Vallcorba fa una lectura del poema “Cambra de tardor”, de Gabriel Ferrater, partint de la tradició dels motius literaris que hi troba. Aquest recorregut el porta, d'entrada, a la *Iliada*, però coincideix més exactament amb el poema “Dopo”, de Cesare Pavese i amb l'homònim de Sergio Corazzini. La xarxa textual no obvia, tampoc, una referència al sonet 73 de Shakespeare» [Trc.].

⁵⁶² «Christopher Whyte acara els poemes “In memoriam”, de Gabriel Ferrater, i “Intento formular mi experiencia de la guerra”, de Jaime Gil de Biedma. Tot i les semblances evidents (ambdós poemes són concebuts amb el moviment, de fons, cap a la maduresa, en el context de la guerra civil), l'autor hi detecta orientacions ben diferents determinades, per una banda, per la llengua escollida (amb les connotacions sociològiques que implica la tria) i, per l'altra, per l'opció sexual que deixen entreveure. Si Gil de Biedma emprà uns referents no acotats en aquest sentit, Ferrater, en canvi, estableix la progressiva afirmació de la masculinitat, coherent “as a narrative of gender identity, of a movement towards socialised masculinity which is claimed as universal”. Whyte ressegueix, sobretot pel que fa a “In memoriam”, els fragments que corroboren la seva asserció» [Trc.].

⁵⁶³ «Es fa una reflexió en to crític al voltant de l'anomenada poesia de l'experiència. L'autora del comentari sosté que l'obra de Ferrater ha estat mal entesa, ja que no és un poeta de l'experiència; això ha generat una “corrua” de poetes imitadors que han seguit l'autor citat sense entendre'l. Esbossa, a més, una mínima caracterització d'allò que cal entendre amb aquest nom, insistint en el fet que és una estètica plena de tòpics i estereotips» [Trc.].

⁵⁶⁴ «Pere Ballart destrossa, sense compassió, la “mala traducció” al castellà de *Les dones i els dies* de Gabriel Ferrater», feta per M. Àngels Cabré. Barcelona : Lumen, 2002 [Trc.].

⁵⁶⁵ Inclòs dins el volum *El riure de la màscara. Formes de l'objectivitat en la poesia contemporània*. Barcelona: Editorial Quaderns Crema (“Assaig”; 38), 2007, pàgs. 93-121.

⁵⁶⁶ «Ballart estudia l'assimilació, per part de la cultura catalana, d'un dels referents de la tradició poètica

794.	2002 c	BALLART, Pere. «Arte y método: sobre el legado intelectual de Gabriel Ferrater». A: <i>Letra internacional</i> (Madrid), núm. 77 (hivern 2002c), pàgs. 34-40.
795.	2002	BAÑOS, Jordi Joan. «Los poetas suicidas Costafreda y Ferrater, evocados de viva voz». A: <i>La Vanguardia</i> (diumenge, 12 de maig del 2002), pàg. 50.
796.	2002	BOSQUET, Jaume. «Western Poetry Anthologies Translated Into Catalan». A: <i>Catalan Writing</i> (Barcelona), núms. 17-18 (novembre 2002), pàg. 54. ⁵⁶⁷
797.	2002	BOU, Enric. «Una conversa de sobretaula». A: <i>El Periódico de Catalunya</i> (19 de juliol del 2002 / “Libres”), pàg. 23. ⁵⁶⁸
798.	2002	BRU de SALA, Xavier. «Ferrater al desnudo». A: <i>La Vanguardia</i> (10 de maig del 2002 / ‘Libros’), pàg. 10. ⁵⁶⁹
799.	2002	BRU de SALA, Xavier. «Apostillas ejemplares». A: <i>La Vanguardia</i> (31 de maig del 2002 / ‘Libros’), pàg. 7. ⁵⁷⁰
800.	2002	CABRÉ, M ^a Àngels. <i>Gabriel Ferrater</i> . Barcelona: Ediciones Omega (“Vidas Literarias”), 2002 . ⁵⁷¹
801.	2002	CABRÉ, M ^a Àngels. «Ferrater, una vida intensa». A: <i>La Vanguardia</i> (divendres, 26 d’abril del 2002 / Libros), pàgs. 1-3.
802.	2002	CLOTAS CIERCO, Salvador. «Las lecciones del Carioca: una contribución a la biografía de Gabriel Ferrater». A: <i>Letra internacional</i> (Madrid), núm. 77 (hivern 2002), pàgs. 52-59.
803.	2002	CORNUDELLA, Jordi. «Temes ferraterians: Dues consideracions sobre la poesia de Gabriel Ferrater i, de passada, la de Jaime Gil de Biedma». A: <i>Revista del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i lletres i en Ciències</i> (Barcelona), núm. 119 (desembre 2002), pàgs. 35-56.

moderna: el poema de T. S. Eliot “The Love Song of J. Alfred Prufrock” per tal demostrar com el drama psicològic del ‘Prufrock’ és el de l’home i la dona contemporanis. A la primera part de l’article estudia els motius pels quals aquest ha estat considerat el primer poema contemporani: un esquema narratiu allunyat de les convencions simbolistes, el recurs al monòleg dramàtic, un nou repertori iconogràfic més científic, l’alt grau de penetració psicològica, la despersonalització provocada per la vida metropolitana, el registre convencional, l’estil semàntic discontinu, etc. per acabar demostrant, a partir de tots aquests exemples, una fallida de l’idealisme romàntic i una nova concepció poètica. A la segona part, estudia la continuïtat del ‘Prufrock’ d’Eliot -pel que fa al tema, l’actitud i la forma- a tres poemes catalans: “L’heroi en el desert” de Josep Carner, on destaca una mateixa experiència de vida despersonalitzadora però un valor final diferent; “Diumenge” de Gabriel Ferrater, on presenta la dissolució del drama individual a la col·lectivitat, a un “nosaltres” mediocre; i “Remolcadors entre la boira” de Joan Margarit, on mostra l’ideal enfonsat, víctima el mateix home». [Trc.].

⁵⁶⁷ «L’autor cita algunes antologies de traduccions de poesia al català i destaca alguns dels traductors més importants en llengua catalana».

⁵⁶⁸ A propòsit de la biografia de GF a càrrec de Mª Àngels Cabré.

⁵⁶⁹ Veieu http://www.ducros.biz/corpus/index.php?command=show_news&news_id=915

⁵⁷⁰ «Bru de Sala defensa Carner i la seva poesia, que considera superior a la de Ferrater» [Trc.].

⁵⁷¹ Mena de repàs biogràfic ideològic sobre la figura de G. Ferrater. L’autora ho és també de l’última versió completa en castellà de *Les dones i els dies*. (Vegeu supra.)

804.	2002	✍ CORNUDELLA, Jordi. «El dimoni de <i>Posseït</i> . Crònica autobiogràfica». A: <i>Llengua i literatura: Revista anual de la Societat Catalana de Llengua i literatura</i> (Barcelona), núm. 13 (2002), pàgs. 31-58. ⁵⁷²
805.	2002	DOBRY, Edgardo i SAMOILOVICH, Daniel. «Ferrater-Dossier». A: <i>Diario de Poesía</i> (Buenos Aires), núm. 61 (setembre del 2002), pàgs. 13-26.
806.	2002	DOBRY, Edgardo. «El poema inacabado». A: <i>Diario de Poesía</i> (Buenos Aires), núm. 61 (setembre del 2002), pàgs. 13 i 23.
807.	2002	GIMFERRER, Pere. «Marià Manent, la fermesa del poeta». A: TRIADÚ, Joan et alii. <i>Poetes a la Residència d'Estudiants</i> . Barcelona: Edicions Proa (“?”), 2002 , pàgs. 85-105.
808.	2002	GOMILA, Andreu. «Ferrater, un poeta frontissa». A: <i>Avui ? ()</i> , pàg. ?
809.	2002	✍ GOMILA, Andreu. «Ferrater, a la penombra». A: <i>Avui</i> (24 d'octubre 2002 / “Cultura”), pàg. 13. ⁵⁷³
810.	2002	GUILLAMON, Julià. «Crítica catalana sin mandarines». A: <i>La Vanguardia</i> (27 de novembre del 2002 / “Culturas”), pàg. 2-3. ⁵⁷⁴
811.	2002	IZQUIERDO, Lluís. “Un poeta a plazo fijo” [pròleg a] <i>Las mujeres y los días. Poesía completa</i> en traducció de M ^a Àngels Cabré. Barcelona: Editorial Lumen (“Poesía”; 134), 2002 , pàgs. 7-15.
812.	2002 a	JULIÀ i GARRIGA, Jordi. «La voluntad crítica (Escritores en tres lenguas de Gabriel Ferrater)». A: <i>La perspectiva contemporánea. Ensayos de teoría de la literatura y literatura comparada</i> . Santiago de Compostela: Universidad de Santiago de Compostela, 2002a , pàgs. 125-140.
813.	2002 b	JULIÀ i GARRIGA, Jordi. «L'estilització de la sinceritat. Les bases crítiques de Gabriel Ferrater». A: <i>Revista del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i lletres i en Ciències</i> (Barcelona), núm. 119 (desembre 2002b), pàgs. 57-77.
814.	2002 c	JULIÀ i GARRIGA, Jordi. «La revolución de Gabriel Ferrater: Una tradición para la poesía catalana moderna». A: <i>Letra internacional</i> (Madrid), núm. 77 (hivern 2002c), pàgs. 41-45.

⁵⁷² «Lectura del poema “Posseït” de Gabriel Ferrater. Jordi Cornudella explica com ha anat forjant la interpretació del poema dins un procés de lectura que ha durat vora vint-i-cinc anys. Primer dóna la lectura fascinant que va fer-ne quan era adolescent per passar a una interpretació més racional dels enunciats del poema, la qual provoca una inversió del sentit tant del poema en si com del valor de cadascun dels seus components. L'estadi definitiu de la seva interpretació rau en el fet de reconsiderar “Posseït” dins l'ordre i la seqüència dels poemes inclosos a *Da nuce pueris*». [Trc.]

⁵⁷³ «Andreu Gomila considera que la biografia escrita per Cabré és un intent fallit d'acostar la figura de Ferrater al públic, ja que el text és ple de dades errònies, d'imprecisions i fins i tot d'apreciacions subjectives molt discutibles» [Trc.]

⁵⁷⁴ «Guillamon dóna notícia de la darrera promoció d'investigadors centrats en la literatura catalana contemporània, i assenyalava que la seva tasca és un símptoma de la renovació en el camp dels estudis literaris. Fa una breu ressenya de deu estudis fets per aquests investigadors des de l'any 1990 fins a l'actualitat, entre els quals Núria Perpinyà. *Gabriel Ferrater: recepció i contradicció*» [Trc.]

815.	2002 d	JULIÀ i GARRIGA, Jordi. <i>Un segle de lectura: Assaigs de literatura contemporània i el seu estudi</i> . Barcelona: Edicions 62 (“Llibres a l’abast”; 376), 2002d .
816.	2002	LAGUNA MARISCAL, Gabriel. «Jaime Gil de Biedma y la Tradición Clásica: evocación y apropiación». A: <i>Sincronía</i> . Revista del Departamento de Letras del Centro Universitario de Ciencias Sociales y Humanidades de la Universidad de Guadalajara (Jalisco, México) (Hivern de 2002)
817.	2002	LARIOS, Jordi. «El segle del lector». A: <i>El País</i> (dijous, 25 de juliol del 2002), pàg. 4/ ‘Quadern’. ⁵⁷⁵
818.	2002	MARCER, Elisenda. «Gabriel Ferrater i Anglaterra o Helena Valentí a l’ombra del record». A: <i>Col·loqui Europeu d’Estudis Catalans (European Symposium of Catalan Studies)</i> , 3-6 octubre 2002 a la Universitat de Montpeller. ⁵⁷⁶
819.	2002	MASSIP i GRAUPERA, Estrella. «Qu’est-ce qu’écrire sur la poésie à travers la poésie dans l’œuvre poétique de Gabriel Ferrater et de Jaime Gil de Biedma». A: <i>Actes Colloque Qu’est-ce qu’écrire sur la poésie?</i> París: Sorbonne IV, juny 2002 , pàgs. ?
820.	2002	MESQUIDA, Biel. «Gabriel Ferrater, ben viu». A: <i>Diario de Mallorca</i> (dimarts, 30 d’abril del 2002), pàg. 76.
821.	2002	MORANTA, Sebastià. «Els ponts segurs del diàleg: vint anys de poesia catalana a Rússia». A: <i>Col·loqui Europeu d’Estudis Catalans (European Symposium of Catalan Studies)</i> , 3-6 octubre del 2002 a la Universitat de Montpeller. ?
822.	2002 a	OLIVA, Salvador. «Lectura d’un poema de Gabriel Ferrater, “Boira”». A: <i>Revista del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i lletres i en Ciències</i> (Barcelona), núm. 119 (desembre 2002a), pàgs.78-86. ⁵⁷⁷
823.	2002 b	OLIVA, Salvador. «Gabriel Ferrater: Dante sense Florència». A: <i>Avui</i> (dijous, 31 d’octubre del 2002b), pàg. 19. ⁵⁷⁸
824.	2002	PESSARRODONA, Marta. «Gabriel Ferrater de prop». A: <i>Revista del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i lletres i en Ciències</i> (Barcelona), núm. 119 (desembre 2002), pàgs. 87-91. ⁵⁷⁹

⁵⁷⁵ A propòsit de *Un segle de lectura*, de Jordi Julià.

⁵⁷⁶ Sumari: L’autora fa unes consideracions generals sobre la relació o contacte entre G.F. i la literatura anglesa i sobre els estudis que aquest tema ha generat. Analitza més detingudament els suggeriments de lectures que es proposaren per carta Gabriel Ferrater i Helena Valentí, lectures que, per exemple, incidiran en materials posteriors, com ara els informes de lectura que l’escriptor preparava per a l’editorial alemanya “Rowohlt”.

⁵⁷⁷ Vegeu també «“Boira” de Gabriel Ferrater». A: *Poesia i veritat*. Barcelona: Edicions de 1984 (“Perfils”; 6), 2015, pàgs. 56-64.

⁵⁷⁸ Actualitzat a :

<http://www.salvador-oliva.com/2009/02/gabriel-ferrater-dante-sense-florencia.html>

⁵⁷⁹ Algun repertori bibliogràfic data i situa aquest paper a: *Serra d’Or* (Barcelona), núm. 449 (maig 1997), pàgs. 22-23. | « Marta Pessarrodona recorda com i quan conegué l’obra i la figura de Gabriel Ferrater i esbossa el perfil intel·lectual de l’escriptor».

825.	2002	PONS ORTEGA, Francesca. «Amor i erotisme en Ferrater: Tot plegat un joc pervers». A: <i>Com un floc lleu de cendra. Tres estudis literaris</i> . Mallorca: Centre cultural Capaltard, 2002, pàgs. 7-71.
826.	2002	PRIETO DE PAULA, Ángel L. «Extrañamiento moral». A: <i>El País</i> (31 d'agost del 2002 / "Babelia"), pàg. 4.
827.	2002	PUIGVERD, Antoni. «Bajo la estúpida mirada del censor». A: <i>El País</i> (dilluns, 18 de novembre del 2002 / "Catalunya"), pàg. 2.
828.	2002	Redaccions. «Vida i poemes de Gabriel Ferrater». A: <i>El Periódico</i> (25 d'abril del 2002), pàgs. ?
829.	2002	RUPÉREZ, Ángel. «El argumento de la obra». A: <i>El País</i> (dissabte, 15 de juny del 2002 / Babelia), pàg. 12.
830.	2002	URBIZU, Guillermo. «Ferrater, versos en la sombra: compañero de generación de Gil de Biedma y Barral, Ferrater fue el mejor poeta catalán de la segunda mitad del siglo XX». A: <i>Época</i> (7 a 13 de juny del 2002), pàg. 104.
831.	2002	VALLCORBA, Jaume. «El catalanismo fascista de J. V. Foix». A: <i>La Vanguardia</i> (3 de maig del 2002/Libros), pàg. 7.
832.	2002	VIDAL, Pau. «La noche de los suicidas». A: <i>El País</i> , 12/05/2002, pàgs. ?
833.	2002	VILLAGRASA, Enrique. «Ver pasar el tiempo desde la poesía» (ressenya a propòsit de <i>Las mujeres y los días</i> , 2002). A: <i>Turia: Revista cultural</i> (Teruel), núm. 63-64, 2003, pàgs. 439-441.
834.	2002	WALSH, Andrew Samuel. «Las huellas de T. S. Eliot en la obra de Jaime Gil de Biedma». Tesi doctoral dirigida pel doctor Antonio Chicharro. Granada: Universidad de Granada, Departamento de lingüística general y teoría de la literatura, 2002, pàg. 497.
835.	2003	AMAT, Jordi. «Hilos de aproximación: el catalanismo dialogante y los Congresos de Poesía». A: <i>Insula: revista de letras y ciencias humanas</i> . ISSN 0020-4536 (Barcelona), núm. 684, (2003), pàgs. 3-7. [Ejemplar dedicado a: El diálogo peninsular medio siglo después]
836.	2003	BALAGUER PASCUAL, Enric. «El Gabriel Ferrater de Justo Navarro». A: <i>Información</i> (Alacant), (27 de febrer del 2003/ "Travessies"), pàg. ? ⁵⁸⁰ [3b_8]
837.	2003	BALLART, Pere. «El jo a l'inrevés: poesia i experiència». A: <i>Lectures de literatura catalana a Madrid: quinze lliçons del seminari al Centre Cultural Blanquerna (1997-2002)</i> . Barcelona: Generalitat de Catalunya ("Textos i documents"; 25), 2003, pàgs. 23-44.
838.	2003	BARCELÓ, Miquel. «Muerte en Castelldefels». A: <i>El País</i> (dimarts, 15 d'abril del 2003 / "Catalunya"), pàg. 2. ⁵⁸¹

⁵⁸⁰ Extret de <http://www.ua.es/dossierprensa/2003/02/27/28.html> [Consulta: 28/05/2009].

⁵⁸¹ Inclòs a *El País llamado deseo*. Muro: Ediciones de la Viña (Ensiola Editorial), 2006, pàgs. 145-147.

839.	2003	BOLAÑO, Roberto. «El suicidio de Gabriel Ferrater». A: <i>Turia: Revista cultural</i> (Teruel), núm. 63-64 (2003), pàgs. 86-87.
840.	2003	BOYER, Denis. «El metallenguatge del subjecte poètic a la poesia del franquisme». A: <i>Actes del Dotzè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes</i> . Volum I. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat ("Biblioteca Abat Oliba"; ?), 2003 , pàgs. 71-90. ⁵⁸²
841.	2003	CARBONELL, Antoni et alii. «La poesia del segle XX. Poesia de postguerra. Gabriel Ferrater». A: <i>Llengua catalana i literatura 2. Batxillerat</i> . Barcelona: Editorial Teide, 2003 , pàgs. 341-342. ⁵⁸³
842.	2003	CASTELLS, Ada. «"La Casita Blanca", de Gabriel Ferrater». A: <i>Avui</i> (1 de desembre del 2003 , 'Cultura i Espectacles'), pàg. ?
843.	2003	✍ CASTILLO, David. «Dossiers sobre Ferrater i Verdaguer a 'Letra Internacional'». A: <i>Avui</i> (10 d'abril del 2003 / "Cultura"), pàg. 8. ⁵⁸⁴
844.	2003	CORNUDELLA, Jordi. "Introducció" a l'edició transcrita i exempta de <i>Poema inacabat</i> . Barcelona: Diputació de Barcelona ("fora de col·leccions"), 2003 , pàgs. 11-19. ⁵⁸⁵
845.	2003	CUNILLERA, Lluïsa. "La literatura actual... Gabriel Ferrater" dins <i>Llengua catalana i literatura. 2n batxillerat</i> . Barcelona: Editorial Cruïlla, 2003 , pàgs. 388-389. ⁵⁸⁶
846.	2003	DÍAZ de la TUESTA, J. M. «Justo Navarro recrea en 'F.' la vida del poeta Gabriel Ferrater». A: <i>El País</i> (dissabte, 1 de febrer del 2003 , pàg. 37. ⁵⁸⁷
847.	2003	DOBRY, Edgardo et alii. «Ferrater en Rosario. "Midsommarnatt" ⁵⁸⁸ ». A: <i>Diario de Poesía</i> (Buenos Aires), núm. 65 (juliol-agost del 2003), pàg. 28.
848.	2003	FERNÁNDEZ, Fruela. «Gabriel Ferrater, científico». A: <i>Reloj de Arena</i> (Oviedo), núm. 33-34 (hivern 2002- 2003), pàgs. 50-51.

⁵⁸² Sumari: Estudi de les manifestacions del subjecte poètic que fan referència a la pròpia poesia (poemes metalingüístics) en la poesia catalana de l'època del franquisme. S'examinen les obres completes de quinze poetes catalans i s'estableixen uns elements comuns que permeten parlar de "trets d'època", posats en relació amb el context del període franquista a Catalunya. El primer dels elements constants és que totes les obres tenen poemes metalingüístics. En el segon nivell d'anàlisi s'estudien les referències a la poesia, que són de tres menes: a la poesia pròpia, a la poesia d'altri, i a la poesia en general. Al tercer nivell, en les referències a la poesia pròpia, hi ha quatre constants: referències a l'obra mateixa, a les motivacions per escriure poesia, a la figura del subjecte poètic com a poeta, i a l'impacte de l'obra pròpia.

⁵⁸³ S'hi reproduïx el poema «Ídols», pàg. 341.

⁵⁸⁴ A propòsit de *Gabriel Ferrater, 'In Memoriam'*. Edició a cura de Jaume Subirana i Dolors Oller.

⁵⁸⁵ Es correspon, com s'ha dir anteriorment, a l'enregistrament sonor que es va fer d'una lectura pública que el poeta va fer a la Universitat de Barcelona, el 1966 i, segons Cornudella, per alguns detalls del text, anterior a la publicació el mateix any dins TC.

⁵⁸⁶ S'hi reproduïxen els poemes «Si puc» i «Ídols», pàg. 389.

⁵⁸⁷ A propòsit de la publicació de la novel·la de Navarro d'inspiració biogràfica sobre el poeta.

⁵⁸⁸ En traducció d'Edgardo Dobry i Helena Minguez.

849.	2003	LAGUNA-MARISCAL, Gabriel. «Jaime Gil de Biedma y la Tradición Clásica: evocación y apropiación». A: <i>Sincronía</i> . Revista del Departamento de Letras del Centro Universitario de Ciencias Sociales y Humanidades de la Universidad de Guadalajara (Jalisco, Mèxic), núm. 25 (desembre 2002-març 2003), 20 pàgs. [Consulta: 19/04/2009].
850.	2003	LLORCA ANTOLÍN, Fina. «Gabriel Ferrater, ‘Les dones i els dies’: la màgia per la màgia». A: <i>Lectures de literatura catalana a Madrid: quinze lliçons del seminari al Centre Cultural Blanquerna (1997-2002)</i> . Barcelona: Generalitat de Catalunya (“Textos i documents”; 25), 2003, pàgs. 129-148. ⁵⁸⁹
851.	2003	LLOVET, Jordi. «Trozos de una vida». A: <i>El País</i> (dissabte, 22 de febrer del 2003/ “Babelia”), pàgs. 9. ⁵⁹⁰
852.	2003	MAQUEDA CUENCA, Eugenio. <i>La obra de J. Gil de Biedma a la luz de T. S. Eliot y el pensamiento literario anglosajón</i> . Jaén: Universidad de Jaén (“Colección Alonso de Bonilla”), 2003.
853.	2003	MAUREL, Marcos. «El sant perdedor». A: <i>El Periódico de Catalunya</i> . (23 de maig del 2003 / “Llibres”), pàg. 26. ⁵⁹¹
854.	2003	MEDINA, Jaume. «Accent i ritme». A: <i>Lletres d’enguany i d’antany</i> . Barcelona: Publicacions de l’Abadia de Montserrat (“Biblioteca Serra d’Or”; 311), 2003, pàgs 17-22. ⁵⁹²
855.	2003	MURGADES, Josep. «Joan Ferraté, lector a tota ultrança». A: <i>Serra d’Or</i> (Barcelona), núm. 520 (abril 2003), pàgs. 23-24. ⁵⁹³
856.	2003	NAVARRO, Justo. <i>F</i> . Barcelona: Editorial Anagrama (“Narrativas hispánicas”; 337), 2003. ⁵⁹⁴
857.	2003	OBIOLS, Víctor. «Joan Ferraté, profeta en “no man’s land”». A: <i>La Vanguardia</i> (29 de octubre del 2003 / ‘Culturas’), pàg. 13. ⁵⁹⁵
858.	2003	PAGÈS JORDÀ, Vicenç. «Madame se meurt?». A: <i>Presència</i> (del 28 de novembre al 4 de desembre del 2003), pàg. 26.
859.	2003	RAMOS, Manuel. «Josep Maria García-Llort, pintor». A: <i>El País</i> (dijous, 21 d’agost del 2003, pàg. 42.

⁵⁸⁹ Sumari: L’autora fa algunes consideracions sobre l’obra poètica i el pensament literari de Gabriel Ferrater. Reflexiona amb més detall sobre els títols dels poemaris de l’autor i comenta els poemes “El mutilat”, “Amistat del braç” i “Posseït”.

⁵⁹⁰ Sumari: A propòsit de la novel·la de Justo Navarro sobre GF. Es reconstrueix narrativament alguns dels moments de la biografia de Gabriel Ferrater, especialment aquells que el defineixen, segons Jordi Llovet, com un personatge “brillante, polifacético e incómodo”.

⁵⁹¹ Sumari: A propòsit d’«F», de Justo Navarro, on reconstrueix narrativament alguns dels moments de la biografia de Gabriel Ferrater.

⁵⁹² Publicat a *Serra d’Or* (març de 1977), pàgs. 19-20.

⁵⁹³ Sumari: Murgades fa un repàs de la biografia i de la trajectòria professional de Joan Ferraté com a poeta, crític literari i traductor de poesia anglesa. Compara la seva figura amb la del seu germà Gabriel Ferrater.

⁵⁹⁴ A manera de biografia novel·lada del nostre autor.

⁵⁹⁵ Sumari: Retrat reivindicatiu de Joan Ferraté com a intel·lectual, crític i poeta.

860.	2003	RODRÍGUEZ MARCOS, Javier. «Escribir es echar un ácido corrosivo sobre las ideas que cuadriculan la realidad. Entrevista a Justo Navarro». A: <i>El País</i> (dissabte, 22 de febrer del 2003/ “Babelia”), pàg. 8. ⁵⁹⁶
861.	2003	ROIG SALA, Josep-Lluís. «Com reciclar la mirada de l’espill: La narrativitat en la lírica catalana de la segona meitat del segle XX». A: <i>Actes del Dotzè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes</i> . Volum I. Barcelona: Publicacions de l’Abadia de Montserrat (“Biblioteca Abat Oliba”; ?), 2003, pàgs. 255-264. ⁵⁹⁷
862.	2003	ROMEU i FIGUERAS, Josep. «De poetes citats al paràgraf precedent: Carner, Manent, Garcés, Foix, Ferrater». A: <i>Quadern de memòries</i> . Publicacions de l’Abadia de Montserrat, 2003, pàgs. 147-149, 195, 201.
863.	2003	SARRIEGUI, Josep M. «Gabriel Ferrater, el desmedido talento» [Literatura a la xarxa]. A: <i>El País</i> (dissabte, 22 de febrer del 2003/ “Babelia”), pàgs. 3. ⁵⁹⁸
864.	2003	SUBIRÀS i PUGIBET, Marçal. «Notes sobre la formació del poema <i>Nabí</i> » ⁵⁹⁹ . A: <i>Miscel·lània Joan Veny</i> . Volum 2. Barcelona: Abadia de Montserrat (“Estudis de Llengua i Literatura Catalanes”; XLVI), 2003, pàgs. 193-238.
865.	2003	VÁZQUEZ MONTALBÁN, Manuel. <i>Geometría y compasión</i> . Ensayo. Barcelona: Editorial Mondadori (“Biblioteca Vázquez Montalbán”), 2003, pàg. 208.
866.	2004	CALAF i VICH, E. Et alii. «La poesia després de la Guerra Civil: Gabriel Ferrater» dins <i>Llengua catalana i literatura. 2n de Batxillerat</i> . Barcelona: Editorial Vicens Vives (“Sèrie Càlam”; 2), 2004, pàgs. 242-243. ⁶⁰⁰
867.	2004	CLIFF, William. “Introduction” in <i>Les femmes et les jours</i> . Traducció, presentació i notes de... Mònaco: Éditions Du Rocher («Anatolia/ Poésie Grand Format»), 2004, pàgs. 7-18.

⁵⁹⁶ Sumari: Entrevista en què es reflexiona sobre Gabriel Ferrater com a personatge de llegenda en la mesura que Justo Navarro l’incorpora com a protagonista de la novel·la i en reconstrueix algun dels seus moments vitals.

⁵⁹⁷ Sumari: Josep Lluís Roig comenta l’evolució de la narrativitat en la poesia catalana a partir de la segona meitat del segle XX. Si bé l’autor dóna alguns exemples anteriors, el comentari comença amb la renovació de la poesia a la dècada dels anys cinquanta, de la mà de la poesia social, que té com una característica formal la narrativitat. L’autor esmenta diverses propostes poètiques dels anys cinquanta i seixanta, i puntualitza que “s’arriba al realisme més com una evolució des del simbolisme que no pas com un trencament amb el moviment anterior”. Dins del realisme, distingeix tres línies essencials: “el realisme de la quotidianitat, el de la metaforització de la història contada i el de l’alternança de discursos”. Tot seguit, comenta l’ús de la narrativitat en la generació dels setanta: aquesta és vista com una tècnica antiquada però, malgrat tot, se segueix utilitzant. Pel que fa a la generació dels vuitanta, comenta que hi ha un bandeig de la narrativitat, si bé en la generació dels noranta l’ús d’aquesta tècnica es recupera, però “la narrativitat no és considerada, en cap cas, una característica definitiva, sinó com un simple recurs més a emprar”, és a dir, que “no condiciona el contingut”, trenca la dependència amb la poesia realista i serveix per a nous usos. S’esmenten breument alguns poetes de cada generació, i se citen fragments de poemes per il·lustrar l’estudi. Gabriel Ferrater i Vicent Andrés Estellés són citats com a models pel que fa a l’ús de la narrativitat .

⁵⁹⁸ Vegeu ítem SARRIEGUI, JOSEP M. «[Literatura a la xarxa] Gabriel Ferrater, el desmedido talento». A: *El País*, 22/02/2003, pàgs. ?

⁵⁹⁹ Sumari: Estudi del procés de redacció del poema *Nabí* de Josep Carner. L’autor reuneix i ordena els diversos elements que permeten reconstruir la datació i gestació del poema, així com també analitza les diferents edicions i traduccions que se n’han dut a terme.

⁶⁰⁰ Inclou reproducció del poema «Perdó», pàg. 243.

868.	2004	DALMAU, Miguel. <i>Jaime Gil de Biedma: retrato de un poeta</i> . Barcelona: Ediciones (“Biografía Circe; s/n), 2004 . ⁶⁰¹
869.	2004	DOBRY, Edgardo. «Gabriel Ferrater i el <i>Poema inacabat</i> ». A: <i>Literatures</i> (Associació d’Escriptors en Llengua Catalana) (Barcelona), núm. 2 (Segona època) (2004), pàgs. 11-28. [Traducció de l’espanyol per Anna Torcal] ⁶⁰²
870.	2004	FERNÁNDEZ EGEA, Juan. <i>La poesía del nosotros. Jaime Gil de Biedma y la secuencia lírica moderna</i> . Madrid: Visor Libros (“Col·lecció Biblioteca Filològica Hispana”; 70), 2004 .
871.	2004	GARCIA MOLINA, Cristina, <i>La Creació de la identitat en l’obra poètica de Gabriel Ferrater</i> / Cristina Garcia Molina / ; dirigit per Xavier Pla i Barbero. Mecanoscrit (impressora) Treball de recerca de doctorat - Universitat de Girona. Facultat de Lletres. Departament de Filologia i Filosofia, 2004 .
872.	2004	MARCO, Joaquín i GRACIA, Jordi. <i>La llegada de los bárbaros: La recepción de la literatura hispanoamericana en España, 1960-1981</i> . Barcelona: Edhasa (“el Puente”), 2004 , pàgs. 27, 30, 56, 128.
873.	2004	HEANEY, Seamus. «Introduction: on Gabriel Ferrater» dins <i>Women and Days. Les dones i els dies</i> . Traducció i prefaci d’Arthur Terry. Todmorden (Anglaterra): Arc Publications (Col·lecció “Visible Poets; 13), 2004 , pàgs. 14-17. ⁶⁰³
874.	2004	JULIÀ i GARRIGA, Jordi. <i>La crítica de Gabriel Ferrater: Estudis d’una trajectòria intel·lectual</i> . Lleida: Pagès editors (“Argent viu/Col·lecció d’Assaig”; 70), 2004 . [Especialment pàgs. 61; 126-128; 133; 135; 137; 139].
875.	2004	JULIÀ i GARRIGA, Jordi. <i>El poeta sense qualitats</i> . Tarragona: Edicions El Mèdol (“El Mèdol/ Fòrum”; 34), 2004 .
876.	2004	JULIÀ i GARRIGA, Jordi. <i>La mirada de Paris. Ensayos de crítica y poesía</i> . Mèxic: Siglo XXI (“Lingüística y teoría literaria”; s/n), 2004 . [especialment pàgs. 19, 22, 60-79, 83, 106, 115, 123-126, 129, 136, 159, 160, 161, 164, 166, 168, 171, 172, 173n, 176, 179, 181, 182].

⁶⁰¹ Inclou índex onomàstic on contrastar fefaentment citacions: pàg. 72, 75, 122, 127, 129, 133, 135, 137, 147, 151-155, 173, 174, 180, 194, 208, 209, 214, 254-258, 261, 262, 276, 282, 283, 261, 378, 446.

⁶⁰² FORA,1[1]. Dobry, *Gabriel Ferrater i el Poema inacabat* (Nota en la versió digital posseïda) | « Estudi sobre l’obra de Ferrater, focalitzat al ‘Poema inacabat’. L’autor mostra com Gabriel Ferrater i Jaime Gil de Biedma es proposen crear una poesia a la contra del simbolisme i surrealisme de tall francès i del realisme social imperant a Espanya. L’estudi remarca les influències més importants de Ferrater, tant aquelles amb les quals el poeta s’identifica com les que el fan reaccionar de forma contrària». [Trc.]

⁶⁰³ Reproduït en traducció castellana de Jordi Doce dins *Letras Libres* (desembre 2003), pàgs. 30-31.
<http://www.letraslibres.com/index.php?art=9259&rev=2> [Consulta: 22/04/2009].

877.	2004	MASSIP i GRAUPERA, Estrella. «Lieux et limites de la ville. Signes d'identité dans la production poétique de Gabriel Ferrater et de Jaime Gil de Biedma». A: <i>Cahiers d'Etudes Romanes</i> (Université de Provence, Aix-en-Provence), núm. 12. La ville, lieux et limites 2 (2004) Nouvelle série, pàgs. ? 604
878.	2004	✍ MOLDOVEANU, Julia. «Un héros sans auréole/ Gabriel Ferrater». ⁶⁰⁵ A: <i>Regard.fr</i> (juny 2004).
879.	2004	MORA, Miguel. «Entrevista a Gudbergur Bergsson. Escritor y traductor». A: <i>El País</i> (17/01/2004), pàgs. ?
880.	2004	MORA, Rosa. «Entrevista amb Miguel Dalmau: La vida atormentada de Gil de Biedma». A: <i>El País</i> (domingo, 7 de novembre del 2004), pàgs. 42-43.
881.	2004	MUNTANER GONZÁLEZ, Maria. «Jordi Julià. 'La crítica de Gabriel Ferrater. Estudis d'una trajectòria intel·lectual'». A: <i>Lluc</i> (Mallorca), núm. 839 (maig-juny 2004), p. 57. ⁶⁰⁶
882.	2004	MURGADES, Josep. «Un referent immediat assumible: Ruyra vist pels noucentistes». A: <i>Primer Simposi Joaquim Ruyra. Blanes, 29, 30 i 31 de maig del 2003. Als cent anys de l'eclosió literària de Joaquim Ruyra: 'Marines i boscatges'</i> . Cabrera de Mar: Galerada, 2004, pàgs. 317-347. ⁶⁰⁷
883.	2004	OBIOLS, Isabel. «Jaume Vallcorba, editor: "No tinc cap vocació de minoritari" [Entrevista]». A: <i>El País</i> (9 de setembre del 2004/ "Quadern"), pàg. 4. ⁶⁰⁸
884.	2004	PI DE CABANYES, Oriol. «Gabriel Ferrater». A: <i>La Vanguardia</i> (20 de desembre del 2004), pàg. ?
885.	2004	ROVIRA, Pere. «Ferraterians». A: <i>Diari sense dies. 1998-2003</i> . Barcelona: Proa (Perfils"; 54), 2004, pàgs. 134-135.
886.	2004	SÒRIA, Enric. «La raó apassionada». A: <i>Avui</i> ("Diumenge", revista dominical), 23 de maig del 2004, pàg. ?
887.	2004	TERRY, Arthur. «Translator's preface». A: <i>Women and Days</i> . Introducció de Seamus Heaney. Todmorden (Anglaterra): Arc Publications, 2004, pàgs.10-13.

⁶⁰⁴ Segons el lloc web (<http://www.crimic.paris4.sorbonne.fr/massipigrauperae.html>), prepara una tesi sobre la poesia de Gabriel Ferrater i Jaime Gil de Biedma. "Poésie de Gabriel Ferrater et Gil de Biedma, sous la direction de Marie-Claire Zimmermann et Monique de Lope" [Consulta: 6/10/2006].

⁶⁰⁵ Ressenya a propòsit de la traducció *Les Femmes et les Jours*, per William Cliff (Éditions du Rocher, collection Anatolia, 25).

⁶⁰⁶ Ressenya a propòsit del llibre de Julià.

⁶⁰⁷ Sumari: Murgades ofereix l'exemple de dues lectures crítiques que corroboren l'enllaç ideològic entre Ruyra i el noucentisme. Es tracta de la lectura de Gabriel Ferrater de "La parada" i de la de Lluís Flaquer de "El malcontent".

⁶⁰⁸ Sumari: Amb motiu dels 25 anys de Quaderns Crema, Vallcorba recorda com s'inicià en el món editorial i com pogué fer realitat aquest projecte de crear una editorial. Igualment, evoca personatges que han influït en la seva carrera professional, com ho són Gabriel Ferrater, Joan Ferrater, J. V. Foix, Martí de Riquer o Quim Monzó.

888.	2004	✍ TRIGO, Xulio Ricardo. «Gabriel Ferrater: el poeta en el laberint de l'assaig». A: <i>Avui</i> (17 de juny del 2004 / “Cultura”), pàg. 13. ⁶⁰⁹
889.	2004	VALLCORBA, Jaume. «Jaume Vallcorba, editor: “No tinc cap vocació de minoritari” [Entrevista d'Isabel Obiols]». A: <i>El País</i> (Barcelona), núm. 1082 (9 de setembre del 2004 / “Quadern”), pàg. 4.
890.	2004	VENY, Joan. «Estudi». A: FOIX, J.V. <i>Diari 1918. Crítica textual</i> . Barcelona: Institut d'Estudis Catalans (“Biblioteca filològica”; 45), 2004 , pàgs. 13-161.
891.	2004	VILA-MATAS, Enrique. «La ciudad castigada». A: <i>El País</i> (1 de febrer del 2004 / “Cataluña”), pàg. 2. ⁶¹⁰
892.	2004	WALSH, Andrew Samuel. «Amistades provechosas: el grupo de Barcelona». A: Jaime Gil de Biedma y la tradición angloamericana. Granada: Editorial de la Universidad de Granada (“Biblioteca de Humanidades /Teoría y Crítica Literarias”; 10), 2004 , pàgs. 32-39.
893.	2005	✍ ABRAMS, Sam. «Per pietat natural». A: <i>Avui</i> (4 d'agost del 2005), pàg. 14. ⁶¹¹
894.	2005	✍ ALZAMORA, Sebastià. «D'alcohol i literatura catalana». A: <i>Avui</i> (29 d'abril del 2005), pàg. 23. ⁶¹²
895.	2005 a	✍ AMAT, Jordi. «Quatre cartes de Joan Ferraté a Albert Manent». A: <i>Els Marges: revista de llengua i literatura</i> (Barcelona), núm. 77 (2005a), pàgs. 91-98. ⁶¹³
896.	2005 b	AMAT, Jordi. «Círculos convergentes en Gabriel Ferrater». A: <i>Cuadernos Hispanoamericanos</i> (Madrid), núm. 664 (octubre 2005b), pàgs. 25-32.
897.	2005	✍ AMORÓS, Xavier. <i>La peça. Una pintura a mig fer de G.F. sota els pins</i> . ⁶¹⁴
898.	2005	BALLART, Pere & JULIÀ i GARRIGA, Jordi (eds.) «Marta Pessarrodona. Versos, historias, amores». A: <i>Lírica de fin de siglo. Poesía catalana y española 1980-2000</i> . Granada: Diputación de Granada (“Colección Maillot Amarillo”; 52), 2005 , pàgs. 143-173.

⁶⁰⁹ A propòsit d'*El poeta sense qualitats*, de Jordi Julià.

⁶¹⁰ Sumari: L'article tracta sobre la mitomania pels indrets on viuen o vivien alguns escriptors barcelonins, els quals repassa breument.

⁶¹¹ Sumari: Sobre la presència del concepte wordsworthià de pietat en poemes de Gabriel Ferrater i Joan Margarit. Sam Abrams també comenta la generositat i atenció que va rebre de jove d'escriptors com Agustí Bartra i Anna Murià i, especialment, reflexiona sobre la indiferència dels escriptors consolidats (explicita els que pertanyen a la generació dels 70 i la dels 80) envers els escriptors joves actuals.

⁶¹² Sumari: Sobre la tendència d'alguns deixebles d'escriptors a considerar dogmes alguns exabruptes proferits pels seus ídols sota els afectes de l'alcohol.

⁶¹³ Sumari: Jordi Amat publica, anota i comenta quatre cartes de Joan Ferraté a Albert Manent escrites durant la primera meitat dels anys 50. Són documents que reflecteixen lúcidament el pes d'un sector important de la crítica literària catalana d'aquell temps. Entre altres temes, Ferraté hi parla de la poesia de Carles Riba, demostra l'interès per Josep Carner o es refereix a la traducció de la poesia de T. S. Eliot.

⁶¹⁴ 2005 [Última consulta el 21/05/2009].

899.	2005	BONET, Laureano. «Joan Ferraté i James Joyce: <i>Stephen Hero</i> com a temptació». A: <i>Joan Ferraté. Actes de la Jornada d'estudi i evocació organitzada per l'Aula Carles Riba i la Residència d'Investigadors CSIC - Generalitat de Catalunya</i> , a cura de Jordi Malé. Barcelona: Publicacions de la Residència d'Investigadors CSIC – Generalitat de Catalunya, 2005 , pàgs. 121-152.
900.	2005	CALAFAT, Caterina i PÉREZ, Joan Manuel. «Unas olvidadas primeras versiones de Gottfried Benn en lengua espanyola». Comunicació per al VIII Simposio de Traducción Literaria de la Unión de Escritores y Artistas de Cuba (UNEAC), celebrat a l'Havana, el novembre de 2005 . (Inèdit ⁶¹⁵)
901.	2005	CASTELLET, Josep M. «'Poesia catalana del segle XX (1963)'. Un referent programàtic de la crítica catalana moderna». A: <i>Literatures. Segona època</i> (Barcelona), núm. 3 (2005), pàg. 69-76 [especialment pàgs. 74-75].
902.	2005	CÒNSUL, Isidor. «La poesia a partir de 1960». A: <i>Antologia de poesia catalana</i> , a cura d'Isidor Cònsul i Llorenç Soldevila. Barcelona: Edicions Proa ("Col·lecció Les Eines"; 41), 2005 , pàgs. 134-135.
903.	2005	FORMOSA, Feliu. <i>A contratemps. Diaris</i> . Catarroja: Perifèrics Edicions, 2005 , pàgs. 23-27.
904.	2005	GOMIS, Ramon. «Joan Ferraté, un llop solitari». A: <i>Joan Ferraté. Actes de la Jornada d'estudi i evocació organitzada per l'Aula Carles Riba i la Residència d'Investigadors CSIC-Generalitat de Catalunya</i> , a cura de Jordi Malé. Barcelona: Publicacions de la Residència d'Investigadors CSIC – Generalitat de Catalunya, 2005 , pàgs. 71-83.
905.	2005	JULIÀ i GARRIGA, Jordi & BALLART, Pere (eds.) «Marta Pessarrodona. Versos, historias, amores». A: <i>Lírica de fin de siglo. Poesia catalana y española 1980-2000</i> . Granada: Diputación de Granada ("Colección Maillot Amarillo"; 52), 2005 , pàgs. 143-173.
906.	2005	LARIOS, Jordi. «La penúltima feina». A: <i>El País</i> (dijous, 23 de juny del 2005), pàg. 4/ 'Quadern'. ⁶¹⁶
907.	2005	LLAVINA, J. «Ferrater, Margarit. Obsequis». A: <i>Avui</i> (dijous, 23 de juny de 2005 / 'Cultura'), pàg. XX. ⁶¹⁷
908.	2005	MARCER, Elisenda. «Luis Cernuda como Puente entre la poesía inglesa y la 'Escuela de Barcelona'». A: <i>Journal of Iberian and Latin American Studies</i> , Vol. 11, núms. 2-3 (agost/ desembre 2005), pàgs. 189-196. ⁶¹⁸

⁶¹⁵ Finalment vegeu CALAFAT, Caterina. «Gabriel Ferrater, traductor de Gottfried Benn». A: *Catalan Review* (Barcelona), núm 27 (2013), pàgs. 117-135.

⁶¹⁶ Sumari: Jordi Larios repassa la carrera acadèmica d'Arthur Terry i comenta les traduccions que aquest va fer de Gabriel Ferrater. Arthur Terry morí sense poder fer la darrera revisió a les traduccions. Inclou els poemes "Ídols" i "El lector" de G.F., amb la traducció anglesa corresponent d'Arthur Terry.

⁶¹⁷ Sumari: L'autor relaciona els poemes "Objectes" de Francesc Parcerisas, "El lector" de Gabriel Ferrater i "Primer amor" de Joan Margarit. En fa una lectura conjunta per tal com tracten el motiu literari dels objectes i són exemple de correlat objectiu.

⁶¹⁸ <http://www.informaworld.com/smpp/content~db=all~content=a727498348~tab=content>

909.	2005	MORET, Xavier. «Una exposició recuerda a Gil de Biedma a los 15 años de su muerte». A: <i>El País</i> (15/09/2005), pàgs. ?
910.	2005	MURGADES, Josep. «Joan Ferraté: l'intel·lecte a contracorrent de la tribu». A: <i>Joan Ferraté. Actes de la Jornada d'estudi i evocació organitzada per l'Aula Carles Riba i la Residència d'Investigadors CSIC-Generalitat de Catalunya</i> , a cura de Jordi Malé. Barcelona: Publicacions de la Residència d'Investigadors CSIC – Generalitat de Catalunya, 2005 , pàgs. 197-201.
911.	2005	OTERO, Mercè i POUS, Teresa. <i>Àlbum Helena Valentí</i> . Barcelona: PEN Català, 2005 .
912.	2005	PI DE CABANYES, Oriol. «Un record de Gabriel Ferrater». A: <i>A punta d'espasa. Noves glosses d'escriptors</i> . Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat (“Biblioteca Serra d’Or”; ?), 2005 , pàgs. 172-174.
913.	2005	✍ PONS, Arnau. «La reescriptura poètica?». A: <i>Reduccions</i> (Vic), núm. 81-82 (març 2005), pàg. 113-155. ⁶¹⁹ [Traducció]
914.	2005	POUS, Teresa i OTERO, Mercè. <i>Àlbum Helena Valentí</i> . Barcelona: PEN Català, 2005 .
915.	2005	ROBLES i SABATER, Ferran. «Las traducciones de literatura catalana publicadas en Alemania, Austria y Suiza». A: <i>Estudios filológicos alemanes: revista del Grupo de Investigación Filología Alemana</i> , ISS/N 1578-9438, núm. 9 (2005), pàgs. 313-324.
916.	2005	✍ SOLÀ, Joan. «Jo també hi era». A: <i>Avui</i> (7 de desembre del 2005 / “Cultura”), pàg. 11. ⁶²⁰
917.	2005	SOLDEVILA, Llorenç et alii. «La poesia a partir de 1960». A: <i>Antologia de poesia catalana</i> , a cura d'Isidor Cònsul i Llorenç Soldevila. Barcelona: Edicions Proa (“Col·lecció Les Eines”; 41), 2005 , pàgs. 134-135.
918.	2005	✍ SULLÀ, Enric. «La crítica literària entre la universitat i l'actualitat». A: <i>Literatures. Segona època</i> (Barcelona), núm. 3 (2005), pàgs. 77-87. ⁶²¹
919.	2006	AMAT, Jordi. «Juan Ferraté, clérigo». A: <i>Claves de razón práctica</i> (Madrid) ISSN 1130-3689, núm. 162 (2006), pàgs. 77-82.

⁶¹⁹ Sumari: Plantejaments a l'entorn de l'art de traduir poesia i posicionament de l'autor. Arnau Pons parteix de la idea que la poesia és intraduïble i que, per tant, la traducció és reescriptura. A partir d'aquí, analitza els límits i les característiques d'aquest procés de “creació” literària: la traducció del ritme i la mètrica, la desvinculació de l'autor, l'emissió de judicis de text original per part del traductor, etc. Cita la tasca de traductors com Ferrater i Oliva i fa referència a autors molt traduïts com Shakespeare i Celan, entre d'altres.

⁶²⁰ Sumari: Joan Solà recorda la seva experiència en la tancada d'artistes, intel·lectuals i estudiants a Montserrat durant el “Procés de Burgos”. Ofereix, també, una ràpida impressió sobre Gabriel Ferrater, que l'acompanyà en aquell episodi de la lluita antifranquista.

⁶²¹ Sumari: A través de la trajectòria personal, Enric Sullà repassa l'estat de la crítica literària i la teoria de la literatura a Catalunya. Es parla de la fundació de la revista *Els Marges* i de la llicenciatura Teoria de la Literatura i Literatura Comparada a la Universitat Autònoma de Barcelona així com de la fundació de la col·lecció ‘Les Naus d'Empúries’. Es fa, també, un repàs general de les tendències de la crítica a la segona meitat del segle XX i de la influència dels teòrics més representatius a la crítica literària catalana.

920.	2006	AMAT, Teresa. «-grafies (bio-, hagio-, mito-, porno-)». A: <i>Paper de vidre</i> (Revista digital), núm. 36 (23 de març del 2006), pàgs. 12-14. ⁶²²
921.	2006	CORNUDELLA MARTORELL, Jordi. «Gabriel Ferrater. Llegenda angulosa i compromesa». A: <i>El Periódico de Catalunya</i> (9 de febrer del 2006), pàg. 15. ⁶²³
922.	2006	✍ DOMÍNGUEZ, Santos. «Poesía completa de Gabriel Ferrater». A: <i>Encuentros con las letras</i> (2006). ⁶²⁴
923.	2006	✍ FIGUERAS, David. «Gabriel Ferrater a Sant Cugat». A: <i>Més Vilaweb</i> , divendres, 17 de febrer del 2006. ⁶²⁵
924.	2006	FULQUET, Josep Maria. «Lectures europees» (a propòsit del llibre homònim de Ramon Esquerra). A: <i>Avui</i> (16 de novembre del 2006), pàg. 26. ⁶²⁶
925.	2006	GALVES, Jordi. «Les raons de la crítica catalana contemporània». A: <i>Trípodos: Revista digital de comunicació</i> , ISSN 1138-3305, núm. 19, 2006. (Exemplar dedicat a: Essència o suplement. La literatura a la premsa d'avui.), pàgs. 39-48. ⁶²⁷
926.	2006	GOMILA, Andreu. «Sobre la poesia d'Auden. El camaleó conscient». A: <i>Avui</i> (dijous, 28 de desembre del 2006), pàg. 9.
927.	2006	JULIÀ i GARRIGA, Jordi. <i>Modernitat del món fungible</i> . El realisme reflexiu dels poetes del tercer mil·lenni o la “Generació de la Caiguda del Mur”. Manresa: Angle Editorial (“Col·lecció Idees. Assaig breu”; 14), 2006.
928.	2006 a	✍ LLAVINA, Jordi. «The sea shall bubble like a pot of stew». A: <i>Benzina</i> (Barcelona), núm. 6 (agost 2006a), pàg. 71. ⁶²⁸

⁶²² A propòsit del *Quadern d'El País* del dia 16 de febrer publicava el reportatge «El món de Gabriel Ferrater», de Xavier Moret, a propòsit de l'exposició *Gabriel Ferrater. Pintura, poesia, lingüística*, que fins a finals del mes passat es podia veure a la Casa de Cultura de Sant Cugat del Vallès. || Revista digital de lliure consulta a <http://www.paperdevidre.net> [Consulta:26/05/2009].

⁶²³ «Sobre la imatge tergiversada que ha generat la figura de Gabriel Ferrater, sobre dues traduccions recents de la seva poesia que han passat força desapercebudes, i sobre l'exposició “Gabriel Ferrater: Pintura, poesia i lingüística” que se celebra a la Casa de Cultura de Sant Cugat. Jordi Cornudella n'és el comissari». [Trc.].

⁶²⁴ A propòsit de *Las mujeres y los días. Poesía completa* (2002) Revista digital *Encuentros de lecturas* [Consulta: 20/04/2010].

⁶²⁵ [Consulta: 16/06/2010].

⁶²⁶ Vegeu l'enllaç digital:

<http://www.avui.cat/avui/diari/docs/edicio.php?pagina=http://www.avui.cat/avui/diari/06/nov/16/285581.htm>

⁶²⁷ Sumari: Traduïm, de l'anglès, el resum que encapçala l'article: “La crítica literària, com a gènere literari de no ficció i no subordinat a la literatura d'observació, s'està desenvolupant a Catalunya amb un creixent dinamisme, com a resposta a la demanda social d'aquest tipus d'assaig analític, creatiu i popular. Julià Guillamon, Ponç Puigdevall, Manel Ollé i Xavier Pla formen un grup d'assagistes que han convertit la crítica literària en un gènere privilegiat, per la seva dedicació, estil literari i sentit comú. Seguidors del llegat de Carles Riba, Gabriel Ferrater, Joan Fuster, Josep Pla i Marià Manent, han construït un model coherent, clar i concís, on la creativitat i el pragmatisme, oposats a la puresa de mètode i a la simple enumeració, estan al servei de detectar les qualitats i els defectes amb independència, lleialtat als lectors i rebutjant el clixé de l'intel·lectual impostor”.

⁶²⁸ Sumari: Jordi Llavina fa un breu esment dels llibres citats. A propòsit del *Women and days*, d'A. Terry.

929.	2006 b	↗ LLAVINA, Jordi. «“Lay my heart out”: entrevista amb Josep Maria Fulquet». A: <i>Benzina</i> (Barcelona), núm. 42 (setembre 2006b), pàg. 59. ⁶²⁹
930.	2006	MACIÀ, Xaxier. «“Però on hi ha perill, creix també el que salva”. Algunes consideracions sobre la poesia de Joan Vinyoli». A: <i>I cremo tot en cant: Actes del 1r. Simposi Internacional Joan Vinyoli</i> . Barcelona: Publicacions de l’Abadia de Montserrat (“Biblioteca Abat Oliba”; 271), 2006 , pàgs. 281-301. ⁶³⁰
931.	2006	MARCER CORTÉS, Elisenda. «Dinàmiques intertextuals en l’obra de Gabriel Ferrater: el paper de la poesia anglesa». Tesi doctoral inèdita. University of Birmingham, 2006 .
932.	2006	MARGARIT, Joan. «El meu Vinyoli». A: <i>I cremo tot en cant: Actes del 1r. Simposi Internacional Joan Vinyoli</i> . Barcelona: Publicacions de l’Abadia de Montserrat (“Biblioteca Abat Oliba”; 271), 2006 , pàgs. 15-36. ⁶³¹
933.	2006	↗ MARTÍNEZ, Guillem. «El factor Espriu». A: <i>Benzina</i> (Barcelona), núm. 4 (juny 2006), pàg. 8. ⁶³²
934.	2006	↗ MIQUEL, Dolors. «La mètrica del senyor Esteve». A: <i>Avui</i> (18 de gener del 2006 / ‘Cultura’), pàg. 5. ⁶³³
935.	2006	MORET, Xavier. «El món de Gabriel Ferrater» i «Un mite que no ha parat de créixer». A: <i>El País</i> (16 de febrer del 2006 , ‘Quadern’), pàgs. 1-2 i 3.
936.	2006	MUÑOZ LLORET, Teresa. <i>Josep M. Castellet: Retrat de personatge en grup</i> . Barcelona: Edicions 62 (“Col·lecció Biografies i Memòries”; 62), 2006 . [Especialment pàgs. 15, 51, 52, 64, 72, 73, 78, 91, 104, 112, 175-160, 164, 215, 239, 240, 264, 287, 301].
937.	2006	OLIVA, Salvador. <i>Tractat d’elocució. L’elocució del vers i de la prosa en el teatre</i> . Barcelona: Editorial Empúries (“Biblioteca Universal Empúries”; 206), 2006 .

⁶²⁹ Sumari: Jordi Llavina parla amb Josep Maria Fulquet amb motiu dels vint anys del pròleg, datat el juny de 1986, i de la seva traducció de “Morts per la Unió” de Robert Lowell, autor que conegué gràcies a Gabriel Ferrater. Es parla de la tasca de traductor de Josep Maria Fulquet, i també de la seva pròpia poesia i dels seus referents.

⁶³⁰ «Xavier Macià comença el seu estudi establint els períodes de silenci en la trajectòria creativa de Joan Vinyoli. L’autor es mostra prudent a l’hora d’acceptar el tall que el mateix poeta denominà com a inici d’una “segona etapa”, el 1982, i es decanta per veure l’obra de Vinyoli com un tot coherent que evoluciona sense oferir grans canvis substancials que neguin els passos anteriors».

⁶³¹ Sumari: Joan Margarit exposa la seva visió de la trajectòria creativa de Joan Vinyoli i, de passada, la seva pròpia poètica. Així, troba que “el críptic i el tòpic”, “els dos enemics de la poesia”, són identificables en els inicis poètics de Vinyoli, quan encara no havia “destriat la poesia de la religió”. També dins: «El meu Vinyoli». A: *Joan Vinyoli. Poemes*. Pròleg i selecció de Joan Margarit. Barcelona: Editorial Proa (“Óssa menor”; 342), 2014, pàgs. 13-49.

⁶³² Sumari: Guillem Martínez posa Gabriel Ferrater i Salvador Espriu l’un enfront de l’altre, per defensar el model d’escriptor i d’intel·lectual del primer, i criticar Espriu.

⁶³³ Sumari: Dolors Miquel critica una determinada lectura *empobridora* de la poesia de Gabriel Ferrater propensa a justificar-ne el valor com a exemple, sobretot, de perfecció formal.

938.	2006	↗ PALOL, Miquel de. «Qüestions mètriques». A: <i>Avui</i> (19 d'octubre del 2006/ 'Cultura'), pàg. 6. ⁶³⁴
939.	2006	PARCERISAS, Francesc. «Joan Vinyoli. Exemple i sentit del fracàs». A: <i>I cremo tot en cant: Actes del 1r. Simposi Internacional Joan Vinyoli</i> . Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat ("Biblioteca Abat Oliba"; 271), 2006, pàgs. 303-307.
940.	2006	Redaccions. «El Gabriel Ferrater més complet». A: <i>Presència</i> (Girona), núm. 1772 (Del 10 al 16 de febrer del 2006), pàg. 31.
941.	2006	RIBERA, Pere. «Tapant-se el crit amb les ales». A: <i>I cremo tot en cant: Actes del 1r. Simposi Internacional Joan Vinyoli</i> . Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat ("Biblioteca Abat Oliba"; 271), 2006, pàgs. 51-55. ⁶³⁵
942.	2006	ROSSINYOL, Andreu. «La mirada del poeta». A: <i>I cremo tot en cant: Actes del 1r. Simposi Internacional Joan Vinyoli</i> . Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat ("Biblioteca Abat Oliba"; 271), 2006, pàgs. 57-59. ⁶³⁶
943.	2006	SERRAHIMA, Maurici. «4, 5 i 6 de maig de 1972», «Maig de 1972». A: <i>Del passat quan era present</i> , VI (1972-1974). Edició de Josep Poca i Gayà. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat ("Scripta et Documenta/ Biografies i memòries"; ?), 2006, pàgs. 23-26; 33-34. ⁶³⁷
944.	2006	TELLO GARCÍA, Edward. «La segona persona comparada: "El pobre Randall Jarrell" i Gabriel Ferrater, cara a cara». A: <i>Catalan Review</i> , Vol. XX, núm. 1 (2006), pàgs. 173-199.
945.	2006	TOUTAIN, Ferran. «La incorrección de la corrección». A: <i>El País</i> (divendres, 20 de gener del 2006, "Catalunya"), pàgs. 2 i 3. ⁶³⁸
946.	2007	↗ ARMISÉN, Antonio. «Clásicos y modernos. Notas barcelonesas sobre Hölderlin, Heidegger y Lukács en la poesía de Jaime Gil de Biedma». A: <i>Pensamiento literario español del siglo XX</i> , 1. Zaragoza: Anexos de Tropelías [Revista Teoría de la Literatura y Literatura Comparada] ("Colección Trópica"; 12), 2007, pàgs. 7-41.
947.	2007	B. G. «Pere Arquillué se asoma al universo lírico de Gabriel Ferrater». A: <i>El País</i> , 09/01/2007, pàgs. 30.

⁶³⁴ Sumari: Breu comentari sobre el paper de la mètrica en la poesia.

⁶³⁵ Sumari: Pere Ribera evoca la seva coneixença amb Joan Vinyoli i enumera les influències personals que més el van marcar, començant per la de Riba i d'Espriu, una influència distant, i acabant per la de Gabriel Ferrater, la relació amb el qual ja fou més intensa.

⁶³⁶ Sumari: Andreu Rossinyol evoca la coneixença de Joan Vinyoli arran del seu ofici de corrector a l'editorial Seix Barral. L'autor es refereix breument a les seves converses amb el poeta, sovint marcades per l'amistat amb Gabriel Ferrater i per la manera com la seva mort el va afectar.

⁶³⁷ Vegeu:

http://books.google.cat/books?id=X0bX3iOtkiIC&printsec=frontcover&source=gbs_v2_summary_r&cad=0#v=onepage&q=&f=false [Consulta: 07/09/2009]

⁶³⁸ Sumari: Amb motiu de la publicació del "Diccionario Panhispánico de Dudas", Ferran Toutain demana a l'Institut d'Estudis Catalans que editi un "diccionari de dubtes de la llengua catalana" per denunciar la incorrecció gramatical de la correcció política.

948.	2007	BALLART, Pere. «El jo a l'inrevés: poesia i experiència». A: <i>El riure de la màscara. Formes de l'objectivitat en la poesia contemporània</i> . Barcelona: Editorial Quaderns Crema (“Assaig”; 38), 2007, pàgs. 80-87. ⁶³⁹
949.	2007	BALLART, Pere. <i>El riure de la màscara. Formes de l'objectivitat en la poesia contemporània</i> . Barcelona: Quaderns Crema (“Assaig”; 38), 2007. [Especialment pàgs. 61-62, 67, 72, 93-121, 127].
950.	2007	BARGALLÓ, Josep. <i>Manual de mètrica i versificació catalanes</i> (Edició ampliada). Barcelona: Editorial Empúries (“Biblioteca universal Empúries; 208), 2007 ^[1991] .
951.	2007	BARGALLÓ, Josep. <i>Què és la mètrica? Introducció a la versificació catalana</i> . Barcelona: Edicions 62 & Proa (“Biblioteca Aula”; 2), 2007.
952.	2007	BARRENA, Begoña. «La vigència del poeta». A: <i>El País</i> (19 de gener del 2007 / ?), pàg. 47. ⁶⁴⁰
953.	2007	CABRÉ, M ^a Àngels. «Gabriel Ferrater en su desmesura». A: <i>Letras Libres</i> (Madrid), núm 75 (desembre del 2007), pàg. 82. ⁶⁴¹
954.	2007	CARBÓ, Ferran. «II. La recuperació entre el 1939 i els anys setanta: 3.4. Gabriel Ferrater». A: <i>La poesia catalana del segle XX</i> . Alzira: Bromera edicions (“Essencial”; 8), 2007, pàgs. 96-99.
955.	2007	CASTELLET, Josep M. <i>Dietari de 1973</i> . Barcelona: Edicions 62 (“Col·lecció El balanci”; 545), 2007, pàgs. 31, 41, 55, 71, 75-76.
956.	2007	COROMINAS i CALDERS, Diana. <i>Anàlisi de la traducció de l'enuig i la ironia a les versions catalana i castellana de l'obra Unkenrufe de Günter Grass: Una aproximació a les divergències d'intensitat</i> ; Treball/projecte de fi de màster de recerca Estudis de Traducció: Estratègies i Procediments dirigit per Pilar Estelrich i Mercè Tricàs. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra. Departament de Traducció i Filologia, 2007. [Traducció] ⁶⁴²
957.	2007	DE LA SOTA, José F. «Cerebros». A: <i>El País</i> , 13/03/2007, pàgs. ?
958.	2007	JULIÀ i GARRIGA, Jordi. <i>L'art imaginatiu. Les idees estètiques de Gabriel Ferrater</i> . Barcelona: Institut d'Estudis Catalans (“Biblioteca Filològica”; 60), 2007.

⁶³⁹ Publicat prèviament dins *Lectures de literatura catalana a Madrid: quinze lliçons del seminari al Centre Cultural Blanquerna (1997-2002)*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2003, pàgs. 23-44. | «L'autor, després d'unes consideracions prèvies (principalment al voltant de l'obra 'L'ull' de Vladimir Nabokov) estudia la figura del jo poètic en els poemes "Preservació", de Josep Carner, "A l'inrevés", de Gabriel Ferrater, i "Primer amor", de Joan Margarit».

⁶⁴⁰ Sumari: Begoña Barrena comenta el recital de Pere Arquillué sobre la poesia de Gabriel Ferrater, i recorda un recital anterior, pel Festival Grec de 1996, on Arquillué ja va recitar alguns poemes de Ferrater en un espectacle amb Miquel Górriz.

⁶⁴¹ Extret de: <http://www.lettraslibres.com/index.php?art=12591> [Consulta: 24/02/2009].

⁶⁴² On s'afirma, pel que fa a l'ofici de la traducció de GF, en un moment de la nota 22: «Gabriel Ferrater (que va apostar per un nou model de llengua literària, moderna i lliure d'artificis, en una traducció d'*El procés* de Kafka de 1966 que encara avui es considera, per molts, una obra de referència) [...], pàg. 22.

959.	2007	✍ LARIOS, Jordi. «Pere Ballart, 'El somriure de la màscara. Formes de l'objectivitat en la poesia contemporània'». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 83 (tardor, 2007), pàgs. 125-126. ⁶⁴³
960.	2007	MALÉ i PEGUEROLES, Jordi. «Amor i erotisme en Jorge Guillén i Carles Riba». A: GIBERT i PUJOL, Miquel Maria (curador). <i>Literatura comparada catalana i espanyola al segle XX: gèneres, lectures i traduccions</i> (1898-1915) [I Simposi sobre literatura comparada catalana i espanyola al segle XX]. Lleida: Punctum & Trilcat (Grup d'estudis sobre traducció i recepció en la literatura catalana), 2007, pàgs. 95-112 [especialment 109 i 111].
961.	2007	MARCER, Elisenda. «Gabriel Ferrater, entre l'autoinvenció social i l'aportació estètica a través de G. Simmel i la poesia anglesa». A: <i>La projecció social de l'escriptor en la literatura catalana</i> . (A cura de Ramon Panyella) Actes del Congrés Internacional <i>La projecció social de l'escriptor...</i> Barcelona / Bellaterra, 26, 27 i 28 d'octubre del 2005. Lleida: Ed. Punctum i GELCC (Grup d'Estudis de la Literatura catalana Contemporània), 2007, pàgs. 517-522. ⁶⁴⁴
962.	2007	MASSIP i GRAUPERA, Estrella. <i>La construction du "Moi" lyrique dans l'oeuvre poétique de Gabriel Ferrater et Jaime Gil de Biedma: écarts et convergences</i> . Universitat de Provença (Aix-en-Provence), 8 desembre 2007. ? ⁶⁴⁵
963.	2007	MIRALLES, C. <i>Sobre Riba</i> . Barcelona: Edicions Proa ("Biblioteca Literària/Estudis"; 11), 2007, pàgs. 9, 47, 69, 91, 95, 101, 129, 184, 198, 204.
964.	2007	MORA, Rosa. «Un solo libro de calidad ya hace grande una literatura periférica» [Entrevista a Josep Maria Castellet]. A: <i>El País</i> (06/10/2007/ "Babelia"), pàgs. ? ⁶⁴⁶
965.	2007	NAVARRO, Justo. «Encantamiento en el desencanto». A: <i>El País</i> (06 d'octubre del 2007/ "Babelia"), pàgs. 13.
966.	2007	OLIVA, Salvador. «Shakespeare en catalán: problemas y soluciones» [fragments 1993 ⁶⁴⁷]. A: PUJOL, Dídac. <i>Traduir Shakespeare: Les reflexions dels traductors catalans</i> . Lleida: Editorial Punctum & Trilcat ("Col·lecció Quaderns"; 3), 2007. [Especialment pàgs. 146-149].

⁶⁴³ Sumari: El llibre ressenyat consta de nou assaigs sobre la ironia i altres recursos retòrics en la poesia, no només la catalana.

⁶⁴⁴ Sumari: La comunicació analitza l'autoinvenció social i l'aportació estètica de Ferrater amb els paràmetres del sociòleg Georg Simmel. En aquest sentit, la literatura és una eina d'autodefinició que permet construir una nova identitat i així crear una aportació estètica.

⁶⁴⁵ Confirmada al lloc: <http://www.univ-provence.fr/gsite/document.php?pagendx=3386&project=etudes-romanes> [Consulta: 09/09/2009].

⁶⁴⁶ Sumari: Josep Maria Castellet comenta l'enquesta sobre les millors obres de la literatura catalana publicada en aquest mateix número del "Babelia" i, especialment, repassa un per un la importància dels autors esmentats. També reflexiona sobre els gèneres literaris predominants a Catalunya, i acaba parlant breument de la situació del mercat literari i de les relacions entre la literatura catalana i la castellana, entre altres coses.

⁶⁴⁷ Reproduït de GONZÁLEZ FERNÁNDEZ de SEVILLA, José Manuel (ed.). *Shakespeare en España. Crítica, traducciones y representaciones*. Alacant: Universidad de Alicante / Saragossa. Libros Pórtico, 1993, pàgs. 199-202, 209 i 210-215.

967.	2007	PEREA SIMÓN, Eugeni. «La comarca del Priorat en la literatura». A: <i>Revista de Catalunya</i> (Barcelona), núm. 233 (novembre 2007), pàg. 77-100. ⁶⁴⁸
968.	2007	PESSARRODONA, Marta. «La soledad sonora». A: <i>El País</i> , 06/10/ 2007 , pàgs. ? ⁶⁴⁹
969.	2007	PUIG TAULÉ, Oriol. «Pere Arquillué diu Gabriel Ferrater (deu anys després)». A: Assaig de teatre: Revista de l'associació d'investigació i experimentació teatral, ISSN 1134-7643, núm. 57-58 (2007), pàgs. 289-291.
970.	2007	PUJOL, Dídac. <i>Traduir Shakespeare: Les reflexions dels traductors catalans</i> . Lleida: Editorial Punctum & Trilcat (“Col·lecció Quaderns”; 3), 2007 . [Especialment pàgs. 55, 146-149, 186, 207, 223].
971.	2007	REVERTER, Emma. «¿Y el Espriu poeta?». A: <i>El País</i> (06 d'octubre del 2007 / “Babelia”), pàg. 3. ⁶⁵⁰
972.	2007	✍ RICO, Francisco. «El punto justo». A: <i>El País</i> , 29/01/ 2007 , pàgs. ?
973.	2007	RIOYO, Javier. «Las mujeres y los días». A: www.elboomeran.com http://www.elboomeran.com/blog-post/8/2397/javier-rioyo/las-mujeres-y-los-dias/ [Publicat el 11/9/2007 a les 13:59].
974.	2007	ROUDERA PERET, Jordi. «Del nyap il·legible a la novel·la execrable. La “polèmica Carner” i altres manifestacions antinoucentistes dels Imparables». A: <i>Els marges</i> (Barcelona), núm 81 (Hivern de 2007), pàgs. 107-120.
975.	2007	SALA-VALLDAURA, Josep Maria. «La figuració realista» dins <i>Entre el simi i plató. Pel curs poètic contemporani</i> . Palma de Mallorca : Editorial Moll (“Els llibres de Pròsper”; 11), 2007 , pàgs. 123-134 [especialment].
976.	2007	SANS, Sara. «La noche en que ‘volvió’ Ferrater». A: <i>La Vanguardia</i> (diumenge, 16 de desembre del 2007), pàg. 54.
977.	2008	✍ ABRAMS, Sam. «La literatura a la màxima potència». A: <i>Avui</i> (21 de juny del 2008), pàg. 15. ⁶⁵¹
978.	2008	✍ ARMISÉN, Antonio. «Lectores implícitos y explícitos, compañeros de viaje y ángeles caídos. Notas sobre el caso de Jaime Gil de Biedma y la poesía de los 50». A: <i>Interletras</i> (Saragossa?), núm. 5 (2008), pàgs. 1-8.

⁶⁴⁸ Sumari: Estudi sobre el paisatge del Priorat en diferents obres literàries. L'autor parla, sobretot, de poesia.

⁶⁴⁹ Sumari: Marta Pessarrodona fa un breu resum de la trajectòria de Caterina Albert, i destaca l'obtenció, l'any 1898, dels Jocs Florals d'Olot per “La infanticida”. Pel que fa a “Solitud”, destaca el seu alè wagnerià, i l’ “actualidad y progresismo” de l'obra, entre altres coses.

⁶⁵⁰ Sumari: L'article transcriu les opinions de Harold Bloom sobre el resultat de l'enquesta sobre les millors obres de la literatura catalana realitzada per ‘El País’, i que apareix publicada en aquest mateix número de “Babelia”.

⁶⁵¹ Sumari: A propòsit de *L'art imaginatiu*, de Jordi Julià. Segons Abrams, el llibre de Jordi Julià estudia “Ferrater a fons com mai s'havia fet” i fa entrar el lector “en els grans debats de la crítica, l'estètica i el pensament del segle XX”.

979.	2008 a	↗ BALLART, Pere. «Les lliçons d'Auden. Homenatge en el centenari del poeta angles W. H Auden (1907-1973)». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 84 (Hivern 2008a), pàgs. 21-33. ⁶⁵²
980.	2008 b	↗ BALLART, Pere. «Gabriel Ferrater». A: <i>Visat</i> (Barcelona), núm. 5 (abril 2008b) ⁶⁵³
981.	2008 c	BALLART, Pere. «Un sistema d'esperes (A propòsit de la <i>Nova introducció a la mètrica</i> , de Salvador Oliva)». A: <i>Avui</i> (19 de juliol del 2008c / Cultura. Poesia), pàg 16.
982.	2008	↗ BOSQUET, Jaume. «Sobre la poesia de Gabriel Ferrater». A: <i>La Finestra Digital</i> (25 de febrer del 2008) ⁶⁵⁴
983.	2008	BONET, Laureano. «La tertulia, un estado de ánimo». A: <i>Ínsula</i> (Madrid), núm. 738 (juny 2008), pàgs. ?
984.	2008	CHAVARRÍA, Adrià. «La quotidianitat amagada. Les novel·les d'Helena Valentí». A: <i>LiterAtures</i> (segona època), núm. 6 (2008), pàgs. 91-104.
985.	2008	↗ COMADIRA, Narcís. «Penells». A: <i>El País</i> (dijous, 13 de novembre del 2008 / “Quadern”), pàg. 4. ⁶⁵⁵
986.	2008	CORNUDELLA, Jordi. [Comissariat] Exposició i Catàleg: <i>Gabriel Ferrater, pintura, poesia, lingüística</i> . Ajuntament de Sant Cugat. Servei de Cultura i d'altres col·laboradors. Palma: Edifici de Sa Riera, Universitat de les Illes Balears. Del 14 de desembre al 28 de febrer del 2008 .
987.	2008	↗ DOMENECK, Ricardo. «Gabriel Ferrater (1922-1972)». A: <i>Modo de usar & Co</i> (2008). ⁶⁵⁶
988.	2008	GATELL ARIMONT, Cristina i SOLER, Glòria. <i>Martí de Riquer. Viure la literatura</i> . Barcelona: La Magrana / RBA Libros (“Col·lecció Orígens”, 125), 2008 , pàgs. 340, 383, 387 i 467.

⁶⁵² «De cara a assajar l'influx d'W. H. Auden en la poesia catalana, Pere Ballart comenta cinc poemes de cinc autors catalans, sobre els quals l'obra del poeta novaiorquè ha influït de formes diverses i amb matisos diferents. Per al primer, Gabriel Ferrater, evidencia la influència directa acarant fragments del seu “Poema inacabat” al “New Year Letter” audenià; connecta, així mateix, “A la memòria de W. B. Yeats” amb “Fossar de la Pedrera”, de Marta Pessarrodona; “Elogi de la pedra calcària” amb “Cisterna”, de Narcís Comadira; “El primer ha d'anar primer” amb “Capsa de mistos”, de Francesc Parcerisas; i “L'escut d'Aquil·les” amb “Els malsons de l'escut”, de Jordi Julià». [Trc.]

⁶⁵³ Sumari: L'article repassa breument les diferents disciplines a què Gabriel Ferrater es dedicà i se centra especialment en la seva poesia.

⁶⁵⁴ [Consulta: 25/02/2009].

⁶⁵⁵ Sumari: Narcís Comadira especula sobre el possible origen d'un vers del poema “Tots Sants” de Josep Carner, inclòs a ‘Poesia’, que diu: “grinyolen els penells”. El vers podria provenir d'un altre vers de Hölderlin, que fou mal traduït per Carles Riba, tal com explicà Gabriel Ferrater, però que Carner podria haver llegit en alguna altra traducció. Comadira, al final de l'article, avisa però que el vers potser sorgí, simplement, de la pròpia inspiració de Carner.

⁶⁵⁶ Inclou una versió del poema “Oci” (TC20): “Ócio”. Última revisió: 15 de Desembre de 2008 [Consulta: 16-04-2010].

989.	2008	JULIÀ i GARRIGA, Jordi. <i>Dietari de lectures. Literatura i postmodernitat</i> (2005-2007). Lleida: Pagès editors (“Argent viu/Col·lecció d’Assaig”; 101), 2008 .
990.	2008	MALÉ i PEGUEROLES, Jordi. «“Poètica”. Nota final a <i>Da nuces pueris</i> ». A: MALÉ, Jordi i BORRÀS, Laura (ed.). <i>Poètiques catalanes del segle XX</i> . Barcelona: Editorial UOC (“Manuals”; 138), 2008 , pàgs. 159-168.
991.	2008	✍ MUNTANER GONZÁLEZ, Maria. <i>La pràctica interartística en l’obra de Josep Albertí</i> . Treball de recerca de doctorat dirigit per Margalida Pons Jaume. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona, 2008 . ⁶⁵⁷
992.	2008	OLLÉ, Manel. «Versions del sexe en vers». ⁶⁵⁸ A: <i>L’Avenç</i> (Barcelona), núm. 336 (juny 2008), pàgs. ?
993.	2008	✍ PÉREZ i PINYA, Joan Manuel. «Gabriel Ferrater [traductor]». A: <i>Visat</i> (Barcelona), núm. 5 (abril 2008).
994.	2008	PERPINYÀ, Núria. <i>Las criptas de la crítica. Veinte interpretaciones de la Odisea</i> . Madrid: Editorial Gredos (“Biblioteca de la nueva cultura”; s/n), 2008 , pàgs. 18, 173, 210, 215 ⁶⁵⁹ .
995.	2008	PONS, Arnau & ŠKRABEC, Simona. <i>Carrers de frontera: passatges de la cultura alemanya a la cultura catalana</i> . Vols. I i II. Barcelona: Institut Ramon Llull, 2008 . ⁶⁶⁰ [pàgs. vol. I: 172, 231, 240, 261, 293, 300-303, 305-313, 354, 362, 370-371, 373, 390, 400-402, 439; vol. II: 68, 132, 165, 167, 171, 271, 306-307].
996.	2008	RAYÓ, M. M. «He tardat 25 anys a poder parlar de Gabriel Ferrater i encara em pertorba [Entrevista amb Marta Pessarrodona]». A: <i>Balears</i> (4 de febrer del 2008), pàg. ? — «Marta Pessarrodona: Hablar de Gabriel Ferrater todavía me perturba». A: <i>Última Hora</i> (4 de febrer del 2008), pàg. ?

⁶⁵⁷ [Consulta: 02/08/2009].

⁶⁵⁸ «Amb ocasió de la recent i magnífica traducció completa de “Les flors del mal” de Baudelaire que ha fet Jordi Llovet, se’ns ha recordat l’escassa influència baudeleriana sobre els grans poetes catalans de la primera meitat del segle xx.» | Sumari: Anàlisi de l’escassa influència de Charles Baudelaire en la poesia catalana, tot i que, per altra banda, es té present “en la manera de reflectir en el vers l’erotisme i l’obsenitat, el desig i el plaer”.

⁶⁵⁹ Solen ser citacions per a exemplificació argumentativa. Per exemple cita la interpretació formalista que Macià fa de l’estructura en tercets blancs del poema “Corda”. A: *Lectures de COU 1989/1990*. Barcelona: Edicions la Magrana (“L’esperver llegir”; 13), 1989, pàgs. 169-201.

⁶⁶⁰ N’existeix una versió alemanya: *Grenzen sind Strassen. Verbindungen zwischen der deutschen und der katalanischen Kultur*. Band I i II. Barcelona: Institut Ramon Llull, 2009.

997.	2008	ŠKRABEC, Simona & PONS, Arnau. <i>Carrers de frontera: passatges de la cultura alemanya a la cultura catalana</i> . Vols. I i II. Barcelona: Institut Ramon Llull, 2008. ⁶⁶¹ [pàgs. vol. I: 172, 231, 240, 261, 293, 300-303, 305-313, 354, 362, 370-371, 373, 390, 400-402, 439; vol. II: 68, 132, 165, 167, 171, 271, 306-307].
998.	2008	SOLER, Glòria i GATELL ARIMONT, Cristina. <i>Martí de Riquer. Viure la literatura</i> . Barcelona: La Magrana / RBA Libros (“Col·lecció Orígens”, 125), 2008, pàgs. 340, 383, 387 i 467.
999.	2008	↗ TODÓ, Lluís M ^a . «Valéry a Catalunya». A: <i>Entre dos mons. Visions de la literatura catalana i europea a l’inici del segle XX. 1906-2006. Un segle de modernitat literària</i> . Barcelona: Institució de les Lletres Catalanes, 2008, pàgs. 149-162. ⁶⁶²
1000	2008	↗ TORRESI, Stefano. «Gabriel Ferrater, entre tradició (catalana) i europeisme (lingüístic i literari)» ⁶⁶³ . A: <i>La Catalogna in Europa, l’Europa in Catalogna. Transiti, passaggi, traduzioni. Associazione italiana di studi catalani. Atti del IX Congresso internazionale</i> (Venezia, 14-16 de febrer del 2008). ⁶⁶⁴
1001	2009	↗ AMORÓS, Xavier. <i>La peça</i> . ⁶⁶⁵
1002	2009	↗ BLANES PALACÍN, Enric. <i>Un fres de móres negres: Apunts de lectura de Gabriel Ferrater</i> . ⁶⁶⁶
1003	2009	BONET, Eduard. <i>Gabriel Ferrater i Robert Musil: entre les ciències i les lletres</i> . Barcelona: Residència d’Investigadors CSIC-Generalitat de Catalunya («Publicacions de la Residència d’Investigadors»; 35), 2009.
1004	2009	↗ CABRÉ, M ^a Àngels. «Gabriel Ferrater en su desmesura». A: <i>Letras Libres</i> (desembre del 2007). ⁶⁶⁷

⁶⁶¹ N’existeix una versió alemanya: *Grenzen sind Strassen. Verbindungen zwischen der deutschen und der katalanischen Kultur*. Band I i II. Barcelona: Institut Ramon Llull, 2009.

⁶⁶² Sumari: Conferència pronunciada diverses vegades, amb motiu dels actes ‘1906 lletres’: el 18 de maig de 2006 a la Biblioteca del Mil·lenari, de Sant Cugat del Vallès; el 25 de maig a la Biblioteca Joan Triadú, de Vic; el 22 de juny a l’Ateneu Barcelonès; i el 24 de novembre a la Biblioteca Santiago Rusiñol, de Sitges.

«Després d’introduir el lector en el context del París dels volts de 1906, quan la ciutat francesa era ‘la capital cultural del món’, Lluís Maria Todó aclareix la importància, en aquell any, de la publicació de ‘Monsieur Teste’, i passa a estudiar la recepció de Valéry a Catalunya. Un moment clau d’aquesta recepció ve donat per la conferència a l’Ateneu Barcelonès, el 1924, on el poeta francès aconsellava el cultiu de la prosa. L’estudi analitza la resposta a la seva crida, recurrent als testimonis de Josep Pla i de Carles Riba, i a la referència, molt més tardana, que hi féu Gabriel Ferrater. De la visita posterior de Valéry a Barcelona, el 1933, Todó en recull el testimoni de Xavier Benguerel, que inclou un retrat literari. Tot i la històrica apel·lació a la creació novel·lística, l’autor subratlla la influència fonamental de Valéry en el camp central de la seva creació, la poesia». [Trc.]

⁶⁶³ Sumari: A propòsit de la ideologia literària de Gabriel Ferrater, en concret, de la posició intel·lectual que va prendre respecte la tradició. S’esmenta, també, la influència de Carles Riba sobre Ferrater en aquest àmbit.

⁶⁶⁴ (Comunicació publicada el 15 de setembre del 2008) [Consulta: 25/5/2009].

⁶⁶⁵ Visitada per últim cop el 27/03/2009.

⁶⁶⁶ Edició d’un bloc en curs [Consulta: 06/04/2010].

⁶⁶⁷ [Consulta: 24/02/2009].

1005	2009	CAÑO, David. «De gairebé tot ja fa vint anys». A: <i>Benzina</i> (Barcelona), núm. 7 (abril 2009), pàg. 39-42.
1006	2009	CASTÁN, Carlos. «Cartas desde la posguerra. Gabriel Ferrater en Huesca». A: <i>Papeles dispersos</i> . Saragossa: Tropo Editores (“Colección Telegrama”; núm. 3), 2009 , pàgs. 45-56.
1007	2009	CASTELLET, Josep M. «Gabriel Ferrater. La passió per la literatura». A: <i>Seductors, il·lustrats i visionaris. Sis personatges en temps adversos</i> . Barcelona: Edicions 62 (“Biografies i Memòries”; 75), 2009 , pàgs. 127-143. ⁶⁶⁸
1008	2009	↗ CASTELLS, Ada. «Un tros de conversa amb Eduard Bonet, matemàtic». A: <i>Avui</i> (23 de maig del 2009 / “Cultura”), pàg. 3. ⁶⁶⁹
1009	2009	↗ CLAPÉS, Antoni. «Àlgebra i poesia». Ponència llegida a Londres (QMUL) en un Seminari sobre Gabriel Ferrater (Queen Mary UL, 3 de juliol de 2009).
1010	2009	↗ FONALLERAS; Josep M ^a . «Sis homes i un temps advers». A: <i>El Periódico</i> (30 de novembre del 2009), pàg. 8. ⁶⁷⁰
1011	2009	↗ GARCÍA ARMENDÁRIZ, José-Ignacio. «A vueltas con Catulo y Gil de Biedma (en especial, <i>Pandémica</i>)». A: <i>Cuadernos de Filología Clásica</i> . Estudios Latinos, vol. 29, núm. 2 (Madrid 2009), pàgs. 195-215.
1012	2009	↗ GOYTISOLO, Juan. «El contubernio literario de Formentor». A: <i>El País</i> (19/09/ 2009), pàgs. ? ⁶⁷¹
1013	2009 a	GRACIA GARCIA, Jordi. «La racionalidad lírica de Joan Margarit». A: <i>Insula</i> (Madrid), núm. 753 (2009a), pàgs. 30-32.
1014	2009 b	↗ GRACIA GARCIA, Jordi. «Mestres que encara són molt vius». A: <i>El País</i> (dijous, 26 de novembre del 2009b / “Quadern”), pàgs. 4-5. ⁶⁷²
1015	2009	↗ GUILLAMON, Julià. «Honestidad brutal». A: <i>La Vanguardia</i> (dimecres, 11 de novembre del 2009 / “Culturas”), pàg. 15. ⁶⁷³
1016	2009	IBÁÑEZ FANÉS, Jordi. «Un noucentisme llarg». A: <i>La imaginació noucentista</i> . Actes del simposi a cura d’Antoni Marí. Barcelona: Angle Editorial (“El fil d’Ariadna”; 32), 2009 , pàgs. 295-305 [especialment 301-305]
1017	2009	JANÍN ORRADRE, Carlos. «Ferrater, Gabriel» dins <i>Diccionario del suicidio</i> . Villatuerta (Navarra): Editorial Laetoli S.L., 2009 , pàg. 156.

⁶⁶⁸ També citacions d’acord amb l’índex onomàstic: pàgs. 7, 13, 43, 45, 59-60, 63, 65, 76, 79, 82, 86-87, 91, 95, 102-103, 120, 197, 245.

⁶⁶⁹ Sumari: Entre altres coses, Eduard Bonet recorda la figura i el pensament del seu amic Gabriel Ferrater.

⁶⁷⁰ Sumar: A propòsit del llibre de Josep Maria Castellet “Seductors, il·lustrats i visionaris”.

⁶⁷¹ Vegeu:

http://www.elpais.com/articulo/portada/contubernio/literario/Formentor/elpepuculbab/20090919elpbabpor_26/Tes [Consulta: 21/09/2009].

⁶⁷² A propòsit de *Seductors, il·lustrats i visionaris*, de J. M^a. Castellet.

⁶⁷³ A propòsit de *Seductors, il·lustrats i visionaris*, de J. M^a. Castellet.

1018	2009	LÁZARO, José. <i>Vidas y muertes de Luis Martín Santos</i> . Biografía. Barcelona: Editorial Tusquets (“Col·lecció Tiempo de Memoria”; 74), 2009, pàgs. 111, 237.
1019	2009	MARCER, Elisenda. «Orígens anglosaxons en la ‘metonímia del desig’ de Gabriel Ferrater». A: BOURRET Michel [coord.] <i>Mélanges offerts au Professeur Christian Camps</i> , Péronnas: Les Éditions de la Tour Gile, 2009, 508, pàgs. 329-342, [ISBN: 2-87802-445-1].
1020	2009	MUÑOZ LLORET, Teresa. «En defensa pròpia. Espriu escriu a Castellet». ⁶⁷⁴ A: <i>L’Avenç</i> (Barcelona), núm. 344 (març 2009), pàgs. 36-42.
1021	2009	PARÉ, Pep i MARTÍN, Enric. «Comentaris a ‘Floral’ i ‘Cambra de la tardor’». A: <i>Antologia de poesia catalana</i> . Barcelona: Educació 62 (“Educaula”; 10), 2009, pàgs. 374-379 i 381-385. ⁶⁷⁵
1022	2009	✍ PLA, Xavier. «Un petit món enfebrat». A: <i>Avui</i> (12 de novembre del 2009 / “Cultura”), pàgs. 12-13. ⁶⁷⁶
1023	2009 a	OLLÉ, Manel. «El que em fuig». A: <i>L’Avenç</i> (Barcelona), núm. 352 (desembre 2009a), pàgs. 64-65.
1024	2009 b	✍ OLLÉ, Manel. «Pinzells d’orient: malentesos, fantasmes i records». ⁶⁷⁷ A: <i>Visat: Revista Digital de Literatura i Traducció</i> (2009b).
1025	2009	✍ PALOMERO, Josep. «Nous paisatges humans». A: <i>El País</i> (dijous, 19 de novembre del 2009 / “Quadern”), pàg. 2. ⁶⁷⁸
1026	2009	PESSARRODONA, Marta. «Aniversaris i generacions». A: <i>El temps</i> (València), núm. 1302 (26 de maig del 2009), pàg. 29. ⁶⁷⁹
1027	2009	QUINTANA TRIAS, Lluís. «Gabriel Ferrater». A: BOU, Enric [dir.]. <i>Panorama crític de la literatura catalana</i> , Vol. VI: <i>Segle XX. De la postguerra a l’actualitat</i> . Barcelona: Editorial Vicens-Vives, 2009, pàgs. 446-478.
1028	2009	RIERA, Carme; PAYERAS GRAU, Maria. <i>1959: de Collioure a Formentor</i> . Madrid: Visor (“Biblioteca Filològica Hispana”; 113), 2009. ⁶⁸⁰

⁶⁷⁴ «En el procés d’edició de la seva obra per part d’Edicions 62, el poeta Salvador Espriu reaccionava airadament a una afirmació de Gabriel Ferrater, el qual havia «descobert» la similitud entre *Primera història d’Esther* i una obra juvenil de Goethe. Aquesta coincidència, assenyalada també per Joaquim Molas, va ferir la susceptibilitat del poeta de Sinera. L’edició de les *Obres completes* va continuar endavant, i el 1968, en una carta fins ara inèdita que reproduïm, Espriu agràia a J.M. Castellet el seu pròleg, al mateix temps que presentava de manera sintètica algunes claus essencials per a la lectura de la seva poesia.»

⁶⁷⁵ Inclou propostes didàctiques (pàgs. 378-379 i 384-385, respectivament).

⁶⁷⁶ A propòsit de *Seductors, il·lustrats i visionaris*, de J. M^a. Castellet.

⁶⁷⁷ Sumari: L’autor parla de la traducció de “Zhuangzi” per part de Jean-François Billeter i n’extreu una ètica de la traducció, així com de Joan Ferraté i la seva traducció i interpretació de “Cinquanta poemes de Du Fu”. També comenta el poema “Signe” de Gabriel Ferrater, que manté relació amb els caràcters xinesos o japonesos (kanji).

⁶⁷⁸ A propòsit de *Seductors, il·lustrats i visionaris*, de J. M^a. Castellet.

⁶⁷⁹ Sumari: Marta Pessarrodona reivindica la generació catalana nascuda el 1922, ens parla de dos personatges nascuts aquest mateix any, Gabriel Ferrater i Ramon Trias Fargas.

⁶⁸⁰ El 1959 van tenir lloc a la localitat francesa de Cotlliure i a la mallorquina de Formentor tres importants

1029	2009	VÁZQUEZ MONTALBÁN, Manuel. «Postdata: elogio sentimental de la Bombai». A: <i>El escriba sentado</i> . Barcelona: Diario Público (“Colección Vázquez Montalbán”), 2009, pàg. 195-197.
1030	2010	✍ ALONSO, Vicent. «Set seductors». A: <i>El País</i> (València), núm. 499 (gener 2010/ ‘Quadern’), pàg. 3. ⁶⁸¹
1031	2010	ALÓS, Ernest. «Ferrater, “agente” de Pla». A: <i>El Periódico</i> , Diumenge, 26 de setembre del 2010, pàgs.? ⁶⁸²
1032	2010	BALAGUER PASCUAL, Enric. «Seductors, il·lustrats i visionaris». A: <i>Caràcters. Segona època</i> , núm. 50 (Febrer 2010), pàg. 26.
1033	2010	✍ BALLART, Pere. «“Amb fervor i lleialtat”. A propòsit dels clàssics i del cànon». A: <i>Cultura</i> , núm. 6 (juny 2010).
1034	2010	BALLBONA, Anna. «Ferraterians del món, uniu-vos!» ⁶⁸³ . A: <i>Presència</i> (Girona), núm. 1981, Any XLV (12 a 18 de febrer del 2010), pàgs. 19.
1035	2010	BONADA, Lluís. «L’edició definitiva de ‘Les dones i els dies’ inclou un poema censurat i tres de posteriors al llibre». A: <i>El Temps</i> (València), núm. 1359 (29 juny 2010), pàg. 85.
1036	2010	✍ BONAVENTURA, Daniel. «Les tres millors veus de la prosa catalana del segle XX són de les comarques gironines». A: <i>Diari de Girona</i> , dimarts, 12 d’octubre de 2010, pàg. ? ⁶⁸⁴
1037	2010 a	✍ BOSQUET, Jaume. «Teseu i Ferrater». A: <i>La Finestra Digital</i> (10 de febrer del 2010a) ⁶⁸⁵
1038	2010 b	✍ BOSQUET, Jaume. «“Cambra de la tardor” de Gabriel Ferrater». A: <i>La Finestra Digital</i> (23 d’agost de 2010b) ⁶⁸⁶
1039	2010	CORNUDELLA MARTORELL, Jordi. <i>Les bones companyies. Poetes i poemes</i> . Barcelona: Galàxia Gutenberg / Cercle de lectors, 2010, pàgs. 168-171.
1040	2010	DINI, Pietro U. «Un viaggio alla fine del ricordo. Nota su Gabriel Ferrater». A: FERRATER, Gabriel. <i>Curriculum Vitae. Poesie 1960-1968</i> . Traduzione, nota e cura di Pietro U. Dini. Evocazione di Jaime Salinas. Pesaro: Metauro Edizione S.r.l. (“Collana Biblioteca di Poesia”; 06), 2010, pàgs. 7-25. ⁶⁸⁷

esdeveniments, la repercussió en les lletres espanyoles dels quals hauria de resultar fonamental. Els estudis reunits en aquest volum recullen les aportacions d’experts universitaris sobre la significació d’aquells esdeveniments, així com el testimoni d’alguns dels seus protagonistes.

⁶⁸¹ A propòsit de *Seductors, il·lustrats i visionaris*. Sis personatges en temps adversos, de Josep Mª Castellet (2009).

⁶⁸² A propòsit de *Tres prosistes*. Joaquim Ruyra, Víctor Català i Josep Pla. Barcelona: Editorial Empúries, 2010.

⁶⁸³ A propòsit del documental *Metrònom Ferrater*, d’Enric Juste (2009).

⁶⁸⁴ A propòsit de *Tres prosistes*. Joaquim Ruyra, Víctor Català i Josep Pla. Barcelona: Editorial Empúries, 2010.

⁶⁸⁵ [Consulta: 11/06/2010].

⁶⁸⁶ [Consulta: 30/08/2010].

⁶⁸⁷ Introducció, apunt d’obra, bibliografia i cronologia de Gabriel Ferrater a cura del traductor.

1041	2010	↗ FERNÁNDEZ CASTILLO, José Luís. «Desde el lado de la muerte: ficción y finitud en la poesía de Jaime Gil de Biedma, Alfonso Costafreda y José Ángel Valente». A: <i>Altre modernità. Rivista de studi letterari e culturali</i> , núm. 4 (Università degli Studi di Milano, Italy, 2010), pàgs. 55-66.
1042	2010 a	FIGUERAS, David. «Gabriel Ferrater torna al Picarany». A: <i>MésVilaweb</i> , dimarts, 25 de maig del 2010a . ⁶⁸⁸
1043	2010 b	↗ FIGUERAS, David. «Tots tres, si tu ens ajudes». A: <i>Revista del Centre de Lectura</i> (Reus), núm. 2 (juliol-agost-setembre 2010b), pàgs. ? ⁶⁸⁹
1044	2010 c	FIOL, Bartomeu. «Gabriel Ferrater, conferenciant». A: <i>Diari de Balears / L'espira. Suplement de cultura</i> (23 d'octubre del 2010c), pàg. ?
1045	2010 d	↗ FIOL, Bartomeu. «Actualitat de l'obra de Ferrater». A: <i>Diari de Balears</i> (30 de juny del 2010d), pàg. ?
1046	2010	GIL DE BIEDMA, Jaime. <i>El argumento de la obra: Correspondencia</i> . Edició i introducció de Jaume Andreu. Barcelona: Editorial Lumen ("Palabra en el tiempo"; s.n.), 2010 , pàgs. 102, 115, 124, 145, 148, 157.
1047	2010	GRACIA GARCIA, Jordi. «Magnífic "profe"». A: <i>El País</i> , 30 de setembre del 2010 , pàgs. ? ⁶⁹⁰
1048	2010	↗ ISERN, Joan Josep. «Gabriel Ferrater: espiritisme a ca Labutxaca». A: <i>Totxanes, totxos i maons</i> (bloc) a <i>MésVilaweb</i> , dimecres, 9 de juny del 2010 .
1049	2010	JAUME, Andreu. «Narciso en Calibán: Jaime Gil de Biedma en sus cartas». A: GIL DE BIEDMA, Jaime. <i>El argumento de su obra: Correspondencia</i> . Edició i introducció de... Barcelona: Editorial Lumen ("Palabra en el tiempo"; s.n.), 2010 , pàgs. 9-38.
1050	2010	JULIÀ, Jordi. «El taller de Calafell. Sobre el mite de la infantesa a Barral, Gil de Biedma i Ferrater». A: CÁNOVAS, Germán & RIERA, Carme (ed.). <i>Barralianas. Homenaje a Carlos Barral</i> . Vigo: Editorial Academia del Hispanismo, 2010 , pàgs. 137-158.
1051	2010	LLAVINA, Jordi. «Ferrater, canònic». A: <i>Presència</i> (Girona), Any XLV, núm. 2005 (del 30 de juliol al 5 d'agost del 2010), pàgs. 36-37. ⁶⁹¹
1052	2010	LLOVET, Jordi. «Metrònom Ferrater». A: <i>El País</i> (dijous, 18 de febrer del 2010 / "Quadern"), pàg. 5. ⁶⁹²

⁶⁸⁸ [Consulta: 16/06/2010].

⁶⁸⁹ A propòsit de *Metrònom Ferrater*, d'Enric Juste [Consulta: 14/09/2010].

⁶⁹⁰ A propòsit de Tres prosistes. Joaquim Ruyra, Víctor Català i Josep Pla. Barcelona: Editorial Empúries, 2010.

⁶⁹¹ A propòsit de Gabriel FERRATER, *Les dones i els dies* [Edició definitiva]. Barcelona: Edicions 62, 2010.

⁶⁹² Sumari: Jordi Llovet dona la seva opinió del documental "Metrònom Ferrater" (idea d'Enric Juste, producció d'Emilio Manzano i col·laboració de Jordi Comudella), i de les intervencions d'alguns dels entrevistats.

1053	2010	↗ MARTÍNEZ-GIL, Víctor. «Tradició, valors i discontinuïtat en la literatura catalana: oxímorons acadèmics i antiacadèmics». A: <i>Cultura</i> , núm. 6 (juny 2010).
1054	2010	↗ MASSIP i GRAUPERA, Estrella. « <i>Da nuces pueris</i> (1960) de Gabriel Ferrater: a favor de la felicitat». Ponència llegida el 10 de maig de 2010 al Seminari d'Estudis Catalans, dirigit per Mònica Güell, <i>L'any 1960 en poesia</i> , a la Universitat París-Sorbona, 9 pàg.
1055	2010	OLLER, Dolors. «La poètica de Gabriel Ferrater». A: OLLER, Dolors. <i>Accions i intencions. Estratègies de lectura i assaig de poètica</i> . Barcelona: Editorial Empúries (“Biblioteca Universal Empúries”; 242); 2010, especialment pàgs. 279-328.
1056	2010	PÉREZ ANDÚJAR, Javier. «Salgari ante las cenizas de Ferrater». A: <i>El País</i> (diumenge, 14 de febrer del 2010), pàg. 13 [Cataluña] ⁶⁹³ .
1057	2010	↗ PESSARRODONA, Marta. «Midsommarnatt: notes memorialistes a un poema de Gabriel Ferrater». A: <i>Revista d'Igualada</i> (Anoia), núm. 35 (setembre de 2010), pàgs. 85-89.
1058	2010	PICORNELL, Mercè. «D'acadèmics i distincions. Estudis literaris i dinàmiques de canonicitat». A: <i>Cultura</i> , núm. 6 (juny 2010).
1059	2010	PLA, Xavier. «Proses desateses». A: <i>Avui</i> , 30 de setembre de 2010 [Cultura Críiques. Prosa], pàgs. 12-13. ⁶⁹⁴
1060	2010	↗ PONS, Pere Antoni. «Ferrater, de butxaca». A: <i>Diari de Balears</i> (26 de juny del 2010/ “L’Espira”), pàg 1.
1061	2010	PUNTÍ, Jordi. «Vigència de G.F.». A: <i>L’Avenç</i> (Barcelona), núm. 353 (gener 2010), pàg. 72. ⁶⁹⁵
1062	2010	RAMÍREZ SANTACRUZ, Francisco. «Tiempo, memoria y espacios en Jaime Gil de Biedma». A: <i>Ensayos de literatura mexicana y española (De “La Celestina” a José Revueltas)</i> . México / El Paso: Ediciones Eón / The University of Texas at El Paso, 2010. pàgs. 77-97.
1063	2010	↗ RIZZANTE, Massimo. «Tradurre poesia: Per Gabriel Ferrater». A: <i>Absoluteville</i> [Revista digital de poesia] (dilluns, 7 de juny del 2010).
1064	2010	SALINAS, Jaime. «Evocazione di Gabriel Ferrater». A: FERRATER, Gabriel. <i>Curriculum Vitae. Poesie 1960-1968</i> . Traduzione, nota e cura di Pietro U. Dini. Pesaro: Metauro Edizione S.r.l. (“Collana Biblioteca di Poesia”; 06), 2010, pàgs. 257-264. ⁶⁹⁶

⁶⁹³ A propòsit del documental *Metrònom Ferrater*, d'Enric Juste (2009).

⁶⁹⁴ A propòsit de Tres prosistes. Joaquim Ruyra, Víctor Català i Josep Pla. Barcelona: Editorial Empúries, 2010.

⁶⁹⁵ Sumari: Sobre la vigència de la poesia de Gabriel Ferrater.

⁶⁹⁶ Versió italiana de Salinas, 2001, a cura de Lourdes Martínez Catalán.

1065	2010	SALOM PONS, Jeroni. «Un home singular». A: <i>Diario de Mallorca</i> (dimecres, 13 de gener del 2010), pàg. 25.
1066	2010	TRUEBA, David. «Poesía». A: <i>Els País</i> (22 d'abril del 2010), pàg. ? ⁶⁹⁷
1067	2010	↗ UDINA, Dolors. «Gabriel Ferrater, traductor». ⁶⁹⁸ A: <i>Quaderns: Revista de traducció</i> (Barcelona), núm. 17 (2007), pàgs. 105-114. [Traducció]
1068	2010	↗ VALLEJO, Marta. «Enric Juste, passió i tenacitat». A: <i>Nativa. La música vista des de Barcelona</i> [publicació digital], 14/ 06 / 2010.
1069	2010	VALVERDE, José M ^a . <i>Fons José María Valverde (1942-1996). Fragments d'una biografia intel·lectual</i> . Edició i introducció de Jordi Amat. Catarroja: Editorial Afers ("Els papers del Pavelló de la República"; 7), 2010 ⁶⁹⁹ .
1070	2010	↗ VÁZQUEZ, Eva. «Paraula de Ferrater». A: <i>El Punt</i> (Comarques Gironines), dimarts, 12 d'octubre de 2010, pàg. 42. ⁷⁰⁰
1071	2011	↗ BALLART, Pere. «Arthur Terry». A: <i>Visat</i> , núm. 12 (octubre 2011) ⁷⁰¹
1072	2011	FARRÉS, Ramon. «Ferrater i Soler, Gabriel». A: BACARDÍ, Montserrat & GODAYOL, Pilar (dir.). <i>Diccionari de la traducció catalana</i> . Vic: Eumo Editorial & Universitat Autònoma de Barcelona & Universitat de les Illes Balears & Universitat Jaume I & Universitat de Vic, 2011, pàgs. 206-207.
1073	2011	GARCIA ROMERO, Eduard. «Les metàfores del desig remembrat: una aproximació cognitiva a <i>Da nuces pueris</i> de Gabriel Ferrater». (2011) ⁷⁰² A: <i>OffLletra</i> . Espai digital de participació. UOC treballs.
1074	2011	IBORRA, Salvador. <i>Lectures mutilades: suplementarietat i divergències a l'entorn d'un poema de Gabriel Ferrater</i> . Document inèdit. 2011.
1075	2011	↗ MARTÍNEZ-GIL, Víctor. «Espriu, Pere Quart i Gabriel Ferrater : tres poetes per al Realisme històric». A: <i>L'année 1960 en poésie / L'any 1960 en poesia</i> , sous la direction de Mònica Güell, <i>Catalonia</i> , núm. 9 (octubre 2011), Université Paris-Sorbonne, revue électronique. ⁷⁰³

⁶⁹⁷ A propòsit de *Metrònom Ferrater*. Vegeu:

http://www.elpais.com/articulo/Pantallas/Poesia/elpepirtv/20100422elpepirtv_1/Tes

⁶⁹⁸ Sumari: De la sinopsi que encapçala l'article: "Gabriel Ferrater va traduir més d'una vintena de llibres al castellà i al català, de l'anglès, el francès, l'alemany, el suec i el polonès. Tot i que no era la seva labor literària principal, podem distingir entre les obres traduïdes les que va fer purament per guanyar diners i les que devia triar ell mateix perquè li interessava aprofundir en els autors originals. A banda dels minsos comentaris sobre la seva tasca de traducció, en les biografies de Ferrater, no hi ha gaire bibliografia sobre el Gabriel Ferrater traductor, però repassant les obres traduïdes podem fer-nos una idea de quina mena de traductor era, fins a quin punt s'hi mirava en les traduccions que li encarregaven i la vigència que tenen encara en aquests moments".

⁶⁹⁹ Conté unes cartes que GF adreça a Valverde l'estiu del 56, pàgs. 62-65.

⁷⁰⁰ A propòsit de *Tres prosistes*. Joaquim Ruyra, Víctor Català i Josep Pla. Barcelona: Editorial Empúries, 2010.

⁷⁰¹ Se citen només els autors traduïts per Terry i els més destacats en l'article que Terry va tractar com a estudis.

⁷⁰² <http://lletra.uoc.edu/offlletra/files/4e8c4f23-2434-41ae-97df-31c02ea5c0a4.pdf>

[Consultat per darrer cop el 11/11/2011].

⁷⁰³ *Actes de la journée d'études du Séminaire d'Études Catalanes de l'Université Paris-Sorbonne* (10 mai 2010)

1076	2011	SALOM PONS, Jeroni. «Un estiu particular». A: <i>Bellver. Cuaderno cultural de Diario de Mallorca</i> (dijous, 27 d'octubre de 2011), pàg. 6. [Traducció] ⁷⁰⁴
1077	2011	✍ SUNYOL, Víctor. «Tres apunts sobre “Posseït” de Ferrater: el regust, el tu i la dualitat i el mirall». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 93 (2011), pàgs. 94-105. ⁷⁰⁵
1078	2011	✍ ŠKRABEC, Simona. «Un cel barrejat amb fang». A: <i>L'Avenç</i> (Barcelona), núm. 368 (maig de 2011), pàgs. 56-58.
1079	2011	VALENTE, José Àngel. «[Nota de] 7 de mayo de 1990». A: <i>Diario anónimo</i> (1959-2000). Edición de Andrés Sánchez Robaina. Barcelona: Galaxia Gutenberg / Círculo de Lectores, 2011, pàg. 270.
1080	2011	✍ VALERO, Vicente. «Ciencia y sentimientos del doctor Glas». A: <i>La miranda</i> . [Blog del suplemento cultural La miranda de Diario de Ibiza (2011)] [Traducció]
1081	2011	✍ VOUTSA, Styliani. «La angustia por el paso del tiempo y la vejez: la escritura como terapia en la poesía de Constantinos Cavafis y de Jaime Gil de Biedma». A: <i>1616: Anuario de la Sociedad Española de Literatura General y Comparada</i> , ISSN 0210-7287, (2011), pàg. 339-369. ⁷⁰⁶
1082	2012	ABRAMS, D. Sam. «Commemoració 40/90 Gabriel Ferrater». A: <i>El Punt - Avui</i> (17 de maig de 2012), pàgs. 8-9. [suplement “Cultura”].
1083	2012	✍ ÁLVAREZ RAMOS, Eva. «Afrodita en la poesía contemporánea española: revisión del eros clásico». A: <i>Hispanic Journal</i> (2012), vol. 33, núm. 1, pàgs. 77-92.
1084	2012	AMORÓS, Xavier. «El Ferrater i els Ferraté de Reus». A: <i>Seminari Gabriel Ferrater: Gosar poder</i> . Reus: Edicions del Centre de Lectura, Arola Editors i Publicacions URV (“Assaig”; 123), 2012, pàgs. 41-57.

[Consulta: 19/01/12] || Sumari: “Aquest article proposa comprendre el Realisme històric com un moviment ampli que no s’ha de limitar a la literatura social. El Realisme històric, tal com va ser proposat pels seus promotors, és un moviment de modernització de la literatura catalana. Se sosté que Salvador Espriu, Pere Quart i Gabriel Ferrater són els poetes que, malgrat les intencions molt diferents de les seves obres, formen part del Realisme històric, el qual van ajudar a tenir rellevància amb les seves obres publicades al 1960”.

⁷⁰⁴ A propòsit de la reedició de traducció de *El doctor Glas*, de Hjalmar Söderberg. Alfàbia, 2011.

⁷⁰⁵ Sumari: “Aquest article proposa una lectura del famós poema de Gabriel Ferrater titulat “Posseït” fent especial èmfasi als aspectes que es destaquen en el títol: la permanència física de l’altre en el cos mort de l’enamorat, l’ús de la segona presona (conceptual i gramatical) i l’amant com a instruments de l’amor en un mateix”.

⁷⁰⁶ «El poeta griego Constantinos Cavafis (1863-1933) y el español Jaime Gil de Biedma (1929-1990) intentan conjurar el inexorable fluir del tiempo y la desolación por la decadencia física que acarrea (el desgarró de las arrugas, como se ha dicho) por medio de su arte, por medio de la poesía. El procedimiento es el siguiente: la experiencia placentera del pasado resucita por la memoria en el presente. Y ese recuerdo, gracias al papel fundamental que desempeña la imaginación (gr. fantasía) se transforma en creación artística. En consecuencia, el arte posee para los dos una función terapéutica. Con la única diferencia de que en Cavafis el hedonismo está totalmente asumido, mientras que en Gil de Biedma encontramos una constante oscilación entre su aceptación y rechazo, y, por consiguiente, un sentimiento de culpa que tortura al sujeto poético hasta el final.» ([DIALNET](#))

1085	2012	↗ BALLART, Pere. «La poètica implícita de Gabriel Ferrater». A: <i>I Studia digitalia in memoriam Gabriel Ferrater</i> . Revista <i>Veus baixes</i> (Palma-Barcelona), núm. 0 (maig de 2012), pàgs. 45-64. ⁷⁰⁷
1086	2012	↗ BARGALLÓ, Josep. «Gabriel Ferrater, simetria i hipertext: “Oh, aquests que peonen, encantats...”». A: <i>Torredembarra sur mer</i> (2011) ⁷⁰⁸ [blog].
1087	2012	↗ BARIOS, Arnau. «Un esforç de lectura: “Babel” de Ferrater». A: <i>I Studia digitalia in memoriam Gabriel Ferrater</i> . Revista <i>Veus baixes</i> (Palma-Barcelona), núm. 0 (maig de 2012), pàgs. 65-78. ⁷⁰⁹
1088	2012	↗ BARNILS, Biel. «Ferrater, Gabriel». A: <i>Núvol: el digital de la cultura</i> (20 de maig de 2012). ⁷¹⁰
1089	2012	↗ BASSOLS i PUIG, Miquel. «A l'inrevés», post del blog de Miquel Bassols i Puig, <i>Desescrits d'anàlisi laconiana</i> (2012). ⁷¹¹ [vegeu apartat 5. Enllaços web]
1090	2012	↗ BLANES PALACÍN, Enric. «Una carta de Ferrater des de Libourne, el 17 de maig de 1940». A: <i>I Studia digitalia in memoriam Gabriel Ferrater</i> . Revista <i>Veus baixes</i> (Palma-Barcelona), núm. 0 (maig de 2012), pàgs. 19-41. ⁷¹²
1091	2012	↗ BLANES PALACÍN, Enric. «Els Joves i els Dies». A: <i>Núvol</i> . El digital de cultura (Barcelona, 11 desembre 2012).
1092	2012	↗ BLANES PALACÍN, Enric. «50 anys d'una història d'amor». A: <i>Núvol</i> . El digital de cultura (Barcelona, 11 desembre 2012).
1093	2012	↗ BLANES PALACÍN, Enric. «Com Gabriel Ferrater em va fer tornar irrevocablement independentista». A: <i>Núvol</i> . El digital de cultura (Barcelona, 13 desembre 2012).
1094	2012	↗ BOSCH i PIJUAN, Alba. «Gabriel Ferrater: un homenatge molt jove». A: <i>Núvol</i> . El digital de cultura (Barcelona, 11 desembre 2012).

⁷⁰⁷ Sumari: L'autor analitza els textos crítics que Gabriel Ferrater dedica a la poesia d'altres autors. Segons l'autor, a través de l'estudi d'aquests textos crítics i del cànon literari particular del poeta es pot interpretar sota nous prismes la poesia ferrateriana i, en general, la seva poètica. L'autor organitza el seu estudi segons els següents apartats: 1. Tradició poètica i cànon; 2. Temes, formes i procediments; i 3. Models i intertextos.

⁷⁰⁸ [Última consulta 20/1/2018].

⁷⁰⁹ «L'autor analitza exhaustivament el poema de Gabriel Ferrater, “Babel”, que forma part del poemari *Les dones i els dies*». [Trc.]. [Consulta: 01/11/2012].

⁷¹⁰ Semblança dins l'ortodòxia habitual a partir de paraules del biografat [Consulta: 20/05/2012].

⁷¹¹ [Consulta: 12/05/2014].

⁷¹² «L'autor edita una carta manuscrita de Gabriel Ferrater, escrita en francès, dirigida a Georges Hugnet l'any 1940 amb la traducció al francès de deu poemes de Federico Garcia Lorca. L'editor, amb motiu de l'anàlisi de la carta i de les traduccions, contextualitza la vida de Gabriel Ferrater durant la dècada dels quaranta, i alguns anys anteriors, i la seva relació amb la intel·lectualitat francesa». [Trc.]. [Consulta: 01/11/2012].

Vegeu «Una carta inèdita». A: *Núvol*. El digital de cultura (Barcelona, 18 maig 2012).

1095	2012	✍ BOSQUET, Jaume. «La poesia de Gabriel Ferrater a l'aula». A: <i>I Studia digitalia in memoriam Gabriel Ferrater</i> . Revista <i>Veus baixes</i> (Palma-Barcelona), núm. 0 (maig de 2012), pàgs. 79-91. ⁷¹³
1096	2012	✍ COMADIRA, Narcís. «Sobre Gabriel Ferrater». A: <i>I Studia digitalia in memoriam Gabriel Ferrater</i> . Revista <i>Veus baixes</i> (Palma-Barcelona), núm. 0 (maig de 2012), pàgs. 9-14. ⁷¹⁴
1097	2012	✍ FLORIT ROBUSTÉ, Jordi. «Salvador Iborra, mutilats de tu. Possibles línees d'anàlisi del poema "El mutilat" de Gabriel Ferrater a partir dels estudis desenvolupats per Salvador Iborra». A: <i>Forma</i> . Revista d'Estudis Comparatius. Universitat Pompeu Fabra (Barcelona), núm. 5 (Primavera 2012), pàgs. 49-58. [ISSN 2013-7761]. ⁷¹⁵
1098	2012	GAROLERA, Narcís. «Gabriel Ferrater en el record». A: <i>De Verdaguer a Ferrater. Aproximacions a tretze escriptors</i> . Barcelona: Angle Editorial ("El fil d'Ariadna"; 54), 2012, pàgs. 249-254.
1099	2012	GOMIS, Ramon. «Gabriel Ferrater i els dies difícils». A: <i>Seminari Gabriel Ferrater: Gosar poder</i> . Reus: Edicions del Centre de Lectura, Arola Editors i Publicacions URV ("Assaig"; 123), 2012, pàgs. 59-69.
1100	2012	GRACIA GARCIA, Jordi. <i>Burgesos imperfectes: L'ètica de l'heterodòxia a les lletres catalanes del segle XX</i> . Barcelona: RBA Libros / La Magrana ("Orígens"; 191), 2012, pàgs. 32, 34-36, 58, 92, 163, 169-171, 175, 184, 186, 189-190, 197, 204, 210, 216, 226, 261.
1101	2012	✍ IBORRA, Salvador. «Introducció. Lectures mutilades: suplementarietat i divergències a l'entorn d'un poema de Gabriel Ferrater». A: <i>Forma</i> . Revista d'Estudis Comparatius. Universitat Pompeu Fabra (Barcelona), núm. 5 (Primavera 2012), pàgs. 35-45. [ISSN 2013-7761]. ⁷¹⁶
1102	2012	✍ ILLAS, Edgar. «Pleasure against ideology in Gabriel Ferrater». A: <i>Hispanic review</i> (University of Pennsylvania: Department of Romance Languages Hispanic Society of America), núm 3 (2012), pàgs. 467-484. [ISSN 0018-2176]
1103	2012	✍ JAUME, Andreu. «La gran estafa». A: <i>El País</i> [Edició digital] (14 de setembre del 2012).

⁷¹³ Sumari: L'autor aporta anècdotes sobre l'experiència de treballar poesia, sobretot la poesia de Ferrater, amb joves d'ESO i batxillerat.

⁷¹⁴ Sumari: L'autor evoca la memòria de Gabriel Ferrater des d'un punt de vista molt personal. Es fa referència a les influències poètiques de Ferrater i se'n mostren exemples amb alguns fragments de poemes.

⁷¹⁵ Sumari: "Atesa la mort de Salvador Iborra, la línia d'investigació del seu treball de recerca ha quedat interrompuda. Aquest text ressenya la tesina i l'homenatja l'autor amb una possible anàlisi continuista del poema "El mutilat" de Gabriel Ferrater.

⁷¹⁶ Sumari: Introducció del treball de recerca de Salvador Iborra titulat "Lectures mutilades: suplementarietat i divergències a l'entorn d'un poema de Gabriel Ferrater", presentat en el marc del Màster d'Estudis Comparatius en Literatura, Art i Pensament sota la direcció de Michael Pffeifer. Es publica editat per Jordi Prenafeta i amb el beneplàcit de la família de l'autor, Salvador Iborra i Mallol.

1104	2012	↗ JULIÀ i GARRIGA, Jordi. «La valoració i el prestigi dels assaigs de Gabriel Ferrater». A: <i>I Studia digitalia in memoriam Gabriel Ferrater</i> . Revista <i>Veus baixes</i> (Palma-Barcelona), núm. 0 (maig de 2012), pàgs. 93-107. ⁷¹⁷
1105	2012	JULIÀ i GARRIGA, Jordi. «Les lliçons poètiques de Gabriel Ferrater». A: <i>Seminari Gabriel Ferrater: Gosar poder</i> . Reus: Edicions del Centre de Lectura, Arola Editors i Publicacions URV (“Assaig”; 123), 2012, pàgs. 17-39.
1106	2012	↗ LLAUGER ROSSELLÓ, Miquel Àngel. «No pensar-hi: un eco de Riba a ‘Temps enrere’». A: <i>I Studia digitalia in memoriam Gabriel Ferrater</i> . Revista <i>Veus baixes</i> (Palma-Barcelona), núm. 0 (maig de 2012), pàgs. 109-116. ⁷¹⁸
1107	2012	↗ LUCAS, Antonio. «Ferrater, lector insaciable». A: <i>El Mundo</i> (dijous, 27 de desembre de 2012).
1108	2012	↗ MARCER CORTÉS, Elisenda. «El gris ressò de la ferralla o la mediació de l’espai urbà en la poesia de Gabriel Ferrater». A: <i>I Studia digitalia in memoriam Gabriel Ferrater</i> . Revista <i>Veus baixes</i> (Palma-Barcelona), núm. 0 (maig de 2012), pàgs. 117-134. ⁷¹⁹
1109	2012	↗ MARTÍ, Jordi. «Gabriel Ferrater i Jaime Gil de Biedma: els conxorxats». A: <i>I Studia digitalia in memoriam Gabriel Ferrater</i> . Revista <i>Veus baixes</i> (Palma-Barcelona), núm. 0 (maig de 2012), pàgs. 135-140. ⁷²⁰
1110	2012	MARTORELL, Pere Joan. «Gabriel Ferrater definitiu». A: <i>L’Espira</i> . [Dominical dBalears] (Palma), núm. 565 (5 d’agost del 2012), pàg. 4.
1111	2012	↗ MARZO BARÓN, Carlota. <i>Gabriel Ferrater: un nou concepte de poesia. Més enllà dels límits de la quotidianitat</i> . ¿Barcelona, 2012?
1112	2012	MASDÉU, Fina. «Presentació “En veu alta: Gabriel Ferrater”». A: <i>Seminari Gabriel Ferrater: Gosar poder</i> . Reus: Edicions del Centre de Lectura, Arola Editors i Publicacions URV (“Assaig”; 123), 2012, pàgs. 81-92.
1113	2012	MURGADES, Josep. «El meu Gabriel Ferrater». A: <i>Seminari Gabriel Ferrater: Gosar poder</i> . Reus: Edicions del Centre de Lectura, Arola Editors i Publicacions URV (“Assaig”; 123), 2012, pàgs. 71-79.

⁷¹⁷ «L’autor estudia, des d’un punt de vista reivindicador, la recepció dels textos crítics i assajos de Gabriel Ferrater sobre literatura, pintura o lingüística. Segons l’autor, Ferrater no ha entrat en el cànon català de crítica literària i en reivindica la seva presència». [Trc.]. [Consulta: 01/11/2012].

⁷¹⁸ Sumari: L’autor analitza el poema de Gabriel Ferrater ‘Temps enrere’ a la llum del ‘Sonet VII’ del poemari ‘Salvatge cor’ de Carles Riba.

⁷¹⁹ Sumari. L’autora analitza la poesia de Gabriel Ferrater des de posicionaments teòrics procedents de Joan Ferraté o Roland Barthes. La intertextualitat i influència de la poesia anglesa li serveixen a l’autora per aprofundir en alguns temes sobre identitat en la poesia de Gabriel Ferrater, sobretot en aquells poemes en els quals aquests temes es materialitzen amb imatges de l’espai urbà o, més concretament, la ferralla. L’autora organitza el seu estudi segons els següents epígrafs: ‘Concepte d’obra grupal i entramat col·lectiu’, ‘Asimetries i diàlegs interculturals’, ‘La mediació de l’espai urbà’ i ‘El gris ressò de la ferralla: la mecanització del paisatge.

⁷²⁰ Sumari: Sobre la relació personal i literària entre els poetes Gabriel Ferrater i Jaime Gil de Biedma.

1114	2012	↗ NOPCA, Jordi. «Gabriel Ferrater, un llegat per descobrir». A: <i>Ara</i> (28? d'abril de 2012), pàgs. 44-45. ⁷²¹
1115	2012	↗ OLIVA, Salvador. «Un aspecte menor de la poesia narrativa de Gabriel Ferrater». A: <i>I Studia digitalia in memoriam Gabriel Ferrater</i> . Revista <i>Veus baixes</i> (Palma-Barcelona), núm. 0 (maig de 2012), pàgs. 141-148. ⁷²²
1116	2012	↗ OLLER, Dolors. «Meditació inacabada». A: <i>I Studia digitalia in memoriam Gabriel Ferrater</i> . Revista <i>Veus baixes</i> (Palma-Barcelona), núm. 0 (maig de 2012), pàgs. 149-153. ⁷²³
1117	2012	↗ PERELLÓ, Sebastià. «Em toca creure que sé el que dic». A: <i>I Studia digitalia in memoriam Gabriel Ferrater</i> . Revista <i>Veus baixes</i> (Palma-Barcelona), núm. 0 (maig de 2012), pàgs. 155-167. ⁷²⁴
1118	2012	↗ PÉREZ i PINYA, Joan Manuel. «“Hiberno ex aequore”. Notes de lectura sobre un poema no canònic. Del cànon poètic i les decisions autorals». A: <i>I Studia digitalia in memoriam Gabriel Ferrater</i> . Revista <i>Veus baixes</i> (Palma-Barcelona), núm. 0 (maig de 2012), pàgs. 169-201. ⁷²⁵
1119	2012	↗ PERPINYÀ, Núria. «La inestable modernitat de Gabriel Ferrater». A: <i>I Studia digitalia in memoriam Gabriel Ferrater</i> . Revista <i>Veus baixes</i> (Palma-Barcelona), núm. 0 (maig de 2012), pàgs. 203-223. ⁷²⁶
1120	2012	↗ PESSARRODONA, Marta. «Més enllà de la poesia: un apunt». A: <i>I Studia digitalia in memoriam Gabriel Ferrater</i> . Revista <i>Veus baixes</i> (Palma-Barcelona), núm. 0 (maig de 2012), pàgs. 15-16. ⁷²⁷
1121	2012	↗ PUIGTOBELLA, Bernat. «‘Prop dels dinou’ amb Júlia Samaranch». A: <i>Núvol</i> . El digital de cultura (Barcelona, 11 desembre 2012).
1122	2012	↗ RIPOLL, Josep Maria. «Gabriel Ferrater: de la influència personal a la literària». A: <i>I Studia digitalia in memoriam Gabriel Ferrater</i> . Revista <i>Veus baixes</i> (Palma-Barcelona), núm. 0 (maig de 2012), pàgs. 225-248. ⁷²⁸

⁷²¹ Sumari: Sobre l'obra de Ferrater amb motiu del quarantè aniversari de la seva mort, i sobre la preparació de l'obra completa a càrrec de Jordi Cornudella.

⁷²² Sumari: L'autor estudia una innovació de Gabriel Ferrater: la mètrica utilitzada en la seva poesia narrativa. Es fa referència als poetes que influencien Ferrater per la elaboració d'aquest tipus de poesia.

⁷²³ Sumari: L'autora reflexiona sobre les experiències provocades per la lectura de la poesia de Gabriel Ferrater i les compara amb les idees teòriques del poeta sobre poesia i creació artística.

⁷²⁴ Sumari: L'autor comenta, molt personalment, el poema de Gabriel Ferrater “A l'inrevés” del poemari *Da nuces pueris*.

⁷²⁵ Sumari: En aquest estudi, l'autor es planteja quines qüestions juguen en les decisions autorals vers alguns poemes, i n'analitza un en particular, “Non tu corpus eras”, que Gabriel Ferrater havia desestimat d'incloure més d'un cop en els seus poemaris.

⁷²⁶ Resum: L'autora analitza el pes de la tradició en l'obra de Gabriel Ferrater per determinar fins a quin punt es pot considerar la seva poesia de moderna. L'autora s'inventa l'etiqueta ‘posttradicional’ per descriure la proposta poètica de Gabriel Ferrater, després d'haver analitzat amb profunditat diferents característiques de la poesia moderna i postmoderna.

⁷²⁷ Sumari: L'autora relata una anècdota sobre Gabriel Ferrater, qui li va fer descobrir la novel·lista Doris Lessing, lectura que ha esdevingut fonamental per a Marta Pessarrodona.

⁷²⁸ Sumari: L'autor analitza la influència de Gabriel Ferrater sobre una generació de poetes i estudiosos. La

1123	2012	↗ SERRAHIMA, Xavier. «Els lligams invisibles. ‘El doctor Glas’ en la poesia de Ferrater i Pessarrodona». A: <i>Núvol</i> . El digital de cultura (Barcelona, 11 desembre 2012).
1124	2012	↗ SÒRIA, Miquel Àngel. «Poeta i lingüista, o viceversa». A: <i>Avant</i> (15 de maig de 2012). ⁷²⁹
1125	2012	↗ STASIAKIEWICZ, Zofia. <i>Entre Catalunya i Polònia: Witold Gombrowicz i Gabriel Ferrater: correspondència inèdita (1965-1967)</i> . [Màster en Iniciació a la Recerca en Humanitats. Director: Dr. Xavier Pla. Universitat de Girona. Curs 2011-2012]. ⁷³⁰ [Traduccions]
1126	2012	VALLVERDÚ, Marta. «Realisme històric. L’agitació cultural dels anys seixanta». A: <i>L’Avenç</i> (Barcelona), núm. 384 (novembre 2012), pàgs. 28-43. ⁷³¹
1127	2013	ALEGRET, Joan. «Anàlisi del poema “Esparver”». A: <i>Revista Veus baixes</i> (Palma-Barcelona), núm. 1 (2013), pàgs. 71-91. ⁷³²
1128	2013	↗ BLANCO PIÑOL, Enric. «Narrativitat i digressió a «Poema inacabat»». Treball de Fi de Grau de Filologia Catalana. Universitat de Barcelona. Barcelona, 2013 (73 pàgs.).
1129	2013	↗ BLANES PALACÍN, Enric. «El germà de Gabriel Ferrater». A: <i>Núvol</i> . El digital de cultura (Barcelona, 10 gener 2013).
1130	2013	CALAFAT, Caterina. «Gabriel Ferrater, traductor de Gottfried Benn». A: <i>Catalan Review</i> (Barcelona), núm. 27 (2013), pàgs. 117-135.

influència que exerceix Ferrater no només es deu a la seva obra poètica, sinó al seu mestratge com a professor universitari.

⁷²⁹ «Miquel Àngel Sòria evoca una anècdota del Ferrater professor, i en recorda alguns poemes» [Consulta: 19/05/2012].

⁷³⁰ «En el present treball, he intentat respondre la pregunta sobre per què Gabriel Ferrater es va interessar tant per l’obra de Witold Gombrowicz. Segurament, havia conegut la seva literatura en una traducció francesa i més possible encara alemanya, ja que el traductor va estar treballant a Hamburg per l’editorial Rowohlt Verlag com a lector. Devia assabentar-se de l’èxit de les obres de Gombrowicz a França i Alemanya i potser va decidir que era l’hora d’introduir-lo al mercat espanyol. Com comenta Janet Rodney, en el correu electrònic adjunt als apèndixs del treball, potser Ferrater veia algunes semblances entre ell mateix i Gombrowicz. Tots dos tenien problemes per publicar la seva obra sencera als seus països d’origen i, tot i que Gombrowicz ja feia molt de temps que no vivia a Polònia, sempre havia conservat el desig de poder ser publicat, sense censura, al seu país natal. Potser també tots dos escriptors compartien el sentiment d’inferioritat de les seves cultures respecte les de l’Europa Occidental. Tots dos intentaven mostrar en la seva obra literària l’existència d’una realitat potser oculta però tan legítima com les altres, com la “realitat oficial” en la que havien de viure» [Consulta: 01/11/2012].

⁷³¹ Sumari: L’autora estudia els moviments culturals catalans dels anys seixanta, posant èmfasi a la creació literària i, sobretot, a la crítica literària que orbitava a l’entorn dels corrents del realisme històric. L’autora organitza el seu estudi segons els següents apartats: ‘Context cultural previ’, ‘Les arrels’, ‘A cavall de dècades’, ‘Plataformes de divulgació’, ‘Poesia catalana del segle XX’, ‘Recepció: la controvèrsia’, ‘Salvat-Papasseit i el 1964’, ‘La narrativa’, ‘El teatre’, ‘Eixamplament del cos teòric’, ‘L’exploració d’illes conegudes’, ‘Crisi del Realisme Històric i noves tendències’, ‘L’epígon: Colomines i el Festival Price’, ‘Liquidació i pòsits’ i, finalment, ‘Balanc’.

⁷³² Sumari: En aquest estudi el Dr. Joan Alegret analitza acuradament de manera interrelacionada l’estrofisme, la mètrica, els recursos expressius, les fonts i el contingut del poema per tal de donar-ne una interpretació exhaustiva. Analitza críticament també les lectures que n’havien fet Núria Perpinyà, Jordi Julià i Pere Ballart. L’erudit mostra que cal entendre que l’*esparver* furtiu del poema simbolitza una relació homosexual del jo poètic.

1131	2013	FARRÉ BADIA, Laura. <i>Estratègies discursives en la poesia de Gabriel Ferrater i Joan Vinyoli: anàlisi contrastiva</i> . Barcelona: Treball de recerca Català col·loquial i anàlisi del discurs. Departament de Filologia Catalana. Universitat de Barcelona, 2013 .
1132	2013	IBORRA, Enric. «La renovació narrativa del segle XX: Proust, Kafka, Joyce i Man». A: <i>Un son profund: Dietari d'un curs de literatura universal</i> . Barcelona: Viena Edicions ("Carta blanca"; 32), 2013 , pàgs. 304-307. ⁷³³
1133	2013	MARCER CORTÉS, Elisenda. <i>Ressonàncies: veus i ecos en la poesia de Gabriel Ferrater</i> . Tarragona: Arola Editors, 2013 .
1134	2013	MURGADES, Josep; MASDÉU, Fina. «Gabriel Ferrater: espais literaris entre la lingüística i la procacitat». A: <i>Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Reus: homenatge a Ramon Amigó i Anglès: (20 i 21 d'abril de 2012)</i> / [L'edició d'aquesta obra ha estat a cura de Joaquim Mallafre]. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. Secció Filològica [coedició amb] : Fundació Privada Reddis, 2013 , pàgs. 105-115.
1135	2013	MARRUGAT, Jordi. <i>Aspectes de la poesia catalana de la postmodernitat</i> . Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat ("Textos i estudis de cultura catalana"; 182), 2013 . ⁷³⁴
1136	2014	✍ FONT ESPRIU, Marta. «Poètiques del desig. Alteritat i escriptura a l'obra de Gabriel Ferrater, Maria-Mercè Marçal i Enric Casasses». A: <i>Anuari de Filologia. Literatures Contemporànies</i> . Facultat de Filologia Universitat de Barcelona (Barna), 4/ 2014 , pàgs. 109-110, ISSN: 2014-1416. [Tesi doctoral]
1137	2014	✍ JAUME, Andreu. «La gran novel·la catalana». A: <i>Letras Libres</i> ISSN 1578-4312, núm. 157 (07 Octubre 2014), pàgs. ?
1138	2014	✍ MANZANO, Emili. <i>Gabriel Ferrater: trabajos de seducción perdidos</i> . A: <i>Imprescindibles</i> , RTVE [Emissió: 21.03. 2014]
1139	2014	MARGARIT, Joan. «El meu Vinyoli». A: <i>Joan Vinyoli. Poemes</i> . Pròleg i selecció de... Barcelona: Editorial Proa ("Óssa menor"; 342), 2014 , pàgs. 13-49. ⁷³⁵

⁷³³ Especialment les pàgines sobre Kafka i Söderberg.

⁷³⁴ Vegeu-ne l'índex onomàstic.

⁷³⁵ Abans dins: MARGARIT, Joan. «El meu Vinyoli». A: *I cremo tot en cant: Actes del 1r. Simposi Internacional Joan Vinyoli*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat ("Biblioteca Abat Oliba"; 271), 2006, pàgs. 15-36. || Sumari: Joan Margarit exposa la seva visió de la trajectòria creativa de Joan Vinyoli i, de passada, la seva pròpia poètica. Així, troba que "el críptic i el tòpic", "els dos enemics de la poesia", són identificables en els inicis poètics de Vinyoli, quan encara no havia "destriat la poesia de la religió". Margarit deriva, més endavant, a qüestions biogràfiques del poeta, quan ja passa dels quaranta anys (l'afectació per la manca de reconeixement o els problemes personals i professionals). Segons ell, és llavors que Vinyoli "comença a baixar a terra" i la seva poesia assoleix la gran etapa que comença amb 'Realitats'. Margarit pren com a nucli d'aquesta transició el poema "Aperitiu a la platja amb acompanyament de trons". Més endavant, l'anàlisi continua sempre basculant entre la part vital (la fructífera relació amb Gabriel Ferrater, el grup de Begur i altres cercles, així com l'amistat posterior amb Miquel Martí i Pol) i l'anàlisi de poemes concrets, de llibres com 'Tot és ara i res', 'A hores petites' o 'Domini màgic'.

1140	2014	↗ REGÀS, Rosa. «Las mujeres y los días, Gabriel Ferrater». A: <i>El Mundo</i> (1 d'abril del 2014), pàgs. ?
1141	2014	TODÓ CORTIELLA, Joan. «Una lectura de “Sobre un tema d’Aleixandre”, de Carles Riba». A: <i>Tropelías</i> . Revista de Teoría de la Literatura y la Literatura Comparada (Saragossa), núm. 22 (2014), pàgs. 173-184.
1142	2014	VIRGILI, Enric. «16. Gabriel Ferrater (1922-1972)». A: <i>Introducció als gèneres 3. Poesia</i> . Barcelona: Educaula62 (“Educació 62; 86), 2014, pàgs. 314-318.
1143	2015	↗ ÁLVAREZ RAMOS, Eva. «“De las ondas surgida, toda brillos, fulgor, sensación pura”: el semblante de Venus en la poesía de Jaime Gil de Biedma» dins <i>Actas de VII Congreso Internacional de Análisis Textual celebrado el 25, 26 y 27 de marzo de 2015</i> . Segòvia: Asociación Cultural Trama y Fondo, 2015, 13 pàgs.
1144	2015	CASAS BARÓ, Carlota. <i>Gabriel Ferrater i Jaume Gil de Biedma, poetes de la consciència</i> . Barcelona: Publicacions de l’Abadia de Montserrat (“Textos i estudis de cultura catalana”; 202), 2015.
1145	2015	↗ DUCET ARAGÓ, Sergi. <i>La pintura segons Gabriel Ferrater: Una revisió de la seva tasca com a crític</i> . Barcelona: Facultat d’Humanitats – Universitat Pompeu Fabra, 2015. ⁷³⁶
1146	2015	GALLÉN, Enric & RUIZ CASANOVA, José Francisco (eds.). <i>Josep M. Castellet, editor i mediador cultural (III Simposi sobre literatura comparada catalana i espanyola)</i> . Lleida/ Barcelona: Punctum & Edicions 62, 2015. ⁷³⁷
1147	2015	GIL DE BIEDMA, Jaime. <i>Diarios 1956-1985</i> . Edición de Andreu Jaume. Barcelona: Editorial Lumen (“Memorias y biografías”), 2015. [Vegeu índex onomàstic]
1148	2015	LÓPEZ ARNAL, Salvador. <i>La observación de Goethe. Tres momentos de la historia del PSUC</i> , Madrid: La linterna sorda, 2015. [on hi ha un capítol amb aquest títol: “Gabriel Ferrater y Manuel Sacristán, pàgs. 28-88 (i pàgs. 175-176 per a les “Notas complementarias”)] ⁷³⁸
1149	2015	PEDREIRA, Josep. «Gabriel Ferrater i Josep M ^a Andreu». A: <i>Homenatge Joan Teixidor (1913-2013)</i> . Barcelona: Institut de les Lletres Catalanes, 2015, pàgs. 42-47.

⁷³⁶ Treball de final de grau dirigit per Jordi Ibáñez Fanés. [Consulta: 3/6/2021].

⁷³⁷ Vegeu l’índex que contenen papers analítics de E. A Salas, E. Sullà, J.F. Ruiz Casanova, A Pegó Puigbó, A. Broch, ... i, aporta una desnortada i juvenil correspondència del crític i editor amb Joan Ferraté-

⁷³⁸ Tracta la persecució policial y la detenció del autor de *Les dones y els dies*, el 1957.

1150	2015	✍ PERERA ROURA, Anna. <i>L'erotisme en la poesia catalana del segle XX: Joan Salvat-Papasseit, Josep Palau i Fabre i Gabriel Ferrater</i> . Memòria presentada per optar al títol de doctora per la Universitat de Girona dirigida per la Professora Dra. Mariàngela Vilallonga. Girona, 2015 . ⁷³⁹
1151	2015	OLIVA, Salvador. «“Boira” de Gabriel Ferrater»; «“Esparver” de Gabriel Ferrater»; «“Bosc” de Gabriel Ferrater». A: <i>Poesia i veritat</i> . Barcelona: Edicions de 1984 (“Perfils”; 6), 2015 , pàgs. 56-64; 65-69 i 70-73.
1152	2015	SALES, Martí. «El deseo de Joan Ferrater». A: <i>La Vanguardia</i> (Cultura/s, 24 d'octubre del 2015), pàgs. 28-31.
1153	2015	TALLÓN SALGADO, Juan. «Sant Cugat». A: <i>Fin de poema</i> . Barcelona: Editorial Alrevés S.L, 2015 , pàgs. 35-40, 63-69, 94-100, 133-131, 153-158. ⁷⁴⁰
1154	2016	✍ CASTRO GONZÁLEZ, Karina & ROSADO ZACARÍAS, Juan Antonio. «La realidad fragmentada desde la óptica de Gabriel Ferrater» (2016/01/04). ⁷⁴¹
1155	2016	✍ GRACIA GARCIA, Jordi. «El “vértigo de la felicidad” o la afasia lírica de Jaime Gil de Biedma». A: <i>Letras Libres</i> ISSN 1578-4312, núm. 176 (17 Mayo 2016), pàgs. 20-22.
1156	2016	LUTI, Francesco. «Carlos Barral e Italia». A: <i>Forma</i> . Revista d'Estudis Comparatius. Universitat Pompeu Fabra (Barcelona), núm. 13 (Primavera 2016), pàgs. 15-30. [ISSN 2013-7761].
1157	2016	MORA FIGUERA, Anna Cris. «Helena Valentí, escriptora i traductora». Tesi doctoral dirigida per Montserrat Barcardí i Pilar Godayol. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona, 22-1- 2016 .
1158	2016	MUNÁRRIZ, Miguel (ed.). <i>Encuentros con el 50. La voz poética de una generació</i> . Gijón: Gráficas Apel & Ámbito cultural de El Corte Inglés, 2016 .

⁷³⁹ La tesi doctoral analitza la representació de l'erotisme en les obres poètiques de Joan Salvat-Papasseit (1894-1924), Josep Palau i Fabre (1917-2008) i Gabriel Ferrater (1922-1972). A partir dels resultats obtinguts en aquesta anàlisi, s'ha realitzat un estudi comparatiu entre les obres poètiques dels tres autors per tal d'establir les concomitàncies i les discrepàncies en la representació i el tractament de la temàtica eròtica. Com que la producció poètica d'aquests autors es troba emmarcada en tres períodes històrics determinats, breus i distints, l'objectiu principal de la tesi doctoral és establir quina ha estat l'evolució de la presència, la representació i el tractament de l'erotisme al llarg de la poesia catalana del segle XX.

⁷⁴⁰ BIOGRAFISME: Conté uns capítols o seccions del llibre dedicats a la ficció biogràfica del GF suïcida, entre d'altres com ara Pavese, Pizarnik, Sexton. «Una jornada en apariencia normal y corriente encierra las últimas horas con vida de cuatro poetas: Cesare Pavese, Alejandra Pizarnik, Anne Sexton y Gabriel Ferrater. Fin de poema registra, como una caja negra, los sutiles instantes que preceden a su muerte. Poco a poco, la pérdida de la palabra y el silencio lo van llenando todo, y cada poeta se desmorona a su manera. A partir de las situaciones personales, literarias, políticas e históricas de los cuatro protagonistas, esta novela abre las puertas de su mundo interior, su vida y su muerte, y el fuerte carácter de cada uno de ellos nos adentra en las profundidades de su genio y su desdicha, con alternancia, a lo largo del libro. Y esa combinación desentraña sus miedos, infiernos, adicciones y paranoias, hasta descender, de modo exquisito, al abismo, donde se descubre que la vida es la nada. Lejos de ser una narración sobre la muerte o el suicidio, cuestión que el autor incluso elude, Fin de poema recrea el poderoso incendio de cada poeta, al final del cual espera el porvenir vacío. Para entonces, ya no quedan poemas que escribir y solo se escuchan, en forma de promesa cumplida, “rumor de pasos y batir de alas”. »

⁷⁴¹ Anàlisi del poema “El distret” [MC14] [Consulta: 5/4/2018].

1159	2016	SANCHO FIBLA, Sergi. «“Reino escondido”. La construcción del recuerdo de infancia en la poesía de Carlos Barral». A: <i>Revista Forma</i> (Barcelona), núm. 13 (Primavera 2016), pàgs. 53-62.
1160	2016	↗ STASIAKIEWICZ, Zofia. «L’obra literària de Witold Gombrowicz a Catalunya i la censura franquista (1947–1973)». A: Anuari TRILCAT, Núm. 6 (2016), pàgs. 76-89 (Estudis). ⁷⁴²
1161	2016	↗ TAPIAS FRUTOS, Beatriz (2016). «Semblanza de Carlos Barral (1928-1989)». A: <i>Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes - Portal Editores y Editoriales Iberoamericanos (siglos XIXXXI)- EDI-RED</i> .
1162	2017	↗ ALPE CASELLI, Àngeles. «Fascinados por lo prohibido. La Barcelona del franquismo en los diarios y ensayos de Jaime Gil de Biedma». A: <i>Actas de las III Jornadas de Jóvenes Investigadores en Ciencias Sociales</i> . Buenos Aires: Universidad Nacional de San Martín, 2017, pàgs. 1-8.
1163	2017	↗ CATELLI, Nora. «El contador de mujeres». ⁷⁴³ A: <i>El País</i> (7 d’agost del 2017/”Babelia”), pàg. ?
1164	2017	↗ COROMINAS i JULIÁN, Jordi. «Gabriel Ferrater, el poeta olvidado que se suicidó a los 50 para no “oler a viejo”». A: <i>El confidencial</i> , 01.05.2017.
1165	2017	OLIVA, Salvador. «Epíleg». A: <i>Epístoles a Josep Carner</i> . Barcelona: Quaderns Crema (“Poesia dels Quaderns Crema”; 67), 2017, pàgs. 89-94.
1166	2017	↗ STASIAKIEWICZ, Zofia. «Pseudonoble, pseudoestudiant, pseudopolonès, pseudoexiliat, pseudoescritor, pseudointel·lectual i pseudoprovocador”. La recepció de l’obra literària de Witold Gombrowicz a Espanya en textos escollits (1968-2014)». Girona: Tesi doctoral dirigida pel Dr. Xavier Pla. Universitat de Girona, 2017. ⁷⁴⁴

⁷⁴² Del resum de l’article: “La censura franquista dificultava de forma significativa la labor de les editorials, sobretot aquelles, com la barcelonina Seix Barral, que es dedicaven, entre d’altres, a la publicació d’obres d’escriptors estrangers. L’idioma, sobretot en el cas d’idiomes ‘minoritaris’, era un obstacle a l’hora d’obtenir el consentiment de les autoritats. Aquest és el cas de l’obra del novel·lista i dramaturg polonès Witold Gombrowicz (1904–1969). Analitzant els expedients de la censura franquista dipositats a l’Arxiu General de l’Administració, tenim l’oportunitat de conèixer els informes fets pels censors sobre l’obra de l’autor polonès”. [Tr.] [pdf de 14 pàgines].

⁷⁴³ A propòsit de DOBRY, Edgardo. *Història universal de Don Juan*. Barcelona: Arpa Ediciones, 2017, on analitza l’atribut sobre el narrador del «Poema inacabat».

⁷⁴⁴ Aquesta tesi doctoral analitza la recepció de les obres literàries del novel·lista i dramaturg polonès Witold Gombrowicz a Espanya. El període d’anàlisi abraça des de la primera edició a Espanya d’una obra de Gombrowicz, *Pornografía* (La seducción) en la traducció de Gabriel Ferrater, fins l’any 2014, quan s’edita el diari íntim *Kronos*, l’última obra de Gombrowicz. Basant-se en la teoria de la recepció i la teoria de polisistemes, i gràcies a la lectura i l’anàlisi de la correspondència de Witold Gombrowicz amb la seva família, els traductors de les seves obres, els editors i col·laboradors, dels informes de censura de les obres de Gombrowicz, de la documentació d’arxius públics i privats, d’articles de caràcter acadèmic, articles de premsa i altres materials, i amb l’ajuda de les entrevistes personals amb Rita Gombrowicz i Salvador Clotas, s’ha pogut descriure el procés d’introducció i la posterior recepció de les obres de Gombrowicz en el sistema literari espanyol i català. [Tdx] [pdf de 440 pàgines].

1167	2017	WESSELO, Ferran. «Gabriel Ferrater i el problema cosmològic». A: <i>Núvol</i> (Barcelona), 3 de maig del 2017. [Consulta: 4/5/2017].
1168	2018	↗ ABELLA, Anna. «Gabriel Ferrater, inèdits, descartats i variacions». A: <i>El Periódico.cat</i> (11 de setembre de 2018), pàg. ?
1169	2018	↗ ACN (AGÈNCIA CATALANA DE NOTÍCIES) «Edicions 62 celebra els 50 anys de <i>Les dones i els dies</i> de Gabriel Ferrater amb una edició crítica». A: <i>Vilaweb. Cultura. Lletres</i> (10 de setembre de 2018), pàg. ?
1170	2018	↗ CASAMAYOR DE BOLÓS, Roser. «El riure a ‘Les dones i els dies’, de Gabriel Ferrater: una aproximació a la poesia de la consciència». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 115 (Primavera 2018), pàgs. 10-32 (Estudis). ⁷⁴⁵
1171	2018	↗ CASTILLO, David. «Les dones, els dies i mig segle». A: <i>El Punt Avui</i> (Dilluns, 22 octubre 2018), pàg. ?
1172	2018	CERVERA, Jordi. «La mirada definitiva a Gabriel Ferrater». A: <i>La República</i> , núm. 29 (8-14 desembre 2018), pàg. 42 (La República de les Arts. Lletres. Crítica).
1173	2018	↗ CORNUDELLA MARTORELL, Jordi. «Un poema inèdit de Gabriel Ferrater». ⁷⁴⁶ A: <i>La Vanguardia. Cultures</i> (Barcelona) núm. 845 (dissabte, 8 setembre 2018), pàgs. 8-9.
1174	2018	↗ ESTÉVEZ, Francisco. «Jaime Gil de Biedma: <i>El pie de la letra. Ensayos completos</i> ». A: <i>El Imparcial</i> (11 de febrer 2018), pàgs. ?
1175	2018	FERRATÉ, Joan. <i>Del desig. Tres diaris</i> . Barcelona: Editorial Empúries (“Narrativa”; 540), 2018.
1176	2018	↗ GELI, Carles. «‘Olvidado’ Gabriel Ferrater». A: <i>El País</i> (dijous, 11 de gener de 2018/ ‘Cataluña), pàg. ? ⁷⁴⁷
1177	2018	↗ GELI, Carles. «Más ‘dones i dies’ para Gabriel Ferrater». A: <i>El País</i> (dimarts, 11 de setembre de 2018/ ‘Cataluña), pàg. ?

⁷⁴⁵ Sumari: El motiu del riure apareix a trenta dels cent catorze poemes de ‘Les dones i els dies’. Aquest estudi pren com a punt de partida aquesta profusió de rialles i pretén estudiar quina relació hi ha entre el fenomen del riure a ‘Les dones i els dies’ i a la poètica de Ferrater. En una primera part, es valoren les diferents definicions que ha rebut l’obra de l’autor i s’argumenta que la més adequada és la de la «poesia de la consciència». En una segona part, es fa un anàlisi aprofundida dels poemes en què apareix el riure pel que fa a l’efecte còmic que generen i pel que fa a les funcions del riure dels personatges que hi apareixen, tenint en compte el marc poètic en què s’enquadren els textos i el paper que hi juga la veu poètica”. Inclou bibliografia (p. 29-32) [Trc.]. [Hem inscrit en l’arxiu una còpia del TFG de l’autora sobre el tema].

⁷⁴⁶ A propòsit de la nova edició de *Les dones i els dies* de Gabriel Ferrater, Jordi Cornudella contextualitza en quines circumstàncies aparegué ‘Da nuces pueris’ i explica per quina raó l’escriptor descartà d’incorporar-hi ‘La rosa bruta’, poema que Cornudella reproduïx a l’article. [...] 2018 [Trc.]

⁷⁴⁷ Sobre l’associació que pretén revitalitzar la vida i l’obra del poeta. [Consulta:12/1/2018]. Hi ha tota una sèrie d’articles del dia referits en mitjans diversos. Vegeu l’apartat 5. Enllaços web.

1178	2018	↗ GINABREDA, Francesc. «Tindrem un Any Gabriel Ferrater?». A: <i>Núvol</i> (Barcelona), núm. ? (12.01.2018), pàg. ?
1179	2018	↗ IBÁÑEZ FANÉS, Jordi. «Catalunya 1918-1968-2018». A: <i>El País Catalunya. Cultura</i> (28/06/2018), pàg. ? ⁷⁴⁸
1180	2018	IBORRA, Enric. <i>La literatura recordada: 101 contrapunts de lectures</i> . Barcelona: Viena Edicions (“Carta blanca”; 43), 2018, pàgs. 169-171. ⁷⁴⁹
1181	2018	↗ MORENO, Ramon. «Cinquanta anys de <i>Les dones i els dies</i> de Gabriel Ferrater». A: <i>La República.cat</i> (9 desembre 2018), pàgs. ?
1182	2018	↗ MUR, Gerard E. «Les dones, els dies i les punyetes de malalt». A: <i>Núvol. Calàndria</i> (Barcelona), núm. (26.09.2018), pàg. ?
1183	2018	↗ NOPCA, Jordi. «Redescobrir l’exigència de Joan Ferraté». ⁷⁵⁰ A: <i>Ara</i> (13 de gener de 2018 / ‘Llegim’), pàg. ?
1184	2018	↗ NOPCA, Jordi. «La poesia de Gabriel Ferrater torna en una edició crítica impecable». A: <i>Ara</i> (11 de setembre de 2018 / ‘Llegim’), pàg. ?
1185	2018	↗ OLIVA, Salvador. «El camí recte del saber». ⁷⁵¹ A: <i>El País</i> (14 de gener de 2018 / ‘Cultura’), pàg. ?
1186	2018	↗ PÀMIES, Sergi. «Ferrater Cornudella SA». A: <i>La Vanguardia</i> (21/09/2018), pàg. ?
1187	2018	↗ PLANTADA, Esteve. «El llibre que ens devíem». A: <i>El Temps</i> (València), núm. 1789 (25 setembre 2018), pàgs. 72-73 (Els crítics. Literatura). ⁷⁵²
1188	2018	↗ PORRAS MARTÍ, Marina. «Gabriel Ferrater, l’home desmesurat». A: <i>El Nacional.cat / La llançà</i> (12 de gener de 2018), pàg. ? ⁷⁵³
1189	2018	PORRAS MARTÍ, Marina. «La tradició, o la fas o te la fan». A: <i>Serra d’Or</i> , núm. 698 (febrer 2018), pàg. 30. ⁷⁵⁴

⁷⁴⁸ Sumari: Entrada: “La reedició de ‘Catalans de 1918’, de J. V. Foix, pot dur a una seqüència que passaria per ‘El quadern gris’ de Josep Pla (s’obre en aquella data) i les lliçons de Gabriel Ferrater de gairebé 1968 sobre el poeta. Tot per calibrar les possibilitats de Catalunya com a país. . . fins avui”.

⁷⁴⁹ Vegeu-ne l’índex onomàstic.

⁷⁵⁰ Sumari: Sobre Joan Ferraté, el fons bibliogràfic i documental del qual acaba de ser presentat a la Universitat de Girona. L’article inclou cites de Xavier Pla, que ha encapçalat la recepció dels més de 12.000 volums i de la correspondència i altres documents del fons, i de Jordi Cornudella, marmessor dels llegats de Ferraté i del seu germà, Gabriel Ferrater. També parlen de Ferraté els escriptors i estudiosos Víctor Obiols, Jordi Gracia i Núria Perpinyà, que el reivindiquen com “una de les figures literàries més grans del país”.

⁷⁵¹ Sumari: A propòsit de la cessió de la biblioteca de Joan Ferraté a la Universitat de Girona.

⁷⁵² ‘Les dones i els dies’ fou publicat originalment l’any 1968. A propòsit de l’edició crítica de 2018 a càrrec de Jordi Cornudella.

⁷⁵³ [Consulta: 12/01/2018].

⁷⁵⁴ Sobre la manera com l’escriptor se situa en la tradició literària. GF i Gil de Biedma. Fets i opinions. «El ponent excessiu».

1190	2018	↗ PORRAS MARTÍ, Marina. «Saber marxar». A: <i>El Nacional.cat / La llança</i> (4 d'abril de 2018), pàg. ? ⁷⁵⁵
1191	2018	PORRAS MARTÍ, Marina. «Tot el que és tradició és comparatisme: Gabriel Ferrater llegint el camp literari català». A: MARTÍ MONTERDE, Antoni & ROSELL NICOLÁS, Teresa. <i>Comparatistes sense comparatisme: la literatura comparada a Catalunya</i> . Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona (“Figura”; s/n), 2018 , pàgs. 261-278.
1192	2018	↗ PORRAS MARTÍ, Marina. «Vida furtiva». A: <i>El Nacional.cat / La llança</i> (9 de maig de 2018), pàg. ? ⁷⁵⁶
1193	2018	↗ PORRAS MARTÍ, Marina. «T’has estimat per mi». A: <i>El Nacional.cat / La llança</i> (18 de juliol de 2018), pàg. ? ⁷⁵⁷
1194	2018	↗ PORRAS MARTÍ, Marina. «No menjar el pa que es dona. Sobre l’edició crítica de ‘Les dones i els dies’ de Ferrater». A: <i>El Nacional.cat / La llança</i> (19 de setembre de 2018), pàg. ?
1195	2018	↗ Redacció. «Edicions 62 celebra els 50 anys de <i>Les dones i els dies</i> de Gabriel Ferrater amb una edició crítica». A: <i>La Vanguardia. Vida</i> (Barcelona, dilluns, 19 de setembre de 2018), pàg. ?
1196	2018	↗ Redacció Catorze14.cat. « <i>Les dones i els dies</i> de Gabriel Ferrater». A: <i>14.cat</i> (2018), pàg. ?
1197	2018	↗ RIVERO TARAVILLO, Antonio. «Vigència de Gabriel Ferrater». ⁷⁵⁸ A: <i>Letra Global</i> (14.12.2018)
1198	2018	↗ SERRA, Montserrat. «El perquè de Gabriel Ferrater». ⁷⁵⁹ A: <i>Vilaweb</i> (24/9/2018), pàgs. ?
1199	2018	SUBIRANA, Jaume. <i>Construir con palabras: Escritores, literatura e identidad en Cataluña (1859-2019)</i> . Madrid: Ediciones Cátedra (“Crítica y estudios literarios”), 2018 , [especialment pàgs. 14, 90, 156. 200, 201, 212]
1200	2019	↗ ALIAGA, Xavier. «Lliçó magistral de Ferrater sobre literatura catalana». A: <i>El Temps</i> (València), núm. 1827 (18 juny 2019), pàgs. 56-57. ⁷⁶⁰
1201	2019 a	↗ AMAT, Jordi. «El miracle del Carioca». ⁷⁶¹ A: <i>La Vanguardia /Opinió</i> (Barcelona, dissabte, 6 de juliol de 2019a), pàg. 22.

⁷⁵⁵ [Consulta: 4/04/2018].

⁷⁵⁶ [Consulta: 9/05/2018].

⁷⁵⁷ [Consulta:18/07/2018].

⁷⁵⁸ [Consulta: 19/10/2020].

⁷⁵⁹ Entrevista a Jordi Cornudella amb motiu de l’edició crítica de DD1918.

⁷⁶⁰ Sumari: De l’article: “El volum *Curs de literatura contemporània*, publicat per Empuries amb l’edició de Jordi Cornudella, arreplega una sèrie de conferències que Gabriel Ferrater va fer a la Universitat de Barcelona entre 1965 i 1967. Un curs magistral sobre mestres de la literatura catalana com Foix, Riba, Pla, Català o Carner que transmet saviesa i una lucidesa perdurable.

⁷⁶¹ Primera entrega de la sèrie d’articles en què Amat comenta el *Curs de literatura catalana contemporània*,

1202	2019 b	✍ AMAT, Jordi. «La imaginación burguesa». ⁷⁶² A: <i>La Vanguardia</i> (Barcelona, dissabte, 13 de juliol de 2019b), pàg. 22.
1203	2019 c	✍ AMAT, Jordi. «La máquina de tortura». ⁷⁶³ A: <i>La Vanguardia</i> (Barcelona, dissabte, 20 de juliol de 2019c), pàg. 26.
1204	2019 d	✍ AMAT, Jordi. «El hijo del ‘príncipe’». ⁷⁶⁴ A: <i>La Vanguardia</i> (Barcelona, dissabte, 27 de juliol de 2019d), pàg. ?
1205	2019	BALLART, Pere. «El pescador d’imatges: Ferrater en perspectiva retòrica». A: <i>Reduccions</i> (Vic), núm. 113 (Primavera-Estiu 2019), pàgs. 197-240.
1206	2019	✍ BUSSÉ, Xènia. «Marta Pessarrodona, records entre versos, assajos i traduccions». A: <i>Revista de Catalunya</i> , núm. 307 (juliol-agost-setembre 2019), pàgs. 123-135 (Diàlegs). ⁷⁶⁵
1207	2019	CABRÉ, Lluís. «L’interès de Gabriel Ferrater per la poesia d’Ausiàs March». A: <i>Reduccions</i> (Vic), núm. 113 (Primavera-Estiu 2019), pàgs. 241-275.
1208	2019	CASAS BARÓ, Carlota. «Les dones de Teseu: El paper de les figures femenines en la poesia de Ferrater». A: <i>Reduccions</i> (Vic), núm. 113 (Primavera-Estiu 2019), pàgs. 172-196.
1209	2019	COLL MARINÉ, Jaume. «Nota a “Entorn a dos punts de <i>Menja’t una cama</i> ”, de Segimon Serrallonga». A: <i>Reduccions</i> (Vic), núm. 113 (Primavera-Estiu 2019), pàgs. 229-315.
1210	2019	✍ CORNUDELLA, Jordi; NUS, Meritxell; PERPINYÀ, Núria. «Gabriel Ferrater, avui. <i>Les dones i els dies</i> fan cinquanta anys». ⁷⁶⁶ Lleida: Institut d’Estudis Ilerdencs (2 d’abril de 2019).
1211	2019	CORNUDELLA, Jordi. «Quatre notes parcials sobre un grup de trenta poemes: La secció 4 de <i>Les dones i els dies</i> ». A: <i>Reduccions</i> (Vic), núm. 113 (Primavera-Estiu 2019), pàgs. 149-171.
1212	2019	✍ DILLA, Xavier. «Ferrater, fulgor a classe». ⁷⁶⁷ A: <i>El País</i> . Quadern (Barcelona), núm.1779 (11 juliol 2019), pàg. 4 (Crítiques. Llibres)

una interpretació de la primera meitat del segle XX que coneixíem parcialment. Sobre el *Curs de literatura...*, Amat diu que explica el període més brillant de les nostres lletres des de l’edat mitjana.

⁷⁶² Sumari: Segona entrega de la sèrie d’articles en què Amat comenta el *Curs de literatura catalana contemporània* de GF.

⁷⁶³ Sumari: Tercera entrega de la sèrie d’articles en què Amat comenta el *Curs de literatura catalana contemporània*, una interpretació de la primera meitat del segle XX que coneixíem parcialment.

⁷⁶⁴ Sumari: Quarta i darrera entrega de la sèrie d’articles en què Amat comenta el *Curs de literatura catalana contemporània*, una interpretació de la primera meitat del segle XX que coneixíem parcialment.

⁷⁶⁵ Sumari: Entrevista a Marta Pessarrodona. L’escriptora recorda i parla de diverses amistats, coneixences i interessos literaris.

⁷⁶⁶ Presentació de l’edició crítica de la poesia de Gabriel Ferrater a càrrec de Núria Perpinyà, Jordi Cornudella i Meritxell Nus, a l’Aula Magna de l’Institut d’Estudis Ilerdencs, el dimarts 2 d’abril de 2019 a les 19:00 h.

⁷⁶⁷ A propòsit de l’edició de *Curs de literatura catalana contemporània*. Barcelona: Empúries, 2019.

1213	2019	DOBRY, Edgardo. «Gabriel Ferrater, alergia al panfleto y a la solemnidad». ⁷⁶⁸ A: <i>Clarín</i> (Buenos Aires, 25 d'abril de 2019), pàg. ?
1214	2019	✍ FIGUERES, David. «Gabriel Ferrater torna a Reus». A: <i>Núvol</i> (6 d'abril de 2019), pàgs. ?
1215	2019	GAILLARD, Valèria. «Les lliçons de literatura de Gabriel Ferrater, aplegades per primer cop». A: <i>Ara Balears</i> (diumenge, 15 de juny del 2019), pàg. 64. ⁶⁹⁹
1216	2019	GAROLERA, Narcís. <i>Galeries del record: Meòris d'un filòleg</i> . Barcelona: Edicions de 1984 (“De bat a bat”; 44), 2019, pàgs. 9, 31, 218, 273-274, 283, 288 291, 324, 329, 332, 337, 350, 414, 579.
1217	2019	✍ JAUME, Andreu. «Gabriel Ferrater. Un llegat que encara batega». A: <i>Política&Prosa</i> . (Barcelona), núm. 13 (26 novembre 2019).
1218	2019	MACIÀ, Xavier i PERPINYÀ, Núria. «Les noves dones i els nous dies: Ferrater editat per Cornudella». A: <i>Reduccions</i> (Vic), núm. 113 (Primavera-Estiu 2019), pàgs. 334-342.
1219	2019	MALÉ i PEGUEROLES, Jordi. «Les dones i els homes en alguns poemes de Gabriel Ferrater i Carles Riba». A: <i>Reduccions</i> (Vic), núm. 113 (Primavera-Estiu 2019), pàgs. 276-296.
1220	2019	✍ MEDINA, Gemma. «Poemes que es fan amics». A: <i>La Lectora</i> (5/11/2019). ⁷⁶⁹
1221	2019	✍ MILIAN, Àlex. «Marta Pessarrodona: Tinc més influència de Gil de Biedma que de Ferrater». A: <i>El Temps</i> (València), núm. 1826 (11 de juny del 2019), pàgs. 48-52. ⁷⁷⁰
1222	2019	✍ NOPCA, Jordi. «Totes les lliçons de Gabriel Ferrater sobre literatura catalana, reunides en un volum». ⁷⁷¹ A: <i>Ara</i> (3 de maig de 2019 / ‘Llegim’), pàg. ?
1223	2019	✍ PASCUAL, Jordi. «L’Associació Gabriel Ferrater reivindica la necessitat de recopilar l’obra completa de l’autor». A: <i>El Cugatenc</i> (Sant Cugat del Vallès, 30 gener 2019).

⁷⁶⁸ Amb motiu del Festival Internacional de Poesía en la Feria del Libro 2019, on l’edició catalana és la invitada.

⁷⁶⁹ A propòsits de les influències a «Cambra de la tardor». || Sumari: L’autora fa un recorregut per diversos poemes canònics de la literatura catalana que parlen del pas de temps centrant-se en la figura de Josep Carner tot i que també cita versos de Gabriel Ferrater o T.S. Eliot.

⁷⁷⁰ Sumari: Entrevista amb l’autora amb motiu d’haver rebut el Premi d’Honor de les Lletres Catalanes. Parla de la seva formació, de com escriure en català i dels seus literaris més admirats: Gabriel Ferrater, Jaime Gil de Biedma, Montserrat Roig i Caterina Albert, entre més.

⁷⁷¹ A propòsit de la reunió a l’editorial Empúries dels textos ferraterians —lliçons, pròlegs, conferències— que són dispersos a llibres com ara a *Nabí* (Edicions 62, 1991); les de Guerau de Liost, a *Cartes a l’Helena i residu de materials dispersos* (Empúries, 1995); el text sobre Carles Riba, a *La poesia de Carles Riba* (Edicions 62, 1979); les cinc conferències sobre J.V. Foix a *Foix i el seu temps* (Quaderns Crema, 1987) i a *Tres prosistes* (Edicions 62), on Ferrater parla de Joaquim Ruyra, Víctor Català i Josep Pla.

1224	2019	PERERA ROURA, Anna. « <i>Da nuces pueris</i> de Gabriel Ferrater: gènesi d'un llibre». A: <i>Reduccions</i> (Vic), núm. 113 (Primavera-Estiu 2019), pàgs. 123-148.
1225	2019	✍ PI de CABANYES, Oriol. «Lecciones de Ferrater». A: <i>La Vanguardia</i> (Barcelona, dimecres, 17 de juliol de 2019), pàg. ?
1226	2019	PIQUER, Eva. «La vida interior de Víctor Català». A: <i>Ara</i> (diumenge, 15 de juny del 2019 / 'Llegim'), pàg. 53. ⁷⁷²
1227	2019	✍ PORRAS MARTÍ, Marina. «Castrar Ferrater». A: <i>El Nacional.cat / La llançà</i> (Divendres, 2 d'agost de 2019), pàg. ?
1228	2019	✍ PORRAS MARTÍ, Marina. «Els germans Ferraté(r) i la crítica cultural». ⁷⁷³ A: <i>Les coses fonamentals</i> . Programa de llibres de Casablanca, 2019. [01:09]
1229	2019	PORRAS MARTÍ, Marina. «Gabriel Ferrater llegint literatura catalana». A: <i>Reduccions</i> (Vic), núm. 113 (Primavera-Estiu 2019), pàgs. 327-333.
1230	2019	PORRAS MARTÍ, Marina. «VIII. Un joc de miralls». A: <i>L'enveja</i> . Barcelona: Fragmenta Editorial ("Assaig"; 56/ Sèrie Pecats capitals), 2019, pàgs. 41-43.
1231	2019	✍ PUNTÍ, Jordi. «Noves lectures de Ferrater». A: <i>El Periódico</i> (Divendres, 20/12/2019), pàg. ?
1232	2019	✍ ROVIRA JUSTRIBÓ, Marc. «Foix és U». A: <i>La Lectora</i> (26 febrer 2019). ⁷⁷⁴
1233	2019	✍ TODÓ CORTIELLA, Joan. «El cànon estret». ⁷⁷⁵ A: <i>L'Avenç</i> , núm. 461 (octubre 2019), pàg. 65 (Mirador. Llegir escrivint).
1234	2020	✍ BONET PINYOL, Miquel. «Reus i la nosa Bartrina». A: <i>Quadern de les idees, les arts i les lletres</i> [digital] (Tarragona), núm. 223 (12/10/2020) ⁷⁷⁶ .
1235	2020	✍ COMADIRA, Narcís. «En l'inici de l'Any Carner». A: <i>Ara</i> (29 febrer 2020), pàg. 31. ⁷⁷⁷

⁷⁷² Sumari: A propòsit de *Curs de literatura catalana contemporània*, de GF, a cura de Jordi Cornudella (2019). L'obra citada recull les conferències que Gabriel Ferrater va impartir a la Universitat de Barcelona en dues tongades diferents, 1965-1966 i 1967. Eva Piquer recupera les consideracions que Gabriel Ferrater hi fa a propòsit de l'obra de Víctor Català.

⁷⁷³ Gravació de conversa sobre Gabriel i Joan Ferrater i el seu impacte sobre la cultura catalana. S'hi analitza "la figura de dos dels intel·lectuals catalans més importants del segle XX i les seves facetes de crítics i professors". Amb Enric Sullà, Borja Bagunyà i Marina Porras.

⁷⁷⁴ Sumari: Aquesta obra aplega una selecció de quaranta-sis articles que J.V. Foix va publicar al diari "La publicitat" entre 1931 i 1936.

⁷⁷⁵ A propòsit de la visió de Ferrater sobre la literatura catalana la qual, primer que res, és una proposta de cànon. [Consulta: 2019].

⁷⁷⁶ [Consulta: 16/10/2020].

⁷⁷⁷ Sumari: Amb motiu de la inauguració de "l'Any Carner", que commemorarà els cinquanta anys de la seva mort, l'autor valora la influència del poeta en la generació posterior d'escriptors i recorda alguns dels seus poemes.

1236	2020	✍ FERRER, Biel. «On para Gabriel Ferrater». A: <i>La llança</i> . El Nacional.cat (Barcelona), núm. ? (Dilluns, 27 d'abril de 2020).
1237	2020	GAROLERA, Narcís. «'Aniversari', de Gabriel Ferrater. Una mostra d'intertextualitat». A: <i>Els Marges</i> (Barcelona), núm. 121 (juny 2020), pàgs. ?
1238	2020	GRASSET MORELL, Eloi. <i>La trama mortal: Pere Gimferrer y la política de la literatura</i> (1962-1985). Sevilla: Editorial Renacimiento ("Iluminaciones"; 143), 2020.
1239	2020	✍ GOMILA, Pere. «Gabriel Ferrater, lliçons sobre literatura catalana». A: <i>Artxipèlag</i> (11-03-2020).
1240	2020	✍ LILLO, Manuel. «La tancada de Montserrat, cinquanta anys més tard». A: <i>El Temps</i> , Núm. 1904 (8 desembre 2020), pàgs. 60-61 (Mirador. Memòria). ⁷⁷⁸
1241	2020	LLOVET, Jordi. «V. Antoni Comas». A: <i>Els Mestres: Un homenatge</i> . Barcelona: Galàxia Gutenberg, 2020, pàgs. 150-153.
1242	2020	PERPINYÀ, Núria. «1922 Gabriel Ferrater. Un poeta mític, un intel·lectual heterodox». A: DE RIQUER, Borja (dir.). <i>Vides catalanes que han fet història</i> . Barcelona: Edicions 62, 2020, pàgs. 898-904.
1243	2020	SALINAS, Jaime. <i>Cuando editar era una fiesta: Correspondencia privada</i> . Edició d'Enric Bou. Barcelona: Tusquets Editores ("Tiempo de memoria"; 131), 2020 ⁷⁷⁹ .
1244	2021	CAPELLAS FRANCO, Lucas. «'Potser hi ha encara una manera de fer bona poesia'. Interpretació de "Maîtresse de poëte"». A: Anuari de Filologia. Literatures contemporànies (Anu.Filol.Lit.Contemp.) 11/2021, pàgs. 25-45, ISSN: 2014-1416, DOI: 10.1344/AFLC2021.11.2
1245		✍ RIBET CASADEMUNT, Oriol. <i>Ruptura poètica i crítica literària en Gabriel Ferrater</i> . TFG digirit per Edgardo Dobry. Barcelona: Universitat de Barcelona, juny del 2021.
1246	2022	✍ AGUILAR-AMAT, Anna. «Més enllà de la mort. "La vida perdurable"», 2022. A: Associació Gabriel Ferrater. <i>Apadrina un poema</i> .
1247		AMAT, Jordi. <i>Vèncer la por: Vida de Gabriel Ferrater</i> . Barcelona: Edicions 62, 2022.
1248	2022	AMAT, Jordi; FONALLERAS, Josep M. & SUBIRANA, Jaume (eds.). <i>Xavier Folch, editor i polític: Materials per a una biografia</i> . Barcelona: Editorial Anagrama ("Llibres Anagrama"; 95), 2022, pàgs. 12, 128, 161.

⁷⁷⁸ Sumari: Es recorda la tancada al monestir de Montserrat de tres-cents catalans vinculats al món de la política i la cultura, que va tenir lloc fa mig segle, en concret, els dies 12, 13 i 14 de desembre de 1970. Entre moltes altres personalitats, van participar-hi Gabriel Ferrater, Joan Brossa, Guillermina Motta, Joan Manuel Serrat, Quico Pi de la Serra, Raimon, Enric Satué, Jacint Ros i Hombravella, Manuel Sacristán, Pere Portabella, Terenci Moix, Montserrat Roig, Josep Maria Castellet, Antoni Tàpies, Joan Miró i Josep Solé i Barberà. [Tr.]

⁷⁷⁹ Vegeu índex onomàstic.

- 1249 **2022** ↗ BADIA, Lola. «Mädchen», **2022**. A: Associació Gabriel Ferrater. *Apadrina un poema*.
- 1250 ↗ BLANES, Enric. «Per José María Valverde». A: Associació Gabriel Ferrater. *Apadrina un poema*.
- 1251 ↗ BLESA, Túa. «Cançó idiota». A: Associació Gabriel Ferrater. *Apadrina un poema*.
- 1252 ↗ BONET PINYOL, Miquel. «Gabriel Ferrater, el nostre gran tarat». A: *Catalunya Diari / Tarragona digital* (Tarragona) (21/04/**2022**).
- 1253 ↗ CABANILLAS, Antònia. «Plorar». A: Associació Gabriel Ferrater. *Apadrina un poema*.
- 1254 ↗ CABRÉ, Maria Àngels. «“Temps enrera”: Ferrater les dones i el temps». A: Associació Gabriel Ferrater. *Apadrina un poema*.
- 1255 ↗ CASAMAYOR DE BOLÓS, Roser. «Els innocents». A: Associació Gabriel Ferrater. *Apadrina un poema*.
- 1256 ↗ CASAS, Carlota. «Sabers». A: Associació Gabriel Ferrater. *Apadrina un poema*.
- 1257 CERVANTES, Xavier. «Cada dia d’algú que s’estima Ferrater és Any Ferrater». A: *Ara / Cultura* (26/01/**2022**).
- 1258 ↗ COLL MARINÉ, Jaume. «El vèncer i la por». A: *La Lectora. Revista digital de crítica literària*. (Barcelona) (19/04/**2022**).
- 1259 ↗ COMADIRA, Narcís. «La ciutat». A: Associació Gabriel Ferrater. *Apadrina un poema*.
- 1260 ↗ CORNUDELLA, Jordi. «El sentit d’una vida». A: *Ara diari / Llegim* (Barcelona), Sant Jordi (22/04/**2022**).
- 1261 ↗ DO CEBREIRO, María. «Cambra de la tardor». A: Associació Gabriel Ferrater. *Apadrina un poema*.
- 1262 ↗ DORIA, Sergi. «Gabriel Ferrater, joven para siempre». A: *ABC Cataluña* (Barcelona), (22/04/**2022**).
- 1263 ↗ DUARTE, Carles. «Cambra de la tardor». A: Associació Gabriel Ferrater. *Apadrina un poema*.
- 1264 ↗ ESTAPÉ i DIGÓN, Mireia. *Gabriel Ferrater*. Barcelona: Cultura Gencat (“Quaderns Llegiu; Parleu”; 82), **2022**. Edició digital Especial Sant Jordi.

- 1265 ↗ FILELLA, Carina. «El poeta lliure». A: *Setmanari La República* / El dossier (22/04/2022), pàg. 12.
- 1266 ↗ FILELLA, Carina. «“Ferrater no feia cas de modes ni de doctrines”». A: *Setmanari La República* / El dossier (22/04/2022), p. 14.⁷⁸⁰
- 1267 ↗ FILELLA, Carina. «Els llibres de l’Any Ferrater». A: *Setmanari La República* / El dossier (22/04/2022), pàg. 18
- 1268 ↗ FLORIT ROBUSTÉ, Jordi. «Que ens donin mèrvils...!». A: *La Lectora* (5/04/2022)
- 1269 ↗ FONALLERAS, Josep Maria. «Gabriel Ferrater: la biografia necessaria de Jordi Amat». A: *El Periódico de Cataluña.com* (Barcelona), Diumenge, 24 d’abril del 2022 / *Pros i contres*.
- 1270 ↗ FONT, Rosa. «La mala missió». A: Associació Gabriel Ferrater. *Apadrina un poema*.
- 1271 ↗ GIMÉNEZ CARO, Isabel. «Les mosques d’octubre». A: Associació Gabriel Ferrater. *Apadrina un poema*.
- 1272 ↗ GOMILA, Andreu. *Vull subornar la joventut: Un monòleg d’homenatge a Gabriel Ferrater a partir de les seves paraules*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona (“Filologia UB /Aula de Poètica UB”), 2022.⁷⁸¹
- 1273 ↗ JAUME, Andreu. «El pozo de Gabriel Ferrater». A: *The Objective* (16/01/2022).
- 1274 ↗ JULIÀ, Jordi. «Octubre». A: Associació Gabriel Ferrater. *Apadrina un poema*.
- 1275 ↗ KEOWN, Dominic. «Solstici». A: Associació Gabriel Ferrater. *Apadrina un poema*.
- 1276 LUQUE TENLLADO, Joaquín. *Mi Gabriel Ferrater*. Córdoba; Litopress, 2022 [Autoedició].⁷⁸²
- 1277 **2022**
a LLAVINA, Jordi. «*Les dones i els dies*, de Gabriel Ferrater». A: *100 llibres catalans que fan de bon llegir*. Valls: Cossetània Edicions (“De cent en cent”; 71), 2022a, pàgs. 147-148.

⁷⁸⁰ Entrevista al marmessor Jordi Cornudella.

⁷⁸¹ Dramatúrgia d’Andreu Gomila sobre papers de Gabriel Ferrater, amb pòrtic de Joan Guàrdia Olmos i un escrit de Joan Santanach Suñol. Espectacle produït per l’SAjuntament de Sant Cugat i estrenat al BCN Poesia 2022. Amb la col·laboració de l’Aula de Poètica UB.

⁷⁸² Estrany document en prosa poètica exaltada d’un receptor partidari de l’obra de GF.

1278	2022 b	LLAVINA, Jordi. «Gabriel Ferrater, “mis à nu”». A: <i>Setmanari La República / El dossier</i> (22/04/ 2022b), pàg. 19.
1279	2022	LLAUGER, Miquel Àngel. «Lúcid, apassionat, divertit». A: <i>El País / Quadern</i> (Barcelona), (22/04/2022), pàgs. 66-67. ⁷⁸³
1280		↗ MAS CRAVIOTTO, Xavier. «“Els polls” o el plaer ocult per la sordidesa». A: Associació Gabriel Ferrater. <i>Apadrina un poema</i> .
1281	2022 a	MASDEU, Fina. «Any Ferrater: “Si puc”». A: <i>Diari de Tarragona</i> (22 de febrer de 2022a).
1282	2022 b	MASDÉU, Fina. “Pròleg”. A: FERRATER, Gabriel. <i>Da nuces pueris</i> . Vilanova i la Geltrú: Peu de Mosca editors, 2022b , pàgs. 11-20.
1283	2022 a	MILIAN, Àlex. «Encara hi ha molt de Ferrater en la poesia que s’escriu avui». A: <i>El Temps</i> , Núm. 1971 (22/03/ 2022a), pàgs. 63-67. [Mirador. Monogràfic: 2022 Any Ferrater]. ⁷⁸⁴
1284	2022 b	MILIAN, Àlex. «L’home que va capgirar la poesia catalana». A: <i>El Temps</i> , Núm. 1971 (22/03/ 2022b), pàgs. 57-62. [Mirador. Monogràfic: 2022 Any Ferrater]. ⁷⁸⁵
1285		↗ MIQUEL, Dolors. «Esparver». A: Associació Gabriel Ferrater. <i>Apadrina un poema</i> .
1286		↗ MURGADES, Josep. «La vida furtiva». A: Associació Gabriel Ferrater. <i>Apadrina un poema</i> .
1287	2022 a	↗ NOPCA, Jordi. «Què li agradava llegir a Gabriel Ferrater?». A: <i>Ara diari / Llegim</i> (Barcelona), Sant Jordi (21/04/ 2022).
1288	2022 b	↗ NOPCA, Jordi. «Gabriel Ferrater en deu idees». A: <i>Ara diari / Llegim</i> (Barcelona), Sant Jordi (22/04/ 2022).
1289	2022 c	↗ NOPCA, Jordi. «El dia que Lou Reed va recitar Ferrater a Nova York». A: <i>Ara diari / Llegim</i> (Barcelona), Sant Jordi (23/04/ 2022).
1290	2022 d	↗ NOPCA, Jordi. «El poeta que va deixar la poesia». A: <i>Ara diari / Llegim</i> (Barcelona), Sant Jordi (23/04/ 2022).

⁷⁸³ Nota crítica sobre els principals llibres editats en el Centenari a càrrec de Porras, Amat i Masdéu.

⁷⁸⁴ Sumari: Entrevista a l’editor i poeta Jordi Cornudella, comissari de l’Any Ferrater, sobre el llegat de l’obra de l’escriptor.

⁷⁸⁵ Sobre la trajectòria personal i literària de Gabriel Ferrater, de qui se celebra el centenari del naixement. Els autors citats fan valoracions sobre l’escriptor. També es fa referència a la biografia de Ferrater *Vèncer la por* escrita per Jordi Amat, i a *Donar nous als nens*, una antologia d’assaigs seleccionats i prologats per Marina Porras editada per Comanegra.

1291	2022 a	✍ OLIVA, Salvador. «La veu de Ferrater». A: <i>El País</i> (Barcelona), (15/02/2022a), [Catalunya: Opinió/]. ⁷⁸⁶
1292	2022 b	✍ OLIVA, Salvador. «Gabriel Ferrater: Dante sin Florencia». A: <i>La puñalada</i> (2022b).
1293		✍ OLLER, Dolors. «Els aristòcrates». A: Associació Gabriel Ferrater. <i>Apadrina un poema</i> .
1294		OUTEIRIÑO, Manuel. «A figura poética de Ferrater». A: <i>As mulleres e os días, de Gabriel Ferrater</i> per Manuel Outeiriño. Santiago de Compostela: Chan da Pólvora Editora (“Colección O Río”; 5), 2022, pàgs. 7-25.
1295	2022 a	✍ PAGÈS JORDÀ, Vicenç. «Gràcies, Gabriel Ferrater». A: <i>Diari Ara</i> (Barcelona), (25/01/2022), [Ara llegim/El lector accidental].
1296	2022 b	✍ PAGÈS JORDÀ, Vicenç. «Quan el “barco” era polèmic: de la discussió pel model de llengua al futur incert del català». A: <i>Diari Ara</i> (Barcelona), (12/02/2022), pàg. 47. [Ara llegim/El lector accidental].
1297		✍ PARÉ, Pep. «No una casa». A: Associació Gabriel Ferrater. <i>Apadrina un poema</i> .
1298		PASQUAL, Jordi. «Joan Tres: “Gabriel Ferrater va fer de Sant Cugat un centre cultural brutal”». A: <i>Diari El Cugatenc</i> (Sant Cugat), (17/02/2022).
1299	2022	✍ PÉREZ i PINYA, Joan Manuel. «Non tu corpus eras». A: Associació Gabriel Ferrater. <i>Apadrina un poema</i> .
1300	2022 a	✍ PONS, Pere Antoni. «Dos centenaris: Fuster i Ferrater». A: <i>Última Hora</i> (8/01/2022a).
1301	2022 b	✍ PONS, Pere Antoni. «Com es guanyava la vida Ferrater?». A: <i>AraBalears</i> (Palma), (23/04/2022b).
1302	2022 c	PONS, Pere Antoni. «Sobre Gabriel Ferrater». A: <i>Última Hora</i> (Palma), (24/04/2022), pàg. ? / La chispa adecuada.
1303	2022 a	✍ PORRAS, Marina. «Els jocs: Allargar la jugada. Lectura d’“Els Jocs”». A: Associació Gabriel Ferrater. <i>Apadrina un poema</i> .
1304	2022 b	PORRAS, Marina. “Pròleg” a <i>Donar nous als nens. Antologia</i> . Selecció i pròleg de Marina Porras. Barcelona: Editorial Comanegra (“Col·lecció Autories”; 8), 2022b. pàgs. 13-92.
1305	2022 c	✍ PORRAS, Marina. «Teoria de Ferrater». A: <i>Setmanari La República</i> / El dossier (22/04/2022), pàg. 20
1306		✍ PUIGVERD, Antoni. «Com Faust». A: Associació Gabriel Ferrater. <i>Apadrina un poema</i> .

⁷⁸⁶ Sumari: Últim fragment “Quan Terry diu que el primer “jo” és el que reconstrueix la situació, no s’adona que Ferrater, escrivint, no en reconstrueix mai cap, de situació. La seva poesia no és un mirall de cap situació real, sinó un mirall de la seva imaginació moral. I aquesta és la principal grandesa de la seva poesia.

1307		↗ PUJOL CRUELLES, Adrià. « <i>Cultural wars</i> ». A: <i>El País</i> (Barcelona), (8/02/2022), [Catalunya: Opinió] ⁷⁸⁷
1308		↗ QUINTANA, Lluís. «Caragol». A: Associació Gabriel Ferrater. <i>Apadrina un poema</i> .
1309		↗ RIGOBON, Patrizio. «In memoriam». A: Associació Gabriel Ferrater. <i>Apadrina un poema</i> .
1310		↗ ROBLES, Isabel. «Els miralls». A: Associació Gabriel Ferrater. <i>Apadrina un poema</i> .
1311		↗ ROIG, Albert. «Cançó del gosar poder». A: Associació Gabriel Ferrater. <i>Apadrina un poema</i> .
1312		ROIG, Pep Antoni. «La primavera segons Gabriel Ferrater». A: <i>El Nacional.cat</i> (Dijous, 31/03/2022). [“Revers/ Cafè, copa i piti”]
1313		↗ SAFONT PLUMED, Joan. «Gabriel Ferrater, el “lector europeu” que va capgirar la poesia catalana». A: <i>Vilaweb</i> (18/04/2022)
1314	2022	↗ SALA, Jordi. «Societas Pandari». A: Associació Gabriel Ferrater. <i>Apadrina un poema</i> .
1315		↗ SALDAÑA, Alfredo. «A l’inrevés». A: Associació Gabriel Ferrater. <i>Apadrina un poema</i> .
1316		↗ SANTA EULÀLIA, J.N. «Mala memòria». A: Associació Gabriel Ferrater. <i>Apadrina un poema</i> .
1317		↗ SANTANACH SUÑOL, Joan. «Gabriel Ferrater, tancat al ventre de la nit». A: <i>Vull subornar la joventut: Un monòleg d’homenatge a Gabriel Ferrater a partir de les seves paraules</i> . Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona (“Filologia UB /Aula de Poètica UB”), 2022, pàgs. 11-13.
1318		↗ TODOÓ, Joan. «Le grand soir». A: Associació Gabriel Ferrater. <i>Apadrina un poema</i> .
1319	2022 a	↗ VÁZQUEZ, Eva. «Ferrater, sempre present». A: <i>El Punt Avui+</i> (Dilluns, 7/02/2022a)
1320	2022 b	↗ VÁZQUEZ, Eva. «Aquest meu llibre està ple d’amics morts». A: <i>El Punt Avui</i> (Girona), (08/02/2022b), pàg. 16. ⁷⁸⁸

⁷⁸⁷ Sumari: Sobre les commemoracions culturals de l’any: Joan Fuster, Gabriel Ferrater, Francesc Català-Roca i Guillem Viladot.

⁷⁸⁸ Entrevista a Narcís comadira amb motiu de la publicació del llibre de poemes *Els moviments humans*. Barcelona: Edicions 62, 2022.

1321	2022 c	↗ VÁZQUEZ, Eva. «Un retrat de Ferrater». A: <i>El Punt Avui</i> / De set en set, (11/04/2022c).
1322		↗ VIRGILI, Enric. «La platja». A: Associació Gabriel Ferrater <i>Apadrina un poema</i> .
1323	?	↗ IBORRA, Enric. «Franz Kafka i el seu “Procés”». A: <i>La serp blanca: Notes de lectura i altres històries d’Enric Iborra</i> . ⁷⁸⁹
1324	?	↗ SANTIAGO ROMERO, Sergio. «Dos poetas para un infierno: el imaginario del abismo de Baudelaire en Gil de Biedma». A: Universidad Complutense de Madrid / Universidad Internacional de la Rioja (?), núm. ?, pàgs. 41-55.
1325	?	↗ SOTORRA, Andreu. “Presentació” al llibre Quadern de paradisos imperfectes, de Gabriel Ferrer i Puig. (Publicat un extracte a «Escriptors del Camp de Tarragona». A: <i>El Punt</i> , 11/02/2008).
1326	?	↗ VIÑALS, Carole. «Virtudes de la ironía poética en <i>Las personas del verbo</i> de Jaime Gil de Biedma: seriedad, mala conciencia y ficcionalización del lector». Universidad Lille III (Villeneuve-d’Ascq, França), ?
1327	?	↗ VIÑALS, Carole. «Un poeta ensayista : Jaime Gil de Biedma y <i>El pie de la letra</i> ». Universidad Lille III (Villeneuve-d’Ascq, França), ?
1328	?	↗ VIÑALS, Carole. «La poética del juego de Jaime Gil de Biedma: Del juego como resistencia al juego con la identidad». Universidad Lille III (Villeneuve-d’Ascq, França), ?

⁷⁸⁹ Còpia del prefaci de GF a la seva traducció.

<http://www.laserpblanca.com/gabriel-ferrater-el-proces-de-kafka>. Ultima consulta: 3/5/2020.

3. Enregistraments

Ferrater, Gabriel (1922-1972)

Títol: [Conferències de Gabriel Ferrater i Soler][Enregistrament sonor] / [organitzades per: Antoni Comas] Editorial: [1965-1966]

Descripció física: 4 cassetts sonores

Notes:

Conferències celebrades a la Universitat de Barcelona durant el curs 1965/1966

Matèries: Literatura catalana Conferències

Entitat: Universitat de Barcelona. Departament de Filologia Catalana

—Gabriel Ferrater: *Les gramàtiques de Pompeu Fabra*.

Descripció física: Arxiu d'àudio de Windows Media. Durada: 1:03:08

—Gabriel Ferrater: recitat comentat del *Poema inacabat*.

Descripció física: Arxiu d'àudio de Windows Media. Durada: 0:55:54

Fonoteca Ferrater

[Enregistraments sonors]

Entitat: Aula Màrius Torres

[<http://www.catedramariustorres.udl.cat/materials/fonoteca/autors/ferg/index.php>]

Notes:

Versió digital dels enregistraments conservats amb la veu de Gabriel Ferrater. Bàsicament, es tracta de conferències sobre literatura, però també sobre llengua, i la lectura del seu *Poema inacabat* amb una llarga explicació introductòria del mateix Ferrater.

— ***Conferència emesa per Ràdio París***

- El impulso francés en la literatura catalana (10 març 1963)

— ***Cicle de conferències a la Universitat de Barcelona*** (1965-1966)

- Josep Carner
- Guerau de Liost
- Carles Riba (fragment)
- J. V. Foix (fragment)

— Lectura del *Poema inacabat* (1966 ?)

- Presentació
- Lectura [Gairebé la lliçó completa del poema sense la “Tornada”]

Conferència a la RUSA - Residència Universitària Sant Antoni

- Pompeu Fabra (20 de febrer del 1968)

Josep Mª Castellet, Gabriel Ferrater

Títol: [Cicle: Tres poetes catalanes: Gabriel Ferrater][Enregistrament sonor]

Descripció física: Podcast en MP3. Durada: 1:10

Notes:

Cicle de tres conferències sobre poetes catalans — Riba, Espriu i el mateix Ferrater — celebrades respectivament a la Fundació Juan March entre el 29 de novembre i l'1 i el 6 de desembre del 1977.

Matèries: Literatura catalana Conferències

Entitat: Fundación Juan March (Madrid)

— *Seven catalan poets*, en lectura a càrrec de Nicholas Storey ⁷⁹⁰ (Barcelona: Generalitat de Catalunya. Institució de les Lletres Catalanes, 1991)

Descripció física: cassette. Durada:

[Versions de: “**La ciutat / The city**” (MC17); “**Oci / Idleness**” (TC20)]

— *Sept poètes catalans*, la lectura a càrrec d'Alain Rimoux ⁷⁹¹ (Barcelona: Institució de les Lletres Catalanes, 1991)

Descripció física: cassette. Durada:

[Versions de: “**La ciutat / La ville**” (MC17); “**Oci / Oisiveté**” (TC20)]

— Rafael SUBIRACHS, *Miralls* (Barcelona: PICAP, 1992)

Descripció física: CD. Durada:

[Poemes seleccionats: “**Exeunt personae**”, “**Tempestiva viro**”, “**Els miralls**”, “**Perdó**”, “**Lorelei**”, “**Posseït**”]

— Feliu GASULL, *Tacarigua* (Barcelona?: Edicions Nova Era, 1992)

Descripció física: CD. Durada:

[Poemes seleccionats: “**Dits**”, “**Fe**”, “**El ponent excessiu**”, “**Bosc**”, “**Ídols**”, “**Posseït**”, “**Punta de dia**”, “**Cançó de bressol?**”]

— Miguel POVEDA, *Desglaç* (Barcelona: Taller de Músics; Discmedi, 2005)

Descripció física: CD. Durada:

[Poema seleccionat: “**Posseït**” (DNP38) 3, 32']

— Jordi CALMET XARTÓ, «Ídols»

[Poema seleccionat: “**Ídols**” (TC11) 3' 01"]

⁷⁹⁰ Traslladats per David H. Rosenthal dins *Modern Catalan Poetry: An Anthology*. Saint Paul: New Rivers, 1979.

⁷⁹¹ Inclou versions per Montserrat M. Prudon.

—Enric JUSTE & Bellveure, *Metrònom Ferrater* (Barcelona: Bellveure, 2009)

Descripció física: DVD reportatge audiovisual documental. Durada: 0:56 ⁷⁹²

— Enric JUSTE, *Gabriel Ferrater: trabajos de seducción perdidos A: Imprescindibles*, RTVE [Emissió: 21.03.2014]

<http://www.rtve.es/television/20140321/gabriel-ferrater-trabajos-seducion-perdidos/899160>

— En Veu Alta. «In memoriam, de Gabriel Ferrater». ⁷⁹³ A:

<http://www.enveualticultura.net/ENREGISTRAMENTS>

⁷⁹² Se n'ha fet una 2ª edició amb 21 minuts de metratge afegits.

⁷⁹³ «Lectura completa del poema de Gabriel Ferrater. Amb les veus de Dolors Juanpere, Dolors Esquerda i Montserrat Auqué. Enregistrada als estudis de Punt 6 Ràdio-Reus».

4. Enllaços web

<http://www.catedramariustorres.udl.cat/materials/fonoteca/autors/ferg/index.php>

Versió digital dels enregistraments conservats amb la veu de Gabriel Ferrater. Bàsicament, es tracta de conferències sobre literatura, però també sobre llengua, i la lectura del seu *Poema inacabat* amb una llarga explicació introductòria del mateix Ferrater. [Vegeu detall a la secció anterior]

<http://veusbaixes.cat>

El número 0, *I Studia digitalia in memoriam Gabriel Ferrater*, està tot dedicat a Ferrater i, durant el 2022, està prevista la publicació del número 6, que, amb motiu del centenari, contindrà els *II Studia digitalia in memoriam Gabriel Ferrater*.

<http://www.tvcatalunya.com/tarasca/poetes.htm>

<http://www.tv3.cat/videos/191764912>

Pertany a la web de TV3, en el seu apartat de programes dedicats a autors considerats poetes maleïts. Continguts: Biografia. Publicacions. Informacions. Comentaris Obra.

<http://www.escriptors.com/autors/ferraterg/>

Pertany a la web de l'AELC, en el seu apartat d'autors. Continguts: Biografia. Publicacions. Informacions. Comentaris Obra.

<http://www.joanducros.net/corpus/Gabriel%20Ferrater.html>

Web interessant per contenir informació més o menys actualitzada sobre autors lligats a Barcelona. Continguts: Biografia. Publicacions. Reproducció d'hemeroteca.

<http://www.andreusotorra.com/vinyetaliteraria/docus/ferraterg.html>

Continguts: Biobibliografia. Reproducció de textos.

<http://www.uoc.edu/lletra/noms/gferrater/index.html>

<http://www.uoc.edu/lletra/especials/folch/ferrater.htm>

Pertany a la web de la Universitat Oberta de Catalunya i està dedicada a glossar autors en llengua catalana. Continguts: Biografia. Publicacions. Informacions. Comentaris Obra. Bibliografia.

<http://www.ebrisa.com/portalc/articulo-S/450993>

Accés a l'article de l'Enciclopèdia Britànica

http://www.geometry.net/detail/authors/ferrater_gabriel.html

Inclou un grup d'enllaços, la majoria dels quals no actius.

http://www.artistactoractress.com/author/f/ferrater_gabriel.html

Mera bibliografia, força incompleta

[Ferrater, Gabriel \(, 1922-1972\). Teoria dels cossos](#)

Accés impossible

http://ca.wikipedia.org/wiki/Gabriel_Ferrater

Contingut biobibliogràfic breu dins la famosa ciberenciclopèdia.

<http://www.intercom.es/folch/poesia/ferrater.htm>

Contingut: recull poètic de l'autor.

<http://www.epdlp.com/escritor.php?id=1704>

Contingut biobibliogràfic breu amb errors de consideració.

<http://www.geocities.com/SoHo/Bistro/7067/ferrater-e.html>

3 versions angleses no contrastades a càrrec de **Johannes Beilharz** ⁷⁹⁴

[Versions de: “**Dawn / Punta de dia**” (DNP9); “**The Aristocrats / Els aristòcrates**” (TC38); “**House in fall / Cambra de tardor**” (DNP47) (sic)]

<http://www.alb-neckar-schwarzwald.de/ferrater/ferrater-d.html>

En el marc d'un web titulat “**Internationale Lyrik in deutscher Übersetzung**”, apareixen les 6 versions alemanyes no contrastades dels poemes referits a baix en versió de **Johannes Beilharz**.

[Versions del castellà de: “**Zimmer im herbst / Cambra de la tardor**” (DNP47), “**Spiele / Els Jocs**” (DNP4), “**Geschichtsstunde / Lliçó d'història**” (DNP25), “**Sonnenaufgang / Punta de dia**” (DNP9); “**Ein Unmässiger Sonnenuntergang / El ponent excessiu**” (DD49); “**Blumen / Floral**” (DNP8).]

<http://www.jbeilharz.de/katalan/ferrater-ged.htm>

Una nova versió ferrateriana possiblement del castellà de **Johannes Beilharz**, que afegeix un enllaç a la plana anterior.

[Versió no contrastades de poema “**Cançó del gosar poder**” (DD108)]

⁷⁹⁴ “Catalan poet Gabriel Ferrater in English translation by Johannes Beilharz”. Última modificació: 17 d'octubre de 1999. [Consulta: 16/04/2009].

<http://revistamododeusar.blogspot.com/2008/12/gabriel-ferrater-1922-1972.html>

Nota biobibliogràfica i versió degudes a **Ricardo Domeneck**.⁷⁹⁵

[Versió del poema "Oci" (TC20)]

http://biblioteca.upc.edu/bib160/colleccions/poesia/fons/llicitat.asp?Text=Ferrater%2C+Gabriel&Tipus=Clau&Boto_cercar.x=0&Boto_cercar.y=0

Bàsicament contingut biblioteconòmic general.

<http://www.mallorcaweb.com/magpoesia/ferrater/ferrater.htm>

«gabriel ferrater» dins Gabriel Ferrater- Magisteri Teatre-Mag Poesia⁷⁹⁶. [1c3_1]

Web lligada a L'escola de Magisteri de la UIB. Contingut: recull poètic de l'autor, fotografies, notes biobibliogràfiques. La tria es concreta a partir dels títols dels aplecs ferraterians, de la manera següent:

[Poemes seleccionats:

DNP: In memoriam, Floral, Punta del dia, El mutilat, La platja, Sobre la catarsi, A través dels temperaments, Literatura, A l'inrevés, Lliçó d'història (fragment), Temps enrera, La mala missió, Posseït, Exeunt Personae;

MC: Cambra de tardor (sic), Si puc, No una casa, Dues amigues, El ponent excessiu, La ciutat, Josep Carner, La vida furtiva, El lleopard, Els miralls;

TC: Poema inacabat (fragment), Boira, Dits, Esparver, Fe, Ídols, Joc, Lorelei, Kore, Metrònom, Neu, Oci, Perdó, Riure, Úter, Cançó idiota, La lliçó, Els aristòcrates;

DD: Aniversari]

http://www.portaldepoesia.com/Poetas_f.htm#Gabriel%20FERRATER

Web que conté poemes i traduccions.

<http://www.lletres.net/pla/plafer.html>

Una carta de Josep Pla a Gabriel Ferrater

<http://amediavoz.com/ferrater.htm>

Web que conté poemes traduïts.

<http://www.llull.cat/llull/biblioteca/llista.jsp?pagina=1&tipo=A>

Permet accedir al repertori de traduccions de l'obra poètica de l'autor, en un sentit força incomplet.

<http://www.cugat.cat/noticies/Cultura/15653.htm>

⁷⁹⁵ Última revisió: 15 de Dezembro de 2008 [Consulta: 16-04-2010]

⁷⁹⁶ Última revisió: 24 de octubre del 2006. [Consulta: 17/04/2009]

Homenatge al poeta des de la plana de Ràdio Sant Cugat amb motiu de l'Any del Llibre i la Lectura.

Un homenatge a Gabriel Ferrater enceta oficialment, amb opinions de Marta Pessarrodona, Jordi Julià, Francesc Parcerisas i Lluís Recoder.

http://www.teatrelliure.com/documents/gires/gira_arquillue_cat.pdf

El paper presenta l'espectacle des de l'òptica dels seus creadors, Dolors OLLER com a antòloga dels textos que diu Pere Arquillué a l'escena. Inclou la llista dels textos triats en un cert ordre i uns papers afegits de presentació biobibliogràfica de GF, a més de l'article "Gabriel Ferrater: un nou tombant de la poesia catalana?", de Xavier Macià; l'entrevista amb B. Porcel (1972) i un poc de resum de premsa.

<http://es.youtube.com/watch?v=UFvUN0jHJIA>

Reproducció de l'actuació de GF en el "I Festival de Poesia de Price" (maig del 1970), tot recitant "La cançó del gosar poder".

http://www.pencatala.cat/ctdl/autors_catalans/gabriel_ferrater/

«En efecte, la seva trajectòria, si bé comença simbòlicament amb el seu descobriment de *Les fleurs du mal* de Baudelaire als catorze anys, el 1936 (com assenyala el cèlebre íncipit del seu poema «In memoriam»), pren uns viaranys més acadèmics quan el 1947, atret per les matemàtiques, inicia la carrera de ciències exactes al mateix temps que dedica també moltes hores a una naixent passió per la pintura, el coneixement afinat de la qual el durà a practicar la crítica artística durant la dècada dels cinquanta des de les pàgines de la revista *Laye*, els fruits de la qual podem apreciar avui en el volum *Sobre pintura*. Més tard i en un lapse de menys de deu anys, el que va de 1960 a 1968, veuen la llum els tres llibres de poesia que hauran d'assegurar-li un lloc eminent en el cànon de la lírica escrita en català (*Da nuces pueris*, *Menja't una cama* i *Teoria dels cossos*), així com la seva definitiva compilació en el volum titulat *Les dones i els dies*. El darrer tram de la seva vida, fins al 1972, any en què el poeta es va suïcidar, és un període en què Ferrater compagina amb la creació poètica la traducció (d'una suma d'autors que va de Kafka a Gombrowicz i a Beckett) i la redacció d'un copios nombre d'articles d'enciclopèdia per a un projecte finalment avortat, però sortosament conservat i assequible ara en el volum *Escretores en tres llengües*. Als seus treballs en el camp de la crítica literària, tant l'escrita com la practicada des de les tribunes acadèmiques, en les quals exercí com a professor, una vegada obtinguda la llicenciatura de filosofia i lletres, entre 1968 i 1972 (recollits en títols com *Sobre literatura*, *La poesia de Carles Riba* o *Foix i el seu temps*) també cal afegir, en els seus últims dies, un viu interès per la lingüística teòrica, del qual deixen constància els escrits sobre qüestions gramaticals continguts en el llibre — publicat pòstumament, com tots els anteriors llevat dels de poesia— *Sobre el llenguatge*. Cap parcel·la de la producció assagística de Ferrater no deixa de palesar un valor intrínsec i una remarcable sintonia amb els corrents de pensament més importants del seu temps (amb la fenomenologia alemanya, l'estructuralisme o les teories estètiques expressivistes, per exemple), però és evident que el veritable centre de gravetat de la seva obra cal buscar-lo en els llibres de poesia, tot i la seva excepcional continuïtat teòrica amb les altres activitats intel·lectuals del poeta, recolzades totes elles, gairebé formant un sistema, sobre una mateixa concepció del que és real. Perquè, al cap i a la fi, la poesia de Ferrater està feta de situacions humanes el substrat quotidià de les quals no les fa ser menys conflictives ni menys

susceptibles de ser jutjades moralment, i perquè és en el fons un intent per racionalitzar la pròpia vida emotiva, per posar ordre en l'embolic d'idees, sentiments i accions per la qual tan sovint la realitat —fins i tot la de «la vida moral d'un home ordinari», divisa que es llegeix a *Da nuces pueris*— ens obliga a transitar.

No són altres els elements que el jo poètic de les seves peces conjuga sempre, projectant-los sobre un episodi anecdòtic, narrativament exposat en la majoria d'ocasions i que cobra gruix simbòlic quan el poeta decideix subratllar-lo analògicament, pel recurs a imatges d'una enorme força plàstica, que, en funció de la major o menor distància respecte del centre temàtic del poema que presentin, expliquen en cada cas la molt variable dificultat d'aquesta poesia. Es tracta, com el mateix Ferrater declara en la nota que clausurava aquell seu primer llibre, del «desig de veure fins on podem elevar l'energia emotiva del nostre llenguatge», en un esforç que acaba ajudant tant al poeta com al lector a treure l'entrellat més profund d'una experiència que, objectivada i sotmesa a una simbolització suggestiva i sensible, adquireix traços si no universals, sí almenys genèrics.

La seva poesia exhibeix exactament les mateixes qualitats que a Ferrater li agradava destacar en la literatura dels altres: la fita poètica que representa *Les dones i els dies* es revela a parts iguals com una evasió conscient de tota vaguetat i tot sentimentalisme, i, alhora, com una exigent mixtura de precisió, imaginació i expressivitat”.

[Pere Ballart]

http://www.pencatala.cat/ctdl/autors_catalans/gabriel_ferrater/bibliografia/traduccions_de_ferrater_a_altres_llenges.php

Aquest enllaç del PEN fa un repertori de les edicions en traducció a diversos idiomes de poemes del autor considerat.

<http://metronomferrater.blogspot.com/>

Aquest enllaç degut a Enric Juste se defineix així: «*L'objectiu de Metrònom Ferrater és mostrar una imatge completa i equànime del poeta, lingüista, traductor, crític d'art i literatura i professor universitari, Gabriel Ferrater. Atès l'interès indiscutible de la seva poesia i la relativa deformació amb què algunes anècdotes poden haver malmès la recepció de la seva tasca intel·lectual i artística, el documental consta d'una vintena d'entrevistes i inclou tant les persones més rellevants que el van conèixer com els principals estudiosos de la seva producció pluridisciplinar*”.

<http://vimeo.com/3761262>

<http://vimeo.com/3564686>

<http://vimeo.com/3596023>

<http://vimeo.com/3879958>

<http://vimeo.com/2369793> [...]

<http://tv.cugat.cat/TVRVideo/TVRCugat.html?ir=35#>

<http://www.satisfiction.me/gabriel-ferrater-inedito-non-voglio-puzzare-di-vecchio/>

Gabriel Ferrater inedito. “Non voglio puzzare di vecchio”.

di Lello Voce Massimo Rizzante Paolo Melissi

«Gabriel Ferrater (1922-1972) è un grande poeta catalano. In Italia non è molto noto. Anzi, credo sia poco conosciuto perfino dai poeti. In Catalogna e in Spagna Ferrater è un poeta di culto, tanto da essere diventato, a causa della sua prematura scomparsa (a

35 anni, in un café di Plaza Prim, a Reus, aveva confidato a un amico, Jaime Salinas, che si sarebbe ucciso prima di compiere 50 anni: «Non voglio puzzare di vecchio. Quel tanfo mi ha sempre ripugnato»), persino un personaggio romanzesco. Ha scritto tre libri di poesia: *Da nucis pueris* (1960), *Menja't una cama* (1962) e *Teoria dels cossos* (1966), poi riuniti nel 1968 in *Les dones i els dies*. Ferrater affermava che una poesia doveva essere costruita come una lettera commerciale: chiara, lucida, sensata, appassionata (la passione etica che caratterizza chi compie il proprio dovere immaginativo) ed anche divertente, concreta, impersonale (nel senso di storica, non confessionale), ordinaria, fisica, colloquiale, discorsiva (come gli antichi pensava che il contenuto fosse più importante o almeno tanto importante quanto la forma), critica, ironica, avversaria di ogni ideologia, foss'anche quella dell'amore.

Nel 2010 è uscito nella collana Biblioteca di Poesia (Il Metauro, Pesaro) a cura di Pietro U. Dini e con uno scritto di Jaime Salinas il volume *Gabriel Ferrater, Curriculum vitae. Poesie 1960-1968*».

Traducció de “Metronon / Metronomo”.

<http://www.youtube.com/channel/UCJpZkL00TW3eRfj17VAgCAw>

Vídeos del Congrés Ferrater “Els joves i els dies” de Lleida

<http://miquelbassols.blogspot.com.es/p/a-linreves.html>

A l'inrevés, post del blog de Miquel Bassols i Puig Desescrits d'anàlisi laconiana

<http://miquelbassols.blogspot.com.es/p/a-linreves-de-linreves.html>

A l'inrevés de l'inrevés?, post del blog de Miquel Bassols i Puig Desescrits d'anàlisi laconiana

<http://miquelbassols.blogspot.com.es/p/linreves-del-somni.html>

L'inrevés del somni, post del blog de Miquel Bassols i Puig Desescrits d'anàlisi laconiana

<http://miquelbassols.blogspot.com.es/p/a-linreves-lentrellat-de-lenlletrat.html>

A l'inrevés: l'entrellat de l'enlletrat, del blog de Miquel Bassols i Puig Desescrits d'anàlisi laconiana

<http://www.pedreirapatrimoni.net/josep-pedreira-fernandez/col-leccio-les-quatrestacions/>

Web editat pels hereus de l'editor Josep Pedreira amb l'objecte de posar-ne sota salvaguarda la memoria i el patrimoni editorials.

<http://radiotordera.cat/radio/?p=37308>

A l'espai “Catalans amb sons i lletres” del programa Ara i Aquí, en Toni López repassa la biografia del poeta català Gabriel Ferrater i Soler. Va ser el primer poeta modern de la literatura catalana de postguerra i el que més influí en la joventut i els poetes posteriors. El seu llibre més important és *Les dones i els dies*

<http://www.catorze.cat/generapdf.php?id=4960>

Reproducció del poema “Any”.

Blocs personals i altres adreces

1.	beocia.blogspot.com/2007/12/tarragona-punta-d... [“Punta del dia”, en la versió de José Agustín Goytisolo] Antonio Maqueda
2.	http://atamarevaquefumes.blogspot.com/2008/05/somriu-la-cmera-gabriel-ferrater.html
3.	http://bbk.armiarma.com/linterna/poesia040.htm
4.	http://blocs.mesvilaweb.cat/bloc/view/id/2959/cat/4213 [Bloc de David Figueres]
5.	http://cat.bloctum.com/santijoanot/2008/01/28/ [Blog Llengua Catalana Segon de Batxillerat. “IES Joanot Martorell”]
6.	http://cat.bloctum.com/spalomar/2008/07/03/recordant-ferrater-al-refugi-de-ca-la-sol
7.	http://diariodeunsavonarola.blogspot.com/2007/09/javier-rioyo-me-trae-gabriel-ferrater.html
8.	http://dipofilopersiflex.blogspot.com/2009/02/pintura-del-poeta-gabriel-ferrater.html
9.	http://dipofilopersiflex.blogspot.com/2009/02/pintura-del-poeta-gabriel-ferrater.html [Reproducció del quadres de GF]
10.	http://encuentrosconlasletras.blogspot.com/2006/10/poesa-completa-de-gabriel-ferrater.html [A propòsit de <i>Las mujeres y los días. Poesia completa</i> (2002)]
11.	http://entrellum.catoferics.cat/2006/02/page/4/
12.	http://fr.wikilingue.com/ca/Gabriel_Ferrater
13.	http://gferrater.blogspot.com/2009/09/presentacio.html Un fres de móres negres: apunts de lectura de Gabriel Ferrater. Bloc d’Enric Blanes. «Aquest apunt del bloc aplegarà una relació de la bibliografia fonamental sobre Ferrater, amb enllaços, quan estigui disponible a internet, al text complet de l’article o el llibre i amb enllaços a altres apunts d’aquest bloc quan hagi conservat notes de la meva lectura. Suplemento la relació amb articles o llibres que estiguin disponibles a internet a text sencer i amb entrades accessòries de les quals tenia alguna nota que ara he convertit en apunt d’aquest bloc [...]» [Consultat per darrer cop el 04/04/2010] http://delicious.com/eblanes/ferrater Més de dos centenars de bookmarks relacionats amb l’autor. Autor: Enric Blanes
14.	http://javierdiazgil.blogspot.com/feeds/posts/default/4568133367278813479
15.	http://jordinopca.blogspot.com/2010/08/la-musica-de-la-conversa.html
16.	http://letraderiva.blogspot.com/2009/01/gabriel-ferrater-estancia-de-otoo.html
17.	http://llengualiteratura.wordpress.com/2010/09/21/explicacio-geometrica-a-paisatge-amb-figures/ Apunts per a una anàlisi de “Paisatge amb figures” [Consultat per darrer cop el 28/06/2010]
18.	http://lletresdelsinore.blogspot.com/2006/12/kor.html [“Exeunt personae”; “Metronom”; “La platja”; “Joc” i “Kore” (fragments)]
19.	http://lletresdelsinore.blogspot.com/search/label/Gabriel%20Ferrater
20.	http://metronomferrater.blogspot.com/ «L’objectiu de Metronom Ferrater és mostrar una imatge completa i equànime del poeta, lingüista, traductor, crític d’art i literatura i professor universitari, Gabriel Ferrater. Atès l’interès indiscutible de la seva poesia i la relativa deformació amb què algunes anècdotes poden haver malmès la recepció de la seva tasca intel·lectual i artística, el documental consta d’una vintena d’entrevistes i inclou tant les persones més rellevants que el van conèixer com els principals estudiosos de la seva producció pluridisciplinar». [Consultat per darrer cop el 07/06/2009]
21.	http://obstinacions.blogspot.com/2009/02/idols.html

22.	http://olivatrencada.blogspot.com/2008/01/f.html
23.	http://peperonity.com/go/sites/mview/poetas.f14154733;jsessionid=9246406A399B0A14A9FBA6F49F62C7C2.c05?doctype=XHTML_PHONE [“Engaño”, “Bosque”, “Cifra”, “El secreto”, “Exeunt Personae”, “Fe”, “Helena”, versions de José María Valverde; “A media manyana”, versió de M. Àngels Cabré; “Amanecer”, “Dedos”, “Ídolos”, versions de José Agustín Goytisolo; “Amistat de brazo”, “Como Fausto”, “El mutilado”, versions de Pere Gimferrer; “Estancia de otoño”, versió de José Corredor-Matheos]
24.	http://pestapoetica.blogspot.com/2008_10_01_archive.html
25.	http://poesia-catalana.blogspot.com/2008/07/gabriel-ferrater.html [Pol Bolívar]
26.	http://poesia-catalana.blogspot.com/2008_07_01_archive.html
27.	http://pontdelpetroli.blogspot.com/2007/12/pere-arquillu-diu-gabriel-ferrater.html
28.	http://provisionals.blogspot.com/2008/11/gabriel-ferrater-1.html
29.	http://provisionals.blogspot.com/2008/11/gabriel-ferrater-2.html
30.	http://provisionals.blogspot.com/2008/11/gabriel-ferrater-3.html
31.	http://provisionals.blogspot.com/2008/11/gabriel-ferrater-i-4.html
32.	http://sgironaroig.wordpress.com/2010/02/04/josep-pla-gabriel-ferrater-intel-i-el-realisme/
33.	http://siureny.blogspot.com/2008_04_01_archive.html [“Cadaqués” i autoretrat al grafit]
34.	http://sjuanpere.blogspot.com/2008_11_01_archive.html
35.	http://webfacil.tinet.cat/aladern/aWQ9ODE4JnRocmVhZD04MTQ
36.	http://www.catdem.org/cat/blogs/cultura/viewer.php?date=2009
37.	http://www.ciutatoci.com/literatura/docs/d06/lit_poeta_gabriel_ferrater_0604.php
38.	http://www.elboomeran.com/blog-post/8/2397/javier-rioyo/las-mujeres-y-los-dias/
39.	http://www.epdlp.com/paisei.php?idioma=catalan
40.	http://www.facebook.com/ext/share.php?sid=19359239977&h=Mkd3K&u=tl_RS
41.	http://www.facebook.com/pages/Gabriel-Ferrater/21988713770?ref=s
42.	http://www.floresdeuxmal.com/main.htm <i>Doce poetas catalanes del siglo XX.</i> [“Boira”]
43.	http://www.literaturas.com/1Hiperbreves2002MACabre.htm
44.	http://www.nazioneindiana.com/2010/04/22/curriculum-vitae/ [“La platja” / “La spiaggia”; “A través dels temperaments” / “Attraverso i temperamenti”; “Mecànica terrestre” / “Meccanica terrestre”; “Ídols” / “Idoli”; inclou una versió de l’ <i>Epíleg</i> de DNP / “Poetica”]
45.	http://www.salvador-oliva.com/2009/02/gabriel-ferrater-dante-sense-florencia.html
46.	http://www.tv3.cat/videos/2786070 «L’hora del lector - 19/03/2010. Conversem amb Andreu Jaume (editor de Lumen) i Jordi Cornudella (poeta, assagista i crític literari) sobre el llibre acabat de publicar l’epistolari <i>El argumento de la obra</i> (Lumen, 2010), que recull la correspondència de Jaime Gil de Biedma amb personalitats del món cultural, com ara Carlos Barral, Jorge Guillén, Gabriel Ferrater i María Zambrano, entre d’altres». [Consultat per darrer cop el 21/03/2010]
47.	http://www.viulapoesia.com/pagina_2.php?itinerari=13&tipus=1&subtipus=2&idpoema=242
48.	http://www.viulapoesia.com/resultatscerca.php?tipus=1&subtipus=2&itinerari=13
49.	http://radiacions.blogspot.com/2010/09/ferraterians-del-mon-uniu-vos.html
50.	http://es.wikipedia.7val.com/s=TE_L6twSLrIO5XkGu2qc711/wiki/Gabriel_Ferrater
51.	http://poesia4patis.blogspot.com/2011/07/el-secret-de-gabriel-ferrater.html

52.	http://www.rtve.es/alacarta/videos/nostromo/nostromo-esther-tusquets-autoras-joan-brossa/1098538/
53.	http://lletra.uoc.edu/offlletra/files/4e8c4f23-2434-41ae-97df-31c02ea5c0a4.pdf «Les metàfores del desig remembrat: una aproximació cognitiva a <i>Da nuces pueris</i> de Gabriel Ferrater». Treball d' Eduard Garcia Romero [Consultat per darrer cop el 11/11/2011]
54.	http://recorridossentimentales.blogspot.com/2011/10/mujeres-y-dias.html
55.	http://tempsenreraferrater.blogspot.com/
56.	http://piusmorera.wordpress.com/2012/02/22/programa-dedicat-a-commemorar-el-cinquante-el-quarante-i-el-vint-i-cinque-aniversari-de-la-mort-dels-poetes-josep-sebastians-gabriel-ferrater-i-j-v-foix/
57.	http://www.ara.cat/premium/cultura/GABRIEL-FERRATER_0_781121882.html
58.	http://www.literaturaexposada.cat/gabriel-ferrater-pintura-poesia-linguistica/
59.	http://findingaids.princeton.edu/collections/C0108/c01295 Carta de GF, del 1941 April 19-May 6, a Sylvia Beach, la llibretera de la <i>Shakespeare and company</i> al París d'entreguerres, i la primera editora de l' <i>Ulisses</i> de Joyce (1922).
60.	http://llibredelprofessor.blogspot.com.es/2012/05/donar-nous-als-xiquets.html
61.	http://miquelcolomer.cat/tag/gabriel-ferrater/ [10/09/2013]
62.	http://laserpblanca.blogspot.com.es/2013/02/aniversari-un-poema-de-gabriel-ferrater.html [15/01/14]
63.	http://homesensegat.wordpress.com/2014/06/30/1141/ [01/07/2014]
64.	http://lletra.uoc.edu/ca/gabriel-ferrater-multi#multimedia22162?platform=hootsuite [28/4/2017]
65.	http://www.nollegiu.cat/cursos/gabriel-ferrater-el-poeta-de-la-intel·ligencia/ Contingut: Sovint el mite que ha embolcallat la figura de Gabriel Ferrater ha fet un flac favor a la recepció crítica de la seva obra. 45 anys després de la seva mort, encara no se n'han publicat les obres completes, i un dels llibres més importants de la poesia catalana de la segona meitat del XX, <i>Les dones i els dies</i> , a vegades s'ha abordat des d'una lectura massa acomodaticia. A partir de comentaris de poemes concrets i també des d'una òptica de conjunt, el lector es podrà aproximar a l'obra poètica de Ferrater, entendre-la i gaudir-la en tota la seva complexitat mentre adquireix claus de lectura per enfrontar-se a la poesia en general. Objectius: Conèixer la figura de Gabriel Ferrater i la seva obra poètica per tal de veure els mecanismes que hi operen, les influències en què s'abeura, la poètica en què s'ancora i preguntar-se per què. Abordar, secundàriament, el Ferrater crític, traductor, lingüista i professor. Adquirir o potenciar la mirada de lector-escriptor. Fer caure els tòpics sobre el poeta i situar-lo al lloc que li correspondria en el panorama de la literatura catalana del segle XX.
66.	https://www.elconfidencial.com/cultura/2017-05-01/gabriel-ferrater-poeta-catalan-poesia-suicidio-oler-a-viejo_1373968/ [Consulta 12/1/2018]
67.	http://www.elperiodico.cat/ca/oci-i-cultura/20180111/nova-associacio-reivindica-gabriel-ferrater-6545965 [Consulta 12/1/2018]
68.	https://www.cugat.cat/noticies/cultura/126783/1_associacio-gabriel-ferrater-es-constituira-a-l-abril-amb-l-objectiu-de-promoure-la-poesia-a-la-ciutat [Consulta 12/1/2018]
69.	https://www.cugat.cat/noticies/cultura/133514/gabriel-ferrater-sera-fill-predilecte-de-sant-cugat [Consulta 12/1/2018]

70.	https://www.elnacional.cat/lallanca/ca/profunditat/gabriel-ferrater-home-desmesurat_228519_102.html [Consulta 12/1/2018]
71.	https://www.vilaweb.cat/noticies/joan-tres-no-esta-be-que-el-premi-mes-important-de-poesia-catalana-el-publicui-una-editorial-que-ha-marxat-de-catalunya-gabriel-ferrater/ [Consulta 12/1/2018]
72.	http://www.totsantcugat.cat/actualitat/cultura/gabriel-ferrater-sera-fill-predilecte-de-sant-cugat-73039102.html [Consulta 15/1/2018]
73.	http://www.ccma.cat/catradio/alacarta/ciutat-maragda/joan-ferrate-vida-i-obra/audio/989712/ [Consulta 29/1/2018]
74.	https://twitter.com/ateneubcn/status/1036961173479071744 [Consulta 7/9/2018] “Pervivència de Gabriel Ferrater” https://www.ateneubcn.org/agenda/pervivencia-gabriel-ferrater ... Amb @plaerdemaria , poeta; Jaume Coll Mariné, poeta i contrabaixista del grup de pop-rock “Obeses”; Jordi Cornudella, poeta i editor, i Núria Martínez-Vernis, poeta. Dijous 13 [19 h] Entrada lliure #poesia #ateneubcn
75.	https://www.ateneubcn.org/agenda/pervivencia-gabriel-ferrater [Consulta 7/9/2018] Conversa i lectura de poemes de Les dones i els dies. Amb Maria Cabrera , poeta; Jaume Coll Mariné , poeta i contrabaixista del grup de pop-rock “Obeses”; Jordi Cornudella , poeta i editor, i Núria Martínez-Vernis , poeta. Presenta: Joan Safont , ponent de la Secció.
76.	https://twitter.com/GabrielFerrater?cn=ZmxleGlibGVfcmVjc18y&refsrc=email
77.	https://www.mixcloud.com/ràdiociutatdereusreuscat/edicions-62-celebra-els-50-anys-de-les-dones-i-els-dies-de-gabriel-ferrater-amb-una-edició-crítica/

78. <http://elcugatenc.cat/cultura/ferrater-reviu-meson-unes-hores>

“Si les parets d’aquesta sala parlessin, ens podrien explicar moltes coses del Ferrater”. Ha estat només un comentari al final de l’acte per part dels membres de l’Associació Ciutadana Gabriel Ferrater, organitzadora de la trobada, però és el que li ha donat un toc especial a la vetllada. Perquè de recitals de la poesia del nostre poeta –i des de febrer fill predilecte de la ciutat– se n’han fet i se’n faran però pocs es poden realitzar a la mateixa sala del restaurant el Mesón on Gabriel Ferrater es reunia amb amics i companys en els seus anys de vida a Sant Cugat.

La plujosa tarda de dimecres ha transcorregut al restaurant amb la pau que sempre aporta una mica de poesia, que malgrat la lírica sempre amaga crítica, reflexió i mil pensaments del poeta, que en el cas de Ferrater no eren gens senzills. L’expectació ha estat elevada i la sala s’ha quedat petita amb desenes de persones escoltant encantades els versos del seu poeta en boca de Josep Pedrals com a rapsode i de Joan Artigas com a cantautor –autor d’un disc amb versions musicades de poemes de Ferrater–, ben acompanyats de **Marina Porrás**, que tot just prepara una tesi sobre el poeta però des de la seva vessant assagística. L’excusa –sempre hi ha d’haver una excusa encara que l’objectiu sigui gaudir de bona poesia– ha estat el 50è aniversari de la publicació del llibre *Les dones i els dies* –ara reeditat per Edicions 62 amb comentaris de Jordi Cornudella–. Perquè celebrar les efemèrides de naixements i morts dels artistes està bé però, potser, té molt més sentit posar en valor la seva obra. I això és justament el que ha intentat fer l’associació. El Mesón s’ha convertit per unes hores en un espai de caliu poètic, amb llibres oberts, aplaudiments i cava final. Hi ha a qui se li escapaven els versos acompanyant el cant d’Artigas i molts d’altres que han seguit lletra a lletra cadascun dels poemes recitats als llibres oberts sobre les seves faldes.

La trobada ha estat un viatge per un Ferrater múltiple, des del sexual i força explícit del poema *Kensington* –aquell de “(...) / Du bist wie eine Blume, i a la mà / tinc encara un record de flor carnívora, / la cosa que es va obrint fins a una flor / de carn humida, corol·la desclosa / vasta increïblement, / perquè, insecte, / m’hi doni (...)”– fins a la reflexió sobre la maduresa i les seves conseqüències d’*Amistat del barç* –“El metro anava ple. Jo m’agafava / al barrot niquelat vora la porta. / Tenia el braç tibet, i tolerava / aquell pes tebi, persistent, a l’avantbraç. / (...)”–. Hi ha hagut poemes amb “mala llet” –Porrás dixit–, com *Metrònom* i la seva constatació de fer-se grans com a renúncia a algunes coses de la nostra vida, i d’altres amb un alt valor artístic, com *El mutilat* i el seu desdoblament del jo poètic.

L’Associació Ciutadana Gabriel Ferrater ha fet així una nova iniciativa per apropar la figura del poeta a la ciutadania, perquè es conegui el Ferrater poeta des de la seva vivència. L’entitat, que va néixer a principis d’any, és hereva de la comissió ciutadana que organitzava els premis que reben el nom del poeta. El membre de la junta Miquel Santolaria ha estat l’encarregat de presentar i cloure l’acte, agraint l’assistència massiva malgrat ser un dia de pluja.

[Jordi Pascual]

79.	<p>https://youtu.be/FFr-EkA8KZO</p> <p>«Este documental parte de un relato que he ido escribiendo a lo largo de casi veinte años. Está basado en una experiencia personal real. Partiendo de una supuesta aparición ante mí del poeta Gabriel Ferrater, inicio una investigación y una comunicación íntima con él que me lleva a descubrir el motivo último por el cual se presentó ante mí. Y el mensaje que he entendido que me transmite es tan simple y tan profundo como que se arrepiente de haberse suicidado. Pongo pues a disposición del mundo entero este testimonio para que sirva de apoyo y orientación a las innumerables personas que cada día sienten deseos de abandonar este mundo. ¿Y tú, conocías a Ferrater? ¿Qué te ha parecido la historia? ¿Crees que es verídica? O, aunque no se pueda comprobar, ¿le das crédito? ¿Consideras que es un relato necesario? ¿Conoces alguien que se haya suicidado o haya pensado en ello? Deja las respuestas que te apetezca abajo en comentarios y comparte el vídeo con quien pueda interesarle.»</p> <p>https://blogdelguerrillero.blogspot.com/2019/05/descubrir-ferrater-el-poeta-suicida.html [12/5/2019]</p>
80.	<p>https://www.facebook.com/notes/gabriel-ferrater/sobre-les-semblances-de-gabriel-ferrater/354261641436/?_tn=HH-R (A propòsit de <i>Metronom Ferrater</i>, d'Enric Juste) [12/5/2019]</p>
81.	<p>http://gferrater.blogspot.com/2020/01/cabreortin2019.html</p>
82.	<p>https://www.nuvol.com/llobres/assaig/gabriel-ferrater-catalanisme-i-literatura-un-mal-cronic-77871</p>
83.	<p>https://laserpblanca.blogspot.com/2019/12/el-sarcasme-que-com-tothom-sap-es-una.html?m=1</p>
84.	<p>https://josepbargallo.wordpress.com/2012/05/18/gabriel-ferrater-simetria-i-hipertext-oh-aquests-que-peonen-encantats/</p>
85.	<p>https://www.radiomorell.cat/#!/programs/laprestatgeria/radioelmorell_podcast_891</p>
86.	<p>https://marinaporras.wordpress.com/2013/11/20/ginebra-i-poesia-gabriel-ferrater-i-jaime-gil-de-biedma/</p>
87.	<p>https://marinaporras.wordpress.com/2014/09/10/by-natural-piety/</p>
88.	<p>https://marinaporras.wordpress.com/2015/06/21/tot-el-que-no-es-tradicio-es-atrofiar-se/</p>
89.	<p>https://marinaporras.wordpress.com/2014/04/15/maitresse-de-poete-gabriel-ferrater-i-helena-valenti/</p>
90.	<p>http://www.visat.cat/espai-traductors/cat/traductor/265///jose-agustin-goytisol.html</p>
91.	<p>http://www.visat.cat/espai-traductors/cat/traductor/250///arthur-terry.html</p>
92.	<p>https://projectetraces.uab.cat/tracesbd/ara/2020/ara_a2020m4d25p36sarallegim.pdf</p>
93.	<p>https://www.youtube.com/watch?v=n75OnZrdMU8&feature=youtu.be⁷⁹⁷</p>
94.	<p>https://shakespeareandco.princeton.edu/members/ferrater/cards/a68fe1cb-f46f-42a4-89d4-ea79fc0b6e9a/</p>
95.	<p>https://www.youtube.com/watch?v=G8k0Hw3HObw⁷⁹⁸</p>
96.	<p>https://projectetraces.uab.cat/tracesbd/blogescllib/2019/blogescllib_a2019m6d26.pdf⁷⁹⁹</p>
97.	<p>https://negritasycursivas.wordpress.com/</p>

⁷⁹⁷ Lectura de poemes d'en Gabriel Ferrater a càrrec de la Laura Alegre i d'en Joan Tres i música d'en Joan Artigas. Aquesta lectura de poemes està emmarcada en el cicle de [#poesiaconfinada](#) que organitza Òmnium Sant Cugat i que emet en directe a [#instagram](#) al compte @omnium.santcugat. Última revisió: 5 de maig del 2020. [Consulta: 5/5/2020]

⁷⁹⁸ «Gabriel Ferrater: un intel·lectual a contracorrent», conferència del professor Josep Murgades a la seu de la Fundació Privada Reddis el 05/03/20 [1:15:56] [Consulta: 20/5/2020]

⁷⁹⁹ A propòsit del *Curs de literatura catalana contemporània*, per Teresa Costa-Gramunt. [Consulta: 24/6/2020]

98.	https://www.eltribu.cat/moralitats-marina-porras/
99.	https://lalectora.cat/2021/05/04/el-joc-es-un-joc-que-va-ser-un-joc-i/
100.	https://surtdecasa.cat/camp/espectacles/poema-inacabat-gabriel-ferrater-produccions-lo-nostro
101.	https://elpais.com/elpais/2020/08/11/eps/1597136795_602979.html ⁸⁰⁰
102.	https://www.vilaweb.cat/noticia/3682219/20100127/descobrint-gabriel-ferrater.html ⁸⁰¹
103.	https://malapartiana.wordpress.com/tag/las-mujeres-y-los-dias/
104.	https://lecodesitges.cat/miquel-villa-segons-gabriel-ferrater-dels-anys-cinquanta-als-nostres-dies/
105.	https://marinaporras.wordpress.com/tag/gabriel-ferrater/
106.	https://www.diaridetarragona.com/opinion/Gabriel-Ferrater-era-de-Reus-Un-fill-illustre-que-ja-voldrien-moltes-ciutats-20210312-0086.html
107.	https://www.gabrieferrater.cat/author/pensodromo/
108.	https://politicaprosa.com/gabriel-ferrater-un-llegat-que-encara-batega/
109.	https://elcugatenc.cat/cultura/lassociacio-gabriel-ferrater-reivindica-la-necessitat-recopilar-lobra-completa-lautor
110.	https://elcinefil.cat/els-poemes-de-gabriel-ferrater-es-transformen-en-imatges/
111.	https://www.nuvol.com/llobres/els-pous-de-gabriel-ferrater-213396
112.	https://www.instituthumanitats.org/ca/cursos/gabriel-ferrater-presencial
113.	https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/mes-324/jordi-cornudella-ens-acosta-la-figura-de-gabriel-ferrater/video/6144300/?ext=SMA_TW_F4_CE24
114.	https://www.youtube.com/watch?v=A3hsrrFCIL4 ⁸⁰²
115.	https://www.youtube.com/watch?v=LXFRA0t58yc&ab_channel=CanalReusTv

⁸⁰⁰ Entrevista a Marta Pessarrodona [Consulta: 7/6/2021]

⁸⁰¹ Amb motiu de *Metrònom Ferrater* (2010)

⁸⁰² “Si puc”, de Gabriel Ferrater, signat en Llengua de Signes Catalana i locutat